

અતુર સુંદર

શ્રી વિલાસ.

રસિક ગરબા સંગ્રહ.

ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦

ઘણા મુદ્રારા તથા વધારા સાથે

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

શ્રી આં બહરુદીન હુસેનુદીન નીઝામી.

બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર,

૩૦ વજી દરવાજા—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી

પ્રત ૪૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૬

સને ૧૯૨૦

અમદાવાદ :

જમાલપુર રોડ ઉપર “નટવર” પ્રીન્ટિંગ પ્રેસમાં

ભોળીલાલ નારણદાસ બેઠાવાળાએ છાપ્યું.

કિંમત રૂ. ૦-૮-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ પ્રિંટ]

અનુક્રમાંક ૮૨-૧૨

સર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૨૦૩૨૨૭૮૨ ૨૫ દિવાસ

વિષય ૬-૧૨૧

ચતુર સુંદર સ્ત્રી વિલાસ.

રસિક ગરબા સંગ્રહ.

ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯.

ઘણા સુધારા તથા વધારા સાથે

છપાવી પસિદ્ધ કરનાર,

મીઝાં બદરૂદીન હુસેનુદીન લીઝામી.

બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર,

૬૦ વ્રણ હરવાળા—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી

પ્રત ૪૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૬

સને ૧૯૨૦

અમદાવાદ

જમાલપુર રોડ ઉપર “નટ્યર” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં

ભોગીલાલ નારણદાસ બોડીવાળાએ છાપ્યું.

કિંમત રૂ. ૦-૮-૦

બાહર ખખર.

અમારે ત્યાં તમામ જાતનાં ઉર્દુ,
ફાર્સી, અરબી, હિન્દી, ગુજરાતી વીગેરે
પુસ્તકો જથ્થાબંધ વેપારીઓને ઘણા જ
કીફાયતથી મળશે.
તમામ જાતનાં પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું.
મી. બદરુદ્દીન હુસેનુદ્દીન નીઝામી.

બુકસેલર,

૬૦ ગ્રજી દરવાજા—અમદાવાદ.

અનુક્રમણિકા.

ભાગ ૧ લો.

૧ શ્રીનાથજીના મહીના	૧૩
૨ જીવન પ્રાણના મહીના	૧૪
૩ રસીયાજીના મહીના	૧૭
૪ ગોપીયોની સ્તુતીના મહીના	૨૨
૫ પતિને પરદેશ ન જવા દેવાના મહીના	૨૩
૬ ભરથજીના મહીનાની સાવણી	૨૬
૭ નંદસાક્ષના મહીના	૨૯
૮ કૃષ્ણના મહીના...	૩૦
૯ રાધિકાના મહિના	૩૧
૧૦ બહુચરાજીના મહીના	૩૨
૧૧ યોગલ્લુદાસના મહીના	૩૩
૧૨ અંબાજીના મહીના	૩૫
૧૩ સીતાજીના મહીના	૩૭
૧૪ સાક્ષજીના મહીના	૩૯
૧૫ વૈરાગના મહીના	૪૧

ભાગ ૨ જો.

૧૧ નરસિંહજી મહારાજનો ગરબો	૪૩
૧૭ મૌ કૃષ્ણના દસ અવતારનો ગરબો	૪૫
૧૮ સીતાની કાંચણનો ગરબો	૪૭
૧૯ કાંચણનો ગરબો	૪૨

૨૦ ગોરમાનો ગરબો	૫૪
૨૧ બાળલીલાનો ગરબો	૫૭
૨૨ મુંબાઈ સુરતનો ગરબો	૫૯
૨૩ વડોદરાનો ગરબો	૬૦
૨૪ મહાકાળીનો ગરબો	૬૪
૨૫ બહુચરાજીનો ગરબો	૬૫
૨૬ રેલ ગાડીનો ગરબો	૬૫
૨૭ અમદાવાદ શહેરનું વર્ણન...	૬૬

ભાગ ૩ એ

૨૮ બજારંગી હનમાનનો ગરબો	૬૮
૨૯ લાવણી	૭૨
૩૦ સાત વાર	૭૪
૩૧ આઠ વાર	૭૫
૩૨ પંદર તીથીઓ...	૭૭
૩૩ પંદર તીથીઓ...	૭૮
૩૪ પંદર તીથીઓ...	૮૦
૩૫ જ્યારે રામચંદ્રજી તથા લક્ષ્મણજી વનવાસ ચાલ્યા ત્યારે સીતાજીએ કહ્યું કે હું પણ સાથે આવીશ, તે સમયે રામ- ચંદ્રજીએ કહ્યું કે, તમે પીયેર બંધો અથવા અહીં રહો.					
તે વિષેનું ઘોળ ૧	૮૨
૩૬ પછી સીતાજી જોલ્યા તેનું ઘોળ	૮૪
૩૭ રામચંદ્રજીએ સીતાજીને કાગળ લખ્યો તેનું ઘોળ	૮૬
૩૮ પંદર તીથીઓ...	૮૮
૩૯ પંદર તીથીઓ...	૯૦
૪૦ મહાવરાવનો રાસડો	૯૦

ભાગ ૪ થો.

૪૧ અભિમન્યુનો ચક્રાવો	૯૧
૪૨ વળામણા	૯૬
૪૩ ગીરધારીરે વાલમ વાત વિચારો	૯૮
૪૪ ગરબી	૯૯
૪૫ નરસીંહજીની ગરબી ૩ ત્રીજી	૧૦૧
૪૬ રણછોડજીની ગરબી ૪ થી	૧૦૨
૪૭ અંબાજીની ગરબી ૫ મી...	૧૦૩
૪૮ માળાની ગરબી ૧ લી	૧૦૪
૫૦ " ૨ જી	૧૦૫
૫૧ " ૩ જી	૧૦૬
૫૨ " ૪ થી	૧૦૬
૫૩ પ્રેમની ગરબી ૧ લી	૧૦૬
૫૪ " ૨ જી	૧૦૭
૫૫ " ૩ જી	૧૦૭
૫૬ " ૪ થી	૧૦૮

ભાગ ૫ મો.

૫૭ હારે ચાલો ડાકોરમાં જઈ વશીએ ૧ લી	...	૧૦૮
૫૮ હારે લટકાળો ગીરીવરધારી ૨ જી	...	૧૦૮
૫૯ હારે મારા સમ કાલે મળજો ૩ જી	...	૧૦૯
૬૦ હારે જુમનાની તીરે વાહાલો ૪ થી	...	૧૦૯
૬૧ હારે ચાલો ચતુર કાંધ લાજો ૫ મી	...	૧૦૯
૬૨ હારે મોહન મળતા નથી અમને ૬ ઠી	...	૧૧૦
૬૩ હારે વિઠલ માં વળજો હમનેરે ૭ મી	...	૧૧૦

૬૪ હારે મોહનની મોરલી વાગી	૮ મી	...	૧૧૧
૬૫ મારા મન ગમતા મહારાજ મારે ઘેર આવોરે		...	૧૧૧
૬૬ જોતો પિઉડો પરધેર જમ ગરબી ૨ જી		...	૧૧૧
૬૭ જાઓ જુડા બોલા કહાન ગરબી ૩ ત્રીજી		...	૧૧૨
૬૮ મને કમ જોયાના કોડ સૈયર ચાલોને ગરબી ૪ થી		...	૧૧૨
૬૯ તારી મોરલીએ મહારાજ મન હરી લીધારે	ગરબી ૫ મી	...	૧૧૩
૭૦ રાસ લીલાની ગરબી ૧ પહેલી		...	૧૧૪
૭૧ ગરબી ૨ જી	૧૧૪
૭૨ મુજને દગો દીધો પેલા નંદજીના હૈએ ગરબી ૩ જી		...	૧૧૫
૭૩ કાનો ક્યાં ગયોરે અહીયા કોણ અમારે બેલી	ગરબી ૪ ચોથી	...	૧૧૬
૭૪ હુંતો ઘેલી થઈરે પેલા કાનુડાની સંગે	ગ. ૫ મી		૧૧૬
૭૫ મુજને દગો કરીરે પેલો ક્યાં ગયો કાનુડો	ગ. ૬ છી		૧૧૬
૭૬ વનમાં ભુલી પડીરે પેલો ક્યાં ગયો કાનુડો	ગરબી ૭ સાતમી		૧૧૮
૭૭ વાલમ ક્યાં ગયાતારે સાચું બોલો મારા સમ	ગરબી ૮ મી		૧૧૯
૭૮ ગીરધર લાલજીરે મારી ગાવડી સંભાળો	ગ. ૧૦		૧૨૦
૭૯ ધુતારા ધરણીધર તારી વાંસળીરે લોલ	ગ. ૧૦		૧૨૦

ભાગ ૬ ઠો.

૮૦ હસવા સરખુ બીજામંડલ શુભ ધામ ગરબી ૧૧			૧૨૧
૮૨ દાણ લીલા	૧૨૪
૮૩ તમે અનણ્યા અમે નણીએરે	૧૨૬

૮૪ અસ્યા કાનજી તું ક્યારે ઘેલો થયો જો	૧૨૮
૮૫ દાણુલીલાની સાખી	૧૩૨
૮૬ કુધ પીયો જવા દો અમને	૧૩૫
૮૭ ઉડણીના હારીયાં	૧૩૬
૮૮ દાણુલીલાની ગરબી ૧ પહેલી	૧૪૦
૮૯ જવાદોને શાને રોકો છો વાટમાં ગરબી ૨ જી	૧૪૧
૯૦ હું વાત કહું ઉભા રહોને અલબેલી ગરબી ૩ જી	૧૪૧
૯૧ જમીનપર જળના દાન કોણુ લેછે ગરબી ૪	૧૪૨
૯૨ છખીલી દાણુની રીત કોણુ કહાડી ગરબી ૬	૧૪૨
૯૩ હારે રસીયા સુને જવા દીજો ગરબી ૬ ઠી	૧૪૩
૯૪ હારે મારો ચીર દો વનમાળી ગરબી ૭ મી	૧૪૪
૯૫ હારે બેની આપનો સામ ખોટો ગરબી ૮ મી	૧૪૩
૯૬ હારે કુખજ બદુગારી ગરબી ૯ નવમી	૧૪૪
૯૭ ચુંદડીની ગરબીઓ	૧૪૪
૯૮ કાકાન કાળારે મારી ચુંદડીના ચોર મ. ૨ જી	૧૪૭
૯૯ કૃષ્ણ બોલ્યારે નીકળ જળથી તું બહાર મ. ૩	૧૪૭
૧૦૦ નંદજીની ગરબીઓ ગરબી ૨ જી	૧૪૮
૧૦૧ નયણે નીરને નંદજી બોલીયારે	૧૪૯
૧૦૨ જસોદા પુછે પિઉને પ્રેમસુંદરે ગરબી ૩ જી	૧૪૯
૧૦૩ વ્રજમાં વ્રજ વિનતા વાતો કરેરે ગરબી ૪	૧૪૯
૧૦૪ ચંદ્રાવળીની ગરબીઓ ૧ પહેલી	૧૪૯
૧૦૫ આસો માસો સરદ પુનમની રાતજો મ. ૨	૧૫૦
૧૦૬ જસોદાજીના સ્વભાવની ગરબી ૩ જી	૧૫૧
૧૦૭ હાથ વધુટી મારી મટુકી કુટી ગરબી ૪	૧૫૨

૧૦૮	જુમકહાર શીદ તોડો હો રાજ ગરબી ૫ મી	...	૧૫૩
૧૦૯	ગગરી ઉતારે વનમાળી ગરબી ૬ ઠી	...	૧૫૩
૧૧૦	ધંધર પુજવા વિષે ગરબી ૭ મી...	...	૧૫૩
૧૧૧	શામળીઆ લાલ સાસુડી સંતાપે કોહોં કમ કીજીએ		
	ગરબી ૮ આડમી...		૧૫૩
૧૧૩	ઓ જસોદાજી આવડો લાડકવાયો લાલ ન કીજીએ		
	ગરબી ૯ મી	...	૧૫૫
૧૧૪	ઓ છોગાળી અંખોડો ગુ'થીને વાંકો મેલ તું		
	ગરબી દશમી	...	૧૫૫
૧૧૫	તમને શું કહીએરે કામણુગારા છો ગ. ૧૧ મી	...	૧૫૬
૧૧૬	વાઈંધું વાલમરે અમને અડસોમાં ગરબી ૧૨ મી	...	૧૫૬
૧૧૭	આવના આવના આવનારે ગરબી ૧૩ મી	...	૧૫૭
૧૧૮	હારે અલ્યા વાંકી ન પેહેરીએ પાધડી ગરબી ૧૪	...	૧૫૭
૧૧૯	હારે ખારે સોનાતું છે એડુરે ગરબી ૧૫ મી	...	૧૫૮
૧૨૦	મારારે રવામી ખોલોને વાલા ગરબી ૧૬ મી	...	૧૫૯
૧૨૧	મેદીની ગરબી ૧૭ મી...	...	૧૬૦
૧૨૨	ફકીરીની ગરબી ૧૮ મી	...	૧૬૦
૧૨૩	મોરના બેસણાની ગરબી ૧૯ મી	...	૧૬૦
૧૨૪	ખતરણુની ગરબી ૨૦ મી	...	૧૬૧
૧૨૫	અચકા મચકો કાલેરી ગરબી ૨૧ મી	...	૧૬૧
૧૨૬	શુષ્ક ચતુરસ્રજી પૂરનારીની પ્રિત કપ્પુ ના કીજીએ		
	ગરબી ૨૨ મી	...	૧૬૧
૧૨૭	ગરજીરે તમને મેં દીઠા ગીરધારી ગરબી ૨૩ મી	...	૧૬૨
૧૨૮	નહીં મેલુકે નંદલાલ છેડલો નહીં ગરબી ૨૪ મી	...	૧૬૩
૧૨૯	કાળજડુ માઈ કોરચુરે છેલછબીલા ગરબી ૨૫ મી	...	૧૬૩

૧૩૦ શું મને મળ્યા મોરારીરે પનઘટ ન્હાતાં ગરખી ૨૬	૧૬૫
૧૩૧ અમને હમકેલ શું છાંડોરે છેલ છખીલા ગરખી ૨૭ મી	૧૬૫
૧૩૨ પાતળીયા પાલવ મેલોરે પાય પડું છું ગરખી ૨૮ મી	૧૬૫
૧૩૪ નાના વરની ગરખી ૨૯ ઓગણતરીશમી	... ૧૬૬
૧૩૫ સોનાનું માઈ બેડલું ગરખી ૩૦ મી	... ૧૬૭
૧૩૬ કંકણી વીશે ગરખી ૩૧ એકતરીશમી	... ૧૬૭
૧૩૭ હીડોળાની ગરખી ૩૨ મી	... ૧૬૭
૧૩૮ બિદરની ગરખી ૩૩ મી	... ૧૬૮

ભાગ ૮ મો.

૧૩૯ બેહેનો પતીવ્રતાનો ધરમ તમે સ્વીકારજોનો ગરખો	... ૧૭૦
૧૪૦ સમયર સુખકર સંસાર વિષે ગરખો	... ૧૭૦
૧૪૧ સખીઓ નીજ નીજ ધર્મ સદા સંભારીએરે	: ... ૧૭૧
૧૪૨ વીંછી વિષે ગરખી...	... ૧૭૨
૧૪૩ માંકણની ગરખી	... ૧૭૪
૧૪૪ વાંદરાની ગરખી	... ૧૭૪
૧૪૫ કુવડની કજેતી	... ૧૭૫
૧૪૬ માણીગરની સાખી	... ૧૭૭
૧૪૭ માણીગરની ગરખી ૨ જી	... ૧૭૮
૧૪૮ માણીગરની ગરખી ૩ જી	... ૧૭૮
૧૪૯ માણીગરની ગરખી ૪ થી	... ૧૭૮
૧૫૦ માણીગરની ગરખી ૫ મી	... ૧૭૯
૧૫૧ સાખી શમશાઓની	... ૧૭૯
૧૫૨ ચાલ સખી સેલાણી આવો મારા બાગમાં	... ૧૭૯

૧૫૩ દક્ષણી ભાષાની ગરબી...	૧૮૬
૧૫૪ સાંભળા દીડી રહુ કે ઘેર જવું	૧૮૬
૧૫૫ છોડી બામણકી	૧૮૭
૧૫૬ સાખીઓ	૧૮૮
૧૫૭ મળીઓ મોહન મધુપુર...	૧૮૯
૧૫૮ લાવણી	૧૯૧
૧૫૯ કીરતાર કહે હો નાર વાત સામળની લાવણી	૧૯૨
૧૬૦ એવું સુણી રીસથી બોલી ચીજની બાળાની લાવણી	૧૯૩
૧૬૧ મેં જાણી તારી વાત છખીલી નારીની લાવણી	૧૯૫

ભાગ ૮ મો.

લગનમાં ગાવાના ગીતો.

૧૬૨ કકોતરી	૧૯૬
૧૬૩ વાડીમાં રેલ છેલ મોગરો	૧૯૭
૧૬૪ પાને ટુકે ભરવી છે છાખતો	૧૯૭
૧૬૫ ડુંગર ઉપર ઉગીઆ વાંસ	૧૯૮
૧૬૬ મારેરે આંગણે મુઠરે ચણાવો	૧૯૮
૧૬૭ પેહેલીરે મુઠી કંકુએ ભરાઓ	૧૯૯
૧૬૮ સમીએ સંજએ નીસર્યા	૨૦૦
૧૬૯ રાંદેલ માનો સેરોરે	૨૦૦
૧૭૦ મારો માંડવો મોગરે છાયો	૨૦૦
૧૭૧ હંચા મંડપ મોગરો રચાવો	૨૦૦
૧૭૨ સુજા ઉચોરે કેવડીઆની શણસે	૨૦૧
૧૭૩ કોણે મારા આંગણે સમારીયારે	૨૦૨
૧૭૪ આવો માલજી બેસો બેસને	૨૦૩

૧૭૫ હારે લીલા વાંસ વઢાવો...	૨૦૪
૧૭૬ ઉમતા સુરજની રજ ખરીરે	૨૦૩
૧૭૭ ઉંચી ઉંચી મેડી મારા ધરે	૨૦૪
૧૭૮ ગણેશ પાટ બેસારીએ	૨૦૫
૧૭૯ પીડી પીડી ચોળોરે પીતરાણી	૨૦૬
૧૮૦ છકરડી નુતરતાં વનમાળીરે	૨૦૭
૧૮૧ ઉડાને કુવો જળ ભર્યોરે	૨૦૭
૧૮૨ પાંચ વાંનીને લાડવો વનમાળીરે	૨૦૭
૧૮૩ જીરે આજ મેતો અડદા પરવત નુતર્યોરે	૨૦૮
૧૮૪ રોનાનો થંભ હીરે જડ્યોરે	૨૦૮
૧૮૫ પાયે પાવડાને કેશરીઆ વાધા...	૨૦૯
૧૮૬ ગોતરડાં ઉતારોરે ગોરજી	૨૧૦
૧૮૭ અહશાંતી વેળા ઘોરી રીસાવી બેઠાં	૨૧૦
૧૮૮ લાડણો પાન ચાવે ને રસ ઢોળે...	૨૧૧
૧૮૯ ઘોડી તારા મુખડે રત્ન જડ્યારે બાઈ	૨૧૧
૧૯૦ લીલી ઘોડીને પીળા ચાખખો	૨૧૨
૧૯૧ કુંવર રેલ લઘ ઘોડે ચડીઆ	૨૧૨
૧૯૨ બેનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે	૨૧૩
૧૯૩ હારે બના મેરી ગલી મત આવો...	૨૧૩
૧૯૪ હારે બના કિને બતાવી મેરી ગલીયાં	૨૧૪
૧૯૫ એક લીલી તે લીલી લીલડી	૨૧૫
૧૯૬ આજ મારૂ વાજાંત્ર કરે ઝમકાર...	૨૧૫

ભાગ ૬ મો.

૧૯૭ મારા નવલા વેવઈ તને વીનવું	૨૧૭
-------------------------------	-----	-----	-----	-----

૧૯૮ કુંવર હેલો દઈ ઘોડે ચઢીયા	૨૧૭
૧૯૯ વરતો બહુરે હોંસીલો વરતો બહુરે ખંતીલો	૨૧૭
૨૦૦ તું તો જન્મજોરે જન્મઘડા કલવા	૨૧૮
૨૦૧ મારી ઉંઘણું વેવાણુ જાગજો	૨૧૮
૨૦૨ શેરી શેરી ધુધરડા વાઘે છે.	૨૧૮
૨૦૩ હળવે હળવે પોંખેરે મોટા ખોખારે	૨૧૯
૨૦૪ લીંધ્યા ગુપ્ત્યા ઓરડા સાપોલોયું જાય	૨૨૦
૨૦૫ સુરત શહેર વસે એક સોનેરીરે	૨૨૦
૨૦૬ અમારૂં રે જી તમારી વલીયારી	૨૨૧
૨૦૭ વર કન્યા કંસાર જમે વેવાણુની	૨૨૧
૨૦૮ વર કન્યા કંસાર જમે જાનમ્યાની	૨૨૧
૨૦૯ એક ઝારા ઉપર ઝારીરે	૨૨૨
૨૧૦ સાંભા ઓરડામાં અધમણુ જી	૨૨૨
૨૧૧ લાડી આપી લાડી આપી	૨૨૨
૨૧૨ અમે આવ્યાતા રંગ ભર રમવારે... ..	૨૨૩
૨૧૩ તાંબાકુંડી તે નગર સોહામણી	૨૨૩
૨૧૪ એના માંડવે નથી કાંઈ વાંસ વળી... ..	૨૨૩
૨૧૫ ઉઠો વેવઘ આ બીંત પડે	૨૨૪
૨૧૬ એના ઘર પજવાડે ઈંટ પડે	૨૨૪
૨૧૭ જી સરસત સ્વામીને વીનવુંરે	૨૨૪
૨૧૮ પેલો વેવઘ બાળ કુંવારોરે	૨૨૪

ચતુર સુંદર સ્ત્રી વિલાસ

રસિક ગરબા સંગ્રહ.

ભાગ ૧ લો.

શ્રી ગણેશાય નમઃ શ્રી શારદાએ નમઃ શ્રી ગુરુઓ નમઃ

શ્રી નાથજી સત્ય છે.

(૧) શ્રી નાથજીના મહિના.

કારતક માસેરે કહાનજી. મુકી પરદેશ;

હું છું નારીરે નાનડી, જોખન બાળેરે વેશ.

ગોકુળ આવો શ્રી નાથજી.

ગો. ૧

માગશર માસેરે માવજી, વશીયા સામીરે તેડ;

પિંજર લાગ્યા ઝરવા, આંખે આંસુગાની રેલ.

ગો. ૨

પોસ માસેરે દેહડી, તોય સ્નેહ ન વિસરાય;

આડો હેમાળો ઉલટ્યો, તેથી કંપેરે કાચ.

ગો. ૩

માહા માસેરે સેનડો, ખીજ વેરણ રાત;

પેહજી માસેરે ઘેર નહિ, કેમ જાય દિવસ મહારાજ.

ગો. ૪

ફાગણ કુલ્યોરે ફુલડે, કુલ્યા કેસર ફેરાં ઝાડ;

તેનાં ઢાંટાવું ઢાંટણાં, ઉડે અખીલ ગુલાલ.

ગો. ૫

ચૈતર ચંપોરે મોરીઓ, મોરી અરાડે ભાર;	
માલણુ લાવેરે મોઘરા, કાચી કળીયેનો હાર.	ગો. ૬
વધ/શાખેરે વન વેડીયાં, વેડી આંબલીયાની શાખ;	
રસ ઘોળાવુંરે વાટકી, જમીએ કોની સંગાય.	ગો. ૭
જેઠે જાણ્યુંરે આવશે, ના આવ્યા સ્વામશરીર;	
બપૈયારે પીઉપીઉ કરે, મારે હૈયે નવ રહે ધીર	ગો. ૮
અપાડેરે ધન ઉલટયો, માથે ચડયોરે ધનધોર;	
વીજલડીરે ચમકા કરે, બોલે મધુરા શા મોર.	ગો. ૯
શ્રાવણુ વરસ્યોરે સરવડે, નદીએ નીર અપાર;	
કોયલડીરે ટકકા કરે, બેસી આંબલીયાની ડાળ.	ગો. ૧૦
ભાદરવોરે ભલે ગાળ્યો, વરસે મુશળધાર;	
પિયુજી મારા મધુપુરમાં સાલે સોઠલડી અપાર.	ગો. ૧૧
આસો માસે દીવાલડી, આવ્યા શામ શરીર	
થાળ ભરે મોતીડે, વધાવું સુભદ્રાના વીર	ગો. ૧૨
ખારે માસ પુરા થયા કહે છે કવિરે કરજોડ,	
માય તેના પુરજો, કોડ શ્રી રણુછોડ.	ગો. ૧૩

(૨) જીવણુ પ્રાણના મહિના.

રથ આવ્યા અફરના, છટખા નંદ દરબાર;
 શબ્દ ભરે છે મુંદરી, વળી જુએ છે પાટ.
 રથ જોડીને રાધવ આસ્વારે, મધુરાના તે મારમ અસ્વારે;
 વહાલો ડોકવાળી જુએરે, નેણુ ભરને રાધીકા રમેરે;
 મારા બાળા તે પણુના બેલીરે, શું જાઓ છો માયા બેલીરે,
 જીવન પ્રાણુ છો આત્માનામ છો.

કારતક મહીને ઠંથ સિધાવ્યા, રહી ન શકે નારી;
અંતરજમી નથી અળખ્યા, હંસ હાયા રહી હારી;
મેંતો શંભુજીની સેવા ન કીધીરે, મેલી થાપણ આળવી લીધીરે
જીવન પ્રાણુ છે આત્મારામ છે. ૧

માગશર મહીને મેલી ગયા, જમ્મ બેઠા જગદીશ;
કોઇ સંદેશો લાવે શ્યામનો તેને ચરણ નમાવું શીશ.
તેને ચરણે નમાવું શીશરે, કોઇ દેખાડો જગદીશરે,
હું બનાવું રસોઇ બત્રીશરે, જીવણુ પ્રાણુ છે આત્મારામ છે. ૨

પોષ મહીનાની પ્રીતડી, જોખનની જંગળ,
જમણુ હતા તે જમી ગયા, હાલા મેલ્યા થાળ.
હરીએ હાલા મેલ્યા થાળરે, એવી જોખન તણી જંગળરે;
બધાએ સુખે લળે શ્રી ગોપાળરે, જીવન પ્રાણુ છે, આત્મારામ. ૩

મહા મહીનાની ટાઢડી, અતિ રાતે અધકાર,
આચનસોચન વહી ગયા, હરીને લશ્કર બંધાવું પાર,
મહા પ્રહરી તે વેદના થાયરે, હુથી એકલડી ન રહેવાયરે
મારી થરથર કપે કાયરે, જીવનપ્રાણુ છે આત્મારામ છે. ૪

ત્રાગણુ ફુલો ફુલડે રમતા રાધવરાય
આ શું ફુલી સુંદરી, હરી તજી ગયા જમણી બાંલ
વહાલો સોળસે ગોપીથો માંયરે, કલુડાને કાંઈ ન કહેવાયરે;
વહાલો મુકી મના વનમાંયરે, જીવન પ્રાણુ છે આત્મારામ છે. ૫

ચૈતર ચપો મોરીયો, પીપળ આવ્યા પાન;
નાબો નાગર નાવલો, મને તેનું લાગ્યું છે તાન,
મને તેનું લાગ્યું છે તાનરે, મને હરી મળ્યાની હામરે;
કોઇ દેખાડો શ્રી રામરે, જીવનપ્રાણુ છે, આત્મારામ છે. ૬

વઠશાખે વાયા વાવલા, મુખનું ઉડ્યું તુર;
 તાપ તપે તનડું તપે, હરી મેલી ગયા છે દુર.
 એવો આવ્યો છે માથે ઉન્હાળોરે, એવો કપડી કાતુડો કાળોરે,
 મને મુકી ગયો મોરલીવાળોરે, જીવન પ્રાણુ છો આત્મા. ૭
 જોડે જાણ્યું આવસે વેગે વીહારાય;
 ચંદન ઘોળું વાડકે, વિઝળે દોળ વાય;
 હરીને વિઝળે દોળ વાયરે, મારી થડી પલક જીગ જાયરે;
 મારા કાળજમાં કાંઈ કાંઈ થાય રે, જીવન પ્રાણુ છો આત્મા. ૮
 અશાડ અમકે વીજળી, ઘન ગરજે ઘનધોર;
 આંસુડે લીળાય મારી ચુંદડી, મીઠાં બોલે મોર
 એવા મીઠા બોલે મોરરે, કરે બપઝયા કસોલરે;
 માઈ જાગે જોખનનું જોરરે, જીવન પ્રાણુ છો આત્મા. ૯
 શ્રાવણ વરસે સરવડે, નહાવું નિરમળ નીર;
 પહેરયાં પીતાંબર પોતીયાં, ઓઢણુ આછાં ચીર;
 હરી ઓઢણુ આછાં ચીરરે, આપણુ નાહાતાં જમના તીરરે;
 એવી રીતે ઢળ્યાં શરીરરે, જીવન પ્રાણુ છો આત્મારામ છો ૧૦
 હાદરવો ભલો ગાજ્યો, પણ નાવ્યજ બળવીર;
 ચીર હતા તે હરી ગયા, માઈ જાને ઢાંકું શરીર
 મહારી પોંચે નજર નહી નાંખીરે, બહારે ભરવાડની ગત રાખીરે,
 જામળીએ ન જોયું સાંખીરે, જીવણુ પ્રાણુ છો આત્મારામ. ૧૧
 આસો માસ ભલો આવીયો, સૌની પુરી આશ;
 તોરણુ બાંધ્યાં ટોડલે, એમ ગાય હરિજન દાસ,
 ઘેરઘેર મંગળ ગાયરે, ત્યાં-થેમ થેમકાર ગાયરે,
 ઓતા વકતાનાં સંકટ જાયરે, જીવણુ પ્રાણુ છો, આત્મારામ છો. ૧૨

(૧૭)

રસીઆજના મહીના.

ગરબી.

- શ્રી ગુરુદેવ વલ્લભને ચરણે લાગુરે રસિયાજી; ૧
તેર માસ હરિ ગુણ ગાવા મત માગુ હો રંગ રસિયાજી.
કારતક માસે કેમ ગયા હો મુઝીરે રસિયાજી;
પ્રાણજીવન પ્રભુ શી વાતે હું યુઝી હો રંગ રસિયાજી. ૨
યુઝી તોપણ દાસી દોષ સમાવોરે રસિયાજી;
મારા સમજે મનમાં કાંઈ લાવો હો રંગ રસિયાજી. ૩
અખળા જન અમે અવગુણ કેરી ખાણુરે રસિયાજી;
તોપણ નાથ નિભાવો ઝાલો પ્રાણુ હો રંગ રસિયાજી ૪
જેવી તેવી કિંકરા કહાવું તમારીરે રસિયાજી;
હ્રસ દયાના પ્રિતમ હ્યો શુધ મારી હો રંગ રસિયાજી. ૫
માગસર માસે મળવા મન અકળાયરે રસિયાજી;
પ્રીત તણી પીડા કંઈએ ન કહેવાય હો રંગ રસિયાજી. ૬
ખીડયુ સીડયુ પણ અતર બડકે લાગેરે રસિયાજી;
કાળગુ છેદી કંદ્રપના શર વાગે હો રંગ રસિયાજી ૭
વિરહ વિકળ ચર્ધ કળ ન પટે નિશ દીનરે રસિયાજી;
તાલાવેલી લાગી માહારે તન હો રંગ રસિયાજી ૮
દુખ દાવાનળ પ્રગટ્યો કેમ સહેવાયરે રસિયાજી;
ધીરજ રાખુ પણ કહાં લગી રહેવાય હો રંગ રસિયાજી. ૯
નીશ્યે પ્રાણુ જશે તવખી હવે મારેરે રસિયાજી;
હ્રસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણુ બચાવો હો રંગ રસિયાજી. ૧૦
પોસ માસે રોસ રહેવી મુઝમારે રસીયાજી;
અખખમા અપધાર અવસરે યુઝ્યા હો રંગ રસિયાજી ૧૧

- ઘણું શું કહીએ સમજી લેજોરે રસિયાજી;
 વિભેગ પાખે અવર દંડ કંઈદેને હો રંગ રસિયાજી. ૧૨
 સ્ત્રીને દુઃખ નહિ પતી ને શસ્ત્રે મારેરે રસીયાજી;
 તેથી કષ્ટ ઘણુ તે મન ઉતારે હો રંગ રસીયાજી ૧૩
 એક અદક હવે તે શું કહીયેરે રસિયાજી;
 ચતુર શિરોમણ ચતુરાનું દુઃખ લહીયે હો રંગરસીયાજી. ૧૪
 આ જોખનમાં આપી સુખને માણોરે રસીયાજી;
 દાસ દયાના પ્રિતમજી તક જાણો હો રંગ રસીયાજી. ૧૫
 માહા માસે તો મારા સમ ઘેર આનરે રસિયાજી;
 આ રતમાં દંપતી લે સુખ લહાવો હો રંગ રસીયાજી ૧૫
 પ્રથમ અમો એમાં કાષ્ટએ નવ લેહેતારે રસીયાજી
 શીખવી સમજાવી શું મેહેલ્યાં વહેતાં હો રંગરસીયાજી. ૧૭
 બહાલા થઈને બહેર શું વાળ્યું આવુંરે રસીયાજી;
 આવડું શીદ કર્યું જ્યારે નોતું જાવું હો રંગ રસીયાજી. ૧૮
 ગ્રેમ પંથમાં કાટો કપડી ન સારેરે રસીયાજી
 આવડું શીદ કર્યું જ્યારે નોતું જાવું હો રંગ રસીયાજી. ૧૯
 વીરહ વનહામ ધીકું છું નીત દહાડોરે રસીયાજી;
 દાસ દયાના પ્રિતમજી મુને દહાડો હો રંગ રસીયાજી. ૨૦
 કાગળ કેસુ કુલ્યાં હુ કરમાણીરે રસીયાજી;
 આ વનમાળી પ્રિયુ સિંચ્યું ન પુરૂં પાણી હો રંગ રસીયાજી ૨૧
 વસંત ઋતુ તો સફૂને વહાલી સામેરે રસીયાજી;
 તમ પાખે મને બાણ રહેમાં વાગે હો રંગ રસીયાજી, ૨૨
 અખીલ મુલાકાને કેસરના રંગ ઘોળીરે રસીયાજી;
 ઇલાસ સુખ નવ લીધું મુજ હિર દોળી હો રંગ રસીયાજી. ૨૩

- સુખની રૂપ શોક્યની મંગે સોહીએ રસીયાળ; ૨૪
 ધ્રુમકડે રોવું તો હમારે જોધએ, હો રંગ રસીયાળ. ૨૪
 પ્રથમ થકી પ્રભુ શે નવ નાખ્યાં મારીરે રસીયાળ;
 દાસ દયાના પ્રિતમ આ ગતી ધારી હો રંગ રસીયાળ. ૨૫
 અર્ધત્ર ચંદ્ર કીરણ સહુને સુખકારીરે રસીયાળ;
 એકલડીને લાગે નેહ કટારી હો રંગ રસીયાળ ૨૬
 સુખકારી હતા તે સહુ દુખ દેહેરે રસીયાળ,
 જોધ જોધ સંભારી સુખ આંસુ વહે છે હો રંગ રસીયાળ. ૨૭
 કરે કોય શું કરમ તણો એ દોષરે રસીયાળ
 સો દરપણુ પણુ ન આણો રોષ હોય હો રંગ રસીયાળ ૨૮
 આ દહાડા ક્યાં મુઝ્યા હતા સંતાડીરે રસીયાળ
 જોખન અવસર આવો આખો દહાડો હો રંગ રસીયાળ ૨૯
 તમે કહેતાં તે અમે માનતાં સાચુરે રસીયાળ;
 દાસ દયાના પ્રીતમ કીધું કાચું હો રંગ રસીયાળ. ૩૦
 વધશાખે વૃજ સુનું સધળું દીશેરે રસીયાળ
 જન ઝાઝા પણુ કોને મન જઈ હીસે હો રંગ રસીયાળ ૩૧
 સરવે સરોવર સુકાં આતક લેખેરે રસીયાળ;
 અંદ્ર વીના જેમ ચકોર ઉજ્જડ દેખે હો રંગ રસીયાળ. ૩૨
 પીત્યું હોય તે એ સાચું પરમાણેરે, રસીયાળ
 ખીડ પ્રમુતાની શું વંજા જણે હો રંગ રસીયાળ ૩૩
 વીરહ વેદના ધણી કહણુ બહુ દુખથીરે રસીયાળ
 મેઠે તે જણે ન કહેવાય અમુકથી હો રંગ રસીયાળ. ૩૪

સ્નેહ તણા ધા મલમ થકી ન રૂઝાયરે રસીયાળ;	
દાસ દયાના પ્રીતમથી સુખ થાય હો રંગ રસીયાળ.	૩૫
જેઠ માસે તો સહુ સરોવર સુકાં રહે છેરે રસીયાળ;	
મુજ લોચન ધારા નવ મુકી વહે છે હો રંગરસીયાળ.	૩૬
ઝીંકમરતુને તાપે તન અકળાયરે રસીયાળ;	
પવન કુવારાથી તે સઘ સમાય હો રંગ રસીયાળ.	૩૭
ઝીંભતાને દીપ વાયુથી વામેરે રસીયાળ;	
વિરહ વનિહ આ પવને વૃદ્ધિ પામે હો રંગ રસીયાળ	૩૮
પય ઉભરાયું તે છાંટે નીર સમાયરે રસીયાળ;	
તાતુ તેલ મળે જળ બડકો થાય હો રંગ રસીયાળ.	૩૯
પ્રેમ પાવકની પીડ સહુ દુખથી અળગીરે રસીયાળ.	
દાસ દયાના પ્રિતમ તમ વળગી હો રંગ રસીયાળ;	૪૦
અચ્છાડ માસે અતી ઉડું દુખ સાલેરે રસીયાળ;	
પંખીડાં પણ મળીને માળા ધાલે હો રંગ રસીયાળ.	૪૧
કોને કહીયે ને કહે અદેખાં ઠરીએ રસીયાળ,	
અંતર આગે ઢાંક્યા ધીકી મરીએ હો રંગ રસીયાળ.	૪૨
કીડો કાઠ જ્યમ ખોંખું કરે ખાઠ બાધુંરે રસીયાળ;	
તેમ વીરહ કીડે કાળજ કરડી ખાધું હો રંગ રસીયાળ.	૪૩
ઉપરથી તન સાઈ સહુ કોઈ દેખેરે રસીયાળ,	
ભીતર બડકો પ્રાણ પોતાના પેખે હે રંગ રસીયાળ.	૪૪
જે જાણે તે મુરખ કહે એ વાતરે રસીયાળ;	
દાસ દયાના પ્રીતમ દુખ બહુ ભાત હો રંગ રસીયાળ.	૪૫
આવણુ માસ સરવડે વરસ્યો મંદરે રસીયાળ.	
પાવસરતુ શોભા થઈ જંદાવન હો રંગ રસીયાળ	૪૬
વહે વળગી વેલ ધું નવ છોડીરે રસીયાળ,	
છવે મારી ખેલ તો નાંખી તોડી હો રંગ રસીયાળ.	૪૭

- એક દીવસ આપણુ ત્યાં વાતે વળગ્યારે રસિયાજી;
 ગન વરસ્યો ભીંજ્યા પણુ ન થયાં અળગાં હો રંગ રસીયાજી ૪૬
- મેં પણુ સીત સહેવાઈ નહીં ઘણું કંપીરે રસીયાજી;
 ત્યારે તમે મુજને લઈ રહીયાશું ચાંપી હો રંગ રસીયાજી. ૪૭
- સંભારી તે સુખ કાળજડું ફાટીરે રસીયાજી;
 દાસ દયાના પ્રીતમ વિસારી શ્વામાટે હો રંગ રસીયાજી ૫૦
- પુરષોત્તમ માસે આશા તમારીરે રસીયાજી;
 પુરવ પુન્યે થશે જીવો મન વિચારી હો રસીયાજી. ૫૧
- આતુર જન સંતોષો કરી સનમાનરે રસીયાજી;
 અધરામૃત પાઇ આપો જીવતદાન હો રંગરસીયાજી, ૫૨
- આ એક માસતો પુન્યદાનનો દહાડોરે રસીયાજી;
 પ્રભુ પધારતી શેવી કર કર ટાહાડો હો રંગ રસીયાજી. ૫૩
- અવર દેવ શેવ્યાની શ્રદ્ધા છે નહીરે રસીયાજી;
 પુરષોત્તમ પરણીને અવર ઘટે નહીં હો રંગ રસીયાજી. ૫૪
- પ્રાણુ જશે તોયે તમ વિના નહીં મળ્યેરે રસીયાજી;
 દાસ દયાના સ્વામી એમ સમજ્યે હો રંગ રસીયાજી. ૫૫
- ભાદરવે ભડ વરસે ચપળા ચમકેરે રસીયાજી;
 એક સમે હું આવી પામલ ઝમકે હો રંગ રસીયાજી. ૫૬
- હું ખીની સુધી ધન વરસ્યો આકાશેરે રસિયાજી;
 પીતાંબર હોરાડો લીધી પાસે હો રંગ રસિયાજી. ૫૭
- સહજું સુખ કાંઈ પ્રગટ નથી કહેવાતુંરે રસિયાજી;
 વિઠલ પણુ કાંઈ કહું હું નથી રહેવાતું હો રંગ રસિયાજી. ૫૮
- પાલવ પાણરી કાલાવાલા કરીનેરે રસિયાજી;
 પગે લાગી કહું હું શરી શરીને હો રંગ રસિયાજી. ૫૯

વિરહ દુઃખ નથી સેહેવાતું હવે આવોરે રસીયાજી	
દાસ દયાના પ્રીતમ થું તલસારો હો રંગ રસીયાજી.	૬૦
આશ્વિન આવ્યો સઘ મારા સુખકારીરે રસીયાજી,	
વામ આંલખડી ૨૨કે છે કામ મહારી હો રંગ રસીયાજી.	૬૧
રાસ રમણની રત્ન આવી તમે જાણોરે રસીયાજી;	
ખિહારી લીલાના સુખ માણો હો રંગ રસીયાજી.	૬૨
સરદ પુનમની નીશે પુરણ શશી પ્રગટ્યોરે રસીયાજી;	
તમથી રમતાં સુખ દુઃખ મહારાં મટશે હો રંગ રસીયાજી.	૬૩
કરુણાનિધી છો માટે કરુણા કરશેરે રસીયાજી;	
વાહાલાંની વિનતી રૂદેમાં ધરશે હો રંગ રસીયાજી.	૬૪
આનંદ ઉપન્યો ઉરમાં વાલમ વસીયારે રસીયાજી;	
દયાના પિતમજી મને મળીયા હો રંગ રસીયાજી	૬૫

(૪) ગોપીઓની સ્તુતીના મહીના.

(કારતકે કાજલને તજ્યું એ રાગ.)

કારતકે કોટી કલ્પના કરીએ ગોકળીઆમાં ઘેલાં થઈ ફરીએ;	
સુખ દુઃખ સર્વે સહી રહીએ, ઓધવ મારી સ્તુતી કહેજો;	
દુઃખરે માર દીલ મધે લેજો.	ઓધવ૦ ૧
માગશરે મેણાં લીલાં માથે, જીવજીએ વચન આપ્યાં હાથે,	
કેં રજની રમીશું તમારી સાથે, ઓધવ મારી સ્તુતી કહેજો.	૨
યોશે તો ધીરજ કેમ ધરીએ, કહોતો વાલા વિખડા પીઈ મરીએ,	
જીવજી વિના જીવે શું કરીએ, ઓધવ મારી સ્તુતિ કહેજો.	૩
માહેતો મીત્રી તોડી મારી, વાલે મારે કુખળ કરી નારી;	
આશું કાંઈ મોહન મોરારી, ઓધવ મારી.	૪

- ફાગણુ શીકર કરૂં મનમાં, દીવસ રાત ચિંતા મનમાં;
વખુટી જેમ હરણી ફરે વનમાં. ઓધવ મારી૦ ૫
- ચઠતરે ચીત કરે ચાળા, મૂકી ચાલ્યા મોરલી તો વાલા;
દરશન તમે દોતી નંદલાલા. ઓધવ મારી૦ ૬
- વઘશામે વનમાં કોયલ બોલે, તેથી મારાં ત્રણભોવન ડોલે;
જોખન માફ જાય છે જકજોલે. ઓધવ મારી૦ ૭
- જેડે તો જળ ભરીઆં નેણે, બંધન મારા હરીવરને કહેણે;
ખટકે વાલા નાથ તણે મેણે. ઓધવ મારી૦ ૮
- આષાઠે તો ઈંદ્રધારે વરસે, પીક વીના મન માફ તલસે;
મોહનવર મેહેર હવે કરશે. ઓધવ મારી૦ ૯
- શ્રાવણુ સાંભળ સાહેલી, નમેરા તો નાથ ગયા મેલી;
ગોકુળીયામાં ચક્રને ૧૩ ઘેલી. ઓધવ મારી૦ ૧૦
- ભાદરવે બૂધર બેટો હમને, ઝાણુ હવે શું કહીએ તમને;
વાયદો કરી વાલા અમને. ઓધવ મારી૦ ૧૧
- આસો માસે આવી દીવાળી, ઘેરે આવ્યા મોહન મોરારી;
હળામળી સકિ સખી હ્યો તાળી. ઓધવ મારી૦ ૧૨
- બારેરે માસે રાગે તો કરીયા, દાસ રણુછોડના સ્વામી મળીયા;
તેથી મારાં જનમ મરણુ ટળીયા, ઓધવ મારી૦ ૧૩

(૫) પતીને પરદેશ જવા દેવા વિશેના મહીના,

(ઓધવજી સદેશો કહેજો શ્રામને એ રાગ)

કારતક મહીને અખળા કેહે છે કંથને,
હવે શિયાળો આવ્યો સ્વામી નાથજો;
હીમાળુ વા વાયોરે હલકી ટાઢમાં
શું શોધો પરદેશ જવાનો સાથજો,

એ મહીને નવ જઠએ પીઠ પરદેશમાં.
 માગશર મહીને હોશ ધણી મન માલરે,
 રસીયા સંગ રમ્યાની માજમ રાતજો;
 ધુ'ધટો કાઢીરે ધર આગળ ફરૂ,
 પીયુ મેલો પરદેશ જવાની વાતજો.
 એ મહીને નવ જઠએ પીઠ પરદેશમાં.
 પોશે જે અખળાને પીઠે પરહરી,
 તે નારીનાં પુરણ મળીયાં પાપ જો;
 સાસરીએ રહીને તે શાં સુખ ભોગવે,
 મૈયરમાં નવ ગોઠે માને બાપજો;
 એ મહીને નવ જઠએ પીઠ પરદેશમાં.
 માહા મહીને નવ કરીએ નાથ સુસાદરી,
 ઘણેં સાટે જઠ લાલો ખોરી જરજો;
 બેઠેં ચીને જમશુંરે મારા વાલમા,
 જરૂર નહીં જવા દેઉં ધરથી બહારજો;
 એ મહીને નવ જઠએ પીઠ પરદેશમાં,
 કાગ રમે શાગજીમાં નરને નારીયો,
 ઘેર ઘેર નૌતમ કોતક નવલાં ચામ જો;
 જે નારીનો નાવલીઓ નાશી ગયો,
 કહો તેણે કેમ નજરે જોયું જાયજો,
 એ મહીને નવ જઠએ પીઠ પરદેશમાં.
 અઘંતરમાં અતુરને પંથ ન ચાલવું,
 જે ઘેર નારી સારી અતુર સુગણજો;
 માહાલપણે વચને પીઠને વચ કરે,

નીરધાર્યું તે પડ્યું રહે પરીઆણુજો.

એ મહીને નવ જમએ પીઉ પરદેશમાં.

૬

વાવલીયા વાયા તે પીયુ વધશાખના,
રજ ઉડેને માફ માણુક મેલું થાય જો;
નથનીનું મોતીરે હીરો હારનો,

કહો પરહાયે તે કયમ ધીર્યા જાયજો,
એ મહીને નવ જમએ પીઉ પરદેશમાં.

૭

જોડે તો પરદેશ જાવું દોહલું,
ઘોમ ધીખેને લાય એવી હું વાચ જો;
કોમળ છે કાયારે મારા કંથની,

વણુ શીંચ્યાં જેમ ફુલડીયાં કરમાયજો,
એ મહીને નવ જમએ પીઉ પરદેશમાં.

૮

અંખર ધન છાયારે માસ અપાડમાં,
મોર ખોલેને મેહ વરસે મુશળ ધારજો;
કચરોને કાદવરે મચી છે મેદની,

પંખી માળા ધાલે ઠારો ઠારજો,
એ મહીને નવ જમએ પીઉ પરદેશમાં.
આવણુમાં શીવ પુજીને મુખથી માગીએ,
વાંલાનો નવ થાજો કદી વિજોગ જો;
ઉમીઆના સ્વામીજી આપો એટલું,

૯

સાસુના જાયાનો નીલ સંજોગજો.

એ મહીને નવ જમએ પીઉ પરદેશમાં.

૧૦

બાદરવો બરજોખનનો ફરી નહી મજો,
વહી જાશે જેમ નદીઓ કેશ નીરજો;
એવારે દીવસ એજો નવ કહાડીએ,

વાત વિચારી જુઓ નણંદના વીરજો.
 એ મહીને નવ જઠએ પીકે પરદેશમાં. ૧૧
 આસોના દીવસ તો આતિ રણીઆમણા.
 ખાવું પીવું કરવા નવલા ખેલજો;
 ભેગા બેસી જમીએ રમીએ સોગટે,
 છાતીમાં બીડીને રાખું છેલજો,
 એ મહીને નવ જઠએ પીકે પરદેશમાં. ૧૨
 માસ અધીકમાં અધીકપણે શું કીજો,
 રોહો જોડીને નેણ સંગાથે નેણજો,
 જેમ ન છુટે ખુટા કાચ ખીલોરનો,
 દાસ દયાના પ્રિતમ જાણુ પ્રવિણજો;
 એ મહીને નવ જઠએ પીકે પરદેશમાં. ૧૩

ભરથજીના મહીના ચાલ લાવણી (૬)

ચમતર પાછવે પોર રામનોમિકો જન્મ લીયા,
 અવધપુરી સુખધામ સખી મિલ મંગળ ચાર કીયા,
 ખખર જખ દશરથ પાછરે ખખર.
 દેતદાન ગજરાજ ગેદીન થોડેકી ખીઆઇ;
 સભા સખ કુલનસે છાઈ,
 કરમ લેખના મીટે કરો કોઈ લાખ ન ચતુરાઇ;
 રામ ચલે બનખાસ રોવત કહિશ્યા માઈ, ટેક. માસ ૧
 લગતહી વર્ષશાખ કેકઠ બાવર કરદારી,
 ધીક જીવણુ ધિકાર બયા જદ તુમસે મા તારી,
 દુઃખ તુમ નગરિકો દીનોરે,
 તીન લોકકે નાથ રામ તીને બનવાસી કીનો.
 કુમત કુમત એસી બન આઇ, કરમ. રામ. માસ. ૨

(૨૭)

જેઠ પંચ મિલ કહે ભરથકુ ગાદી બેઠ રહો;

ભરત ધરત કાનપર હાથ પંચ મેરી ગરદન મત મારો.

સરે નહિ એ બાતન કાળ,

હમતો હરિકે દાસ રામ અન્નેધ્યાકે રાજ

બાત એ સખકે મન માધ. કરમ. રામ.

માસ. ૩

અપાડ આશા રામ મિલનકી મનમે લાગ રહી,

૧૪ રામ બન મોહી બતાવો ભરત બાત કહી;

નગરકે નર ઓર સખ નારી.

રથ ડોલે ગજરાજ રાજ, સખ ભરથ સંગ તમયારી;

નદી મુની સાગરકુ ધાધ. કરમ. રામ.

માસ. ૪

આવણુ શીંગમેર પૂર પહોંચે, બીડ ભધ બારી;

બીલન જોર કટક દળ સોજો લટનેકી તમયારી,

ભરથસે પુછ કરાર કરો;

રામ શીયા કે કાજ નીકટ તુજ ગંગા તીર મરો.

ખબર જળ ભરથને પાધ, કરમ. રામ.

માસ. ૫

ભાદો બીલ ભરથસે ભેટ, ભક્તિ જામી મનમે

કંદનુળ શલકુલ ભરતસે ભેટ કરે બનમે;

ભરથને આગે કર લીને,

ભરથ રાજ મુની બસ પ્રાગમે, જાય દરસ દીને. ૨

પ્રાગકી દુનીઆ ઉઠ ગધ, કરમ. રામ.

માસ. ૬

કુવારકીએ બીજ માહરા મુની પુછે કુસલાયે;

દો કરજોડ પ્રકમા કરે કહિસલા માતાયે;

હમારો જીવન સુદળ બયો,

ધતની બાત સુન મુની સખ, આસરબાદ દીઓ. ૨

બરતકુ માતા સમજાઈ, કરમ. રામ.

માસ. ૭

કારતીક કુચ પ્રાગશે કીયો, ચીત્રકોટ આયે,
અંગ ભલુત માથેપર જટા, રામ લક્ષ્મણને પાયે,
બરથ શીર ચરણોપે લાયે,
ચરણ ઉઠાય હીરદેસે લગાયે, નેનન નીર બહાયે. ૨
સીંધાસન બેઠે રઘુરાઈ. કરમ. રામ.

માસ. ૮

અંગહન વારમવાર બરથકુ રઘુબર સમજાગે;
જાવ અન્નેધ્યા રાજ કરો તુમ મુની સખ સુખ પાગે;
બરથ તુમ લોટ જાવ ભાઈ, બારા બરસ ખીત જાયગે તે પીછે
હમ આઈ, બરથસે એસી સમજાઈ. કરમ. રામ. માસ. ૯

પોસે આશા રામ મીલનકુ, જુર ગઈ બીર ધની;
ગુર વશીષ્ઠ મુની સમજાવે કહે અપની અપની,
ખીનતી બોત ભાત કીની,

રામ કંપાપતી ચરણ ખરાવું, બારથકુ દીની. ૨
બરત તુમ લોટ જાવ ભાઈ. કરમ. રામ.

માસ. ૧૦

માહા મનાયે માન ગયે હે, ભલે લગે એ રમા;
જનકપુરકુ લનખ પોહોયે બરથ અન્નેધ્યા ગામ. ૨
ખરાવું ગાદી ધરદીની,

રામચંદ્રસે અધિક તપસ્યા બરથને કીની,
બહાઈ થેહીસે પાઈ. કરમ. રામ.

માસ. ૧૧

લંકા માર ગરદ કર ડારી રાજ વીભીષણકુ દીનો;
લોટકે અન્નેધ્યા આયે.

શીવ સનકાદીક યાદ મુની સખ દરશનકુ ધાયે;
ગાદી બેઠે રઘુરાઈ. કરમ. રામ.

માસ. ૧૨

નમે શાલ અધીક મહીના અંગ હન ગહન પડે;
લાલનદાસ બાસ બરોલી; રામ રામ ઉચરે,
ભરતકી યેહી બારા માસી,
સવૈયા સુનવધ તરે, કટે જમકી કાંસી;
બેદમે એસી લખ આપ, કરમ લેખ, રામ ચલે.

માસ ૧૩

નંદલાલના મહિના. (૭)

આવોને નંદલાલ રમવા આવોનેરે,
નિરમે થયા છો નાથ, રમવા આવોનેરે. ૧
કારતક તો તે કળેરે કહાડયો, ભરદ્વરીએ જેમ જહાજ;
માગશ્વર મહીને મારગડે મેલી, હવે અમારું કોણુ છે બેલી,
ગીરધર વિના થઇ બેલી, રમવા આવોનેરે. ૨
પોષ માસે જીવન પ્રાણુ તળું છું, લોકડીઆની લાજ લોખું છું;
સંસાર તાજ કંઈ છું, રમવા આવોનેરે. ૩
મહા મહીને મંદીરીયારે સુનાં, હરી વીના આસનીયાં સુનાં;
લાહલા વિના જય છે જોખનીયાં. રમવા આવોનેરે. ૪
ફાગણે રંગગતીરે હોળી, અપ્પીલ શુલાલે ભરાવુંરે ઝોળી;
લહલા વિના ખેલે કોણુ હોળી, રમવા આવોનેરે. ૫
ચઇતરે મને ચિંતારે લાગી, સુની સેજલડીમાં જમકીને જમી;
લાહલાની લેહે મને લાગી, રમવા આવોનેરે. ૬
વધશાખે વાવલીયારે વાયા, આંખ ઉપડી ચોદશ જોયાં;
આંસુલાં પાલવડે લોલાં, રમવા આવોનેરે. ૭
જેઠ માસે જમજીવન આવે, વૈષ્ણવ સરવે વધામણી લાવે,
વહાલો મારો કાંઈ ન કહાવે, રમવા આવોનેરે. ૮

અપાડે હું અજાણે નારી, જોળન દરીઓ પુર છે ભારી;	
પિયુનાં વચનને વિસારી, રમવા આવોનેરે.	૯
આવણુ તો સરવડીએ વરસે, નદીએ નીર ધણેરાઈ જરશે;	
વહાલો મારો શી રીતે ઉતરશે, રમવા આવોનેરે.	૧૦
બાદરવો ભર દરંએરે ગાજે, નીલાં વન નવપક્ષવ છાજે;	
વહાલો મારો કાંઈ ન લાજે, રમવા આવોનેરે.	૧૧
આસો માસે દેવ દીવાળી, લોક વણે સહુ મેવ સુંવાળી;	
વહાલા વિના તે જામે કાણુ વાળી, રમવા આવોનેરે.	૧૨

કૃષ્ણના મહિના. (૮)

કારતકે કૃષ્ણ ગયા મેઝી, મારે ઘેર આવો વનમાળી;	
કુખળ કેમરે ગમે કાળી, આવો હરી રાસ રમો વહાલા.	૧
મામસર મારગડે રમતાં, ભેળાં ખેસી ભોજનીયાં જમતાં;	
હવે હરી કેમ નથી ગમતાં,	આવો હરી ૦ ૨
પોષે તો સોસ પડ્યા અમને, ત્રીકમજી શું કહીએ તમને;	
દીલાસા શારે દીધા અમને,	આવો હરી ૦ ૨
માથે મહા અંધારી રાત્રો, કુલકાંએ ખીછાવી ખાટ્યો;	
વહાલે લીધી મથુરાંની વાટ્યો,	આવો હરી ૦ ૪
શગણે ફેર ફરે હાળી, પહેરણુ ચરણાંતે ચોળી;	
ચુંદડી મારી કેશરમાં રોળી,	આવો હરી ૦ ૫
અમતરે ચિત્ત કરે ચાળા, મધુવન મોરલીઓવાળા;	
દરજન દો કોકોર તીરથવાળા,	આવો હરી ૦ ૬
વધજાએ વાટલડી જોતી, હબી રહી મુક્કડે રોતી;	
પાલવડે આંસુડાં ઘોતી,	આવો હરી ૦ ૭

જેઠે જગજીવન આવે, વધામણી સહુ લોકો લાવે;
 વહાલો મારો દયુએ નવ ઠાકાવે, આવો હરી૦ ૮
 અપાડે અગળા રહી ઝાંખી, વહાલો મારે ભરજોબન રાખી;
 વિચારો તે વાત થશે વાંકી, આવો હરી૦ ૯
 શ્રાવણુ તો સરવડીએ વરશે, નદીએ નીર ધણું ડળશે;
 વહાલો મારો શી રીતે હિનરશે, આવો હરી૦ ૧૦
 ભાદરવો ભલીપરે ગાળે, વહાલા થઈ વિહવળ તમ કાળે;
 વહાલો મારો જરીએ ના લાળે, ૧૧
 આસો માસે આવી દીવાળી, સેવ વણું કે સુંવાળી;
 વહાલા વીના આ શી દીવાળી, આવો હરી૦ ૧૨

રાવિકાના મહિના. (૯)

ટહોને સખી કારતક કેમ જાશે, કે વનમાં મોરલી કોણ વાશે;
 કે મહીનો દાણી કોણ ગાશે, કે જુમના બવાદો પાણી. ૧
 કે માગશરે મન માઈ મળીયું, કે વિખીઆ ભાવ થકી ટળીયું;
 કે જેમ લુણ પાણીમાં ભળીયું, કે જુમના. ૨
 કે પોષે સોસ પડયા અમને, વહાલા મારા શું નમીએ તમને;
 કે દીલાસા દીધા છે અમને, કે જુમના. ૩
 કે માધે મકર તણે માતે, કે ફુલડીયાં વેરંતી ખાંતે;
 કે વાહાલાજી મારાં મથુરાંની વાટે, કે જુમના. ૪
 કે ફાગણે ફેર ફેરે હોળી, કે આજી ચરણાંને ચોળી;
 કે ચુંદડી કેશરમાં રોળી, કે જુમનાં. ૫
 કે અષ્ટવરે ચતુરા ચિત ધરતી, વહાલાજીના શુભ ગાતી ફરતી;
 કે તોષે મારે વહાલો કીધી નરતી, કે જુમના. ૬

- કે વધજાએ વાયા વાવલીયા, કે ઘેર પધારો નાવલીયા,
કે દુધડે ઘોડે તારા પાવલીયા, કે જુમનાં ૭
- જોડે જુગજીવન આવ્યા, કે સહિ લોક વધામણી લાવ્યા;
વાહાલાજી મારા કશુંએ ના કાવ્યા. કે જુમનાં ૮
- અપાડે અખળા થઇ જાંખી, વહાલે મારે ભરજોખન રાખી;
વીચારો હવે વાત થશે વાંકી, કે જુમનાં ૯
- આવણુ સરવડીએ વરસે, કે નીર નદીએ ઘણું ઢળશે;
કે કોમલડી ટહિકલીઆ કરશે. કે જુમનાં ૧૦
- ભાદરવો બલીપેરે ગાજે, સઘયર ઘેર વલોણું વાજે;
તે તો મારા રૂદીયામાં દાજે, કે જુમનાં ૧૧
- આસોની રજની અજવાળી, કે સેવ વણું કે મુંવાળી,
કે વહાલા વિના આ શી દીવાળી, કે જુમનાં ૧૨
- કે રાધાના હાથ સોનાની ચુંદડી, રમતાં દીસે છે રૂડી;
હુઃખરે સરવે ગયાં છે છુડી, કે જુમનાં ૧૩

બહુચરાજના મહીના (૧૦)

- ચઢતરે ચીત ધણું બાંધુ, નમી નમી બહુચર આરાધું;
મન માંડે ગોખે જઈ લાગ્યું, શેવોને શંખલપુર રાણી.
વધજાએ વાવલીયા વાયા, માજીના ઘઠ તળે આવ્યા,
અંબાજીની મોટી છે માયા. સેવોને. ૨
- જોડે તો જુમતી છે સારી, હરીહર બ્રહ્મ ચક્રી વારી;
ગોખ ઉપર જઈ બલીહારી. સેવોને. ૩
- અપાડે મેઘ ધણુ ગાજે, જન શીર બહુચરને જાજે;
ચોપડીયાં તો અદ્ભુત વાજે. સેવોને. ૪

આવણુ સરવડીએ વરસ્યો, માજીને બજશો તો તરશો;	
નીકર તમે અથડાતાં મરશો.	શેવોતે. ૫
ભાદરવો બલીપેરે ગાજ્યો, સેવકને સનમુખે થાજ્યો;	
બુડતાં આવલડી સાહાજ્યો.	શેવોતે, ૬
આસો માસે આવી દીવાળી, આત્યાં છે અંખાંને કાળી;	
ગરબે રમે મોટાં માહાકાળી.	શેવોતે. ૭
કારતકે કાચલડી બોલે, ના આરે માજીને તોલે;	
તે જોતાં ત્રીભોવન ડોલે.	શેવોતે, ૮
માગશ્વર માનસરોવર નાહે, ચાચર આવી ગરબા તો ગાશે,	
સેવકની મા કરજો સાહે.	શેવોતે. ૯
પોષે પ્રીત વણી ધારી, પાંડવ લીધા ઉંગારી;	
કૌરવ સરવે ગયા હારી,	શેવોતે. ૧૦
માહે તો મને નથી ગમતું, મન માફ રહે છે ભમતું;	
મન માફ માજીમાં રમતું	શેવોતે. ૧૧
કાગણે ફર ફરતી હોળી, પહેયાં માએ ચરણાંને ચોળી;	
કેસર બહુ છાંટયાં છે ઘોળી.	શેવોતે. ૧૨
બારે માસ પુરણુ કીધા, દહીતને દંડ બલા દીધા,	
દેવતા સહુ ઉગારી લીધા.	શેવોતે. ૧૩
આસો સુદ બીજને બુધવારે, બારે માસ રથા નીરધારે;	
વલ્લભની કરજો મા વાહારે,	શેવોતે. ૧૪

થોભણુદાસના મહીના. (૧૧)

કારતકે કોડામણીરે, સીમો પુનમ કેરો ચંદ વાલા;
સુધા કરે હરીની વિનતીરે, ચરણે રાખો ગોવિંદ વાલા.

- માગશ્ચર મેલી ગયારે, પીઠ ગયા પરદેશ વાલા; ૨
 ભરજોમનમાં ભામનીરે, અબળા બાળેવેશ વાલા,
 પોષ માસે પુછામણીરે, સાંભળ સધયર વાત વાલા;
 શ્રીકૃષ્ણ ચાલ્યા દ્વારકારે, સોળસે ગોપીઓનો નાથ વાલા. ૩
 મહા મહીને મન માહરે, ચીતડું બાકુળ થાય વાલા;
 શ્રમણાં લાગ્યાં શ્રી રામનારે, દીદા જનકવરય વાલા, ૪
 કાગણુ માસે ફરકીયારે, વાગે છે તાલ મરદંગ વાલા;
 મધુરીશી વગાડે વાલો વાંસળીરે, હોળી ખેલે ગોવંદ વાલા. ૫
 ચર્ધતરે ચિંતામણીરે, નાબ્યો નાવલ હાર વાલા;
 ક્રોધ લાવે પીઠની વધામણીરે, આપુ એકાવળ હાર વાલા. ૬
 વધશાખે વન વેડીયારે વેડો છે દાઢમ દ્રાક્ષ વાલા;
 કોયલડી ટકકા કરેરે, સરવો લાગે એનો સાદ વાલા. ૭
 જોદ મહીનાના રણુ તપેરે, જેવા ઉનાળાના તાપ વાલા;
 લંકામાં જવાળા પરજળેરે, ઉભા રહો રંધુનાથ વાલા. ૮
 અશાડ માસ ભલે ઉલટયોરે, થાય વીજળીઓના વેગ વાલા;
 ભલીરે ઉલટી ભેની વાદળીરે, વરશ્યા બારે મેઘ વાલા. ૯
 શ્રાવણુ વરસે સરવડીએરે, નદીએ નીરમળ નીર વાલા;
 ભીંજે તે રાણી પદમણીરે, ભીંજય દક્ષણી ચીર વાલા. ૧૦
 ભાદરવો ભલે ગાળ્યોરે શીતળ થમાં શરીર વાલા;
 મેરદો ભીંજયા ધર આંગણેરે પીઠડો ભીંજય પરદેશ વાલા. ૧૧
 આસો માસે દીવાલડીરે, સુંદરી સને શ્વશુભાર વાલા;
 લેલાવટ ટીલડી સોહામણીરે, કંઠે એકાવળ હાર વાલા. ૧૨
 બારે માસ પુરા થયારે, આવેલો અધીક માસ વાલા;
 ગાય શીખેને સાંભળેરે, વિનવે યોગલક્ષ્મણ વાલા. ૧૩

શ્રી અંબાજીના મહીના (૧૨)

કારતક માધે કરણા કરો મુજ માતરે	મા અંબાજી ૧
અલખેલી અંબા સાંભળ મારી વાતરે	મા અંબાજી
વાત સાંભળીને સમઝે, શ્રી હરીનાથરે;	મા અંબાજી
તારા દરશનની મને મોટી અંબા આશરે	મા અંબાજી ૨
માગશર માસે મન મળવા અકળાયરે	મા અંબાજી
તારી ધન્ય કરતાં અંબા દીન વહી જાયરે	મા અંબાજી ૩
દીન વહી જાયને આશા મુજને મોટીરે	મા અંબાજી
તારા રંગમંડપમાં હું નવ આવી લોટીરે	મા અંબાજી ૪
પોસ માસે મુજને મળવા સોશરે	મા અંબાજી
મુજ સંક ઉપર શો ધરવો માજી રોશરે	મા અંબાજી ૫
રોશ ન ધરીએ તમે દેવી છો દયાળરે	મા અંબાજી
જેનું નામ ધરાયે શેવકજન પ્રતીપાળરે	મા અંબાજી ૬
માહ મહીને કાંઈ વરત સાંભળ્યાં તમારાંરે	મા અંબાજી
મા શું જુઓ છો કુડાં કરમ અમારાંરે	મા અંબાજી ૭
કુડાં કરમની કરણી છે મધ્યાનરે	મા અંબાજી
તારા દરશનનું મને મોટું અંબા ધ્યાનરે	મા અંબાજી ૮
ફાગળ માસે ફરી ફરી ઉલટે અંગરે	મા અંબાજી
રંગ ભર્મા મનડાં નવ કરશે ભંગરે	મા અંબાજી ૯
ભંગ ન કરશે તનહું અમારું તલખેરે	મા અંબાજી
ચીત અમારૂં ચરણે આવી અટકેરે	મા અંબાજી ૧૦
અર્ધતર મહીને ચીંતા મુજને ઝાઝીરે	મા અંબાજી
જનમ ધરી નવ નીરખ્યાં અંબા માજી	મા અંબાજી ૧૧
નવ નિરખ્યાં મેં અંબા અકળ સ્વરૂપરે	મા અંબાજી
મા વળતાં ક્યાંથી દેખીશ માનાં રૂપરે	મા અંબાજી ૧૨

વાલ્મીકી મહીને વરસ જાય દેહ નાહીરે
 મ્હવે વળતી વેળા રહી છે માહીરે
 વેળા માહી માથે મોઢું દુખરે
 વળતી ક્યાંથી દેખીશ માના મુખરે
 જો માસે મુજને તોડા ઠેકરે
 નહીં તોડા તો જીવણુ જાશે વેઠરે
 વેઠ થાશે ને મીથ્યા થાશે જનમરે
 ભાગ્ય નથી પણ ઓછા મારાં દરમરે
 અપાડ માસે અટક ન ધરીયે માતરે
 તારા દરશન માટે તલસે માર તનરે
 તન તલસે ને દયા ન આવે મારીરે
 મા દયાળુ દીલથી શું મુકો છો કાઠીરે
 આવણુ માસે સંઘ ભરાય બહુ ભારેરે
 મા ઇચ્છા હોય તે આવે તમારે પારેરે
 મા સંઘ ભરાયને સહને ઇચ્છા થાયરે
 મા પાપી હોય તે નીચે પાવન થાયરે
 બાદરવામાં શીદને મન ભરમાવોરે
 તારા દુરલભ દરશન આપી તાપ સમાવોરે
 તાપ સમાવી સીતળ કરજો છંયરે
 શીથ નમાવતાં પ્રાચીત પ્રલે થાયરે
 આસી માસે અરજ સાંભળો વેહેલીરે
 મા આરામરમાં કરો આનંદની હેલીરે
 હેલી કરીને પુરો મનની આશરે
 સેવકજનને તોડા તમારી પાસરે

મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૩
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૪
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૫
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૬
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૭
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૮
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૧૯
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૦
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૧
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૨
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૩
 મા અંબાજી
 મા અંબાજી ૨૪

માસ બારે પુરણ કીધા માતરે	મા અંબાજી
મા વીજમપરી વીજાસ ન કરશે ધાતરે	મા અંબાજી ૨૫
તેરમો મહીનો પુરષોત્તમ કહેવાયરે	મા અંબાજી
મા હરી પ્રતાપે પુરષોત્તમ સહુ ચહાયરે	મા અંબાજી ૨૬
આરાસુરમાં નીત આનંદ યાયરે	મા અંબાજી
કરનેડીને બાપુ સેવક ગાયરે	મા અંબાજી ૨૭

સીતાજીના મહિના. (૧૩)

સાખીઓ.

મારા શ્યામ સુંદર શ્રી રામરે, કેને આશરે રહીએ;	
મારા પલ પલ માની પ્રમાણુરે, લલના સંગ લઇએ,	
ધર બાર અલગ ધનસ્થામરે, મારા સમ નવ જઇએ.	ટેક.
કારતક કેમ કરી કાઢીએ, જુગ જેવી પળ જાય;	
તાગથી જેમ તોડીએ, પણ મળવાને મન અકળાયરે.	મા ૧
જેખન દરીઆ ધુધવે, પીયુ દેશાવર દુર;	
અણુજાણ્યા અનુભવી, તે શું નીરતું જાણે તુરરે.	મા ૨
માગસરે ઘેર વિજેગણી, પીયુ પરદેશ પ્રયાણ;	
ખવાયે અળગુ ખોળીયું, જેના પરવશ પડીયા પ્રાણુરે.	મા ૩
જળથી જુદી માછલી, રાખો કરી વિવેક;	
વાર મારા વાલમા, એવા પ્રાણુ ન રહે પલ એકરે.	મા ૪
પોષે પ્રીતમ પ્રીતડી વીરહ બાણુ વા વહાય;	
એ ધાયલનો અંત નહિ, એનું તન તરશ્કીયાં ખાયરે.	મા ૫
બાવું પીવું ખેલવું, આઠણ પેહેરણ અંગ;	
બોલવું ચાલવું બેસવું, એને પોઢવું ન ગમે પલંગરે.	મા ૬

માધે મન તલશે ધણું, ઝુરે વીજોગણુ નાર;

લક્ષ વીંછીની વેદના, ઉપજે ચીતમાં અનેક વિચાર. મા ૭

શાગણુ હોળી શલતી, શાગણુ રમે સહ કોય;

એક હોળી મારે આંગણે, બીજી હૃદયે હોળી મારે હોયરે. મા ૮

જીતરમાં ભડકા બજે, જન દેખે નહીં આળ;

વલખાં મારે વીધવીધે, જેને ડસીઓ વીરહ વ્યાધી વ્યાળરે. મા ૯

ચર્ધતર ચકોર ચીતની, શશી વીદેશી શામ;

ભરજોખનમાં એકલી, એતો દાઝયા ઉપર જેમ ડામરે. મા ૧૦

સુભાગીઆં જે સાસરા, સંજોડ સ્નેહ સહીત;

ક્યમ કરી વસીએ એકલાં, રાણીગયા જનમની એ રીતરે. મા ૧૧

વા વાયા વધશાખના, આંખે આવી શાખ;

ભોગી ભમે વીદેશમાં, થાય હૃદય બાળી ખાખરે. મા ૧૨

મુંગાને સ્વપ્નું થયું, મનમાં રહી મુંઝાય;

પ્રીતીતું તો પારખું, જે જીભે કહ્યું નહીં જાયરે. મા ૧૩

જેક તણા તડકા પડે, લાય જેવી લુ વાય;

સુના મંદીર માળીયાં, સુની સેજડી ખાવા ધાયરે. મા ૧૪

જાય ન રજની દીન જતાં, રાત ગયે દીન ન જાય;

વીરહ દુઃખ મહાદેવના, એતે નજરે જોઈ કેમ જાયરે. મા ૧૫

અશાડ ઝખકે દામની, ધન ગરજે નભ માંય;

બપહયા પીઠ પીઠ કરે, સુષ્ટી વિરહણી વ્યાકુળ થાયરે. મા ૧૬

દેવ દાનવ પશુ પક્ષી, માનવ તો કોણ માત્ર;

જીવતાં પ્રેત વીજોગીયું ગાળે વિરહ વિરહીજન ગાત્રરે. મા ૧૭

આવણુ વરસે શરવડે નહીંએ આવે નીર;

લીલી લુખી ભાસે ભલી, માળે તરવર ધોર મંબીરરે. મા ૧૮

ઘોર અંધારી રાતડી, ઝરમર વરશે મેહ;
 આંખેથી આંસુ ઢળે, જેનો સ્વામી ગયો તજી સ્નેહરે. મા ૧૯
 ભાદરવો ગાજે બસો, રાજગી સહિ વધભોગ;
 રંગમાં રકિરકિ રોગ એ, જેને વાહાવાનો થાય વીજેગરે. મા ૨૦
 ચંપા ચંખેલી મોમરા, નવ પક્ષવ વન વહાય;
 વીરહણી જાત જવાસીઓ, તેતો શોશે મુકાઈ જાયરે. મા ૨૧
 આસો આઆં નોરતાં, રમે જમે નરનાર;
 દીવસ દીવાળી દોહલા, તેતો જાણે જગ કીરતાર. મા ૨૨
 દંપતી અંગ ઉમંગમાં, માનતાન ગીત રંગ;
 અંગરાગ અદ્ભુત થયા, જયજયકાર જણાવે અનંગરે. મા ૨૩
 મનમોહન અધીક માસથી, થાય પ્રભુ પ્રસન;
 સંગ સીતા જેમ રાખીયા, તેમ ટળે વિરહ વ્યાધી દનરે. મા ૨૪

લાલજીના મહિના.

લાલજી કારતક મહીને રથ જાદવરાયે જોતર્યા,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧
 લાલજી માગશ્વર મહીને મેહેલી મથુરાં ગયા,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૨
 લાલજી પોષ મહીને પોષટ ખેડો પાંજરે,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૩
 લાલજી માહા મહીનાની સેજલડી મુની પડી,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૪
 લાલજી ફાગણ મહીને ઘેરખ્યો ઘેરીઓ,
 ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૫

- લાલજી ચૈત્ર મહીને ચતરસ્રુજ ચાલ્યા ચાકરીએ,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૬
- લાલજી વર્ષશાખ મહીને વાયે હીડાળા કુલતા,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૭
- લાલજી જોઠ મહીને જુગજીવન ઘેર આવીયા,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૮
- લાલજી અષાઠ મહીને અખળાને મુખ આપજો,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૯
- લાલજી આવજુ મહીને શરવડેથી વરશીઓ,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૦
- લાલજી બાદરવો તો ભલી પેરે ગાજીઓ,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૧
- લાલજી આસો માસે દિવાળી ભલે આવીયાં,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૨
- લાલજી કુલવાડીમાં રંગી લાલમ લાકડાં,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૩
- લાલજી તેનીરે ધડાવું નવરંગ પાવડીઓ,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૪
- લાલજી પાવડીઓ પેહરીને માહારે મેલે આવજો,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૫
- લાલજી પાવડીએથી રહ્યા ખડયા તો ભલે પડયા,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૬
- લાલજી અખતી ઝળતી બોલું છું પશુ ધણી ખમા,
ઓ લાલ વહેલા આવજો હો લાલ ૧૭

વધરાગના મહિના.

કારતક આવ્યો ઓ સખી, સજીએ સોળ શણુમાર;	
ઝાઢવાને નવરંગ ચુંદડી, કંઠે ઝોકાવળ હાર,	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૮૬
માગશરે મુકી ગયા, મનમાં ન આણી મેર;	
રીસ કરી મથુરાં ગયા, કુમળ શું કીધી લેહેર.	૧
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૨
પોષ મહીનાની પુનમે, સમણા લાગ્યાં સાર;	
શોળે શણુગાર પ્રભુ મેં ધર્યા ના આવ્યા દીનદયાળ.	૩
કો હરી કેમ રહું એકલી મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૪
મહા મહીનાની સેજમાં, આવી વેરણ રાત;	
હઠડે મારા વીસરી, રમથું કોની સંગાથ.	૫
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૬
શાગણ દુલ્હો કુલડે, વનમાં કેશર લાલ;	
કસ્તુરીનાં છાંટણાં, ઉડે છે અખીલ ગુલાલ.	૭
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૮
અમતર ચંપો મોરીયો, મોરી છે દાડમ દ્રાખ;	
કોયલડી ટહિકા કરે, ભમર કરે શુંજર.	૯
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ધરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૧૦

વધશ્યામે વાયા વાદળાં, તપે રાધાજીનું તનુ;	
રાધા બોલડા લેછ રડયાં, નથી બોલ્યાનું મન.	૧૧
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ઘરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૧૨
જેઠ મહીને જદુરાયજી, છુટી રાધાજીની વેણ;	
રાધા બોલડા લઈ રહ્યા, નથી બોલ્યાનું મન.	૧૩
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ઘરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૧૪
અથાડ આવી ઉલટયો, મેકલે માંડી છે મોર;	
ગોરી ભીંજાય ધર આંગણે પીઠ ભીંજાય પરદેશ.	૧૫
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ઘરમાં નથી ગોઠતું; જાણે લઉં વધરાગ.	૧૬
શ્રાવણ વરસ્યો સરવડે, નદીએ નીરમળ નીર;	
સુપનાંતરમાં દેખીઆ, હરી હળધરના વીર.	૧૭
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ઘરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૧૮
બાદરવો બલે ગાજીઓ, બલો વરસ્યો છે મેઘ;	
વીજલડી ચમકા કરે, ચોદસ ચાલ્યા નીર.	૧૯
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ઘરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૨૦
આસો માસે નવરાતડી નવ દહાડા નવ રાત;	
સહ ગોપીઓ ટોળે મળી માંડવલી મંગળ ગાય.	૨૧
કો હરી કેમ રહું એકલી, મારો શો અપરાધ;	
હવે તો ઘરમાં નથી ગોઠતું, જાણે લઉં વધરાગ.	૨૨

ભાગ ૨ જે.

નરસિંહજી મહારાજનો ગરબો.

રાગ ઉપરનો.

- ગણપતી સરસ્વતીને સમર, બેડિ રહુ કરજોડરે;
નરસીંહનો ગરબો ગાતા, દેઘ માં દેશે ખોડ નરહરી લટકાળા,
ધણી મેહેર કરે મહારાજ, ગુણુનીધી છોગાળા. ટેક
- લહારીપુરે દરવાજે જતાં, જમણા હાથની ઓળરે;
રાજેશ્વર શીવાજીના સામી, નરસીંહજીની પોળ. નર ૧
- મેહેર તણી છે શી કહું શોભા, વરણ વસે છે અઢારરે;
નરસીંહજીના રાજમાં, કોઇને દુઃખ નહી તલબારરે. નર ૨
- ડોશીવાણીયા નાણાવટીને, ગાંધી સરખયા સારરે;
બેડિ ઓળમાં બહુ છે વસ્તી ચુડગરને કંસાર. નર ૩
- પુર્વ દીશાએ અષ્ટ ભુજને ઉત્તર બહુચર ગાજરે;
પશ્ચિમમાં તો પીર વસે છે, દક્ષિણ હનુમંત ખીરાજે. નર ૪
- ચાર દીશાએ જળરી ચોક્કી, ખીજ દેવ અપારરે;
મેહેર વચે નરસીંહજી ગાજે, સહિ સ્વતરનો ભાર. નર ૫
- સિંધાસન આસન ઉપર, અલખેલો ખીરાજરે;
મંદીરની તે શી કહું શોભા, નીત્ય ચોઘડીયાં વાજે. નર ૭
- પિતાંબરે જરકશીના વાઘા, પાઘ કલંકી પટકોરે;
ઘોર મુગટને કાને કુંડળ, જોઇ ચિતમાં લાગે ચટકો. નર ૮

- હીમ હીરાને માણેક મોતી, શોભાનેા નહી પારરે;
આણુપણુ શોભા દેખી, મન કરે વિચાર. નર ૯
- નીત નીત શોભા નઉતમ નયણે જોતાં પહોંચે આશરે;
જમણે હાથે જોત દીવાની, અખંડ બારે માસ. નર ૧૦
- નરસીંહજીની નીતી કહીએ, ત્રણ લોકથી ઝાઝીરે;
ધીનાં ટાંકાં ઘેર બર્યા પણુ, નરસિંહ લોટપર રાજ. નર ૧૧
- સમે આરતી શોભે કેવી, આનંદ સરખું થાયરે;
ધંટને ધડીયાજો વાજે, ગાન ગુણીજન ગાય. નર ૧૨
- દસરાને દીવસે વહાલો, અંબાડીમાં ખીરાજેરે;
અધરાવતની શોભા દેખી, કામ કેટીક તો લાજે. નર ૧૩
- આઠમ ચોઉદશ દીવાળીયે, આનંદ ઓછવ થાયરે;
આવણુ માસની શી કહું શોભા, એ ન વરણુવી જાય. નર ૧૪
- આવણુ વદી ત્રીજને દહાડે, કાજળીનો મહીમાયરે;
પાછલી રાતે હાંડાળાના, ધુધરા છુટી જાય. નર ૧૫
- કારતક માસની શોભા કહીએ, પ્રભુનું લમજ થાયરે;
મુદ અઉદશની દીવીયો જોતાં ગાત્ર નરમ થઈ જાય. નર ૧૬
- અઉદશની તો દીવીયોને પુનમનો વરધોડારે;
તુળશી વાડીયે દરશન કરવા, સજન સહુકો દોડે. નર ૧૭
- ચારે પાસે ચમર ઢળે ને, બહુ બોલે છડીદારરે;
ખમા ખમા સહુ મુખથી કહે છે, શોભાનેા નહી પાર. નર ૧૮
- ઈંદ્રદિકને નારદ સરવે, અંત્રીક્ષ જોવા આવેરે;
ધન ભાણુભાઈ બાળ્ય તાઈ નિત્યે લાડ લડાવે. નર ૧૯
- ધન તાત ધન માતા તારી, ધન તારો અવતારરે;

નીત્ય પ્રભુને લાડ લડાવે, ભાગ્ય તણો નહી પાર.	નર. ૨૦
પરણવીને પાછા વાળ્યાને, આવ્યા રાજ અસરે;	
તરેહ તરેહની આતસખાજી, ઉડે પ્રભુની પાસ.	નર. ૨૧
ત્યાથી પ્રભુ આગળ પધાર્યા, આવ્યા મંદીરે મોભરે	
દેવ સર્વ વિમાને બેસી, કરે પુષ્પ વૃષ્ટિ અપાર.	નર. ૨૨
મંદીર સામી શોભા કેવી દીપમાળની શોભેર;	
પોણ મધે મદનમોહનજી, દરશને મન લોભે.	નર. ૨૩
દયા કરીને દરશન દેજો, અંગમાં ઉલટ આણીરે;	
કષ્ટ મારા સહુ કાપી નાંખો, દાસ પોતાનો બાણી.	નર. ૨૪
રંક ઉપર તો રીસ ન કરવી મેહેર કરો મહારાજ;	
ગાંડો ઘેલો દાસ તમારો, આંચ ઘ્રણાની લાજ.	નર. ૨૫
નરસિંહજીનો ગરબો ગાયો, સુણજો સહુ નરનારે,	
બેઉ કરજોડી શીવલાલ કહે, પ્રભુ ઉતારો બવપાર.	નર. ૨૬

શ્રી કૃષ્ણના દશ અવતારનો ગરબો.

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ કૃષ્ણ તે કંઠ કેરું જુ'મણુરે લોલ;
હરી હૈયા કેરો હાર મારા વાહારે કૃષ્ણ વગાડે રૂડી,
વાંસળીરે લોલ ટેક.
મારા કૃષ્ણજીરે લોલ પહેલે રૂપે કાંનજીરે લોલ;
ધર્યો મચ્છતણો અવતાર મારાવાહારે, મચ્છે સમુદ્ર ગોળિયોરે લોલ
માર્યો સંખાતેસુર દર્પિત મારા વાહારે. કૃષ્ણજી
મારા કૃષ્ણજીરે લોલ બીજી તે રૂપે કાંનજીરે લોલ.
ધર્યો કચ્છ તણો અવતાર મારા વાહારે.
કચ્છે સમુદ્ર મથન કરોડિ લોલ મેરને રવૈયો મારા વાહારે.

સમુદ્રની ગોળી કરીરે લોલ ધ્રુમે ગોપીના નાથ મારાવાહારે;
શેષનાગનાં નેત્રાં કમ્પરે લોલ કહાડયાં તે ચઉદ રતન મારા.

વાહારે. કૃષ્ણજી. ૨

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ, ત્રીજેને રૂપે કાનજીરે લોલ,
ધર્યો વારાહતણા અવતાર મારા વાહારે.
પૃથ્વી લઈ દાદ ઉપર ધરીરે લોલ, પેડા તે પાંચ પતાળ મારા

વાહારે કૃષ્ણજી. ૩

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ ચોથેને રૂપે કાનજીરે લોલ,
ધર્યો નૃસિંહ તણા અવતાર મારા વાહારે,
સ્થંભ ફેડીને પ્રગટ થયારે લોલ માર્યો હીરણ્ય તે કંશ;
દધત મારા વાહારે, ઉગાર્યો પ્રહલાદ ભક્તનેરે લોલ.

હેવા ભક્તવચ્છળ છો નાથ મારા વાહારે. કૃષ્ણજી. ૪

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ પાંચમેને રૂપે કાનજીરે લોલ.

ધર્યો વામન તણા અવતાર મારા વાહારે.

ત્રણ હગલાં પૃથ્વી ભરીરે લોલ, બળી આંધ્રો પાતાળ મારા.

વાહારે. કૃષ્ણજી. ૫

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ છઠેને રૂપે કાનજીરે લોલ;

ધર્યો હરસુરામનો અવતાર મારા વાહારે, ફરસી તે લીધી
હાથમારે લોલ, છેઘાં ક્ષત્રીયોના શીષ મારા વાહારે.

બનનીને હાથે હથ્થીરે લોલ, વાળ્યાં પીતાનાં વેર મારા વાહારે

કૃષ્ણજી. ૬

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ સાતમેને રૂપે કાનજીરે લોલ;

ધર્યો રામચંદ્રનો અવતાર મારા વાહારે સીતા લઈ વન;

ગાંધારી લોલ, સેતુ આંધ્રો છે પહાણ મારા વાહારે,

રણમાં તે રાવણુ રોળીયોરે લોલ, આખ્યાં વીલીષણુ રાજ્ય મારા.

વાલારે કૃષ્ણજી. ૭

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ આઠમેને રૂપે કહાનજીરે લોલ.

ધર્યો કૃષ્ણ તણો અવતાર મારા વાલારે, મથુરામાં હરી

પ્રગટીયારે લોલ, ગોકૃષ્ણ કીધો છે વાસ મારા વાલારે.

માર્યો તે મામા કંસનેરે લોલ, ગોપી લડાવ્યાં લાડ મારા વાલારે,

માતા પીતા છોડાવીયારે લોલ, આખ્યાં કિચકેનને રાજ્ય,

મારા વાલારે કૃષ્ણજી. ૮

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ, નવમેને રૂપે કાનજીરે લોલ, ધર્યો મુદ્ધ,

તણો અવતાર મારા વાલારે, જપ માળા કરતાં ધરીરે લોલ.

લીધું છે મુનિવ્રત મારા વાલારે.

કૃષ્ણજી. ૯

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ દશમેને રૂપે કાનજીરે લોલ ધર્યો.

દલંડી અવતાર મારા વાલારે, ત્રણ પગલે થોડો હીડેરે લોલ.

પૃથ્વી તો રસાતાળ મારા વાલારે

કૃષ્ણજી. ૧૦

મારા કૃષ્ણજીરે લોલ, ગાય શીખેને સાંભળેરે લોલ પામે

તે વૈકુંઠ વાસ મારા વાલારે મેહેતો નરસૈ વીનવેરે લોલ

રાખો ચરણ કમળની પાસ મારા વાલારે.

કૃષ્ણજી. ૧૧

સીતાની કાંચળીના ગરબો.

(પરમેશ્વરીને પાએ પડી હો બહુચરી કહું કળીબુગના કર્મ એ રામ)

કેકે ક્રોધમાં બોલીયાં હો બહુચરી રામલક્ષ્મણ વન ગય.

પેહેલું તે વન રામે મેલીયું હો બહુચરી સીતાએ રોખ્યાં વૃક્ષ;

અમરોને ડમરો રોપીઓ હો બહુચરી, રોખ્યાં છે કાડમ દ્રાક્ષ.

- રાજા રાવણનો મરધલો હો અહુચરી, વનફળ ચરી ચરી જાય,
ચરતા સીતાએ બાળીયો હો અહુચરી, કાંચલડી સીવડાય. ૩
- સાવ સોનાનો કંચવો હો અહુચરી, ચામડામાં શો સાર,
કહી કાકાના કટમમાં હો અહુચરી, નહીં મામાને મોસાળ. ૪
- નહી મધચરમાં બંધવો હો અહુચરી કોને ચડાવું પહાડ;
સીતા મહીયરના પાતળાં હો અહુચરી, કોણ લડાવે લાડ. ૫
- સીતાના બોલ સાંભળ્યા હો અહુચરી, ધનુષ્ય લીધું હાથ;
પેહલું તે બાણ રામે ફેંકીયું હો અહુચરી, જમ પડ્યું દરીયા સાથ ૬
- બીજે તે બાણે મૃગ મારીયો હો અહુચરી, ધાજે હો લક્ષ્મણવીર;
સીતા કહે જાઓ દીઝેર હો અહુચરી, હણ્યા તમારા વીર. ૭
- ધેલી સીતા ઘેલું ન બોલીએ હો અહુચરી, રામ હણ્યા કેમ જાય
આણુ આપી છે શ્રીરામની હો અહુચરી લક્ષ્મણ વાંસે ધાય, ૮
- રાવણુ આવ્યો જોગી વેશથી હો અહુચરી, બીક્ષા દો સીતામાય,
આણો આપી છે શ્રીરામની હો અહુચરી, બીક્ષા આપી નવજાય. ૯
- એક પગ મુકો આણુમાં હો અહુચરી બીજે તે આણ્યો બહાર;
બાંધે મુકીને રાવણુ ચાલીયો હો અહુચરી હરી છે સીતાનાર. ૧૦
- મૃગ મારીને રામ લાવ્યા હો અહુચરી, નાંખ્યો મડીની બહારે
મુનાં મંદીર દીસે માળીયાં હો અહુચરી, ક્યાં ગઇ સીતા નાર. ૧૧
- રામ રૂવે લક્ષ્મણ રીઝવે હો અહુચરી, ઘેલા ન રોશો રામ;
સીતા સરીખી પરણાવશું હો અહુચરી, સીતા ધરાવીશું નામ. ૧૨
- જળજળ કમળ ના નીપજે હો અહુચરી, વનવન અગર ના હોય;
કેરકેર સીતા ના નિપજે હો અહુચરી, બંધવ વિચારી જોય. ૧૩
- રામે તે પાનખીડાં ફેરવ્યાં હો અહુચરી કોઇ છે બળીયો જોધ;
બીડું જીતે હનુવો જતી હો અહુચરી, લાવું સીતાની શોધ. ૧૪

દામ ચેકી ઉપડ્યો હો બહુચરી ગયો સંકામોઝાર;
 જ્ઞેયાં ચોરાશી ચૌટણં હો બહુચરી, જ્ઞેમ જ્ઞેમ તો બાવન બબર
 જ્ઞેયાં મંદીર જ્ઞેયાં માળીયા હો બહુચરી, જ્ઞેયું રાવણું રાજ,
 કંઈ સીતા દીકાં નહિ હો બહુચરી, મયો પાનાવારીને ધાટ, ૧૬
 બાઈ પાનીયારી તને વીનવું હો બહુચરી, ક્યા છે સીતા માય;
 અરોઠવાડીને ઝાડવે હો બહુચરી, ત્યાં છે નવ તું જાય. ૧૭
 ત્યાં થકી હનુમંત ચેકીયો હો બહુચરી, આસોપાલવને ડાળ;
 પડતી મેહેલી પવીત્ર હો બહુચરી, મેહેલી તે સીતા નાર. ૧૮
 મુદ્રીકા મારા રામની હો બહુચરી, ય્યાંથી લાવ્યો હનુમાન,
 કેને તને જ્ઞેવા મોકલ્યો હો બહુચરી, કેણે આત્યાં એધાણ. ૧૯
 રામે જ્ઞેવા મોકલ્યો હો બહુચરી, લક્ષમણે આત્યાં એધાણ;
 બાળ લેવા હું આવીયો હો બહુચરી, પંચવટીયાં પ્રમાણ. ૨૦
 તરયો તે હર્ષણ ભાઈ સાવજ્ઞે હો બહુચરી તાહાડાં તે નીર પીળ;
 મુખ્યો તે હર્ષણ ભાઈ સાવજ્ઞે હો બહુચરી, પડમાળ વનદળ ખા. ૨૧
 ઝીઝોટેને ઝપાટે હો બહુચરી, અંખેરે ને ખાય;
 માળે તે આવ્યો માયુ ચુંચતો તો બહુચરી, રાવણ માસે જાય. ૨૨
 રાવણ બળથી બોલીયો હો બહુચરી, મારો બળીને બાણ,
 મારજ્ઞે સોડેને લાકડે હો બહુચરી, મારજ્ઞે એરણુને ધાણ. ૨૩
 કુંબકરણે ભાયા ભીડીયા હો બહુચરી, માર્યું બળીને બાણ;
 હૈંદ્રજ્ઞે ભાયા ભીડીયા હો બહુચરી, કે હું વાળુ એનો ધાણ. ૨૪
 નહી મરે સોડુને લાકડે હો બહુચરી, નહી મરે એરણુને ધાણ,
 સાચુ તે બોલ ભાઈ સાવજ્ઞ હો બહુચરી, સેણે તજે તું પ્રાણ. ૨૫
 બધી સંકાનાં મોદડાં હો બહુચરી, શબ ધાણીનું તેલ,
 મારે તે પુછડે બાંધજ્ઞે હો બહુચરી અઝી તેમાં મેલ. ૨૬

મોત વાંદરાનું તે ચકી હો બહુચરી, ચેતજે મનમાં જટ	
ત્યાં ચકી ઉપડ્યો થેકડે હો બહુચરી, જમ બેઠો લંકામઠ.	૨૭
બાબ્યાં ચોરાસી ચકડાં હો બહુચરી, બાબ્યાં છે બાવન બબર;	
રાખ્યા વિભિષણ ખેલડાં હો બહુચરી, આસોપાલન ડાળ	૨૮
લંકા બંધે અતુલની હો બહુચરી, હનુમાનને હસવું થાય;	
જુનાતેમઠને મદરે હો બહુચરી. નાગર નરસંધ્યો ગાય.	૨૯

અંબાજીનો ગરબો.

(ગોરમાના ગરબાનો રાગ.)

હુતો ગણપત લાગુ પાયકે ગાઉ ગરબો આરાસુરી તણેરે લોલ.	
આરાસુરમાં બેઠી માતકે મહિમા અતિ ધણેરે લોલ.	૧
આને પારે આવે લોકકે દુરે બહુ દેશ્વરે લોલ,	
આવે બાળ જ્ઞેનને વૃદ્ધકે અતિ ધણા હેતથીરે લોલ.	૨
મા દીવસમાં ત્રણ રૂપકે ધરે અતિ શોભતારે લોલ;	
જ્ઞેન બાળ અને વળી વૃદ્ધ કે આયુષ આપતારે લોલ.	૩
અને છત્ર સોનાનું જાગે કે રતનની ખુશ્બહેરે લોલ;	
ફરતી હીરાની છે કોરકે છત્ર અમુશ્બહેરે લોલ.	૪
લેશ્વરી ઉપર બેઠી માતકે સહુ આયુષ ધરેરે લોલ;	
કોટી સુરજ ઝાંખા થાય કે, લેલાટે આડ કરીરે લોલ,	૫
આને શોભાતા શણગાર કે સોના શી કહુરે લોલ,	
માનો ગ્રેષ ન પામે પારકે, હું તે શું રહુરે લોલ.	૬
આને કહે એકાવળ હાર કે શોભે અતિ ધણેરે લોલ;	
માને બાહે બાહુમંથ કે સુડો સોના તણેરે લોલ.	૭
હીરા રતનવણી કંગણીઓકે ચુનીઓ મહિ અતી ધણીરે લોલ.	
સાચા મોતીના મળુબંધ કે મધ્યે છે મણીરે લોલ.	૮

- માને કાને કળાકુલ કે નાકે વાળી શોભતીરે લોલ;
માને સેંચો પુર્યો અનુષ કે દામણી ઓપતીરે લોલ. ૯
- માને દશે આગળી વેઠ કે અંઝરે ઝમઝમેરે લોલ;
કદાં કાંઠીને તોડા કે અંઝરે ઝમ ઝમેરે લોલ. ૧૦
- માને ચણીઓ ચોળીને ચીર કે ઝોઢી ચુંદડીરે લોલ.
માના ચોઠ વચે સહુ નાર કે ફરે પુદડીરે લોલ.
- માને ધીની બળે છે જોત કે જોપ રવી ચોભીયોરે લોલ;
માનું તેજ જોષ મનમાંહે હું તો લોભીયોરે લોલ. ૧૨
- માના દરશનથી દુખ જાય કે પાપ સહુ બળેરે લોલ;
શું કહું મંડપની શોભાય કે મૂખમાં અમી ઝરેરે લોલ. ૧૩
- માને માનસરોવર સાર કે માંહી અમૃત ભર્યુરે લોલ;
તેમાં જે કોઈ જઈને નાશ કે તેહનું કામ સંચુરે લોલ. ૧૪
- શું કહું રચાનકની શોભાય કે કામ મીના તણુરે લોલ;
માનો પુનમે સંઘ ભરાય કે શું વરણુન કરેરે લોલ. ૧૫
- ફરતી અંગલાને બેઠકો કે અતિ ઘણી ઓપતીરે લોલ;
માને સનમુખ છે એક વાવ્ય કે સુંદીર શોભતીરે લોલ. ૧૬
- ત્યાંથી ચાલ્યા ઉત્તર માંહ કે સુંદીર બાગ છેરે લોલ.
શું કહું આરામુરની શોભાય કે રચના અથાગ છેરે લોલ. ૧૭
- માને મુરીનર મુનિજન સેવે કે બ્રહ્મા ધ્યાન કરેરે લોલ;
માને નીશદીન સનમુખ કે સ્તુતી કરેરે લોલ. ૧૮
- માને ગરબો જે કોઈ ગાય કે નીચ પાઠ કરેરે લોલ;
કેદીક પ્રાપ્ત પ્રલે થાય કે તે સેહેજે તરેરે લોલ. ૧૯
- માને સેવક બાણી તારો કે કરણા કીજીએરે લોલ;
માણ દીન સેવકની વીનતી કે ઉરમાં લીજીએરે લોલ. ૨૦

માણ ગુણુ ગાવા નીચ દીન કે બુદ્ધી આપણેરે લોલ;
સુણી રણુછોડાસની વીનતી કે ચરણે રાખણેરે લોલ.

૨૧

કાળીકાનો ગરબો.

બુમહેવીરે જશ ગાઉ છું માહાકાળીરે,	૧
જીભીઆએ વસળે માત પાવા વાળીરે	
મેવક જાણી તાહરો મા, શીર ઉપર ધરળે હાથ	પાવા. ૨
હોંશ હઠરામાં થાય છે મા, ગુણુ ગાવાનું છે મન;	પાવા. ૩
દયા કરો તમ દાસને મા, તેથી ઉપજે બુદ્ધી પાવન.	પાવા. ૪
ગુણુ ગંભીર છે તાહરો મા, કહેતાં ન આવે પાર;	પાવા. ૫
બાબક બુદ્ધિ શું કરે મા, જો હોય તારો આધાર.	પાવા. ૬
નવતેરી નગરી વિશે મા, ચંપાવતી ચતુરસુજાણુ;	પાવા. ૭
રૂમ સરખું રાજ છે મા, મહી વસે અઠારે વરણુ	પાવા. ૮
ત્યાં ચતુર નારીઓ અતી ઘણી મા, નીરમજાણે તેનું મન,	પાવા. ૯
ગરબો ખેલે ચોકમાં મા, નવરાત્રી કેરે દીન.	પાવા. ૧૦
જાણુગાર સરવે શોભતા મા, નારી કુંજરના ચીર,	પાવા. ૧૧
ગુણુવંતી ગરબે રમે મા, રાખીને મનશું ધીર	પાવા. ૧૨
લાળીની ઝડીઓ પાડે મા, ત્યાં શોભા નૌતમ ચામ;	પાવા. ૧૩
કોડીલ જીવદ શોહામણા મા, નવરંખી નારી ગાય.	પાવા. ૧૪
તે પળે માતા આવીયાં મા, વીજળીના સરખુ રૂપ;	પાવા. ૧૫
સુરજ સરખાં શોભીતાં મા, માએ રૂપ ધર્યું અદ્ભુત.	પાવા. ૧૬
ગાણીઓ સર્વ જાંખી પડી મા, તેજ તણે અંબાર;	પાવા. ૧૭
રાણીઓ મનમાં એમ ધરે મા, બા આ કોનવલી નાર.	પાવા. ૧૮

- રૂપ સ્વરૂપે આગળી મા, જેની સોના સરખી કાય; પાવા. ૧૯
 મધ્યેરત્રે રાણીઓ પરચરી મા, જેધને વીનવીયો રાય; પાવા. ૨૦
 રાણીઓ રાય આગળ કહે મા, આસાંભળજો પ્રાણુઆધાર; પાવા. ૨૧
 એક રામા સુંદર આવી છો મા, જ્યાં બાવનમો બળર; પાવા. ૨૨
 બત્રીસ લક્ષણુ આગળી મા, તેતો પદમનીનો અવતાર; પાવા. ૨૩
 તેને જેધ ત્રીભોવન મોહીરહે મા, તે આગળ નહિકો નાર પાવા. ૨૪
 રાજને નારી ગમી મા. વળી સુરજ થયો પ્રકાશ; પાવા. ૨૫
 તે દિવસ ગયો અતિ દોહલો મા, મનડામાં મોટી હામ. પાવા. ૨૬
 ત્રણી રાત પડી દીન આથમ્યોમા, ચોપડીયાં ઠમકે બાહાર; પાવા. ૨૭
 ઘેરઘેરથી સહ નીસર્યા મા, ગરબે ગાવા સહ નાર. પાવા. ૨૮
 રંગ મચ્યો સાહેલડી મા, એવામાં આવ્યાં માત; પાવા. ૨૯
 ત્યાં રાણીએ દાસી મોકલી મા, રાય આગળ કહે વાત. પાવા. ૩૦
 ત્યાંથી પતાઇ રાવળ ઉડીયો મા, જેવાને નવલી નાર; પાવા. ૩૧
 આવી નીરખી નવણે બરી મા, વીરહ વલ્લો અપાર. પાવા. ૩૨
 નખ શીખ સુધી નીરખીયા મા, સુરજાએ પડીઓ રાય; પાવા. ૩૩
 રાજ રંગે મોહી રહ્યો મા, નારી શું લાગ્યો નેહ, પાવા. ૩૪
 રમવા રજની વહી ગઇ મા, સહ વળ્યા પોતાને ઘેર; પાવા. ૩૫
 ત્યારે માત આશ્યાં એકલાં મા, પતએ જાણી પેર પાવા. ૩૬
 પાપી પુઠે પરવર્યો મા, માતાનો ઝાસ્યો હાથ; પાવા. ૩૭
 માગ માગ મુખથી કહ્યું મા, એવું મુખથી બોલ્યાં માત. પાવા. ૩૮
 તાંડે રૂપ વસ્ત્રું હૈયા વિશે મા, હું રાખીશ મારે ઘેર; પાવા. ૩૯
 ત્યાં મેહેલ ચણાવું માણેકના મા, તેની કાંઈ ન જાણે પેર. પાવા. ૪૦
 મારેમોહોત્રે રાણીઓ અતિધણી મા, તેમાં પટરાણી આપ; પાવા. ૪૧
 ખાઓ પીઓ ખુબી કરો મા, રૂડી રાજ્ય સરખી રીત. પાવા. ૪૨

ત્યારે કોપ કરીને બોલીયાં મા, તારૂં પ્રમથયું રાજ પાપ; પાવા. ૪૩
 તારૂં રાજ્ય જશે જડમુળથી મા, આવી મળશે તારો હોમ પાવા. ૪૪
 એત એત તું અભાગીયા મા, ત્યાં રોપ્યો રણસ્થંભ; પાવા. ૪૫
 પોંદ અલાવી પધારી મા, બુડીયો દરવાજો બંધ. પાવા. ૪૬
 સુરદાસે રહીને પુછી મા, શું ભર્યું છે માત્ર રસાળ; પાવા. ૪૭
 ત્યારે બુડી મારી કરી મા, મેગલા મહીયા નીકળ્યા દહીત, પાવા. ૪૮
 ત્યારે સળીયે વાટળીયે સત્ય મુકયું મા, જમ પતઈને કહીપેર; પાવા. ૪૯
 જુધ મચ્યું જેમ જોરથી મા, ત્યાં થઈ રહ્યો ઉતપાત; પાવા. ૫૦
 ત્યારે એવું દળ સધળું રહ્યું મા. તે જુધ થયુંછે વરસખાર પાવા. ૫૧
 જોઈ લસકર આગળ થયો મા, પછી ભેળવીઓ ચંડાળ; પાવા. ૫૨
 કોહી તણી નદીઓ વહી મા, ત્યાં વરત્યો હાહાકાર. પાવા. ૫૩
 ત્યારે પતાઇ રાવળતું પતમયું મા, ત્યાંજણી જુગમાં વાત; પાવા. ૫૪
 તારે પતાઇ મનમાં સમજીઓમા, મુજ ઉપર કોપ્યા માત. પાવા. ૫૫
 ફરમરતો રાજ ગયો મા, બેઠ કરજોડી હાથ પાવા. ૫૬
 મુજ ઉપર માતા મેહેર કરો મા, દળ સધળું પાછું જાય. પાવા. ૫૭
 માઠાકાળી મનમાં એમ ધરે મા, સુખાને આપું સુખ; પાવા. ૫૮
 મા તું અનામી રાજીઓ મા, પતાઇનું રાખું દુખ પાવા. ૫૯
 જે માય શીખેને સાંભળે મા, તેની માતા પુરે આસ; પાવા. ૬૦
 મા તું ગુલુવંતી કાળકા મા, ગુલુ માય એ ગોઝળદાસ. પાવા. ૬૧

ગોરમાનો ગરબો.

ગોરમા મણપત લાગુ પાય કે વીધાવાને વીનવરે બોલ;
 ગોરમા ધરડોને ભરવાર કે, આપો શું મનેરે બોલ,
 ગોરમા ધીક ધીક અવતાર કે, શું કહું તેનેરે બોલ;

(૫૫)

ગોરમા રણ સંબંધી મુજ તાતકે, મા મારી પાપણીરે લોલ;
 ગોરમા સંસાર કીધો સરખ કે, સગે થઇ સાપણીરે લોલ;
 ગોરમા હું કહું છું નાનું બાળ કે, પીક ઉડીઓરે લોલ,
 ગોરમા દીકે પડે છે ફાળ કે, મુરખ છે બુદીઓરે લોલ;
 ગોરમા મારૂં થયું જોખન કે, પીક ધરડો થયોરે લોલ,
 ગોરમા હું કરું કોઠીલ શબ્દ કે, પીક તો સુધ રજારે લોલ;
 ગોરમા થયા વરસ સોળ કે પીકને એંશી થયારે લોલ,
 ગોરમા દીકે જાણું જલ કે, બુધ સધળી ગઈરે લોલ;
 ગોરમા શિયાળનો રાત કે, સરદ શોહામણીરે લોલ,
 ગોરમા વરધ પીયુની જાત કે, દીસે બીહામણારે લોલ;
 ગોરમા રજની રમવા ધરૂં કે આંજી આખડારે લોલ,
 ગોરમા એન કરતો બોલે કે, કરચહી લાકડીરે લોલ;
 ગોરમા શિયાળની રાત કે, સ્વાદ હોય અતિ ધણોરે લોલ,
 ગોરમા રજની વિતી એક કે, આજ મારે આખડીરે લોલ,
 ગોરમા કંટપ તનમે બડકે કે, ડોહો કેમ સરેરે લોલ;
 ગોરમા નવરાત્રીના દીન કે, સરદ સોહામણીરે લોલ,
 ગોરમા દુરબળ મારો કંથ કે, દીન જાય દોલ્લહારે લોલ;
 ગોરમા વિજ્યાદશમી દિન કે, સહુ શબ્દગાર સગેરે લોલ,
 ગોરમા મારે ધરડો કંથ કે, ધીક અવતારનેરે લોલ;
 ગોરમા સહુને મન દીવાળી કે, મારે મન હુતાસણીરે લોલ,
 ગોરમા મારા કરમના ભોગ કે, હું નિસાસણીરે લોલ;
 ગોરમા રાત દીવસ ન દેખું કે, જાણું દવ બનેરે લોલ,
 ગોરમા મુજ સરખો પુરખ દેખું કે, મન મારૂં બનેરે લોલ;

ગોરમા મારા કાળા કેશ કે, એના ઘોળા ચમારે લોલ,
 ગોરમા હું થઈ જોખન વેશ કે, તન માઈ બજેરે લોલ;
 ગોરમા મોઢ આવે લાળ કે, નેત્રે નિર ઝરેરે લોલ,
 ગોરમા હું નારંગી જેવી કે, તન માઈ બજેરે લોલ;
 ગોરમા સેજ ખિછાવે પુષ્પ કે, તે દેખી ડરેરે લોલ,
 ગોરમા સાસ ઉદ્રસને પીડ કે, પીડ ઉઘી સુવેરે લોલ;
 ગોરમા આલુપણ પહેઈ અંગ કે વસ્ત્ર બહુ ભાતનારે લોલ,
 ગોરમા મીઠ્યા થયો અવતાર કે, અસ્ત્રી જાતમારે લોલ;
 ગોરમા શું આપો અવતાર કે, નાગરી નાતમારે લોલ,
 ગોરમા સુખ ન પામી એક કે, દુઃખ બહુ ભાતનારે લોલ;
 ગોરમા જેને જોખન કંથ કે, પુન્ય કીધાં હશેરે લોલ,
 ગોરમા મે કીધા બહુ પાપ કે, હું વૃદ્ધની વહુરે લોલ;
 ગોરમા ઝોરીયો ન વિત્યો એક કે, અધરણીની રીતનોરે લોલ,
 ગોરમા પુરુષ ન દીઠો એક કે, પુરી પ્રીતનોરે લોલ;
 ગોરમા શીવજી પુજા સદાય કે, પાસુ જોખન ધણીરે લોલ,
 ગોરમા મન માઈ વ્યાકુળ કે, એનું કેમ ગળ્યુંરે લોલ;
 ગોરમા ક્ષમી દેજો કંથ કે, ભય ભાગે સહુરે લોલ,
 ગોરમા નહોતી સાસુ નણુંદ કે, તો જીવતી દહુરે લોલ;
 ગોરમા પીડજી આવે ઘેર કે, હું ભમતી રૂંડેરે લોલ,
 ગોરમા લૂબ્યા એકજ વસ્ત્ર કે, હું તો શું કરેરે લોલ;
 ગોરમા દુઃખના ઉઝા ઝાડ કે, મુક્યા પાળવારે લોલ,
 ગોરમા હું સંપુરણ કુંભ કે, મારી જળવેરે લોલ;
 ગોરમા લોક સાથે કરું હોંશ કે, મા મારી વારતીરે લોલ,

ગોરમા જાણતાં દેતી ફાંસી કે, વીખ દેખ ભારતીરે લોલ;
 ગોરમા પીકિજી પોહોડયા બહાર કે, જાણે થક સતીરે લોલ,
 ગોરમા હવે મરું સત્ય કે, જે કરમની ગતીરે લોલ;
 ગોરમા વિનતી કરું છું એક કે, જે કરમ તણી પતીરે લોલ,
 ગોરમા કરજોડી લાગુ પાય કે, સમરથ દેજો પતીરે લોલ;
 ગોરમા વિનતી કરું છું એક કે, આજ મુકી આંખોરે લોલ,
 ગોરમા સકને દેજો જોડ કે, માતા કરૂણા કરીરે લોલ;
 ગોરમા કામી દેજો કંથ કે, વલ્લભ કહે કરમરીરે લોલ.

બાળ લીલાના ગરબો.

કુંવરને વારાને પ્રજ્ઞાણી ટેક.

સહુ પ્રજ્ઞનાર મળીને આવી, શ્રી યશોદાજીને ધામેરે;	
લાડકવાયો પુત્ર ક્યો કમલ, વસીયે ગોકુળ ગામ.	કુંવર ૧
એક કહે જળ ભરવા બહુ ત્યારે ધરમાં પેસે ગીરધારીરે;	
માનશે નહિ પણ માવી કહું તમે, સાંભળોને ગતિ મારી.	૨
તાંચું સંતાડું હોય જે માર, તે ક્ષણ શોધી કહાડેરે;	
પોહોંચે નહિ તો પાંઠો માંડેને, તથા ન પહોંચે તો પાડે.	૩
ત્યારે માતાજી એમ બોલ્યા તમે, તમે ચતુર થઈ કાં ચુકોરે;	
જ્યાં એની દ્રષ્ટે પડે નહીં વસ્તુ ત્યાં અંધારે મુકો.	૪
યશોદા શું વિનંતી કહે વાણી, મુકી જોયું અંધારા માંહેરે;	
એની શી ચિંતા થાય અજવાળું, જમ કિમો રહે જ્યાંય.	૫
મૃણુ માતા એણુંપેરે બોલ્યાં ઘેલી ગોપી શીદ શોચે;	
નહિ માખણ ઉચું શીકે મુકો, ત્યાં બાળક નહિ પહોંચે.	૬
તર બોલી એક બાળા આવો, હું શીકાની ગત દેખાડુંરે;	

- સાચા સુતનાં જુઓ પરાક્રમ, થાય અંતર ટાહું. ૭
- લાકડી લઘ ઉખલપર ચઢીને, શીકેથી લઘ સહુ ખાયરે; ૮
- સખીને આપે તેથી વધે તો, માકલડાંને પાય. ૯
- માતા કહે એ બળથી ન પહોંચે, એવું ઉચું તમે બાધેરે;
- મઠી તણું મુખ વજ્ર બાંધી, સોય દોયડે સાધી. ૧૦
- હજી તમે પશુ લક્ષણ લાડકવાનાં ન જાણો માતરે;
- ધરમાં મરીય એ બારણે બીજે, વિતે તે જાણે વાત. ૧૦
- એક સખાની બાંધે ચઢીને, અતિ ઉચું પણ ચાખેરે;
- તેથી ન શવે તો દોણી કરે કાણી, ધાર તજે મુખ રાખે. ૧૧
- ત્યાં માતાજી કહે બાળકને, હું કંઈ રીતે ખાળુરે;
- મઠી માખણ મુઠી મળુસમાં, દોની ત્રિયા તમે તાળું. ૧૨
- એક કહે માડી એમ કરે તો થાય છે બમણું જનરે;
- ખાવા ન પામે ત્યારે ખીજી દે ગાળો, ભાંગે પાત્ર બહુ કાન. ૧૩
- કંઈ ન ચાહે તો છોડે વાહરણં, વેળા વિના ધવરાવેરે;
- સુતા બાળકને જઠને જગાડે, ચુંટીઓ દર્ઠ રડાવે. ૧૪
- એવું મુણીને કહે રાણીજી, દર્શ શીખામણ બાધરે;
- મંદીરમાં પેઠો દેખો તો, લાવજો એને સાધી. ૧૫
- અરે માત મેં એક દીવસ તો, સંતાપ આવતો હોયોરે;
- પેસી સદનમાં ખાવા વળગ્યો, એટલે જઠને ઘેર્યો. ૧૬
- મેં કહ્યું ચોર આજ આવ્યો દાવે, નહીં જવા દઉં ચઢીશરે;
- મરડી મુઠ એણે કહ્યું મુજને, હું જઠશ ટું જોઈ રહીશ. ૧૭
- કરી કળા એમ તો મઠી ભરથ મુખ, એટલે જઠ મેં ઝાલ્યોરે;
- કર્યો કાગળો મારી આંખમાં, હું ચોળવા રહી એ ચાલ્યો. ૧૮
- એક કહે મેં ઝાલ્યો તો આજ, તો પણ એ નવ માંડવોરે;

તોડી મુજ મુકતાફળ માળા, હું વીણુવા રહી વાહાલો નાહો.	૧૯
ઐટલામાં એક અમળા આવી, કહ્યું જુઓ લાવી અલીર;	
છેડો ઉઘાડે તો પુત્ર પોતાનો, લજવાણી પડી ઠાલી.	૨૦
એવે યશોદાજી બોલ્યાં, હાવાં સાચાં સહુ હોશોર;	
મારો વાલો મારા ઘરમાં પોઢયો, આવશે જગીને જોશો.	૨૧
એવું કહેતાં પ્રભુ આંગણે આવ્યા. નીદ્રામાંથી ઉઠીર;	
યશોમતિ કહે જુઓ આ મારો બાળક, યુવતિ તમે સર્વ જુડી.	૨૨
એમ કટાક્ષ કરી સહુ કામની, સામુ શ્રીકૃષ્ણે જોયુંર;	
લોટ પોટ ચર્મ ગધ સહુ લલના, પ્રીતમાં મન પરોવ્યું.	૨૩
સામા સામી દોચન મળતાં, દરી સમસ્યા છાનીર;	
સરવે કહ્યું આવજો મારે મંદીર, મોહને લીધું માની.	૨૪
ગોપી ગોવીંદની ગત ન્યારી, શું જાણે સંસારર;	
દેયે હેતને વઢે વહનથી, કોણુ લહું તેનો પાર.	૨૫
શીખે સાંભળે ગાયે ગરબો, શ્રીકૃષ્ણ બાળ ચરિત્રર;	
કહે દોલત પ્રભુ પ્રેસન્ન થાયને પાવન થાય પવિત્ર,	૨૬

મુંબાઈ સુરતનો ગરબો.

સારું સારું સુરત શહેર મુંબાઈ અલખેલી;	
માંહી બાલાજીની મેહેર, મુંબાઈ અલખેલી.	૨૬.
સાત માળની મેડી ચણાવી, માંહી બેઠા શેઠ.ણીર;	
ચાકર મહેતા મળરે ચાલે, વાણીઆની બધયર રાણી.	મું. ૧
મુંબાઈ રાણી સહુ ઠકરાણી, ભરે બેડે ન પાણી રે;	
કાવડિયા તો પાણી આણે; પીયે પાણી સેઠાણી.	મું. ૨
મુંબાઈમાં તો કહ્યાં સાંકળાં, કંઠલીના નહિ પારર;	

મુંબઈ શહેરના ચાહુકારોને, દેવાળાની શી વાર.	મું. ૩
સુરતની તો સાડીયોને ઉપર કસખી કારરે;	
મુંબઈ શહેરમાં કાપડીયાને, કામમાં દેશો ખોડ;	મું. ૪
મુંબઈ શહેરમાં ઘણી ગાડીઓ, બગીઓનો નહિ પારરે;	
સાંજ ફજર સહ ફરવા નીકળે, વાડી લાડી લઈ બહાર.	મું. ૫
મુંબાઈની તો મારકીટમાં, સુખડીયો વેચાયરે;	
તેથી દીવનો હલવો સારો, સહ લેવા મન ચહાય.	મું. ૬
મુંબઈમાં તો સરવે સુખ પણ ત્રણ પાંતીનું દુઃખરે;	
ભાડું મોઘું બળતળ મોઘું બંદર જવું સુખ.	મું. ૭
મુંબાઈના પાનખીડામાં સોપારીનો કટકારે;	
સાહ વરસની ધરડી ગાડર તોય ન મુકે લટકો	મું. ૮
અમદાવાદી હરામજદી ખંભાતી ગોઝારીરે;	
વડોદરાની વાંકી નારી, સુરતની બલિહારી.	મું. ૯

વડોદરાનો ગરબો.

ધન ધનરે વડોદર સેહેર રૂપે રંગીલું.	રૂપે. ૧
રૂપે રંગે છેલ છખીલું, અલખેલું અપારરે;	
વડોદરાનું વર્ણન કરતાં, રણજો નરતે નાર.	
બહારપરાની વસ્તી ભારી, શોભાનો નહી પારરે;	
વીનવતઃમાં વરપજ વીતે, પરાં બાર બજાર.	રૂપે. ૨
આકૃતપર અડાણિયું, ને કાળુપુ.માં ગડખાનુરે;	
ફેમટીયા સજી ફતેપરામાં દેવળીયાનું ઠેકાણું.	રૂપે. ૩
સરશીયાની પાળજ ઉપર, જેઠીનો અખાડોરે;	
અષ્ટમૂળ અલખેલી ઉભાં, પાછળ ગોસાઈવાડો.	રૂપે. ૪

સરસનાથ છે સામી પેળે, વાવડા વાડી ત્યાંયરે;	
અજબ તળાવની પાળે યધને ચાલ્યા અપડમાં જાય.	૩૫. ૫
લાલ દરવાજે બંબાખાનું, વહીયો પુરજરે	
મીયાં મહમદની વાડી જાયે, ઝગડી રહ્યો સુરજ.	૩૫. ૬
હાથીયા ખાણને દરવાજે, કાંઈ હડીયો હનુમાનરે;	
સમતળાવની પાળ ઉપર રામેશ્વર ભગવાન.	૩૫. ૭
ઘોઘા દરવાજે યધને, સીધવાએ જવાયરે,	
અજરાજના દરવાજા સામી, ચોખંડી કહેવાય.	૩૫. ૮
મરદા ખારીએ યધને ચાલ્યા, કરવા રૂઢ કાજરે,	
લકડ પહું મદન ઝંપે, ગોશાધજ મહારાજ.	૩૫. ૯
શીધનાથનાં દરશન કીધાં, આવી ઉંચી પોળરે;	
ચોરને બેઠા મરદન મારે બેસાણા ભાગેળ.	૩૫. ૧૦
બહું પડે છે બાલાજીનું, ડાંડીયું બજારરે.	
સકર કુધને ઝંપે રૂડો, લાલ નામ સરદાર.	૩૫. ૧૧
આનંદપરામાં આવીયાને, રાઉપરાને ઝંપેરે	
દાન દક્ષણા રૂડી ચાએ, ગણપતરાવ ત્યાં આપે.	૩૫. ૧૨
ઉભી બજારની શોભા સારી, આવી ખારી વાવરે;	
સન્મારપ છે રંજે રૂઢ, સુરસાગર તળાવ.	૩૫. ૧૩
વડી વાડી ધીને કાંટે, નાગરવાડો વિક્ષાતરે;	
આદીત રે દરજન કીજે બેઠી બહુચર માતા	૩૫. ૧૪
હિમે ચોકે લીમડી બજારરે, રૂડી શોભા ચાવરે;	
મદન વાએ નારી નાએ, ઝીણું કંઠે માય.	૩૫. ૧૫
નીળમપડે ભૂતડીને ઝંપે, રોકડીયા હનુમાનરે;	
સુરસાગર મોઘાળે દરવાજે, તણુ છે કમાન.	૩૫. ૧૬

- શહેરની સરયે રચના દીડી, શોભાનો નહી પારરે;
 હાથીધોડા પાંચખીઓને, વાંકડીયા અસવાર. રૂપે ૧૭
- ચારે દીશાનાં ચારે ચૌદાં, વચ્ચે માંડવી ચોકરે
 ઉંચા મેહેલ મેડીને અઠારી, છબ્બ જરખાને ગોખ. રૂપે ૧૮
- માંડવીને કમાન ચોપાસે, ચતુર કરે વેપાર;
 કાછીઆ દુકાનો મારે, ઉભી હાથી લાર. રૂપે ૧૯
- ચોપટ જોવા ચારે રસ્તા, સરખા સરખી ઓળરે;
 પાણીને દરવાજો બેઠા વાષ કરે કલોલ. રૂપે ૨૦
- રાજે તળાવની મુંદર શોભા, જોતામાં મન મોહરે;
 નારી સહ જળ ભરવા જાએ, નહિતમ રચના હોય. રૂપે ૨૧
- રામખરો દરવાજો કહીએ, દેર છે સનમુખરે;
 પરમેશ્વરનાં દરશન કરતાં, જાય જનમના દુઃખ. રૂપે ૨૨
- લેહેરીપુરાની લેહેર સહીથી શોભા છે ભરપુરરે.
 સુરસાગર રતનાગર જેવું વાગે અહુ રણપુર. રૂપે ૨૩
- સોથો દરવાજો ચાંપાનેરી, શરશીયાની વાટરે;
 વિસ્તારીને વર્ણન કીધું, ચોકપોળને હાટ. રૂપે ૨૪
- ભગર નીરખ્યું મન હરખ્યું પ્રભુ થાય પ્રસન્નરે;
 નરસીહજીની પોળમાં નરહરીનાં દરશન. રૂપે ૨૫
- રાજ રાજે રણછોડજીને, મહાસક્ષમી મુજ માતરે;
 ગોરધનનાથ બળદેવજી, ચાલો વુંડરીનાથ. રૂપે ૨૬
- બલબલખાનું જનાનખાનું દીવાનખાનું પાસરે;
 મંદરમંતણી તો ધ્વજ કરે છે ઉંચા મેહેલ અવાસ. રૂપે ૨૭
- ધણી કારીમરી કચેરીમાં, જાવ જાતના રમરે;
 નહિતમ નારી નાય કરે છે, કોમળ તેના અંમ. રૂપે ૨૮

તરેહવારનું ટકોરખાનું, ગોવીંદરાખનો મેહંદરે;	
ગાયકવાડના રાજ આગળ, રોમાં સધળી મેહંદ	૩૫ ૨૯
દાદાસાહેબને નાના સાહેબ બાવાસાહેબ માહારાજરે;	
ગણપતરાવ વણું જીવજીને, અખંડ રહો આરાજ	૩૫ ૩૦
લાડ મોડ શીગોડ નાંગર, દયા વીચા વણીકરે;	
સોની સાળવી સુતાર છીપા, દરજી હીકા હીક.	૩૫ ૩૧
પુના સતારા મુંબઈ જોયું, પૂર્વ પશ્ચિમ દેશરે;	
ઉતરનાં ઉદેપુર જોયું, પૃથ્વીના નરેશ.	૩૫ ૩૨
મુંદીકોટ દોહું દીકી ને મઠ ગીરનાર ગીરનારે;	
મુરતને અમદાવાદ જોયું, કહણુ દિલ્લો ધાર	૩૫ ૩૩
બલીહારી હું વડોદરાને ધાધન નરને નારરે;	
ચોરક્ષેત્ર જોને જોયું નહી, તેના એજે ગયો અવતાર.	૩૫ ૩૪
વંકી નારી વડોદરાની મદારાજને રાંકરે;	
મુખ્યજોષીને વરણાગીથી, વળીઓ આડો આંક	૩૫ ૩૫
શાહુકારોની દુકાનો ભોરે, ધરમ તણો અવતારરે;	
ખુશાલચંદને સામળ બેહેચર, લલુભાઈ શાહુકાર	૩૫ ૩૬
રતનજી કાનદાસ કહીએ, બાંધી પુનની પાળરે;	
હરીભક્તિનો મહીમા મોટો, બીજા બાહુ મેરણ	૩૫ ૩૭
રંગીઓ જે ગરબો ગાશે રંગીલા નર નારરે;	
રંગીલી તો લીલાણીઓ લાવે, રંગભેર ચોખા થાય	૩૫ ૩૮
સંવત એગણીજી પાંચમાં ને સતરસે સીતેરરે;	
નવરાત્રીમાં વરણન કીધું, વડોદર જે શહેર	૩૫ ૩૯
સહુ કવિને કર વિનતી, કોઈમાં દેશો ખોડરે;	
વડોદરાની રક્ષા કરજો, રેવા ને રણછોડ	૩૫ ૪૦
અગવત વાણી સાચી બાણી, મનમાં આણી બાવરે;	

વડે દરાનો ગરબો ગાતાં, સદુજન સુખીયા ચાલે રૂપે ૪૧
 મીજાતી મનમતી કરવા, જાલ શોખી જનરે;
 મરતુઆગનો બંગલો જાણે ધંદનું ધંદાસન રૂપે ૪૨

મહાકાળીનો ગરબો.

મા તું પાવાની પટરાણી કે, કાળિ કાળકારે લોલ;
 મા તારે ડુંગરડે ચડવું તે અતિ ધણું દોહણુરે લોલ;
 મા તારી પ્રદક્ષણ કરવી કે, વરણન શું કરે લોલ;
 વિશ્વાશે તપ કરવા બેઠા કે, કેવળ મુની ચમારે લોલ
 આલું રૂંડું ચડું આંખાનેર કે, ચડિતે ચડિત મળ્યારે લોલ
 ત્યાં કાંઈ ગાતાતાં મરબા કે, માજી આવીયારે લોલ
 રાજજીએ છેડલો સાલો હાથ કે, માજી પ્રસન ચમારે લોલ;
 માજ્ય માજ્ય ઘોડાની ઘોડાર કે, હાથી જીલતારે લોલ
 માજ્ય માજ્ય કુટુંબ કુશળ ક્ષેમ કે, જાંજળ અતી ધણીરે લોલ;
 માજ્ય માજ્ય મુજરાત સરખી ગાદી કે, બદર બેલણુરે લોલ
 માજ્ય માજ્ય નવેખંડના રાજ્ય કે, ચાંદો સુર્ય વજેરે લોલ;
 માજ્ય માજ્ય એટલું વરદાન કે, મારે મોહોને પધારીએરે લોલ
 ૪૮ ૪૮ પાવાના રાજન કે, એ શું માગીયુરે લોલ;
 આજથી છોડે વળી માસે કે, મુજ તારૂં જશેરે લોલ
 એમ કહી માતા ચમાં અલોપ કે, પાવો હાથ ધરી રણારે લોલ;
 મુગલે અઢાવી છે ફોજ કે, પાવાગઢ ઘેરિયેરે લોલ,
 દરવાજે ઉભા દરવાજ કે, કોઈને પુછીયુરે લોલ
 રાજજીએ ખોદાવીયું તળાવ કે, પાણી નવ નિસરુરે લોલ;
 મુગલે ખોદાવીયું તળાવ કે, જલ દુધે ભર્યુરે લોલ
 માજીનો આવો છે અદ્વિમાન કે, કવિ નવ કહી શકેરે લોલ

(૬૫)

બહુચરાજી ગરબો.

- ગરબારી બહુચર માત જોવને જમ્યો. ૨૬
- જેવા જમ્યો સુખીયા મધ્યે, આરામુરમાં રહિયેરે;
આપ આપણા મનની વિનતી, જમ બહુચરને કહીયો. જેવા ૧
- આરામુરમાં અંબા ખીરાજે, પાવાગઢ માહાઝાગી;
દક્ષિણમાં તુગળ બરાતી, ચુરાળ બહુચર બાળી. જેવા. ૨
- માને પારે હવન થાય ને ચીર ચુદડી હોનાયરે;
બ્રાહ્મણ ભેડા વેદ બણે છે, માનુના મંગળ ગાય. જેવા. ૩
- માને પારે જે કોઈ આવે, તેની પુરે આશરે.
કરજોડી જન વક્ષમ કહે મા, હું છું તારો દાસ. જેવા. ૪

રેસવં ગાડીના ગરબો.

ગાડી આવી ગુજરાત, અગનકેરી ગાડી આવી;
ગાડી આવી હિંદુસ્તાન, અગનકેરી ગાડીરે આવી.
પાણી છાંટે ઠામો ઠામ, છાંટતાં તો ચાળા કરે છે;
દીવા બળે સારી રાત, સીપાઇઓ તો ચોડી કરે છે.

સાખી.

- સરસ્વતી સ્વામીને વિનવું, ગણપત લાગુ પાય;
ટોપીવાળા તારા રાજમાં, તારું કાંકરીયું ફરી બંધાય.
અગનકેરી ગાડીરે આવી. ૨
- ગાડી તારાં ખેસણાં, ઇદ્ર તણા વૈમાન;
આંકડે આંકડો મેળવ્યો, તેનો ધડનારો અતુરસુખણ.
અગનકેરી ગાડીરે આવી. ૩
- ગાડી આવી ધંટ વાગીયો, દીકીટ કરાવા જાય;
ધડી એકનો વિધાન પડે, તેનો દીકીટ વિના અથડાય.
અગનકેરી ગાડીરે આવી. ૪
- રેશન આવે ધણાં, બરશી પેંડા વેચાય;

મેઘાં ધરની શેઠાણીઓ, તેનો ગાડીમાં બેસી ખાવ.

અગનકેરી ગાડીરે આવી. ૫

રોલેન ઉઘાં ધણ, દુર થકી દેખાવ,

આમ વચ્ચે એક બંગલો તેની શોખાનો નહીં પાર;

અગનકેરી ગાડીરે આવી. ૬

અમદાવાદની દીકરી, મુખાલ તેનું મોનાળ;

સુરત તેનું સાસરું, તેનો સાંગે સંદેશોગ્ય. અગનકેરી ગાડીરે આવી. ૭

અમદાવાદનું વર્ણન.

લાવ લાવ સખી એક કાગળ લખીએ હરીતે—એ રાગ.

અમદાવાદ નામે આજ રહેર છે સાંરે;

રાજા કુંવની કેરું રાજ, પગલે પધારે.

ઐયા વચ્ચે માણક્યોક, શોખા છે સારીરે;

વસે લક્ષ્મીપતિ બહુ લોક, વડા વપારીરે.

૨

નદી સાબરમતી વહે નીર, શહેર સમીપેરે;

દેવતાઓનાં તેને તીર દેવળ દીપેરે.

૩

એવી જુગતી આ જોતાં અનંક, મન લાગે મીઠુરે;

પણ અચરત મોટું અંક, દ્રષ્ટિય દીઠું રે.

૪

તીંથી તેતસ પેહલે પક્ષ, અનાડી આવેરે;

તારે ગોર પુર્ણા લક્ષ, છોડીઆ લાવેરે.

૫

દીન પાંચ લગી એકા અંત મોળું જમેછેરે;

મોટા દુર્ષ ધરીન મન, રોજ રમેછેરે.

૬

પુજે વાવી જવારા ઘેર, મોર રીઝવારે

અંજી પ્રીત બહુ પેર, નદીએ નાહાવારે.

૭

અંધા અંધ કરે ઉદમાત, નહાઈ બેઠેરે.

ગમ જોરપુળની વાત, છાંદી છંછેરે.	૮
જેવી હોય હોળીનાં ઘેર, એથી ભર્તીશિરે;	
બોલે બડવાની પુત્રોએ પેર, કુષ્ટતા દીસેરે.	૯
તેના માત પીતાને બ્રાત, પુરા હશે પાછરે;	
બ્યારે સાંભળતા હશે વાત, થનાં હશે રાછરે.	૧૦
કોઇ સાહેબ એવી વાત, દેખે એવી નીતરે;	
તેની માત પિતાની ભાત પુછેછે પ્રીતરે.	૧૧
તારે કેવી વધે છે લાજ, મળે સાચાશીરે;	
એવા નરસજ લોકા આજ, સહેરના વાશીરે.	૧૨
કર વિનતી સમાચાર, શ્રવણે ધરજેરે;	
તેનાં નામ લખી સરવ પત્ર, ગાહેર કરજેરે,	૧૩
ઘણી નીંદાના લખજે શ્લોક, દેખાડજે નીતરે;	
જેવી લાજ પામે તે લોક, તજે તે રીતરે.	૧૪
હવે કંઈં જોડાને હાથ, વીવેકીને ગમવારે.	
એવી નિલંબ કાઢીયા સાથ, ન બાવું રમવારે.	૧૫
લમ જોર પુળનું નામ, કામ એ કંઈંરે;	
મોટું પાપ કરે એ કામ, દીલમાં ડરવુંરે.	૧૬
ધરી મોટા હજી મનમાંહી, પ્રત દીન જેદીરે;	
પણ કુટવા રાત્રાવું કાંહી, ન કરવું તેદીરે.	૧૭
છેટપણમાં પડે જે દેવ, ટળે નહીં યજારે;	
ખાટે નીતિ શીખા તતખેવ, બોલો સંભાળીરે	૧૮
કદી પુરોએ નહીં કોઇ કામ, સાહેદી જુદીરે;	
લમએ પ્રમેશ્વરનું નામ, ધબાતે ઉઠીરે.	૧૯
પતી માત પીતાની સેવ, કોડે કીજેરે;	
જેથી દલપતરાખનો દેવ, દીલમાં રીઝેરે.	૨૦

ભાગ ૩ જે.

(બજરગી હનમાનનો ગરબો.)

અજનીનો જાયો હનમાનરે સમરૂં બજરંગી,
એને ચઢે છે તેલ સીંદુરે સમરૂં બજરંગી,
મારા રામ તણા રખવાળરે, સમરૂં બજરંગી.

સાખી.

શ્વેતીવારે કરે તમારી સ્થાપના, ને ભોમે કરે ભોવન;
કપુરે ઉતારે તમારી આરતીરે, એવા સકળ સ્વરૂપ હનમાનરે. સં ૧
માતાજીનાં વચન સાંભળીને, જાપના પાળવા બોલ;
અજોધાનું રાજ ચુકી રામલક્ષ્મણેરે, ભોગવીયાં વનવાસરે. સં ૨
રામે રથ જોડીઆને, સીતાને લીધાં સાથ;
વનનાં વનકુળ પહેરીયારે, સાથે ચાલ્યા છે લક્ષ્મણ વીરરે. સં ૩
વનમાં જઈ મઢી કરીને, ત્યાં પુર્યો છે વાસ;
લક્ષ્મણ સરીખા બંધવા નહી મળેરે, તમને ફળનું લાવી
અપનાર કેણુરે ૪
રામ જોડે તલાવડીને લક્ષ્મણ બાંધે પાળ;
સોના કરે ધડુલેરે સીતા, ઉમરોને મરવો પાયરે સં ૫
સીતાની વાડીમાં ઉમરોને, જુમલો ચરીચરી જાય;
કામે મરાવું પેલા યુગનેરે, મારાં કાચાં તે વનફળ ખાયરે સં ૬
જુમ મારી અરમોને, તેની પડાવું બાલ;
જી સીવડાવું કંચવોરે, હુંતો હુંડું ચમકવી ચાલરે,

(૬૯)

- મરીચી મૃગ થઈ આવીયોને, રાણીને લાગી રાડ;
હો મારા રામજીરે, કંથ કંચલડી સીવડાવોરે. સં ૮
- મુતર ભરેલો કંચવોરે, ચામડાની શી રાડ;
આપણા સ્વારથને કારણેરે, પેલા પશુના શીદ લેવા પ્રાણુરે. સં ૯
- સીતા કહે નહી પીયેરી ને, નહી માને મોલાળ;
નથી મહારે કંથ દલાગરાને, મારા મનની કોણુ પુરે આશરે. સં ૧૦
- ભાથામાંથી બાણુ કાઢીયાને, રામજીએ લીધા હાથ;
મૃગ મારવા રામ સંચરારે, મુકી સીતાને લક્ષમણુ સાથરે. સં ૧૧
- પહેલું બાણુ રામે સાંધીયુને, વાગ્યું મૃગ શરીર;
મૃગ મરતાં પોકારીઓરે, ધાળે ધાળે લક્ષમણુ વીરરે. સં ૧૨
- સીતા કહે તમે સાંભળોને, બે લાવે તમ વીર;
લક્ષમણુ કહે છે ખોટી વાત છેરે, કંઈ કપટ જોવી વાતરે. સં ૧૩
- કપટ છે તમ દીલ્લડા વીશેને, હું સમજી આ વાગ;
બીડ પડી બંધવને વનવીશેરે, તમે બેઠા કરો વિચારરે. સં ૧૪
- કુદ્રથી મુજપર તમ તણીને, તેમાં નહી સંદેહ;
જાણ્યા તમને લક્ષમણુ દીયરાંરે, આવાં પાપ તમારાં આજરે. સં ૧૫
- સીતાના વચન વાગ્યાં રૂટે વિષેને, ચઢી લક્ષમણુને રીસ;
વાડીને ફરતી ચોક્કી મુકીનેરે, આલ્યા ત્યાંથી તેતો દીસરે. સં ૧૬
- ધ્રુપ પડે ધરતી તપેરે, જોગી ઉભો બહાર;
સંત્ય પાળવાને કારણેરે, ભીક્ષા આપોહો રામ કેરી નાર. સં ૧૭
- આપવી હોય તો આપો મનેરે, નીકર મુખે કહો નામ;
વૈર થાય મને ધણીરે, મારો સંગ કેદારનાથનો જાયરે. સં ૧૮
- હંચી મેડી આકાશમાને, નીચા સરોવર ધાડ;
સીતાને રાવણુ હરી મયેરે; પછી મઢીમાં ઉડે છે કાગરે. સં ૧૯

- રાવણને ભેઈ સીતા સતીરે, કરતાં ધણો વિલાપ;
 ન હોવાનાં વચન લક્ષ્મણને કહ્યું, લીધું પાપ માથે અમાપરે. સં ૨૦
- સત વચની સત બંધના ને, સતનો ચાલનહાર;
 આમળ ખુશી મારી પોંઠચી નહારે, ધણા ક્યાં તીરસ્કારરે. સં ૨૧
- નીચ ખુશી ઓ ભતનીરે, નહી મનમાં કંઈ વીચાર;
 પોતાના સ્વારસને કારણેરે, કરે પુરુષને ખુવારરે. સં ૨૨
- મૃગ મારી રામ આવીયાને આડો ઉતર્યો સાપ;
 આ મારા બંધવારે, આજે વિપ્રીત દીસે કાજરે. સં ૨૩
- ધનુષ મેલ્યાં દુકાંને, બાણુજ મેલ્યાં બહાર;
 ઝો મારા સચુલુ બંધવારે ગછ સકળનીજ નારરે. સં ૨૪
- મેં જાણ્યું લક્ષ્મણ સણીકથો, ને સારાં કરશે કામ;
 નવ માર્યો વનમાં મૃગલોરે, નવ રાખી સકળનીજ નારરે. સં ૨૫
- કુવા ઢાંકણ ઢાંકણને, ખેતર ઢાંકણ વાડ;
 બાપતું ઢાંકણ ખેટોરે, ધનું તે ઢાંકણ નારરે. સં ૨૬
- સમ રૂવે લક્ષ્મણ રીઝવેને, ના રોશો મારા વીર;
 બીજી પ્રભુવીશું સુંદરીરે, તેતું નામ ધરાવીશું સીતા નારરે. સં ૨૭
- જળ જળ કમળ ના નીપજે, વન વન ચંદન ન હોય;
 સતી સીતા એક છેરે, ઝંબી ઘેર ઘેર સીતા ના હોયરે. સં ૨૮
- રામ રૂવે લક્ષ્મણ રૂવેને, રૂવે પંખી જન;
 ના રૂવે હનુમાન એકલારે, એમને સીતા લાભ્યાની ઘણી હામરે. સં ૨૯
- રામે બીજા આપીયાને, હનુમાને લીધા હાથ;
 આઠા હોય તો ઉડીયેરે તેડી લઈ આવું સીતા માતરે. સં ૩૦
- ત્યાંથી હનુમાન ઉડીયાને, પદ્મા કંઠાની માંય;
 ભોયાં ચોરાઈ ચડ્યાને, એવા આવન બજારરે. સં ૩૧

- જોઈ રાવણની રાણીએને, જોયા રાવણના મહેલ;
જોઈ રાવણની મેડીયોરે, પછી દીઠાં છે સીતા માથરે. સં ૩૧
- વાડીમાં જમ વનદળ લાવતાને, તેનો કરતાં આદાર;
લીલી વાડી સુકી કરીરે, પછી દીઠાં છે સીતા માથરે. સં ૩૩
- ક્યાંથી તમે અહીં આવીયાને, શું છે તમારું નામ;
કોણે તમને મોત્યારે, અહીં શું છે તમારે કામરે. સં ૩૪
- રામે હમને મોકલ્યાને, હનુમાન માઈ નામ;
પંચવટીથી અમે આવીયારે, મારે શોધ લેવાનું કામરે. સં ૩૫
- આમળ કરીયો જળ ભરીયોને ત્યાં રાક્ષસનો બોધ;
શી રીતે તમે આવીયારે, સાચી પહોંચી તમારી હામરે. સં ૩૬
- સાત સમુદર સુકા કરને રાક્ષસનો વાળું કંચ;
આત્મા હોય તે ઉડીયેરે લઈ જવું માતાજી ઘેરરે. સં ૩૭
- વાડી સખળી ઉબડ કરીને, લગાડી લંકામાં લઢાય;
અક્ષ આદી કુંવર મારીયારે, વરતાવ્યો લંકામાં ત્રાસરે. સં ૩૮
- ત્યાંથી હનુમાન ઉડીયાને આવ્યા રામજી પાસ;
રામને સમાચાર આપીયારે કુશળ છે સીતા માતરે. સં ૩૯
- ત્યાંથી રામ આવીયાને આવ્યા લંકાની માંચ;
પથર કેરી પાર બાંધીનેરે સેન કિતારું પેલી પારરે. સં ૪૦
- લંકાપદ રામ પહોંચીયાને, રાવણને વધ છે જાણ;
ઉદ્ધત કુપે ચડ્યોરે, ત્યારે લક્ષ્મણને મુરખા ચાવરે. સં ૪૧
- કડવી હોળે લોખડીને, શીતળ હોળે લાંચ;
બંધવ હોય બોલકારે, પાશ અંતે સદાય પીડાની બાંધરે. સં ૪૨
- સુખમાં સાંભળે મુંડીને દુઃખમાં સાંભળે રામ;

વનમાં સાંભળે અંધવોરે મારી ભાગી તે જમણા હાથની બાંયરે. સં ૪૩
 નવ મહીના ઉદરમાં રાખીયાને નવ જણી માની વાત;
 બાળપણમાં જેની મા મરેરે, તેને ચોદશના વાંચરા વાંચરે. સં ૪૪
 દુઃખના બેલી બાંધવાને, માડી જ્યા વીર;
 તેની તોલે કાઠ ન હોયરે, એ તો સુખ દુઃખમાં સાધરે. સં ૪૫

લાવણી.

અબ્બેલા નગરથી ચાલતું તેની ચાલ દો જન બાધરે;
 એક તો મારી જોડ ખંડીત થાય, એ દીન દોહલા કેમ જાય;
 લક્ષમણ જાગ્યને હોજરે અંધવ બોત્તદો એકવાર. લં ૪૬
 માય વીના સુની બેટડીને, માઈ વીના સુની બેનરે;
 એવો એળ વીના મોળો કંસાર, તેનો સુનો થયો સંસાર. લં ૪૭
 આવ્યતા ત્રણ જણાને જમણું એકાએકરે;
 માતા તે મારી પુછશે ત્યારે શો ઉત્તર દયશ. લં ૪૮
 ચઉદ વરસ વન વિષે રહ્યા નવ જણી સુખની વાતરે;
 અંતે મને દગો કરીને, તમે ચાલ્યા ગયા મુજ બાત. લં ૪૯
 બ્રહ્મચરીય વ્રત તમે પાળીયુંને તજી નિદ્રાને આહારે;
 રાત દીવસ એકી કરી હમ તણી રહી ધર બહાર. લં ૫૦
 પુત્ર વિના પરીવાર સુનો સ્ત્રી વિના સુતા ધરબારરે;
 અંધુ વિના બેલ નહી કાઠની મિત્ર વીનાં સો વીચાર. લં ૫૧
 ભરત સતરંધન મને પુછશે ક્યાં ગયો લક્ષમણ બાધરે;
 આવી વાત તમારી સાંભળીને રોશે સુમીત્રા માઈરે. લં ૫૨
 ઉઠો અંધવ વાર જાય છે, મારવો રાવણ રાયરે;
 જણી જણએ અવધપુર વીશે, સાથે લઈ સીતાય. લં ૫૩

રામના વીલાપ બેઠકને રૂપે સેના તમામ;
 બનવંતરી વધટે ઉપાય શોધીને, કીધી હનુમાનને આજારે. સં ૫૭
 હનુમંત મન હીમત ધરીને ટ્રોણ ચલ લેવા બન્ય;
 પલક એકમાં પાછા આવીયારે, વળી લક્ષ્મણની મુછાંચ. સં ૫૮
 કુંભધરણુ ઈંદ્રજીતને માર્યા, બહુ બળીયા કુમાર;
 જામર્દ મરાયા સવળા રાવણનારે, પછી રાય ઠરે વિચારે. સં ૫૯
 અહી મહી મીત્ર પેતા તણાને તેડાવ્યો રાવણે સાર;
 રામ લક્ષ્મણને ચોરી ગયારે, મહીકાવતી નીરધારે. સં ૬૦
 પ્રભાતે શોધ કીધી સેનામાને, નવ દાડા લક્ષ્મણ રામ;
 સેન્યા રેવા દ્વાગી બધી રામનીરે, રેવા લાવ્યા અષ્ટ પ્રધાનરે. સં ૬૧
 હનુમાને પગલાં કહાડીયાને, આવ્યા સમુદર તીર;
 મકરંધનને ત્યાં બાંધીઓરે, એતે ગયા છે પેલી પારરે. સં ૬૨
 દેવી ડેરામાં પેસીતે ત્યાં દેવી ગયા તતખેર;
 રામ લક્ષ્મણ ત્યાં આવીયારે, એમણે કીધી છે હનુમંત સેવરે. સં ૬૩
 મહી રાવણનું મોત સાધીને તેને પણ માર્યો ઠાર;
 તેની રાણીને વરદાન આપીયારે, પછી આવ્યાં તે લંકા મોઝારે. સં ૬૪
 લંકામાં યુદ્ધ કરીને છેદ્યાં રાવણના દશ શીશ;
 અસુરનો અંત આણીયોરે, પછી હરખ પામ્યા જીતદીશરે. સં ૬૫
 રાણી કીધી મદોદરીને, આપ્યું વિભીક્ષણને રાજ;
 સીતા લઈ રામ સચવારે, આવ્યા અન્નેધ્યાં મોઝાર. સં ૬૬
 માતલએ મોલીડે વધાવીયાને, હાથડે હરખ ન માય;
 મોતી કરા ચોક પુરીયારે, લીલા નહિતમ ત્યાં યામરે. સં ૬૭
 છોડાવી અધરમ નગર તણાને, ઠાવ્યા પ્રભાના દુઃખ;
 લાઠ પાળ્યાં માતા તણારે લવલેશ સમી નવ ભૂપરે. સં ૬૮

રૂઠો ગરબો બજાંગી તણોને વાંચો નીત્ય નરનાર;
 હલનંત કરા પ્રતાપવારે, છોટો કહે ઉતરો ભાપારે. સં ૬૬
 (આ ગરબો અધુરો હોવાથી મેં પુરો કર્યો છે.)

સાત વાર.

આદીતે આનંદ સમ્પર કહું છુરે,
 મારે ચીરધરશું ધરવાસ પ્રજામાં રહું છુરે;
 સોમે પામ્યા સુખ શીવજી શીખારે,
 આ નંદજીનો લાલ મુજને મળીયારે.
 આ મંગલે મને હેત હરીશું લાગ્યુંરે,
 આ હૃદય કમળનું બાણ હમઝે વાગ્યુંરે;
 આ પુષ આગ્યો સુધ જોવા જમ્યેરે,
 આ છાતી કરીએ મુજ વહાલાં થમઝે.
 આ બ્રહ્મરૂપી મુર પ્રતાપ સુખ છે સહુનેરે;
 આ આતિ ધણો આનંદ રાખા વહુનેરે;
 શુકરના સરવ ખોલ સહિને મગતારે,
 આ લેતાં તાણે હાથ રખની રમતારે.
 આ સ્ત્રીમરે સદેસે હરીને કહાગ્યેરે,
 આ જોમ બન્યો છે આજ રમવા આવેરે.
 આ સાત વાર ને ગાય નરને નારે,
 તેનો વધકુંડ વાસજી શાશ્વત મોરારે.

આઠ વાર.

(ક્ષરતકે કાળજીને દીછયું એ રામ.)

આદીતે સમજા કળા તારી, જાવુંને હુંતો વદન કમળવારી;	
ત્રીકમળ હુંતો છું તારી, આવેને ઘેર જસોમતીના જમા,	
મને તારી લાગી છે માયા.	આવેને ૧
સોમે તો સોમે સોહાગી, મને તો તારી લેહે લાગી;	
કઠારી કમળવડે વાગી.	આવેને ૨
મંગળે તો મન વીચાર કરીએ, ધીરજ તો કેમ પેરે ધરીએ;	
દીવસ રાત રોષ રોષને મરીએ.	આવેને ૩
પુષે તો પુલક વિચારે, દુખરે માફ દીલ મધે ધારે;	
મને તો વિરહાગ્નિમાં સીદ ખાળે.	આવેને ૪
ગુરુવારે ગુણ માવા તારા, અવગુણ શા છે હમારા;	
આંખે વહે છે આંસુની ધારા.	આવેને ૫
શુકરે શું કરીએ હેલી, નમેરા છે નાથ ગયા મેલી;	
હવે માફ ફાલુ થશે ખેલી.	આવેને ૬
શનીવારે શામળીયો આવ્યા, શાળ જરીને મોતીડે વધાવ્યા;	
મોપીના મુખસાગર કાવ્યા.	આવેને ૭
સાત વાર સમજીને મારો, તેના સહુ દુખ દાગિર જાણે;	
કરી કહે મુખ સંપત યાણે.	આવેને ૮

પંદર તિથીઓ.

પહેલે આવી પકડે મારી જાયરે, છેખાળા—એ રાહ.

પહેલે પ્રિયમ પ્રિય તણ કેમ ચાલ્યારે, ગીરધારી;

- ખાનીતિ-કુબળને મોહોલે માહાત્યારે, હો ગીરધારી. ૧
- બીજે બંસીવટમાં વાટયુ જોતીરે, ગીરધારી;
કોષ મળે મથુરાં વાટ પુછી લેતીરે, હો ગીરધારી. ૨
- ત્રીજે ત્રીકમ તન મારાં તરશ્વતારે, ગીરધારી;
ગોકુળીયામાં ઘેલાં ઘેલાં ફરતારે, હો ગીરધારી. ૩
- ચોથે અતરજુજ શરણે રાખોરે, ગીરધારી;
હરી સુખ દુખ કરી વાત અમથું બાંખોરે, હો ગીરધારી. ૪
- પાંચમે પુરુષોત્તમ કેમ વીસારીરે, ગીરધારી;
પ્રીત કરી કેમ મુઠી વૃજની નારીરે, હો ગીરધારી. ૫
- છઠ્ઠીને દીન છોગળો જો આવેરે, ગીરધારી;
વાંસલડીના શબ્દે વન ખોલાવેરે, હો ગીરધારી. ૬
- સાતમે સામળીઆ વીણુ નવ ગમતુરે, ગીરધારી;
રહે મનહું માઈ વીહીવર પાછળ ભમતુરે, હો ગીરધારી. ૭
- આઠમે અલખેલા અંતરજામીરે, ગીરધારી;
લ્યો દાશીને સંગાથ ગરૂડાગમીરે, હો ગીરધારી. ૮
- નોમે નઉતમ ખેલ કરે પ્રીતખાશીરે, ગીરધારી;
ન ગોઠે ગોવિંદ ખેલ રહું ઉદાશીરે, હો ગીરધારી. ૯
- દશરતને દીન સરવ સજે શણુગારે, ગીરધારી;
પણુ હરી વિણુ લાગે આમ તણુ અંગારે, હો ગીરધારી. ૧૦
- એકાદશીને ઝોછવ તે નવ ગમતારે, ગીરધારી,
અલખેલો કામાગ્નિ રહે છે દમતોરે, હો ગીરધારી. ૧૧
- બારમે બહુ વિધથી ખેલે બાળારે ગીરધારી;
આ કારણે મુઠી ગયા મને જોવાળારે, ગીરધારી. ૧૨
- તેરશે આ તનહુ કટકી જામરે, ગીરધારી;
મોહન વીનપતો મંદીર ખાવા ધામરે, હો ગીરધારી. ૧૩

(૭૭)

ચૌદશે ચીતમાં ગઘ છું ચુકીરે, ગીરધારી;	
માત પિતાની લજ્જા મેંતો મુકીરે, હો ગીરધારી.	૧૪
પુનમે દીન પુરણ પ્રગટે ચંદરે, ગીરધારી;	
પણુ શામળીયા વીણુ કંઈ અતિ અઠંદરે, હો ગીરધારી.	૧૫
આ પંદર તિથી હરિ વિયોગ ઝૂંખની ગાશેરે, ગીરધારી,	
ગોવરધનનો સ્વામી પરસન થાશેરે, હો ગીરધારી.	૧૬

પંદર તિથીઓ.

પડવાની પણ પ્રીત મટમટ ભુતીરે	
મારા હરી વીના એક વાત સરવે સુતીરે.	૧
બીજે બાળે વેશ રહીશું બાળીરે,	
આ ધરમાં કેમ રહેવાય વાગે તાળીરે.	૨
ત્રીજે ત્રીભોવનરાય મંદીર પધારોરે,	
હરી આવેતે આપણે ઘેર હેત વધારોરે.	૩
ચોથે ચંચળ નાર ચતુરાં ચલેરે,	
પેક્ષો વડોદરાનો વધદ ઝૂંખડાં ટાળેરે.	૪
પાંચમના પડદા હરીશું રાખ્યારે,	
મારે પ્રેમરસ પીવા કાગ હરી રસ ચાખ્યારે;	૫
છઠીના લખીયા લેખ તે કેમ ટળશેરે,	
મારે પેક્ષા બવની પ્રીત આતી મળશેરે.	૬
સાતમના સંતાપ હરીશું અમનેરે,	
આ શું કહીએ મહારાજ લાજ નહિ તમનેરે.	૭
આઠમે ઝોછવ ચાય હરી હોય હેલીરે,	
મારે જોણ જોખીઓનો સાથ રમવા ધેલીરે.	૮

નોમે નમેરા નામ નમણુ ન જમ્યેરે,	
આ જોખણીયું મેલી મધુરા ના જમ્યેરે.	૯
દશમે દીનરાત દેહી મારી દાઝેરે,	
ઘેર નાચીયો રીસાય તે ધણું સામેરે.	૧૦
એકાદશીના પ્રત મારે કરવારે,	
શ્રી જમુનાજીના ધ્યાન મારે ધારવારે.	૧૧
દ્વાદશીને દહાડે દરશન દેખેરે,	
મારા શામળીયા ભગવાન સનમુખ રહેજેરે.	૧૨
તેરજના તો તાંત અમારા દુરવારે,	
આ હની હરી કરતાં હોઠ હમારા સુકવારે.	૧૩
ચક્રદત્તે તો ચતુર નર શું વાહવારે;	
ઘેર રાધા સરખી નાર શું રીસાવારે,	૧૪
પુનમે તો પંદર તથો ચમ્પ કલ વેરે,	
મુને શેજડીએ સુતાં નંદા ના આંખેરે.	૧૫

પંદર તિથીઓ.

હરી હઠ મેલને રાધે, મેરી લાંગ બોલને રાધે;	
અબોલા બોલને રાધે, ધુધડા બોલને રાધે;	
કલા મેરા માનને રાધે,	૨૬
પડવે મોરી સાહેલડી, પિયુજ વાડીએ જામ;	
પિંડજ લાવે દાડમ, મોરી બોલને પિંડજ જામ;	
હરી હઠ મેલને રાધે.	૧
બીજે મોરી સાહેલડી, ખાખોજ કોયો મંદ.	
દાડમ કેરે હંતડે, મોરી આ રીત માંખો મંદ;	

- હરી હઠ મેલને રાધે. ૧
- ત્રીજે મોડી સાહેલડી, તગબાજ વારોવાર;
આશુ' લુત્રી સુંદરી, લુત્રી કંકુને કાજળ સાર;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૨
- ચોથે ચમકતી મેં સુણી, જોળન બાળે વેશ;
બરજોળનમાં એકલી જોના પાઉ ગયા પરજ;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૪
- પાંચમે મોડી સાહેલડી, પંચ પલંગ કંચ દુર;
બર જોળનમાં એકલા, માંડે જોળન જાય ભરપુર;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૫
- છઠે મોડી સાહેલડી, છડીજ વારોવાર;
પરદેશી રાજ પધારશે, આપણે બેશીશું હારોહાર;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૬
- સાતમે મોડી સાહેલડી, સાતેજ કાંધો રોહ;
ચોમાનાની રત ચીકણી, ઝીણા ઝરમર વરસે મેહ;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૭
- આઠમે મોડી સાહેલડી, આઠજ જોડા જાડ;
પરદેશી રાજ પધારશે, આણે બેશીશું માડામેડ
હરી હઠ મેલને રાધે. ૮
- નામે મોડી સાહેલડી, નવલાંજ પહેરે ચીર,
દીપક લલ મેહોડે ચડું, મારે નમણે વહુટયાં નીર;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૯
- દશમે મોડી સાહેલડી, દશરા પુજવા જાય;
સુખ્યા તે નર પામીયા, મારા રાજના હરવાર;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૦

અગીઆરશે મોરી સાહેલડી મેં કીધી શીવરાત;
પરોઢીએ હઠી પારણાં કરું, મને કૃષ્ણ જોયાની ઘણી ખાંત;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૧

બારશે મોરી સાહેલડી, બારજ બાંધ્યા બંધ;
કસનારા નર કસી ગયા, એતો કદીએ ન છુટે બંધ;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૨

તેરશે મોરી સાહેલડી, વાદળ વાપ્યો રંગ;
ઓસડની મુળી એક છે, મને ડશીયા કૃષ્ણ ભોરંગ;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૩

ચઉદશે મોરી સાહેલડી, પાસા લીધા હાથ;
મેં જાણ્યું પડશે પાધરા, એતો પડીયા છે આરેવાટ;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૪

પુનમે મોરી સાહેલડી, પુરીજ કરજે આશ;
મેં જાણ્યું હરી આવશે, હવે થઈ બેઠીકું નિરાશ;
હરી હઠ મેલને રાધે. ૧૫

પંદર તિથીઓ.

- ૧ સખી પડવે તે પંથે ચાલ્યારે મહાવનના તે મારગ જાલ્યારે;
સાથે સીતાને લક્ષ્મણ બાળા, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજેરે.
- ૨ સખી ખીજે મઢીમાં ખીજેરે, એવાં નદીયો તણાં નીર જાજેરે;
રામ મેલી ગયા રૂંડું રાજે, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજેરે.
- ૩ સખી ત્રીજે તે વન કેરી જાડીરે, દશ દળ મંગાવેછે દહાડીરે;
સારી સૌએ સીતાજીની વાંડી, રઘુપતિ રામ રૂઢેમાં રહેજેરે.
- ૪ સખી ચોથે કેવડીયો મેહેકરે, દાસ્યો કુલ્યો ને મોખરો લેહેકરે;

એવી લીલી લતાઓ લેહેકે, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૪
 સખી પાંચમે પોપટ પાળ્યોરે, પાંચ લીલીને કાંઠે કળેરે,
 મૂળે રામ મણુને બાળ્યો, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૫
 સખી છઠે છેતરવાને આળ્યોરે, કુડો કપટી રાવણ સાથે લાળ્યોરે;
 એ મુખનો મરગ બનાવ્યો, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૬
 સખી સાતમે શ્રાહરો સમયારે, વડી બેળી ઉરાડયા છે બમરારે;
 રૂપ સાહિને તાળ્યા છે ડમરા, રઘુપતિ રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૭
 સખી આઠમે એને નિહાળ્યોરે ધનુષ ધારીને મૃગલો માર્યોરે;
 મૃગ મરતી વખતે પોકાર્યો, રઘુપતિ રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૮
 સખી નામે તે નાખ્યો તીરે, જઈ વાળ્યો છે મૃગ શરીરે;
 વારે ધાળે લક્ષ્મણ વીર; રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૯
 સખી દશમે કહે લક્ષ્મણનેરે બેલી વીરો બોલાવે છે તમનેરે;
 આડી આણુ દીધી છે અમને, રઘુપતિ રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૧૦
 સખી એકાદશી અપવાશીરે, લંપટ લેવાને લાગ તપાસીરે;
 રાવણુ સીતાને લઈ ગયો નાશી, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૧૧
 સખી બારસે હનુમાન બળીયોરે, થેકી સમુદ્ર પાર નિકળ્યોરે;
 જઈ જંગમાયાને મળીયો, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૧૨
 સખી તેરસે ત્રાંબાળુ ગાળેરે, હાક હનુમાન કેરી વાગેરે;
 લાહાય લકા તે ગઢમાં લાગે, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૧૩
 સખી ચૌદશે ચિત વિચારીરે, ફેળ વાંદરાની રમી સારીરે
 રામે રાવણુ નાંખ્યો મારી, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૧૪
 સખી પુનમે પ્રભુજી અબારે, ચાળ બગી મેતીડે વધાવ્યોરે;
 માતા કૌસલ્યાને મન બાવ્યા, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૧૫
 સખી પંદર તથા ઘઈ પુરીરે. એમાં એકે નથી અધુરીરે;
 આત્મારામની વાણી અધુરો, રઘુપતી રામ રૂઢ્યમાં રહેજે ૧૬

જ્યારે રામચંદ્રજી તથા લક્ષ્મણજી વનવાસ ચાલ્યા ત્યારે સી-
તાજીએ કહ્યું કે હું પણ સાથે આવીશ, તે સમયે રામચંદ્ર-
જીએ કહ્યું કે, તમે પિયર જાઓ અથવા અહીં રહો.

તે વિષેનું ઘોળ ૧

મામેરં મોઘા મુલનું એ રાગનું, પણ તેમાં એક કોઠ જાતી વળેછે

રામ લક્ષ્મણ વનમાં સીધાવતાં, સતી સીતાને આ જાં સાથ,
કહે રઘુનાથ; પધારો પિયર પ્યારી

નહિતો અહીં રહો સસરાના રાજમાં, હેતે દળમળી સાસુ
સંગાય નહિ તો જોડી હાથ; પધારો, ૧

અમે વસતીમાં નહિ વસીયે વનીતા, અમે કરશું જામ વનવાસ.
જમે પામે ત્રાસ; પધારો

સાથે રથ કે ઘેડું નહિ રાખીએ, નહિ રાખીએ દાસી કે દાસ,
કોઈ અમ પાસ; પધારો, ૨

તમે કોથનો પંથ કીધો નથી, ચરણ ચાલવાથી પામે થાક,
લીટી ખેચે તાક; પધારો

અમે વનજીળ ખાઈ ખુશીમાં રહેશું, કોઈ દિવસે તો દેવળશાક,
વિના જીલુ પાક; પધારો ૩

વનમાં નથી મંદિર નથી માળીમાં, નથી પહોડવા કાજ પલંગ
રંગીત નવ રંગ; પધારો

કરશું ધાસ કે પાનની ઝુંપડી, સુવા સાથરો તે ખુચે અંમ,
એમાં શો ઉમંગ; પધારો ૪

વનમાં હીરનાં ચીર તો નહીં મળે, વનમાં નહિ મળે હરતાં
કુલેલ, કે તેલ ધુલેલ; પધારો

વનમાં નહિ મળે શાશ્વરી શાહેલીયો; કરશે કે સંમ ખાત્યથી
ખેલ, ઉમંગ ભરેલ; પધારો ૫

ઉચ્છ્રામને વાસે બંના વાવરા, એવું દેખાને વાસો ઉઠાસ,
જ્યારે જોઈ માસ; પધારો

વરસે મેઘને ઝમકશે વીજળી, તેવે રાણે તો તર તમે વાસ;
નથી છત્ર પાસ; પધારો ૬

વનમાં ધાતકી રહેછે રાક્ષસ ધણી, ચારે તરફ ફરે બહુ ચોર,
જેનું ધણું જોર; પધારો

વનમાં વાઘ વરને વાંદર જોવાં, ધણી વિચરે જનાવર મેઘ;
નમે નહિ દોર; પધારો ૭

મેઘ પરવત દેખીને માનતી, તને નજરે જોયા નહિ ભય;
દો ખાવા ધાય; પધારો

તમે રાજકન્યા કાયા કોમળી વનવાસનાં દુખ ન વેઠાય,
પધારો ૮

ધરમાં અંધારું દેખી ડરો ધણાં નથી નસર્યા કદી ધરમાં
જો નાણુક નાર; પધારો

તમે છોટી ઉમર વર્ષ સોળનાં, નથી સંકટ વેડ્યાં લગાડ;
તમે કોઈ વાર, પધારો ૯

પરણી આવીને પીયર ગયાં નથી, તમને મલવાને મંગ્છે જે
ભય, ચોપે ચિત ચાય; પધારો

રાજ જનકજી તમને જામે ધણી, તેના સંદેશા આવે સદાય,
તેણે પાછાં જાય; પધારો ૧૦

જાત જાતનાં ભોજન ભાવતાં, તમને મોકલશે મહિષાજી,
કુસાવીને થાળ, પધારો

અમે અવધે ફરી જ્યારે આવશું, લેશું રનેહે તમારી સંભાળ,
જ્યારે તતકાળ; પધારો ૧૧

ફડી મીથીલાપુરી જન માનતી, તેમાં પામશે પરમ વિરામ;
જો માખને મામ; પધારો

જોરી તમને અમે તેમ હું કરું, એમ કલપતરામનો સ્વામ;
સજ્જ રામ; પધારો પિયર પ્યારી ૧૨

પછી સીતાજી બોલ્યાં તેનુ ધેળ

રાગ ઉપર પ્રમાણે.

એવું સાંભળી સીતાજી કહે, સુણો સુંદર સ્વામ સુબાણ
ધ્યારા મારા પ્રાણ; સાથે રાખો સ્નેહથી.

જુદા પડવાની વાત વાલા કહે, તેતો બોલ લાગે તીક્ષ્ણ
બાણ રઘુકુળ બાણ; સાથે રાખો. ૧

સ્વામી જ્યાં તમે ત્યાં ધર માહર, તમથી વેગળાં તે પરદેશ
હું બાણું હમેશ; સાથે રાખો.

તમે જોગીતી વેશ જો ધારશો, તો હું જોગણનો ધર વેશ
જટા કર કેશ; સાથે રાખો. ૨

સ્વામી તમેરે સુખીતો સુખ માહરે, તમે દુઃખમાં તો દુઃખ
નારે દેહ એમાં ચો સંદેહ. સાથે રાખો.

જે કાંઈ પરણ્યા પછી રહે પિયરમાં, અવતાર બળ્યા ધીક એહ
મુવા જેવી તેહ; સાથે રાખો. ૩

સ્વામી તમ વિના મંદીર ને માળીયાં, બાસે પરવત મોટા
સમાન વસ્તી તા વેરાન; સાથે રાખો.

મહાવનમાં ભરી વસ્તી બાસશે, જ્યારે પામીશ દરશન દાન;
કૃપાનો ન્દીધાન; સાથે રાખો. ૪

સાસુ સસરાને માત પીતા સહ, બલે જીવો કરો રૂઝાં રાજ
મને મહારાજ સાથે રાખો.

સ્વામી શું કરું બાઈ ભોળાઈને, સ્વામી શું કરું સંવર સમાજ
કેતું નથી ધાજ; સાથે રાખો, ૫

સાચું સમપણ જગમાં સ્વામીતણું, ખીજે સ્વામી સમજો
સાર કુદુંબ પરોવાર સાથે રાખો.

માન લાડ પાલણુ તમે લાલની, ખીજે નથી આસનો લુનાર
કે એક આધાર; સાથે રાખો. ૬

કાયા પ્રાણ થકી જે જુદી રહે, તો હું તમથી જુદી પડી છેક,
જીવું તજી દેક; સાથે રાખો.

જે કોઈ જળથી જુદી પડી માછલી, રાખે દુધમાં કરી વીવેક,
જીવે પણ એક; સાથે રાખો. ૭

જ તમે સુખના સાગર રહો વેગળા, પછી શું કરું રાજને પાટ
હવેલીના ઠાઠ; સાથે રાખો.

મને હીરનાં ચીર મમે નહિ, મને ન મમે ધરણનાં ધાટ,
મટ ડોઠ ડિચાટ; સાથે રાખો. ૮

હુંતો તમને દીઠે ચાહી દેખતી, આણુ દીઠે તો આંધળી બીંત,
જનુમની એ રીત; સાથે રાખો.

મેં તો રનેહ તોડ્યા સહુ લોકથી, બાંધી તમ સંગે પૂજણ પ્રીત,
ચોરાયું છે ચીત. સાથે રાખો. ૯

જમવું જીવન તમથી જુદાં પડી, હોય વીધરીધનાં પકવાન,
તે વીખના નીશાન; સાથે રાખો.

કરીએ ભોજન તમ સંગે બાવથી, હોય કેવળ શાક કે પાન,
તે મેવા સમાન; સાથે રાખો. ૧૦

જપડશે તડકાને તાપ વૈશાખના, તે તો જાણીશ ચંદ પ્રકાશ,
રહી તમ પાસ; સાથે રાખો.

મુજને મેલી જે પંથ પધારશે, આવી મળવાની ધરશે ન,
આશ નિશ્ચે પામું નાશ; સાથે રાખો. ૧૧

કરતી વાત ઢળી પડી ધરણીએ, નારી જનકી થઈને નીરાશ,
કહે ભેતી શ્વાત; સાથે રાખો.

દયા કરી દેવ દક્ષપતરામના, સતી સીતને દેખી હિદાશ,
જતાં વનવાસ; સાથે રાખ્યાં રનેહથી. સાથે રાખો. ૧૨

રામચંદ્રજીએ સીતાજીને કાગળ લખ્યો તેનું ઘાળ.

મામેરું મોંઘા મુલનું—એ રાગ.

સ્વસ્તિત્રી પૂર લંકા સોહામની,

જ્યાં રાજે છે જનક કુમારી; પ્રીતમ લખે પ્યારીને.

રહ્યો અખંડ એવાતણુ તમતણુ,

જીવી આશીષ વાંચો અમારી પ્રીતમ લખે પ્યારીને. ૧

ગોરી દેવતા જોમે જુદાં પડયા

પણ પ્રાણ મારા તુજ પાસ;

પ્રીતમ૦

જેસુ બાગ બગીચે કે બંગલે,

હૈં તમ વિના અધિક ઉદાસ.

પ્રીતમ૦ ૨

તારો સ્નેહ ધડીએ ધડી સાંભળે,

તારો ભાવ જુલો કેમ જાય;

પ્રીતમ૦

તારા હેતથી હૈં ભરાય છે,

તે તો લેખણથી ન લખાય.

પ્રીતમ૦ ૩

મારે અર્થે તમે બાળાપણુ થકી,

તજ્યો સમજો પીયર પરિવાર;

પ્રીતમ૦

મારાં લેશ વચન નહીં લોપિયાં,

નથી કોપીયાં કદીએ લગાર.

પ્રીતમ૦ ૪

સારી નમતા અમ્રતથી ગળી,

વળી શોભીતો શાંત સ્વભાવ;

પ્રીતમ૦

જેથી મનની ઉદાસી તુરત મટે,

વાસ જોઈતો એવો બનાવ.

પ્રીતમ૦ ૫

કોરાંદે તારા મુજ કેમ વીસરે,

કેમ વીસરે વીલાપ ભર્યાં વેણ;

પ્રીતમ૦

હેવે હસ્ત વદન તારું વનીતા,

મારું નીખરવા તલખે છે નેણ.

પ્રીતમ૦ ૬

દિવસે દન વિના દિલમાં ગોડે નહીં;

પીતું પાણી કે જમવું અનાજ.

પ્રીતમ૦

રાત રાતમાં આપ્યો રાતી થઈ;

લોક પુછે તો આવે છે લાજ.

પ્રીતમ૦ ૧૭

ગોરી મનમાં ધીરજ ધરી રાખતી;

કાલે બાગશે ભવના વીળેગ.

પ્રીતમ૦

જેથી રીઝે આપણને જગપતી,

એવો મહોનીશ કરજો ઉધોગ.

પ્રીતમ૦ ૮

જે છે વૃદ્ધ પાડોશીયો થુદ્ધ છે,

તેને પ્રીતથી કહેજો પ્રણામ;

પ્રીતમ૦

વીળીયણ મારા મીત્ર પવીત્રને,

કહેજો જરૂરનું હોય જે કામ.

પ્રીતમ૦ ૯

જેઈતી વસ્તુ જરૂર મંગાવજો,

કશી વાતે મુઝારો ન મન;

પ્રીતમ૦

કાલે દેખીશું દીવસ આનંદના,

જાશે વીશ્વરી દુઃખે ભર્યા દન.

પ્રીતમ૦ ૧૦

જે જે પ્યારી તમારી સાહેલીયો,

તેને પણ મારા કહેજો જીવાર;

પ્રીતમ૦

સામુ સસરાની આશીષે સુંદરી,

મળશું બામની ને ભરવાર.

પ્રીતમ૦ ૧૧

વધે રત્ન ને સંપ મુજન સાથે,

તેવી તન મન રાખજો ટેવ;

પ્રીતમ૦

અમે થોડી અવધે હવે આવીશું;

એમ દક્ષપતરામનો દેવ, પ્રીતમ લખે પ્યારીને ૧૨

પંદર તીથીઓ.

પુનમે અમને પુરષુ દરશન દેજોરે, ઊગાળા;	
દયા કરી મારી દેહીના દુખડાં ખોળોરે.	મોરલીવાળા ૧
પડવે આવી પકડો મારી બાંકરે, ઊગાળા;	
કાંઈ સતગુરની શીતળ રાખો છંચરે.	મોરલીવાળા ૨
ખીજે મારી બાળક ખુશી કાપોરે, ઊગાળા;	
દયા કરીને શીતળ મુખડાં આપોરે.	મોરલીવાળા ૩
ત્રીજે હું તો તત્પર ચઢને ખેડીરે, ઊગાળા;	
મુખની વાણી મુજને લાગી મીઠોરે.	મોરલીવાળા ૪
ચોથે ચતુરા શું ગયા હો મુકીરે, ઊગાળા;	
કાંઈ લેહ લાગી મેં લાજ સરવની મુકીરે.	મોરલીવાળા ૫
પાંચમે પુણ્યાવરતી કેહેવાયરે, ઊગાળા;	
મુજયા હરિ વિનાતો ઘડીએ ના રહેવાયરે.	મોરલીવાળા ૬
છઠ્ઠીના લખ્યા લેખ તે કેમ ટળશેરે, ઊગાળા;	
મુજ ખતવૃતાના કારણ કરવા પડશેરે.	મોરલીવાળા ૭
સાતમે હું શુષ્ક તમારા ગાતીરે, ઊગાળા;	
આ મોરલીને કબ્દે હીડું છું માતીરે.	મોરલીવાળા ૮
આઠમે અવતરીયા અંતરજનમીરે, ઊગાળા;	
બદ્ધકુળમાં જન્મયા હો અંતરજનમીરે.	મોરલીવાળા ૯
નોમે કરવા નરપતીના કામરે, ઊગાળા;	
મુજ મંમળકારી ગયા મથુરાં ગામરે.	મોરલીવાળા ૧૦
દશમે દાવાનળ આવી કાપ્યોરે, ઊગાળા;	
મામો કસ મારીને રહુચંબ રાખ્યોરે.	મોરલીવાળા ૧૧
એકાદશીના પડદા આવી ખોલોરે, ઊગાળા;	

કાંઈ અંતરજનમી અમ સંગાથે બોલોરે.	મોરલીવાળા ૧૨
બારશે વંદાવન રસ્તો ઝાલોરે, છોગાળા;	
મુજ આયુષ છવને શું મેલો છો વાલોરે.	મોરલીવાળા ૧૩
તેરશે કાંઈ ચરણ કમળ ચિત્ત લાગ્યુંરે, છોગાળા;	
કંઈ જનગોજનમની ભક્તિ તમારી માગુરે.	મોરલીવાળા ૧૪
ચંદ્રશે ચરણ કમળની દાસીરે, છોગાળા;	
મુજ મંગળકારી ગયા મથુરા નાશીરે.	મોરલીવાળા ૧૫
અમાશે કાંઈ ધરણીધર કહેવાયરે, છોગાળા;	
કાંઈ નરસિંહ મહેલો ગુણ તમારા ગાયરે.	મોરલીવાળા ૧૬

પંદર તીથીઓ.

પડવે પાતળીયા ગીરધારી મારે ઘેર આવજોરે લોલ;
 બીજે આગક બેઠું જાહાર કે, મેં સમજવીયુંરે લોલ,
 ત્રીજે ત્રણ ભુવનનો નાથ, મોતીડે વધાવીયેરે લોલ,
 ચોથે ચંચળ બોલી નાર, મથુરાની વાટમારે લોલ;
 પાંચમે પગલાં જરજો પ્રેમ, કે મારે ઘેર આવજોરે લોલ,
 કહે છોગાળા ભગવાન કે, ભગતને તારજોરે લોલ;
 સાતમે સાદ કરે એક નાર કે, ગોકુળ ગામનીરે લોલ,
 આઠમે અવતરીયા ભગવાન કે, નિરખુ નામનીરે લોલ;
 નામે નરત દરે એક નારકે, ગોકુળ ગામનીરે લોલ,
 દસમે માર્યો મામો કંસ કે, મથુરાની વાટમારે લોલ;
 એકાદશી પરણી લાવ્યા નારકે, સતભામા ખરીરે લોલ,
 બારશે બહુ બળીયા ભગવાન કે, દશાદીશ વાપીમારે લોલ;
 તેરશે ધન ધ્રુવે એક નારકે, ગોકુળ ગામનીરે લોલ;

ચડદશે બનસીવડને ચોક કે, રાસ રમાડએરે લોય,
પુનમે પંદર તથા થઇ પુરી કે, ગુણ ગામ રહીરે લોય.

મલાવરાવનો રાસડો.

- ખીતખ લોટા જળે બચારે, દાતણ કરતા જવરે મલાવરાવ;
સેહેરનો સુખો ક્યારે આવશેરે. ૮૬.
- દાતણ કરથું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ. ૧
- ચીની તે પ્યાલા તેલ બચારે, મરદન કરતા જાએરે મલાવરાવ;
મરદન કરથું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ. ૨
- તાંબા તે કુંડીયો જળે બરીરે, નાહાવણ કરતા જાએરે મલાવરાવ;
નહાવણ કરથું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ. ૩
- ગંધી રસોધયો એમ રહીરે, ભોજન કરતા જાએરે મલાવરાવ;
ભોજન કરથું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ. ૪
- ખાન સોપારીને એલચીરે, મુખવાસ કરતા જાએરે મલાવરાવ;
મુખવાસ કરથું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ. ૫
- સોના તે કેરાં સોગદારે, રમત રમતા જાએરે મલાવરાવ;
રમત રમથું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ. ૬
- દીંચણ સામે ઢાલીયોરે, પોઢણ કરતા જાએરે મલાવરાવ;
પોઢણ કરથું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફાજરે મલાવરાવ. ૭
- ક્યાંથી આવ્યા પીટ્યા જાંબવારે, માથે ઢાપીને ભુરે વેશરે મલાવરાવ;
રાણી રૂવે રંમોદોલમારે, દાસીઓ રૂવે દરબારે મલાવરાવ. ૮
- હાટે રૂવે હાટ વાણીવારે, ચોરે રૂવે ચારણ બાટરે મલાવરાવ;
ચહેર છોડી સુખો નીસબોરે, લીધી નડોયાદની વાટરે મલાવરાવ. ૯

ભાગ ૪ થો.

અભિમન્યુનો ચકાવો.

સરસત સ્વામીને વીનવુરે, ગણપત લાગુ પાયરે;
અભેધ્યા નગરીમાં દહીતનો વાસો તેના તે મસ્તક છેદારે.
દહીત કાળે કૃષ્ણે કજ્જોરે માંડયો,
દહીતોમાંથી દહીતાણી નાહાં, ગયા ગયા વનમાં ગયારે;
વનમાં જઈ અષ્વલોચન જન્મ્યા.
સોના કામદહીને રૂપાના ભાલા, અષ્વલોચન રમવા નીસયારે;
જઈ રહ્યા જઈ રહ્યા વગડારે વચ્ચે.
વનરે વગડામાં એક પંખી જનાવર,
તેરે જનાવર અષ્વલોચને માર્યો, ડોશી તેમાં બોલીરે;
બહુ છે બળીયો બહુ બળવતો,
એવો છે તો તારા બાપનું વેર લેને.
ત્યાંથી અષ્વલોચનને ઝાળો લાગી, આવી રહ્યા ધર આંતરોરે;
કે મારી મા મારો બાપ કેણે માર્યો.
બારે બારે વર્ષે દીકરા બાપ કેમ સંભારયો;
ડોશી તે મેણું બોલીરે.
ભારો તે બાપ કાળા કૃષ્ણએ માર્યો,
અભે કોડો લઈ અષ્વલોચન ચાલ્યા, જઈ રહ્યા વન વચેરે.
વનરે વગડાનાં લીલાં વૃક્ષરે વાઢ્યાં;
ડાળા ડાળા પડ્યારે ઝુક્યાં, લડીમાં ઉપાડ્યારે.
લાઠડાની બાંધી બાંધે;
ત્યાંથી અષ્વલોચન સુતારી ઘેર આવ્યો,
બાપરે સુતારી તું મારો વીરો, પેટી ધડી તું મને આવરે.

એતેર ખાનાને એકઝ કોઠો,
 ત્યાંથી અઘલોચન લવારી ઘેર આવ્યો;
 બાધરે લવારી તું મારો વારો, આ મને પેટી જડી આલરે.
 જીતીસ તાળાં ને બત્રીશ કુંચીઓ;
 ત્યાંથી અઘલોચન ચીતારા ઘેર આવ્યો.
 બાધરે ચિતારા તું મારો વીરો, પેટી ચિતરી આલ સારીરે;
 ત્યાંથી અઘલોચન દરજીડા ઘેર આવ્યો,
 બાધરે દરજીડા તું મારો વીરો, આનો મને ગાદી સીની આલરે.
 પેટી ઉપાડી અઘલોચન ચાલ્યો;
 જઈ રહ્યો જઈ રહ્યો વગડારે વચ્ચે, વડની છાંયે પેટી મુકારે,
 આલસુને વેરો કાળો કૃષ્ણજી આવ્યા.
 ક્યાં જાઓ છો મારારે જજમાન, કૃષ્ણનું વેર વાળવા જાઉંરે;
 કહો ગોરજી કાળા કૃષ્ણ કેવારે હરો,
 તુજ સરખાને તારારે જેવા, દેહીનું પ્રમાણું આલેરે.
 હ્યો મારા ગોરજી દેહીનું પ્રમાણું,
 ત્યાંથી અઘલોચન પેટીમાં સમાણ્યા, કાળા કૃષ્ણે તાળાં અટકાવ્યારે.
 ગોર મારા ગોર મને બહાર કાઢો;
 કાણ તારા ગોરને તું કોનો જજમાન, હું છું કાળો કૃષ્ણરે,
 પેટી હતી તે આકારો ઉડાડી.
 આકાશના દેવતારે જગાડ્યા, આ જુદા કાણે માંડ્યારે;
 અઘલોચન ને કાળા કૃષ્ણએ માંડ્યા,
 પેટી હતી તે પાતાળે પછાડી, પાતાળના રોષનામ ડોલ્યારે.
 આવું તે જુદા કાણે માંડ્યું;
 અઘલોચનને કાળા કૃષ્ણે માંડ્યું તેનો શયો ખડખડારે,
 ત્યાંથીરે અઘલોચન મૃતુરે પામ્યા.

ખભે પેટીને કાળો કુણ્ણી આલ્યા, જઈ રહ્યા દરકા ગામરે;

પેટી હતી તે સુમદ્રાને આપી,

જેજેરે બેતી આ પેટી કિધાડતાં સાચી રાખજે પાસેરે.

નણદ ભોળાઈ બે માથેરે જુએ,

નણદલ તમારા ભાઈ શું લાગ્યા, તે મુજને દેખાડોરે;

પેટી હતી તે સુમદ્રાએ કિધાડી.

ભાઈનું કલ્પું સુમદ્રાએ ન માન્યું શ્વામમાં વાસ સમાઈ ગયોરે,

પેહેલોરે માલ અંબેવેળે ગયો;

બીજેને માસે સંઘરવને સંભળાવ્યું, ત્રીજીનો મરમ ન જાણોરે.

ચોથે માસે માતાને સંભળાવ્યું,

પાંચમ માસે બાધાને રાખડો, છડે તે કદીયલ દુધરે;

સાતમેને માસે ખાળો ભરાવો,

ખોળો ભરાવીને મહીયર વળાવ્યાં, આડમનો મરમ ન જાણોરે.

નવમેને માસે અભેમન્યુ જન્મ્યા,

સોનાની સળીએ નાળ વધર્યો, પાણી સાટે દુધડે નવરાવ્યારે;

ચીર શડોને બળોત્યાં કીધાં.

જલ્દવનારે પારણાં બધાવ્યા, ચોખા સાથે મોતીડે વધાવ્યારે,

સાત પાંચ વરસના અભેમન્યુ થયા;

લેછ પાટીને બણવા ગયા બણીમણી નવચંદ્ર થયારે.

પોતાના ઠાકા સગાઇથેરે લાવ્યા,

ઓતરા અભેમન્યુ તારીરે નારી, વધરાટની કુમારીરે;

લીલા ને પીળા વાંસ વઢાવો, નવરંગી ચોગી ચીનરાતીરે,

ત્યાંથી અભેમન્યુ પરણવાને આલ્યા, સારા તે મુજન થાયરે.

ત્યાંથી અભેમન્યુ સરોવરીએ આવ્યા, સુકાં સરોવર લીલા થયારે,

ત્યાંથી અભેમન્યુ ભાગોળે આવ્યા, ભાગેળે ભેરો વમદાસોરે;

ત્યાંથી અભેમન્યુ ચક્રામાં આવ્યા, ચક્રામાં ચમર ઢોળાવોરે.

ત્યાંથી અભેમન્યુ જાનીવાસે આવ્યા, સામું જોખવા આવ્યારે;

ત્યાંથી અભેમન્યુ તોરણે આવ્યા, મામાજી કન્યા પધરાવેરે;
ત્યાંથી અભેમન્યુ ચોરીમાં આવ્યા, મામા દો કન્યાદાનરે.
પેહેલુને મંગળ કરતું ન કરતું, દાદાજી દો કન્યાદાનરે;
દાદાજીએ આપ્યા ઘોડીસાના દાન.

મીઠુંને મંગળ ચોગીમાં વરતું, માતાજી દો કન્યાદાનરે;
માતાજી આપ્યા ગાવડીઆના દાન.

મીઠુંને મંગળ ચોરીમાં વરતું, વીરાજી દો કન્યાદાનરે;
વીરાજી આપ્યા વેલડીએના દાન.
ઝોયું તે મંગળ ચોરીમાં વરતું, બાબીજી દો કન્યાદાનરે;
બાબીએ આપ્યા ઝોટડોવાના દાન.

ત્યાંથી અભેમન્યુ પરણીને ઉઠ્યા, માતાને પાએ લાગ્યારે;
પોતાની માએ આશીશરે આલી.

ધણું છવે દીકરા ધણે આવરદા, એતરા તારી નારીરે;
બેબે અભેમન્યુ તારીરે ગોરી, ગોરી છે ગુણવંતારે.

અમારા તે કુળમાં એ રીતો, વર સાથે કન્યા ન હોયરે;
પેહેલેરા પોહોરના શમણારે લાગ્યા.

આરે શમણામાં કોરા કાકળ નાધા;

એરે શમણામાં દીકરી આળપ પાળ, તારા શમણા પડો સુકે લાકડે.

બીજેલા પોહોરના શમણારે લાગ્યા;

આરે શમણામાં કોરા ધરાયેળાં પહેર્યા.

એરે શમણા દીકરી આળપ પાળ, શમણા પડો રાંક રેટીએરે.

ત્રીજેરા પોહોરના શમણારે લાગ્યા.

આરે શમણામાં રાયકો આણુરે આવે;

એરે શમણા દીકરી આળપ પાળ, શમણા પડો સમુદ્ર બેટમારે.

એથેરા પોહોરના શમણારે લાગ્યા;

માણુડો અભેમન્યુ ગુધે મડે છે, એતરાને આજી આગ્યારે.

એતરાના માપની લેખી હવેલી;

સેના ક્યોલાં ને રૂપાના દોરા, ઝોતરા માથલાં યુરેરે;
 હીકડી વીરડી સાંઢે રતનો રબારી, વેગે આવતો દોઢારે.
 મારારે મા તમે પોઢેલાં જાગે, મા મારે આણેલા આબારે;
 બધુરે જીવો દીકરી એ શુ બોલીયા.
 બારાંબયા રહો ઝોતરાએ પુઢયું;
 કયાંથી આવ્યા વીરા કયાં તમે જાશે.
 બાળુડો અભેમન્યુ બુધવે ચઢે છે, ઝોતરાને આણે આબારે;
 બારાંબયા ઝોતરા પડતારે મુખ્યા, ના રહી સુધને સારે.
 ઝોતરાના દાદાએ ડોસીડા જગાડયા, યુદ્ધી કાઢો આજ સારીરે;
 સારા સારી કાઢેને નુકસાન નીતરે.
 દાદે ડોસીડાને મારવા લીધે;
 ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરાના કરમનો વાંકરે.
 ઝોતરાના દાદે મરડીયા જગાડયા, યુદ્ધી કાઢે બહુ સારરે;
 સારા સારા કાઢે નદાયલા નીતરે.
 દાદે મરડીયાને મારવા લીધે;
 ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરાના કરમનો વાંકરે.
 ઝોતરાને દાદે સોનીડા જગાડયા વાળીઓ કાઢ આજ સારીરે;
 સારી મારાં કાઢે નદાએત્રી નીતરે.
 દાદે સોનીડાને મારવા લીધે;
 ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરાના કરમનો વાંકરે.
 ઝોતરાના દાદે માળીડા જગાડયા;
 મજરા કાઢેને મોંધા મુતનારે.
 ખીલેલા કાઢેને કરમાએલા નીકળે;
 દાદે માળીડાને મારવા લીધે.
 ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરાના કરમનો વાંકરે;
 ઝોતરાના દાદે મોંધીડા જગાડયા.
 મોંજડાઓ કાઢે મોંધા મુલનીરે;

રાતી રાતી કાઢેને કાળી કાળી નીકળે.
 દાદે મોંઘીડાને મારવા લીધા;
 ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરાના કરમનો વાંકરે.
 ઝોતરાને દાદે મરખ્યા જગાડ્યા, સાડે સાડે કંકુ કાઢેરે;
 કંકુ મારેને કાજળ નીસરે.
 દાદે સરખ્યાને મારવા લીધા;
 ઝો મારા દાદા શીદને મારો છો, ઝોતરાના કરમનો વાંકરે;
 ટાઢે સાસરવાસે ઝોતરા વળાવ્યા, રાયદા તેડીને જાયરે.

વળામણા.

કે મને મળીને રથડા ખેડરે,	બાળા રાજરે;
કે મને યુધ્ધે તે સાથે તેડરે,	બાળા રાજરે;
કે મને યુદ્ધ જોવાના રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;
કે આપણુ સરખા સરખી જોડરે,	બાળા રાજરે;
કે લાવ હું ધરૂં હથીયારરે,	બાળા રાજરે;
કે કરું કઠિરવનો સંહારરે,	બાળા રાજરે;
કે છોડી યુદ્ધ વળે ઘેરરે,	બાળા રાજરે;
કે તમને આપું મારા આપતું રાજરે,	બાળા રાજરે;
કે નારી કેશ સમુળા કાઢેરે,	બાળા રાજરે;
કે રથ હિપર દેહ પછાડેરે,	બાળા રાજરે;
કે રથ ખેડોતો કાઢુ મારા પ્રાણુરે,	બાળા રાજરે;
કે મારા સસરા મેણા બોલ્યારે,	બાળા રાજરે;
કે વઢુ આવતી બમરાળીરે,	બાળા રાજરે;
કે મેંતો નથી દોડી પમની પાનીરે,	ઝોતરા રાણીરે;
કે લાઈ રૂપ દંખી યુધ્ધે ન ચડતરે,	ઝોતરા રાણીરે;

કે મેતે નથી દીડી નાકની દાંડીરે
 કે મામા કૃષ્ણનો જાળને વંશરે,
 કે મને પાટા બાંધીને પરણાવ્યોરે,
 કે મને સમરથ
 કે મને સાસરી જોવાનો રસકોડરે,
 કે મારા કાંકણ દોરા છોડાવરે,
 કે મને સમરથ સાસરે દેખાડરે,
 કે મને ધુધટ તાણ્યાના રસ કોડરે;
 કે મને દીવર દેવડો દેખાડરે,
 કે મને હોળી રમ્યાના કોડરે,
 કે મને નાનીશી નણુદી દેખાડરે
 કે મને દોગત્રે રમ્યાના રસકોડરે
 કે મને સમરથ સાસુજી દેખાડરે,
 કે મને પાય પડ્યાના રસ કોડરે;
 કે મને જોડની જોડાણી દેખાડરે,
 કે મને જોડે હીડ્યાના કોડરે,
 કે મને વાદુલી દેરાણી દેખાડરે,
 કે મને વાદ લીધાના રસ કોડરે,
 કે મને માથે માથુ વાદીને દડો ખેલરે;
 કે તારી કેડની કટાર મને આલરે,
 કે મારી જમણી કુખ ધરો સુરરે,
 કે તારી જમણી કુખ ના ધરેચરે,
 કે તારી કુખે મોતીગર દીકરોરે,
 કે સરી દેશે રાખનું નામરે,
 કે સરી રાખશે બાપનું નામરે;
 કે તેથી સરશે વખાણું કામરે;

ઓતરા રાણીરે;
 ઓતરા રાણીરે;
 ઓતરા રાણીરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 બાળા રાખરે;
 ઓતરા રાણીરે;
 ઓતરા રાણીરે;
 ઓતરા રાણીરે;
 ઓતરા રાણીરે;
 ઓતરા રાણીરે;

કે તારી હાલડીના ઝોઠે મને રાખરે,	બાળા રાખરે;
કે તારા આવતાં ઝીરેશ બાણુરે,	બાળા રાખરે;
કે ઝાલી ઝાલી ધોડયલીયાની વાગરે,	બાળા રાખરે;
કે મેસો મેસો ધોડયલીયાની વાગરે,	ઝોતરા રાણીરે;
કે મારા ચઢ્યા યા બાઈબંધ દેખરે,	ઝોતરા રાણીરે;
કે મેસો ધાવતાં બાળ વછોડ્યારે,	બાળા રાખરે;
કે મને તેનાં પ્રાયશ્ચીત લાગ્યાંકે,	બાળા રાખરે;
કે મેતો છાણું છાણું બાગ્યુંરે,	બાળા રાખરે;
કે મને તેનું પ્રાયશ્ચીત લાગ્યુંરે,	બાળા રાખરે;
કે મેતો દીવે દીવો ઠધીરે,	બાળા રાખરે;
કે મને તેનાં પ્રાયશ્ચીત લાગ્યાંરે,	બાળા રાખરે;
કે હુંતો પથરે પાનીઓ ધોતીરે	બાળા રાખરે;
કે મને તેનાં પ્રાયશ્ચીત લાગ્યાંરે	બાળા રાખરે;
કે મેતો વેતી નીકે દાધાં પગરે,	બાળા રાખરે;
કે મને તેનાં પ્રાયશ્ચીત લાગ્યાંરે,	બાળા રાખરે;

ગરબી ૧ લી.

ગીરધારી વાલમ વાત વિચારે, મનમોહન આંખ ન મારે;
 મનમોહનરે મુકો મારમ જાવા, કેમ રોકે જુમનાં જાવા. ૨૬.
 રક્ષીયાજીરે પ્રીત તમારી જાણી, મારી બામસે દહીની દોસી;
 ઠહું વિઠલરે રહેજે અમથી અણજો, શીદ મને જાતાં વળજે.

સુધ.

નવ માલવડો મુજ તાણોરે, જુમતીની રીત નવ બજોરે;
 હું જાણું બહુવર લાણોરે, ઠહું કેલવરે મુકો લવણ દાવા.

કેમ રોકે જુમનાં જાવા. ૧

નહી આપું દાણુ દંધીનું આજે, નથી લાવી તમારે કાજે;
મુકો પાલવ ફાટે ચુદડી મારી, હું સમજી વાતો તારી.

જુલ.

મુકો મહી મારાં દાળાંશેરે, મારી ચીર ચુદડી બાગશેરે;
હરી હાણુ હસતાં થાશેરે, પ્રભુ હમશુરે દંદ કરો કેમ આવા.

કેમ રોકો જુમનાં જવા. ૨

હરી જાયછેરે સાથ સૈયરનો મારો, મેં જાણ્યો તને કુતારો;
નહી સરશેરે અરથ હરિવર અમશુ. કહું છું મોહન સાચુ તમશુ.

જુલ.

ન કરો નયનનો આભારે, હમો દમશુ જહુવિર ગાભારે;
લજવાશો કમલુગારારે, શામળીઆ શીખ કહું સમજવા.

કેમ રોકો જુમનાં જવા. ૩

નવ નાખો છાતીએ હાથ હઠીલા, કહું વચન તો પડશે વીલા;
મુખ પલકેરે ચુંબન કરવા કાજે, એવી વાત જવાદ્યો આજે.

જુલ.

મુકો હાર દેયાથી દુરેરે, મારી ચોળી કસ વડુરેરે.

વળી મહીનુ ગોરસ દુરેરે, ગોરધનના રામી બનો કેમ આવા;

કેમ રોકો જુમનાં જવા. ૪

ગરબી ૨ છ.

રાગ ઉપર પ્રમાણે.

મેં જાણીરે જીવજી તારી પ્રીતી, નવ સમજે સ્નેહની રીતી. ૨૬

વનમળીરે વનમ વાત ને કીધી, મારી સાચુએ સમજી લીધી.

વળી નજીરે કાનો કહી બોલાવે, મને મેણાં દમને ખીજવે.

(૧૦૦)

કુલ.

મારો પરણ્યો મને દુખ દેહેરે, વળી વચન વિલોકીક કહેહેરે,
તેથી અંતર બળવું રહેહેરે, પણ તોડી નથી પ્રિતમ તુજ પ્રિતી.
નવ સમજો સ્નેહની રીતી. ૧

જ્ઞામણીયારે હાક મને શીઃ મારો, ના સાન કરી સમજવો;
જહુ જાણેરે વાત તારી મારી કહે કેમ કરું ગીરધારી.

કુલ.

કહો કેમ જ્ઞામણીઓ આવેરે, વળી શ્મીત કરી બોલાવેરે;
કરી સાન થકી સમજવેરે, માટે કહુંછું મોહન મારી રીતી.
નવ સમજો સ્નેહની રીતી. ૨

કહે સાસુરે વહુજી રેજો ઢંગે, કેમ જાઓ જ્ઞામણીયા સંગે,
વહુ કહેરે વાર લાગી કેમ વાટે, મળ્યો મોહન જુમનાં ઘાટે,

કુલ

જ્ઞાને ચુકી નંદાઇ તારીરે, કેમ કુટી કંચુકી નારીરે;
વાત જાણું સારી નહારીરે, તમે બેડીરે પાતળીયા શું પ્રીતી.
નવ સમજો સ્નેહની રીતી, ૩

માટે મોહનરે આવવું નહી મારે, હું આવીશ જુમનાં આરે;
બેશી મુખ દુઃખરે વાત કરીશું વનમાં કો નવ જાણે મોહનમાં.

કુલ.

નથી જુદી હું તમથી પ્યારારે, નવ રહેશે મુજથી ન્યારારે;
છોજ પ્રાણ છવન તમે મારારે, કહે ગીરધનરે કોથકી હું નવ પ્રીતી;
નવ સમજો સ્નેહની રીતી. ૪

મરખી ૩ છ.

(નરસીંહજીની—રામ ઉપર પ્રમાણે.)

નરસીંહજીરે વડોદરાના વાસી, તુજ ચરણે દોટીક કાસી. ૨૬.
અવનીમાંરે ઉત્તમ નામ તમાર, આવ્યા છો ભક્તને સારં,
તમે માર્યોરે હીરણ્યકચપ વાર, પ્રહલાદ કિમારણુ સાર;

કુંડ.

કાધું મોટું કામ મોરારી, બહુ બહુ ભક્ત જનોને તારી;
ત્રસ્યા વડોદરે ગીરધારી, તુજ ભજન કરે મઠશે શોક ઉદારી.

તુજ ચરણે ૨

જળતીછેરે જ્યોત અખંડીત સારી, ભર્યા ટાંકા ધીના ભારી;
મરતકનીરે શુદ્ધ ચૈદ્ય જે વાર મળે મંડળી જન અપાર.

કુંડ.

તહાં ભરાય લોક હનરેરે, મળે માલ લેનારે સારેરે;
નહીં આ દર્શનનો વારેરે, ત્યાં રહીછેરે જગહળ જ્યોત પ્રકાશી;

તુજ ચરણે ૨

તુજસી વાડીએરે પ્રભુ પુનમે જાય, બહુ ભીડ લોકની યાય;
તહાં ઓઝરે રૂડો કરે હરિજન, કરે ભાવીક સહુ દર્શન.

કુંડ

પ્રભુ ધરતા નવા શય્યાગારે વરધોડો શોભે અપારે;
મુખપાલે જેસે મોરારે, તુજસીથુંરે લગ્ન કરે મુખવાશી.

તુજ ચરણે ૩

મધરાત્રેરે પરણીને આવે વાલો, ચૈત્યમાં ચતુર રૂપાળો;
બહુ વીધથીરે વાળં ઉત્તમ ગાળે, પ્રભુ મુખપાલે ખીરાળે.

(૧૦૨)

કૃત.

હોંછે આતસમાજ, જુંડ જોઇને ચઢએ રાજ,

રહો શબ્દ ગગનમાં ગાજ, બલીહારીરે ગોવરધન હું દાસી.

તુજ ચરણે કાટીક કાસી. ૪

ગરબી ૪ થી.

(રણછોડજીની રાગ ઉપર પ્રમાણે.)

લટકાળારે ત્રી રણછોડ રૂપાળા, મન મોહન મોરલીવાળા. ૧૬

લામળીયારે સુંદર રૂપ તમારું દેખી મન મોહે મારું;

બાણીયાળીરે આંખલડી અલખેલા, છો કાન કુંવર વર ઘેલા;

કૃત.

મંદીરતો ગગને ગાજેરે, દરવાજે હુંદલી વાજેરે;

પ્રભુ ડાકેર માંહી ખીરાજેરે, ભડત તણા છેરે પ્રતીપાળા-

મન મોહન મોરલીવાળા. ૧

મુખવંતારે ગોવરધન કર ધાર્યો, કાળજવર કંસને માર્યો;

બંધનથીરે માતપીતા છોડાવ્યા, વળી ગોરધન ઢેર ચરાવ્યા.

કૃત.

છે અકળકળા અવિનાશી, તમે મારી પુતના માસી;

વળી થયા મથુરાં વાસી, ગોકુળમાંરે બનીઆ આપ ગોવાળા,

મન મોરલીવાળા. ૨

કેસળમાંરે સિંહાસન શુભ છાજે, તે ઉપર શામ ખીરાજે;

કુરતીમાંરે રૂપ અલૌકિક ભાસે, બ્યાં જળહળ બ્યોત પ્રકાસે.

કૃત.

સુખ સજ્જા સુખમય સારીરે, રેશમ માદી બહુ ભારીરે;

મંદીરની શી બલીહારીરે, શોભાછોરે સુંદર ત્યાં રહીયાળા;

મન મોહન મોરલીવાળા. ૩

મુસ્તક પરરે મુગટ મણ્ડિમય શોભે જોઇ બક્ત તણા મન લોભે;

કેસરીઆરે ધરીઆ વાધા લાલે, ચંદન કીધું પ્રભુ બાલે;

મુધ.

કર મધે મોરલી ધારીરે, સામે ઉભા ગીરધારીરે;

ગોવરધન બલીહારીરે, પાયે લાગુરે જશોદાજીના બાળા.

મન મોહન મોરલીવાળા, ૪

ગરબી ૫ મી.

(અંબાજીની રાગ ઉપર પ્રભાણે.)

ધન્ય અંબારે આરાસુર પટરાણી, તેને વિશ્વ બધાએ જાણી,

મા અંબારે ધારી ત્રોશુળ પાણી, ગોખ મધે ખીરાજે રાણી.

મુધ.

ચૌદ બ્રહ્માંડે તને જાણીરે, તારી કીરતી બધે ફેલાણીરે;

સૌ લોકે તને વખાણીરે આઘ સ્તુતિ વેદ વડે છે વાણી.

તને વિશ્વ બધાએ જાણી ૧

મા તું છેરે સ્ત્રી તણી સુખ દાતા, તારી ગતી ન જાણે વિધાતા.

નારદજીરે વીણાધારી ગુણગાતા, તુજ દરજનથી સુખ સાતા.

મુધ.

માને સેવક ગાત્રુ આહાતારે, ગુણ મંડપ માંહે ગવાતારે;

જયજય શબ્દ વિકાતારે, મા ગુણોરે ગાવારે પ્રેમથી વાણી.

તને વિશ્વ બધાએ જાણી. ૨

મા ત્રિપુરારે તારી બણી બલીહારી, વાધ ઉપર કીધી અસવારો,

કર લીધીરે કટારજ ધારી, મા શોભા બની બહુ સારી.

(૧૦૪)

કુંભ.

માનું ચંદ્ર વદન સુખકારીરે, વારે વારે લેઉં ઝોવારીરે;
તારી અક્ષય ગતી છે ન્યારીરે, જુગતંબારે નયન રૂપ વખાણી
તને વિશ્વ બધાએ જાણી. ૩

ઝુઝાવારે તું છે બવમાં બોળી, પેહેરો કુકંઠ વરણ પટાળી;
કેશરીરે રંગ બરેલી, માની જોડ ન જડે જોળી.

કુંભ.

મા મહીસાસુર રમદોળીરે, ચંડમુંડને નાંખ્યા ચોળીરે;
જ્ઞાતને પાડ્યા છે ઢોળીરે, થમ લીધાં છે સેવક કાગે ચાણી
તને વિશ્વ બધાએ જાણી

બાવનીરે બબતાં આવડે જરી, પાપ તાપતો સર્વ પજારો;
સુભવંતીરે મહેર હશે તો આવશે, ગુણ ચાચર માહે મવાશે.

કુંભ.

આના દરશન થકી દુખ નાસેરે, પ્રેમ ધ આ ગરબો મારોરે;
મા પરસન તેને યાશેરે, ચંદ્ર ગાઓરે સેવકને લે તાણી
તને વિશ્વ બધાએ જાણી. ૪

માળાની ગરબીઓ.

માઘ આળીમાળો કાન, માળા ચોરીરે;
ન્યારે પુઠ્ઠી સાસુ પેર સધવર મોરીરે;
જો દડીને હેલડો, સદૃ તો, વિપ્રીત બાસે આબરે;
માણસને શું મેલોડે ઠહીએ, નિરસબને શી લાબ.
જોળ પોતાનો ચોરી ખાઈએ, રહીએ સહુમટ વાળીરે,

મા. ૧

સ્વસ્થે મુજ સામુ જીવે, વરણાગીઓ વનમાળી.	મા. ૨
સામુ મારી છે અતિ સાપણુ, નજીવલ નાર હમારીર;	
કુલ પહેલાં ચોતર મુંચે, કેડ ન મેમે મારી.	મા. ૩
પરજીઓ અમારી પેર ન જણે, નાંહ રહ્યાનો હામર;	
રામકૃષ્ણ પ્રભુ રંગનો રસીયો, શરણે રાખશે સામ.	મા. ૪

ગરબી ૨ છ.

મારી સાસુ પુછશે વાત માળા ક્યાં ગધરે,	
વહુ કાલની તારે કંઠે મેં દીસી નહીરે.	ટેક.
લાડકદી વહુ માળા તમારી મેં કાનને કંઠે દીસીરે,	
આવડી ડાહી તને કેમ કરી, વાહી વાત દરે છે મીઠી.	મા.
શા માટે નેને આપી છે, ને શા કીધો ઉધારારે;	
શા માટે મારા મંદીર પધારે મોહન કામણુગારો.	મા.
કાના ચંચળ ચડને વેશે, નરનો સંગ ન છાજેરે;	
હરી સંગાયે હસતાં દેખી, હાહાં મારાં દાઝે.	મા.
હાથ ચપાતું દુખ નથી પણુ, હરી પેધે તે માહુરે;	
રામકૃષ્ણ પ્રભુ રંગનો રસીયો, કદીયે ન છુટે નાથું.	મા.

ગરબી ૩ છ.

મારી ગાઇછ છે મનમાન સમ હું ખાઇશરે;	
મારી નજીવલને નહી ગમે તો મહીયર જાઇશરે,	
અછછ મુધવ નામે માળા, ટોડલોએ બરાવરે;	
મેલી ચમ ધર કામજ લાગ્યું, વળતી વીમલ ન આવી.	સ.
શું સમજી આકાશીયી આવી, મગને ધોર લમ ચાહીરે;	
વંદાવનમાં ગઈ ચરાવતાં ગોવિંદને હાથ લાગી.	સ.

અમે વહુવાર નાના માટે બોલતાં મુખ ખીજે;
મોહનતું મુખ મીઠું કરાવી માળા માગી લીજે. સ.
પેરે પેરે પુછી જોજોને, બોલ્યું ન પડે બહારરે;
રામકૃષ્ણ પ્રભુ રંગનો રસીયો, સહની લે સંભાળ. સ.

ગરબી ૪ થી.

તારે નણદલ બેઠી વાત, સમ શા ખાશોરે;
બ્યારે આવશે મારો ભાત, સાચાં થાશોરે.
કહેવા દે મારા ભાઈને, એને કાનુડો બહુ વાલોરે;
મોહનને કહીએ રૂડા દીસોછો, માળા અમારી ધાવો. સમ.
કે દહાડાનું કરણકુલ તે, ક્યાંય આવી વીસારીરે;
તે મેં કહાનને કાને દીઠું સાંખ્ય છે સઘયર મારી. સમ.
હરિને નીત પ્રિતે નિરખ્યા વિના, વહુને અન્ન ના ભારરે;
શામળીઓ સામેલો ચકને, વહુજી માટે આવે, સમ.
વહુને અતિ ધણો વહાલો છે શામળીયો શામવરણરે;
રામકૃષ્ણ પ્રભુ રંગનો રસીયો મથુરાંનો ભગવાન. સમ.

પ્રેમની ગરબીઓ.

ગરબી ૧ લી.

કહેવા દેને કાહાન તારી મારે કહેવા દેને કાહાન,
વાહાણનો વહવાહ વહે છે, રવી ઉગમતે બાણ, તા. ૧
બિવરાવો તો ખીજી નારી, ખડું લોઢું આરસપહાણ. તા. ૨
વંદાવનની કુંજમલીમાં, હલકું પીપળીયાનું પાણ. તા. ૩
બાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, વાહ્યાં અમારાં વાન. તા. ૪

ગરબી ૨ જી.

કાહાન માઓ દો, જસોદાજી કાહાન માઓ દો;	ટક.
આજની રૂઝની રંગબેર રમલાં;	
પ્રભાત પાછો લો.	જસોદાજી. ૧
કલાં કાંબીને અણવટ વિધુવા.	
હાર હાયાને લો.	જસોદાજી. ૨
હસ્તિ ઘોડાને માલ ખખના;	
વહેલી સળુતી લ્યો.	જસોદાજી. ૩
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગિરધર નામર.	
ચરણ કમળ ચિત લ્યો,	જસોદાજી ૪

ગરબી ૩ જી,

લીધુરે લટકે, માંડે મન લીધુરે લટકે,	ટક.
વંદાવનમાં વેણુ વગાડે,	
વાંસ તણે કટકે માંડે મન લીધુરે લટકે,	માંડે. ૧
માતર ભગ ક્યાં મીરંધારી;	
અમને માર્યા છે ઝટકે,	માંડે. ૨
પાટ પિતાંબર હરીએ પહેર્યા;	
મોહી હતો પીળુડે પટકે.	માંડે. ૩
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ	
ચરણ કમળ ચિત ઝટકે.	માંડે. ૪

ગરબી ૪ થી.

મહી ઢળશે માર, મોહનલાલ મહી ઢળશે માર.	
લાખ બે લાખનું માટ નંદારો, સોમીલું સાંડે.	મો. ૧
તમે વનમાળી ન કરો આળી, અમે વહુવાર	મો. ૨
કુલ પડે તેની ચોસર ગુણે, લોક બોલે ન્હાર.	મો. ૩
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ ચરણ કમલવાર	મો. ૪

ભાગ ૫ મો.

મરખીઓ.

(હારે ચાલો ડાકોરમાં જઈ વશિએ એ રામ.)

હારે મારા સમ મોહન મળજો,	
હારે મારો આશા પુરણ કરજો.	મારા. ૧
હારે મારે ઘેર આજ નથી વાલા;	
હારે મારા ધરભણી વળજો.	મારા. ૨
હારે હું આવી પણ આપ મળ્યા નહીં.	
હારે કહો ક્યારે હવે મલસોરે.	મારા. ૩
હારે હરીભટના હરી છો રંમ રસિયા.	
હારે મળિ તહે દુઃખ માઝ હરજો.	મારા. ૪

મરખી ૨ છ

હારે લટકાળો ગીરિવર ધારી,	
હારે મને મારી નેન કટારો, લટકાળો ગિરિવરધારો;	
હારે આજ મધ્યારે વહાલો જુમનાની તીરે;	
હારે એની રૂપ રશીક છબી ન્યારીરે.	લટકાળો. ૧
હારે સામળીએ કહ્યું સાનમારે,	
હારે મારા પ્રાણ થકી વણા પ્યારારે.	લટકાળો. ૨
હારે હરીભટના હરીએ ક્યુરે કામણ;	
હારે મારી શુધણુપ સરવે વિસારીરે.	લટકાળો. ૩

(૧૦૬)

મરખી ૩ ૭.

હારે મારા સમ કાલે મગજે;	
હારે પેલું વચન બોલ્યા તે હરી પગજેરે	મા. ૧
હારે રસ્તે આળ ન કરીયેરે વહાલા,	
હારે મારી સાચી વાત સાંભળજેરે.	મા. ૨
હારે ઘણી પ્રીત કર્યા પછી ગીરધર;	
હારે પેના લોક ડરાવ્યા ન ડરજેરે.	મા. ૩
હારે હરીભટના હરી છો હજી કાયા;	
હારે તે માટે પાછા વળજેરે.	મા. ૪

મરખી ૪ થી.

હારે જીમનાની તીરે વહાલો.	
હારે જીવજીને જોવા ચાલોરે.	જીમ. ૧
હારે જીમનાની તીરે વાહાલો ધેન ચરાવે;	
હારે મોરલી બળવે નંદલાલોરે.	જીમ. ૨
હારે ઘણે દહાડે ઘેર આવ્યાં નહી જવા દેડ,	
હારે મટે મનખા દેહીના લાવોરે,	જીમ. ૩
હારે હરીભટના હરી છો રંગરશીયા;	
હારે માટે ઘેરીને ધરમા લાલોરે.	જીમ. ૪

મરખી ૫ થી.

હારે ચાલો ચતુર કાંઈ લાજે;	
હારે તમે આવી અમને શું બાજોરે.	ચાલો. ૧
હારે વળગ્યાજીમી ન કરો વહાલા;	
હારે તમે શોર કરો સીદ જાજોરે.	ચાલો. ૨

હારે દેખે દુરીજન યાઓ સમજણ;	
હારે અમે લાજીએ ને તમે ગાનરે.	ચાલો. ૩
હારે હરીમટના હરીને કરીએ દુઠારા;	
હારે માટે હેત ધણેરાં અમને દાઝારે.	ચાલો. ૪

મરખી ૬ શ્રી.

હારે મોહન મળતા નથી હમને;	
હારે વાણ માન શું આવ્યું તમનેરે.	મોહન. ૧
હારે હુંને ઘેલી થઇ ધર ધણે ભુલી,	
હારે આ તનમન સોંપ્યું તમનેરે.	મોહન, ૨
હારે પ્રભુ પ્રદે આમણે વ્યાકુળ થઇશું.	
હારે માટે મળજો તાતના સમનેરે	મોહન ૩
હારે હરિમટના હરી મળો તો;	
હારે હવે પ્રાણ તણું હું પલમેરે.	મોહન. ૪

મરખી ૭ શ્રી.

હારે વિહલ માં વળજો હમને;	
હારે પ્રભુ લાજ નથી કંઈ તમનેરે.	વિહલ. ૧
હારે સહ સખીયો ગઇ મુજને રેખરે;	
હારે રહો પરા કહું હું તમનેરે.	વિહલ. ૨
હારે ઘેર જઇ સહ સખીયો કહેયે;	
હારે તેની ખીક ધણી છે હારિ મનમરે.	વિહલ. ૩
હારે હરિમટના હારિ આજ જવાદો.	
હારે વાણ ઠાણે મળીશ હું તમનેરે.	વિહલ. ૪

(૧૧૧)

મગ્ધી ૮ મી.

હારે મોહનની મોરલી વાગી;	
હારે હુંતો ભરનિંદ્રાથી ભગીરે	મોહન ૬
હારે હુંતો ધરમાં સહ નીંદ્રામં મુક્યાં,	
હારે મધ સખી જ્યાં બઠભાગીરે.	મોહન. ૨
હારે વાલા પ્રેમ ધરીને રાત ગાડ્યા,	
હારે મારી ભવની ભારત ભાગીરે.	મોહન. ૬
હારે હરીભટના હરીયે દીધાં દરજન,	
હારે મારી પ્રહરી વેદના ત્યાગીરે.	મોહન. ૪

મગ્ધીઓ.

મગ્ધી ૧ લી.

મારા મનમમતા મદારાજ, મારે ઘેર આવોરે;	
હું તો તલસુ તમારે કાજ, દસીને બોલાવોરે.	ટક.
વીલમ ન કરશે વિડલારે, આવો અમ ઘેર આવ,	
પેરપેરનાં પકવાન પડાવું ત્રીકમ તારે કાજ.	મારે. ૧
મનમાં હતું જે માવજરે, મુખથી કેમ કહેવાય,	
આવી શકોતો આવજોરે, માફ જેતામાં જોખન જાય.	મારે. ૨
આ જોને આંગણીએ ડિબા, રંગીલા રણુછોડ;	
રાજેના સ્વામી પ્રભુ અંતરજામી, પુરે મારા મનના કોડ.	મારે. ૪

મગ્ધી ૨ છ.

જેનો પેડો પરધેર જાય, સખી શું કરીએરે;	
અમથી એકલાં ન રહેવાય, વિજેને મરીએરે.	ટક.

(૧૧૨)

રૂપ જોવંતા રક્ષીયો રૂડો, પરાણે કરે છે પ્રિત;
અણુ તેડયો આંગણીયે આવે, એવી એની રીત, સં
બોલાવ્યો બેસે નહીરે કાને કહીએ વેણ;
ચૈરડીએ સામો મજેરે, વાસો નીચાં તે ઢોળે નેણ. સં
છળભેદમાં છાનો રમેરે, અનને વાયદે વાય;
સંજોને સ્વામી પ્રભુ અંતરજનમી, વાસો અંરથ પડે ઓળખાય. સં

ગરબી ૩ છ.

જાઓ જુડા બોલા કહાન, જાઓ જાણ્યારે
એવા ધુતારાના ઢંગ પરધેર માણ્યારે
વાટ જોવંતા રજની વીતી, આવ્યા ઉગમતે મુર;
કામણુગારા કાનજીરે, વાસે અમરે વિસાર્યા છે દુર. જા
પરનારી શું પ્રિતડીરે, કીધી હામોહામ;
અહીં આવીને શું કરેરે, જોના ઘેર ઘેર હોય વિશ્રામ જા
કાના મંદીરમાં કાનજીરે કીધી લીલા લેહેર;
સંજોના સ્વામી પ્રભુ અંતરજનમી, મેં તો જાણી તમારી પેર. જા

ગરબી ૪ ધી

મને કૃષ્ણ જોવાના કોડ, સધયર આલોરે;
ઉમીલાજીને લાગુ પાય. હરીર આલોરે;
દેરે દેરે દીવા કરેરે, પુણું સંકર દેવ;
આમળીમો વર પામવારે, હું તો કરે જાણુની સેવ સં
ગ્રાહુની ગોવાલણીરે, હીડે મધપતી ચાલ;
જોના ઉપર મોહન મોહી રહારે, એવું મુખડું તે લાલચલાલ સં
સાચુ મારી જસોમતીરે, સસરો શ્રી નંદલાલ;

કંથ કોડીસો મારો કાનજીરે, માફ સાસરે બોલુજી ગામ. સ૦
 કાળંદ્રીન કાંઠડેરે, નાહાતા નીરમળ નીર;
 વચ્ચે તે વીસો હરિ ગયોરે, હું તો શેણેરે ઢાંકું શરીર. સ૦
 ગાય શીખેને સાંભળેરે, રાણી રાધાજીનો રાસ;
 નરનારી વઢકુંડ પામશેરે, ગુણુ ગાય નરતકળો દાસ. સ૦

ગરબી ૫.

તારી મોરલીએ મહારાજ, મન હરી લીધારે;
 મારી મર્મ છે સુધને સાન, કામળુ કીવાર. ટંક.
 સાંભળતામાં સુધમુવ લુલી, ને તનમન વ્યાકુળ થાય;
 પુત્ર પતિ પરિવાર સહકો, મને મંદીર ખાવા ધાય. મ૦
 અંતરમાં વ્યાકુળ થયારે, વિસરી બોજન પાન;
 અનળાં આબુષળ પહેરીયારે, મેતો નેપુર ઘાલ્યા કાન. મ૦
 મેંયે કાળજી સારીયારે, સિંધુર નયણે રેખ;
 એકએકથી હેતાવળીરે, નિસરી આવી તે દેખદેખ. મ૦
 સનમુખ આવી ઉભાં રહ્યારે, નયણે નિરખ્યા નાય;
 લક્ષમણના સ્વામીને રંગે રમતા, મેંતો હરખે જોડ્યા હાય,
 મન હરી લીધારે.

રાસલીલાની ગરબીઓ.

ગરબી ૧ લી.

(જમતમાં તે હરેરે, જમતમાં જે જન મોક્ષે જુહું, એ રામ)
 વનમાં લેઈ જઈરે, મુજને લુલાવી કાનુડે, ટંક.
 આંખતણે અણસારે મુજને, સાન હરી સમળવી;

મેં જાણ્યું આજ રજની રમવા, હેત કરી ખોલાવી.	વન ૧
મંદાંથી હું બહાર નીસરી, આવી એની પાસે;	
કર જાલી મુજને લેઈ ચાલ્યો, જાણ્યું કંઈ લઈ જાશે.	વન ૨
અધાર વનમાં ઉભી રાખી, કહ્યું ખાવા કંઈ લાવું;	
સામગ્રી બહુ ભાતભાતની જલદીથી લઈ આવું.	વન ૩
એમ કહી આ મારગ ચાલ્યો, ખોલ્યો વેણ રસાળું;	
વાટ જોતામાં રાત પડી ગઈ, ઉભી રસ્તો નીહાળું.	વન ૪
ધન ગાજેને ધોર અધારી, રાતે વીજળીક અમકે;	
હું મભરાણી કાંઈ ના સુજે, કાજળકું માંડે ફટકે.	વન ૫
દાદુર મોર બપેયા ખોલે, ઝરમર મેહુલો વરસે;	
વનવગડાનાં હું એકલી, પિયુ ! વના જીવ તલસે.	વન ૬
વીરહની જવાબ શરારે વ્યાપી, તેથી થઈ હું ઘેલી;	
એક દુખમાં ખીજું થયું બાઈ, વરસાદે કરી હેલી.	વન ૭
ચાર પોહાર રાતે અથડાણી, ના રહી દુખની બાકી;	
મયારામના પ્રિતમ સાર, ફરી ફરી હું થાકી.	વન ૮

ગરબી ૨ જી રાગ ઉપરનો.

હું તો એકલીરે, મુજને અધાર વનમાં મેલી,	ટક.
મભરાણી મારગ ના સુજે, અકળાવે જીવ જાશે;	
અરે દહવે તેં આ શું કીધું, મુઠે વાતો થાશે.	કુતો ૧
વેરણુ મારી માવડી, મુને પહેલેથી ના મારી;	
ઉછેરાને મોટી કરી, ત્યારે સંગ થયો ગીરધારી.	કુતો ૨
ત્યારે મુજને વનમાં લાવ્યા, આ સુખને હું પામી;	
કાનં આગળ કંઈ વારતા, દુખની ના રહી ખામી.	કુતો ૩
શું કંઈ કહે કોલી પાસે, જઈ વીસામો ખાવું;	
રેણું નીરગમી રવી પ્રગટ થાયે, મારગ ચાલી જાવું.	કુતો ૪

શું જાણું એ ક્યાં ગયો, મુને વનમાં મેલી;	
મુજ સરખી રસ્તે મળી કાઠ સુરતના અવબેલી.	હુતો ૫
તેની વાસ ગયો હશે કપટી કુજ વિહારી;	
મયારામનો પ્રિતમ પ્યારો, થઇ ગયો અભિચારી.	હુતો ૬

ગરબી ૩ જી

મુજને દગો દ્યોરે, પેલા નંદજીના છબચે;	
મત તાતવું કહ્યું ન માન્યું ન કર્યું કાઠનું વારયું,	
અધેર વનમાં તેડી લાવી, કર્યું પેતાનું ધારયું.	મુજ ૧
મારાથી જીગભેદ કરીને, ક્યાં ગયો શું જાણું;	
રાત દિવસ વનમાં અથડવું, ધીજર કાઠ પેરે આણું.	મુજ ૨
અરે વીશંભર અશું કીધું, કેમ નામે ભરમાન્યા;	
વહાવપણમાં પેર કરને, ગયો તે પાણે નાખ્યો.	મુજ ૩
તેના શોખ ધણેગે મુજને, મનમાં મમજી રહીએ;	
સુખ દુખ કરમે ભોગ વું, તે માની આગળ ફહીએ.	મુજ ૪
શને કાળે વેરી થઇને, આ વનમાં ભરમાવી;	
રસ્તે દુખ પામું ઘણું, એને દયા કંઈ નારી.	મુજ ૫
એવો નિરદય થઈ ગયો, એને શીખામણ કોણ આપે;	
શોક સસુદ્રમાં હું પડી, માર કાગળડું કાપે	મુજ ૬
હે પંમેશ્વર કહું છું તુજને, મહારે તે શું કરવું;	
અજાણામણ આવે ઘણા, આ જીઆથી ભલું મરવું.	મુજ ૭
એક વિચાર મનમાંમ કરું, જઈ વદાવનની વાટે;	
મયારામના પ્રિતમ મળશે જમુનાજીને ઘાટે.	મુજ ૮

ગરબી ૪ થી.

કોનો ક્યાં ગયોરે, અહિંયા કોણ અમાર બેલી.

બીક ધણેરી લાગે મુજને, નીદ્રા નાવે જાગુ;	
ભિરીવરધારી કુંજ વિહારી, ચરણે એને લાગુ.	કાનો ૧
શ્રી નારાયણ શ્રી પુરષોત્તમ વારે મારી ધાજે;	
આ વનમાં અંધારી રાતે, સાહાય આવીને થાજે.	કાનો ૨
રૂઠન કરતાં રવિ પ્રગટ થયેને, લાગી તાલાવેલી;	
ધેર જતાં ધરના સહ પુછે, મધતી ક્યાં એકલી.	કાનો ૩
કુસુંબે રંગેલી તારી, સાડી ચરણાં ચોળાં;	
વરસાદે બીજાકતે આવી, કેને રંગમાં રોળાં.	કાનો ૪
તે સાફ હું ધેર જઈશ ક્યમ, એકે દશા નવ સુજે;	
કોની આગળ કંઈ વારતા, શરીર ચરચર ધુજે.	કાનો ૫
એવામાં એક નારી દીદી, મહી વેચરાને બતાવી;	
દણા રહે ખાઈ મારા સમ તુજને, હીડે છે મદમાતી.	કાનો ૬
કરજોડી તુજને પુછુ છું, ખમર હોય તો કહેને;	
નંદગુના કુવરની મુને ભાળ જતાવી દેને.	કાનો ૭
હા ખાઈ મે હમણાં દીડો તો કદમ ખંડીની પાસે;	
મયારામને પ્રિતમ તુજને, જલદી ભેગો થાશે.	કાનો ૮

ગરબી ૫ મી.

હુંતા ઘેલી ચમરે, પેલા કાનુડાની સંગે,	
સમયર મારી શું કહું તુજને દીલડાં કેરી વાત;	
સાન કરી મુજને તેડી મયે, મદીરમાં મધરાત.	હુંતા ૧
શું જાણું એણે શું કીધું શું મુજને ખવડાવ્યું;	
શું ચેટક લગાડ્યું મુજને, તેમાં ચિત ભરમાવ્યું.	હુંતા ૨
તે દહાડાવું મન ફટક્યું. કો આગળ જઈ કહીયે;	
આહરનીચ રમરણ કડું એવું એ વિના ક્યમ રહીયે.	હુંતા ૩

(૧૧૭)

પ્રથમથી સૌ વાતો કરતાં, એ કાનુડો કપટી,	
મુજને ભોળવી ભુરકી નાંખી, તેમાં હું ગઈ લપટી.	હુતો. ૪
નાત જાત મરજદ તણને કોઠની ખીક ન આણી;	
કામકાજ ધર ધંધો ભુલો લાલચમાં ભોભાણી.	હુતો. ૫
એની મારી વાત સાંભળી, કોઈ દયા મન લાવો.	
હરેક રીતે એને સમજાવી મંદીર તેડી લાવો,	હુતો. ૬
તો એની સંગે રમીને, હુખડા મારા વાસું;	
ચટક મારા ભયનું દુર થઈ, સુમસાગરને પામું.	હુતો. ૭
તુજને મોકલું એ નહીં આગે, એનો નહીં વિશ્વાસ;	
મયામના પ્રિતમ બીના, હું વણી થઈ ઉદાસ,	હુતો. ૮

ગરખી ૬ દી.

મુજને દગો કરીરે, પેલો ક્યાં ગયો કાનુડો,	ટક.
પહેલેથી તુજને હેત દેખાડી, કપટે કરતો વાતો,	
મુજ મરખી અલભેલી મુકી, પર મંદીરમાં જાતો.	મુજ. ૧
અહું અવળું ઘણુંય હેરું, કંઈના શાવતો લાગ,	
તાહરા સમજો દેખું વાટમાં; ઉતાતી લેઉં પાવ.	મુજ ૨
શી એમાં એની તે શોભા કરતો નથી વિચાર;	
દુરિજન વ્રજના લોક જાણશે, હાંશી, કરશે મિજનાર.	મુજ ૩
જ્યાં મારે મંદીર આવે, કરજોડી રહુ ઉભી;	
એક શોક્યે એને ભરમાળ્યો, શા વાંકે મુને હુભી.	મુજ ૪
એના મનનું હારદ સમજી, વળતો ઉતર આપું;	
શા માટે નગણો થઈ બેઠો, તનમન એને સોંપું.	મુજ ૫
માટે જઈ કહોને કાનને, થઈ રહેજે હુશીયાર;	

લોક લાજની ગરજ હોય તો મળતો એકજવાર	મુજ ૬
મારા મનમાં એવું આવે, એના કપર મરીએ,	
નહીતો જોગ ધારણ કરીને, વંદાવ ત્યાં કરીએ.	મુજ ૭
એહેની મારી વાત સાંભળા, કાર્ક દયા મન લાવો;	
હરેક તરેહ એને સમજાવી, મંદીરમાં તેડી લાવો.	મુજ ૮
એને શીખામણ દેશ સમજાવ, તેની થય રહુ દાસી;	
મયારામના પ્રિતમની આ વ્રજનાં થાશે દાસી.	મુજ ૯

ગરબી ૭ મી.

રાધીકાજી શ્રીકૃષ્ણને શોધે ને રાસ લિલાતું સુખ સાંભરે છે.

ને છેવટે રાધા કૃષ્ણનો સમાગમ થાય છે.

વનમાં જુલો પડીરે; પેલો ક્યાં ગયો કાનુડો.	ટક.
ઝરમર ઝરમર મેહુલો વરસે, પુરણ કરી છે હંધી;	
અચોર વનમાં મુજને મેલી, ત્યાં કોણ અમારું મેલી.	વન ૧
જોડુળ ગામની જોવાલણી, સહુ મહી વેચવાને ચાલી;	
મારગ મળીયા માવજી, ત્યાં રોડી રાધે પ્યારી.	વન ૨
મારગ મળીયા માવજી, મને રોવા સરખી કીધી;	
માયા ઉપરની મટુકી, હુલારીને લીધી	વન ૩
જસોદાજી લાલ તમારો, આડા અવળી ચાલે;	
સોળ સહસ્ર જોપીમાં કાનજી એ મનમાને ત્યાં માલે	વન ૪
આમળ પાછળ મહેલ તમારો, વચમાં અમારી મેડી,	
અગાશીમાં અમેજ રમતાં, સાન કરી શીદ તેડી	વન ૫
મોર મુગટ ને કાને કુંડળ, હરખે વાગે તાળી;	
આમળ પાછળ જોપી નાચે મધ નાચે વનમાળી	વન ૬

(૧૧૯)

બમરી ખાતાં બૂદરજીએ, એવી માયા કીધી;
 હરીનો અંતરધ્યાન થયા, એક સખી સંગાયે લીધી ૧૧ ૭
 પુરુષોત્તમને પગથે પગથે, જોતી જોતી જાકે;
 નારાયણના દરશન વાણુ હું, આકુળ વ્યાકુળ થાકે. ૧૧ ૮
 જોતામાં એક અમળા દીકી, તેને પૂજી વાત;
 રાધાકહે અભિમાન આવ્યું, તારે તજ્યો અમારો સાથ, ૧૧ ૯
 કહે કહે જોતી ચાલું, જઈને જાલું હાથ;
 નમાલ જાણી ત્રીકમજીએ, પ્રેમી બીડી બાથ. ૧૧ ૧૦
 વંદાવનની કુંજ ગલનમાં, મળીયાં રાધે ખ્યારી;
 મયારામના પ્રિતમ મળતાં, વેળા અમારી વાળી. ૧૧ ૧૧

ગરબી ૮ મી.

(રાધા કૃષ્ણનો સમાગમ થયા પછી રાધા શ્રી કૃષ્ણને કહે છે.)

વાલમ ક્યાં ગયાતારે, સાચુ બોલો મારા સમ.
 છેતરપંડી કરી મુજ સાથે, મેં અવગુણ શો કીધો;
 સાચું બોલો કુંજબિહારી, કેમ સંગે લાવો લીધો. ૧
 તમારે સ્નેહે બંધાણી, છેક માયા ઉતારી;
 મુજ સરખી અલબેલી મુકી, કોણ મળી છુતારી. ૨
 હું બરોસો પુરણ નાખી, તમ સાથે લોભાણી;
 આ પ્રિજના નર નારીમાં, હું ઘેર ઘેર ગવાણી. ૩
 વેણુ વગાડી મોહ પમાડ્યાં, સરદ પુનમની રાતે;
 હેત દેખાડી વાલમ અમને, રાત રમાડ્યાં ખાંતે. ૪
 એવું મુખ આપી દુઃખ દીધું, શા માટે મોરારી;
 હું અમળા નીરમળ રહું છું, કેમ દીધી વિસારી. ૫

(૧૨૦)

વાટ તમારી જોતાં જીવડું, ચો દોસે જોઉં ન્યાણી;
જ્યાર વન ચોવીસ ઉપવનમાં દીકા નહી વનમાણી. વાલ૦ ૬
જેવું હેત તમારું હૈયે, તેવું મારૂં જાણો;
એમ કહી કંઠે કર નાખ્યો, શીઠ દરો કો દાસી;
મયારામના પ્રતમની દુઃખ રહીશું દાસી. વાલ૦ ૭

ગરબી ૯ મી.

ગીરધર લાલજીરે, મારી આવલડી સંભારે. ૮૬
સાંજપડે સંભારી લાવો, આડે રહી દોવરાવો,
દુધ ભાતમાં સાકર ભેળું, વાળુ કરવા આવો. ગીર૦ ૧
ઢાણાને પોહોર વેહેલો છઠી, શેર વસોણુ સાવા;
ધી તાવણીમાં કોટ શેકાવું ખાંડ ભેળીને ખારા. ગીર૦ ૨
ધરમાં નથી કોઇ નહાતું મોઢું; કોઇની ખીક ન ધરીએ;
એક રાતવાસો આવો તે, ખોત્રા ચાલી દરીએ. ગીર૦ ૩
ગોવાળીયાને ગર્વ શો છે જે તેડે ત્યાં જઇએ;
નરસૈયાનો સ્વામી મજાનો, સૌ વાતે સુખીયાં થઈએ; ગીર૦ ૪

ગરબી ૧૦ મી.

(વાંસળીના આહોરિયાં.)

ધુતારા ધરણીધર તારી વાંસળીરે બોલ;
વાંસળીયે કંઈ ઘેલું કીધું ગામને. ધુતારા. ૮૬
સખી નહાતાં ધોતાં વસોવતાં નીસરારે બોલ;
જળતાં પડતાં રમતાં મુઠ્યાં ગામને. ધુતારા. ૨
સખી આ શું સસરો જો જોડાણી નવ રસારે મોલ;
કંઈએ ચાલી મુઠી રીસને. ધુતારા. ૪

(૧૨૧)

સખી મવનને મોહનજી મેઢા કદમ ચઢીરે લોલ;	
ગોપીજનના હરીયાં છે કંઈ ચીરજો.	ધુતારા ૪
સખી અવળાં વચ્ચે અવળાં આલુપણ પહેરીયરે લોલ;	
કાન તળાં લછ કંઠે ઘાલ્યાં કાશજો.	ધુતારા ૫
સખી રામકંથ પ્રભુ બલે પધાર્યા શેરીએરે લોલ;	
ગોપીજનની પુરી છે કંઈ આશજો.	ધુતારા ૬

ગરબી ૧૧ મી.

હસવા સરખી હરીયું મારે ગોઠડીરે લોલ;	
હસવા સરખુ ઓજમંદલ મુખ ધામજો.	હસવા ૦ ૮૬
સખી નાહતાંને ગાતારે મુલુ ગોવીંદનારે લોલ;	
વસવા સરખું વંદાવન મુખ ગામજો.	હસવા ૦ ૧
લીનચમારે તીરચ કેશવરાયનુરે લોલ;	
પાંવું મારે પ્રેમતાળું રસપાનજો.	હસવા ૦ ૨
નંત હમારી નીરમળ નંદુવરશુરે લોલ;	
બાત હમારી બુધરજીયું બળતીજો.	હસવા ૦ ૩
રામકૃષ્ણ પ્રભુ બલે પધાર્યા શેરીયેરે લોલ;	
ગેળી સવળી મુલુ તમારા ગાયજો.	હસવા ૦ ૪

ભાગ ૬ ઠો.

રાસલીલાની સાખીઓ.

- રૂડી સરદપુનમની રાતરે, સુંદીર વેણુ વાગે વેણુ વાગે;
 મારો વાલોજી રમીયા રાસરે, સુંદીર વેણુ વાગે વેણુ વાગે. ૧
- વાલે નટવર ધરીયો વેશરે સુંદીર
 એના ધુધરીઆળા કેશરે સુંદર- સુંદીર ૨
- ગોપી અતી કિતાવળા આવેરે સુંદીર,
 મોતી મુક્તાફળેજ વધાવેરે. સુંદીર. ૩
- દેહીના ધુધધુધ સધળા વિસારીરે સુંદીર,
 નયણે નીરખ્યા તે શ્રી વનમાળીરે. સુંદીર ૪
- ગોપી આવ્યાં તે પુરવની પ્રિતેરે સુંદીર;
 જઈ મળીયાં તે રંમની રીતેરે. સુંદીર

સાખી.

- કેમ આવ્યાં તમે કામની એમ બોલ્યા જુગલપ્રીતોર;
 અડધી નીશાએ વનમાં આ વેળાએ ચાલે ચોરરે;
 કામની કેમ આવ્યાં કેમ આવ્યાં;

- આ વનમાં તે શું છે કામરે કામની;
 તમે જાઓ તમારે ધામરે. કામની ૧
- સહુ લોકમાં તો કલંક ચાશેરે કામની;
 આ ધર્મ તમારો જાશેરે, કામની ૨
- તમે ધરનાં તજી સહુ કામરે કામની;
 સ્વામી સુતા મુકોને ધામરે. કામની ૩

શ્રી વલ્લભ પ્રભુજી એમ કહેછેરે કામની;

પછી ગોપી તે ઉતર દે છેરે;

કામની ૪

સાખી.

પ્રભુ તમેતે ભોવન તનબ્યાં, પ્રભુ તનબ્યા મંસાર;

પ્રભુ તમેએ વનમાં તેડીયાં, પ્રભુ તમે કરોએ તુચ્છકારે;

શ્રી નંદના નંદલાલ નંદલાલા

તારી છેલાઈ જોઈને હૂંતો છાદરે શ્રી નંદના;

મને વહાલું નથી તમ પાખીરે.

શ્રી નંદના ૧

હમે સોપી તે કુળ કેરી લાજરે શ્રી નંદના;

પ્રભુ આબ્યાં તમારે કાજરે.

શ્રી નંદના ૨

મને આલો આનંદ રસ દાનરે શ્રી નંદના;

મને લાગ્યું તમારું ધ્યાનરે.

શ્રી નંદના ૩

હમે શ્રવણ આબ્યાં તહારીરે શ્રી નંદના;

એ મોરલી સુણીને ખીહારીરે.

શ્રી નંદના ૪

સાખી.

વચન સુણી મિજ નારનાં, થેષ થેષ રમીયાં રાસ;

રમજીવ વાગે લુધરી, મિજ સુંદરીની પૂરી વાલે આશરે;

શ્રી ગીરીવર ગીરધારી ગીરધારી.

મિજ સુંદરીની સંજે વાલો ડોલેરે, શ્રી ગીરી;

મુખે જોજો તે શબ્દ બોલેરે.

શ્રી ગીરી ૧

મુખે માયને લેછે તાળીરે શ્રી ગીરી,

એક એકની વચ્ચે હાથ જાણીરે.

શ્રી ગીરી ૨

કોઈની સખિ ત વેણે ગુથેરે શ્રી ગીરી;

કોઈ સખી અધર રસ લુટેરે,

શ્રી ગીરી ૩

ત્યાં જીવનાંજ વહે છે ગંધારીરે શ્રી ગીરી;

જીવે તેનું મન થાય રથારીરે.

શ્રી ગીરી ૪

સહ દેવતા ત્યાં જોવાને આવેરે શ્રી ગીરી,	
તેતો પુષ્પ થકી વધાવેરે.	શ્રી ગીરી૦ ૫
ત્યાં ચંદ્ર રત્નો છે કરજોડીરે શ્રી ગીરી,	
શું વસ્ત્રુલું લુહી યોડીરે.	શ્રી ગીરી૦ ૬
પ્રભુ મુખે તે મોરલી ધરી છેરે ગીરી,	
ખટ મહીનાની રજની કરી છેરે.	શ્રી ગીરી૦ ૭
સહ રાસ રમીતે આવ્યાં ઘેર શ્રી ગીરી,	
તેની કોમળે ન સમજી પેરેરે.	શ્રી ગીરી૦ ૮
ધન્ય ધન્ય આ ત્રિજની ભુમીરે શ્રી ગીરી;	
જીએ તેનું તો મન રહે લોભીરે.	શ્રી ગીરી૦ ૯
ધન્ય ધન્ય આ ત્રિજની નારીરે શ્રી ગીરી,	
રાસ કીડા કરે શ્રી મોરારી.	શ્રી ગીરી. ૧૦
જે ગાય શીખે આ રાસરે શ્રી ગીરી,	
તેહેની શ્રી કૃષ્ણ પુરે આશરે.	શ્રી ગીરી૦ ૧૧

દાણુલીલા.

૧—પાલવડો મેલો મેલનજી મારગડે અને જવાદો;	
આવતાં આપીશ દાણુ તમારૂં, મહી મારૂં વેચાવા દે.	૧
શ્રીકૃષ્ણ—વેચતાં તને કોણુ ખાળે છે, સાંભળને રાધે પ્યારી;	
મહી મોરસનું દાણુજ દોની, વહેલી યાને ત્રિજનારી.	૨
રાધા—નારીને તું ના ખોસાવીશ, છાનો રહેને છોમાળા.	
મહણુ રાજ છે કંસરાયનું, ગઉ ચારીખા જોવાળા.	૩
શ્રીકૃષ્ણ—હું જોવાળીઓ તું જોવાલણી, શરિ મમે તો આવજો;	
કંસ સરિખા મો હિચાલતી, સાથે તેડી લાવજો.	૪

રાધા—તેડી લાવું દો અને જાવા, રેડી રહ્યા છો વિજનારી;
 રૂઢનાથના સ્વામી શામળીઆ, ઘેહેલા દોસો છો ગીરધારી. ૫

શ્રી કૃષ્ણ—ઘેથો છું પણ દાણ નહીં મુકું, દોકલડો એક ઓછો;
 ગીરધારીએ ગોકુળ વાસ્યું, ઈંદ્ર કરતાં કૃષ્ણ મોટો. ૬

રાધા—મોટો છું ત્યારે મથુરાં મેલી, અડધી રાતે શું આવ્યો;
 મરઘેર રહી તું પેટ ભરતો તને દાણી કાણે કહાવ્યો. ૭

શ્રી કૃષ્ણ—વાંકખેલી વાર કરે છે, કહેતો હમ્યાનો હાર તોડું;
 દાણ દહીતું દેરે અખાના, નહીતો માયાતું માટ ફાડું. ૮

રાધા—હાર નહીં દુટે માટ ન કુટે, ન્યાય નગરમાં દુખાશે;
 રૂઢનાથના સ્વામી શામળીઆ, કહો ગોકુળ કેમ રહેવાશે. ૯

શ્રી કૃષ્ણ—ગોકુળ રહો કે જાઓ અત્યારે, દાણ દહીતું નહીં મેલું;
 ચીર હર્યા તે ગયા વિસરી, કામનીઓ કારણ પેલું. ૧૦

રાધા—નંદ તણે ઘેર નવલખ ગાયો, નોતું તેં ધન દાવ્યું છે;
 માતા તારી મહી વેચતી, હમણાં રાગ આવ્યું છે. ૧૧

શ્રી કૃષ્ણ—હમણા હમણા કરતી રહેજે, મેણાં દેતી મહીયારી;
 ધુતપણમાં છું ધુતારી, હગપણમાં છું હમારી. ૧૨

રાધા—તું હમારો તારી મનો પાળેલો, તારી માને મેણા દેવરાવે;
 રૂઢનાથના સ્વામી શામળીઆ, આજુ તે શું કહેવરાવે, ૧૩

શ્રી કૃષ્ણ—કહ્યા પ્રમાણે લેતો નથી, પણ તું મોહુ નથી રાખતી;
 અમો છઠયે રાગ મહારાજન, અમને નથી ઓળખતી. ૧૪

રાધા—ઓળખું છું તું આવ્યો નાથી, મહાવનમાં તું જાનો છું;
 જાણકુળ મધે જન્મ છે તારો, નંદ તણે ઘેર નાનો છું. ૧૫

શ્રી કૃષ્ણ—માતા જસોદા મોટાં મહામી, તેના અમો છીએ અધીકારી;
 મોટા મુનીવર મર્મ ન જાણે, મોકુળ વાસીએ મહારી. ૧૬

રાધા—મધ્યારી ગોપી ઘેર વળતાં, અમને હમે ઓધાર્યા;
રૂમનાથના સ્વામી શામળીયા, તમે જીયા અમે હાર્યા.

૧૭

દાઝુલીલા.

રાધા—તમે અળણ્યા અમે જાણીએરે,
મારે પાલવડો નવ તાણીએરે;
તમે સમજી રહો મનમાંડરે,
શામળીયા વાલા રહો વેમળારે.

તમે વાલા રહો ૧

શ્રી કૃષ્ણ—નારી શું સમજાવે મુજનેરે,
હું તો નહીરે જાવા દઉં તુજનેરે;
તારી મરડીને રાખીશ બાંહરે,
મહીયારી રાધા દો દાણુશુરે.

તમે રાધા ૨

રાધા—અલ્યા બાંહ શું મરડે વીડલારે;
મેં તો તુજ સરાખા ધણુ વીડલારે,
કપડ છે કંસતું રાજરે;
શામળીયા વહાલા રહો વેમળારે.

તમે વાલા રહો ૩

શ્રી કૃષ્ણ—નારી કંસ થઈ શું સાચ છેરે,
એવા કંઈ આવેને કંઈ જાય છેરે,
તારા ઉરના ઉતારીશ હારરે;
મહીયારી રાધા દો દાણુશુરે.

તમે રાધા ૪

રાધા—અલ્યા હાર હમયાનો પુરોરે,
મારી મહીની મહુલી કુહોરે;
ઘેર સાચુડી દેશે માળરે,

- શામળીયા વહાલા રહેા વેગળ રે. શામળીયા૦ ૫
- શ્રી કૃષ્ણ—નારી ગાળને આળ તે નહી ચડેરે,
જેકેતું લેણું હોય તે લડેરે;
એમાં દાણુ મેલ્યાં કયમ જાયરે. મહીયારી૦ ૬
- રાધા—અલ્યા દાણું તે કંઈના કાળાયેરે;
મથુનાંથી જોકુળમાં કલાવયેરે,
ચારી નદ તણે ઘેર ગાયરે. શામળીયા૦ ૭
- શ્રી કૃષ્ણ—નારી ગાય ચાર્યામાં શી લાજછેરે,
એતો પોત પોતાનું કાજછેરે;
તેના મેલણીયાં નવ હોયરે. મહીયારી૦ ૮
- રાધા—અલ્યા મેલ્યાં માણસને લાગે ધણુરે,
મુણેા વહતાં હોય જ્યાં એ જણુરે
તુને નિરલજને નહી લાજરે. શામળીયા૦ ૯
- શ્રી કૃષ્ણ—નારી લાજે તે કાજ નવ સરેરે;
અહીંયાં શ્રીક તે તું કોની ધરેરે,
આવ મળાયે આપણુ નણુ બેયરે. મહીયારી૦ ૧૦
- રાધા—જોવું નિરલજ માં એસો શામળારે,
તાંન કળના ઉતારીશ અમળારે;
મુકો મુકોને અમરો હાથરે. શામળીયા૦ ૧૧
- શ્રી કૃષ્ણ—નારી હાથ ન મેલુ તજરેરે,
અહીંયાં અમલ થાય છે માહયરેરે;
મોટે દાણુના દોઢકા મેલરે. મહીયારી૦ ૧૨
- રાધા—અલ્યા નદ જાયનો તું છોકરેરે,
તારી પાસે નથી પહોંસો રોકડોરે;

આવડો કેમ મચ્છર હોયરે.

શામળીયા ૧૩

શ્રી કૃષ્ણ—નાર બ્રહ્માણની તું છોકરીરે,

તારી પાસે પદ નથા રોકડીરે;

આવડું કેમ અભીમાન હોયરે.

મહીયારી ૧૪

રાધા—હું તો વિનતી કરું છું ક્યારનીરે,

સ્વામી રૂઢનાથ હરી તમ થકીરે;

મહીનું તે દાણ નવ હોયરે.

શામળીયા ૧૫

દાણવીલા.

ગોપી—અલ્યા કાનજી તું ક્યારે ઘેસે થયો ને,

તુતો શેનું માગે છે દાણજી;

મહીની મટુડી મારી પુટશેજી,

ગોરસની થાશે દાણજી. ઘેલું શું બોલે પ્રવાણીયા ને ૧

અલ્યા ન જાણીશ કોઈ બાપડીજી,

કોઈ મળશે માથાકેરી નારજી;

મારમ મુકીને રહેને વેગજાને,

મારા કંસને થાશે જાણજી.

ઘેલું શું બોલે ૨

શ્રી કૃષ્ણ—તારો કંસ કયુધી નર શું કરેજી,

મારી સંગે છે સધજો સાથજી;

અલી દહાડી તે દાણ ચોરા જતીજી,

ધણે દહાડે આવી મારે હાથજી, એકો તું જાન આવીનીજી. ૩

ગોપી—અલ્યા હાથની તે હોય રખે રખતા ને,

હાથે ચારી જાણે છે માથજી;

પાલવ મુકીને રહે વેગળા જો,
મારા વિજમાં થાશે જાણુ જો.

ધેલું શું બોલે ૪

કૃષ્ણ—અલી વૃજમાં વશીને વેર વાળશું જો,
રખે રાખતી હૈયામાં હામજો;
નંદજીના નામ પ્રતાપથી જો,
હુંતો છેદુ તારા કંસનો હામજો.

ઓછી ૫

ગોપી—અહ્યા કંસે કર્યું તે કેમ વીસરેજો
ભાઈ હણ્યા પોતાના ત્યાંપજો;
નાશીને છુટ્યો લાડકાજો,
આવી ઉછર્યો છે વૃજમાંપજો,

ધેલું શું બોલે ૬

કૃષ્ણ—વળી વિજમાં વશીને વેર વાળશું જો.
તું તો જોજો અમારાં કામજો;
અવનીનો ભાર ઉતારવાજો,
ધર્યું નંદકુંવર ઘેર નામજો.

ઓછી ૭

ગોપી—અહ્યા સાચું કહેતામાં દુઃખ લાગશેજો,
પેટ માટે ચારે છે ગાય જો;
તું આવડો મોટારે એમાં મથો જો
તુને કાઢએ ન આપી કન્યાપજો.

ધેલું શું બોલે ૮

કૃષ્ણ—અલી આહીરની કન્યા અમો શું કં જો,
અમો સદા કહેવાય અહીચારજો;
રખે પડકાયો પાડતીજો,
તુંતો ધામણીની ઓઢનારજો.

ઓછી ૯

ગોપી—અમા લાખ ઝાની મારી લોખડીજો,
હીરા જડીત મારો છે હારજો;

આછી પટાળી મારી પેરણે જો.

તુંતો કામળોનો આદનારજો.

ધેલું શું બોલે. ૧૦

કૃષ્ણ—જેનો બહાએ તાણો તણ્યોજો,

એનો શંકર સરોબો વણનારજો;

તેરે આઢણ મારે કામળોજો,

તેનો શેષ ન પામે પારજો.

આછી. ૧૧

ગોપી—અલ્યા શેષ સરખું તન તાણુંજો,

અમો ચંપક વરણી નારજો;

અલ્યા કાયા કનકને વેર વાધીયુંજો

તુંતો પંથુ તણો પીંડારજો.

ધેલું શું બોલે. ૧૨

કૃષ્ણ—તું જ્ઞાને નીસરી મહી વેચવાજો,

અલી બેશી રહેજે ધરમાંજો;

દોલત ધણી છે તારા બાપનેજો,

તું જ્ઞાને આવી અહીંયાંજો.

આછી ૧૩

ગોપી—આ વાટે સદા મહી વેચતાંજો,

જમ પુછો જસોદા માયજો;

બાંધી મુડી સવા લાખનીજો,

ઉઘાડીએ તે પત જમ જો,

ધેલું શું બોલે. ૧૪

કૃષ્ણ—અલી ધણી ઇચ્છા છે મહીં આખવા જો,

મીડી મેળવણીનો સ્વાદજો;

શીકું પડશે તો પાહું આપશું જો,

તું જ્ઞાને કરે વિવાદજો.

આછી. ૧૫

ગોપી—અલ્યા ગોરમ કેઈ કેલુ અચુંજો,

જેટલું પીએ એટલું પાતળે;
વચને વેર વાધ્યું ધણું જો,
કદી મન મેળાવો થાતજો.

ઘેલું શું બોલે ૧૬

કૃષ્ણ—અમે દાણને મશે શું દુભીએજો,
તું તો ધણી દીસે છે રીસાળજો;
હસીને તાલી લે હાથમાંજો,
તું પ્રીત ધરીને રસ આલજો.

ઓછી ૧૭

ગોપી—અલ્યા માગ્યાં સુકતાદળ પામીએજો,
હઠ કરે કંઈ નહીં એકજો;
લાજ નહીં તુને લાડકાજો,
મન આણુને કંઈ વીવેકજો.

ઘેલું શું બોલે ૧૮

કૃષ્ણ—અલી વિવેક ધણી છે મન માહરેજો,
જવા નહીં દેઉં નીરધારજો;
આખા વીના કેમ છુટીશોજો,
તારા મનશું તું વિચારજો.

ઓછી ૧૯

ગોપી—તારા મનનો વિચાર મેં જાણીયોજો,
હઠ જાને કરો છો આંખ જો;
મનમાં મન મળી ગયું જો,
જેમ સાર જો હુમમાયજો.

ઘેલું શું બોલે ૨૦

કૃષ્ણ—મીઠાં વચન તારાં માનુની જો,
સાર સરખા બોલજો;
પ્રીતનો આંખો તું પાસણું જો,
આ આણું તમેને કાઢજો.

ઓછી ૨૧

ગોપી—સદ માગીને રસ વાલીયો જો,

ગોવાલણી લાગી પાયળે;
 નંદણનાં કુંવર કપાળને જો,
 ઉલટ તો અંગે ન માયળે
 જે કોઈ ગાય શીખેને સાંભળેજો,
 તે ફરી ન આવે ગર્ભવાસજો;
 દાણુ લીલા દીનાનાથની જો;
 ગુણુ ગાય રતનીયો દાસજો

થેલું શું બોલે ૦ ૨૨

થેલું શું બોલે ૦ ૨૩

દાણુજીલાની શાખીઓ આહરીયાં ગરબાઓ, વીંગેરે બોવાળીયાનાં.

શ્રીકૃષ્ણ—હિંચિને અલબેલડી, સાંભળને કહું વાત;
 વંદાવનને મારગ જતાં કોણુ છે તારી સાથ,
 ઉભીરે પ્રિજની નારીરે, પુછું પરણી કે કુંવારીરે;
 આંખ્યા વિના આંખડી કાળીરે, બાળુબંધ બેરખાવાળીરે, ૧
 સધા—સાથવાળી તેને ઘેર બેઠી, તારે શી પડપુછ;
 મારગ મુઠી રહે વેગજો, તારે મોડે નથો મુછ,
 આલ્યો જ પાંચરી વાટેરે, સાંખુ નંદરાવને માટેરે;
 તુતો ક્યાંનો કાનુડો દાણુરે, પાઉ તને પાંદડે પાણુરે ૨
 કૃષ્ણ—શી છે તારી જાતડી, કીયું છે તાફે ગામ;
 કોણુ છે તારા માત્ર પીતા, શું છે તાફે નામ ૩
 રાધા—આલીરની અમો જાતડી, મોકુબ માફે ગામ;
 બખુબાણુની હું બેઠડી, રાધા છે માફે નામ ૪

- કૃષ્ણ—બેલતી નેતી ને બેલવા શીખી, આવડું બેલી આજ;
વંદ્રાવનમાં નિત્ય ફરે, તુજને તે શાની લાજ. ઉભી ૫
- રાધા—લાગવાળા છે તે જાણું, ઢાંકી રાખે આપ;
વંદ્રાવનને મારગ રોટી, નિત્ય તપાસે લાગ. આ ૬
- કૃષ્ણ—ઝાઝાં રાખે મેઢકાં, ઝાઝી રાખે ગાય;
ઝાશ પીઠે મોટી થઈ, ભરવાડની જાત કહેવાય. ઉ ૭
- રાધા—ગોઝાની આવી ગોવાલણી, મથુરાથી આવ્યો કાન;
મારગમાં એકઠાં થયા, તુંતો રેતુ' માગે છે દાણ. આ ૮
- કૃષ્ણ—ગોઝાની ગોવાલણી, મથુરાને મારગ જાય;
આડો ન જરી વળ્યો, તારો પ્રીતે પાલવ સાથ. ઉ ૯
- રાધા—હાં બેટી અખુભાણી, રાધા માઈ નામ;
દાણ વાની મરજ હોય તો, આવજો ગોઝાળ ગામ. આ ૧૦
- કૃષ્ણ—દેખાવાનો હું નાનડિયો, કાનજી નામ પ્રમાણ;
દાણલીધા વિના જાવા દઉંતો, નંદઆવાની આણ. ઉ ૧૧
- રાધા—માણ તો માનુ દંસની, ખીજી ન માનુ કોય;
નવનંદ મારે નેસડે વસે, તારો નંદ તે કોણજ હોય. આ ૧૨
- કૃષ્ણ—નંસ તારો તે કોણ છે, મેં વશ કીધો સહુ ઠામ;
દિલીરીને બોલજ તારી, શુદ્ધ ગઈ કે સાન. ઉ ૧૩
- રાધા—શુદ્ધ ગઈ નથી માહરી, તારી ગઈ જોમ હોય;
સાંભળ નંદના, તારે મન વિચારીને જોય. આ ૧૪
- કૃષ્ણ—નનમાંહે તું શું વિચારે રાધા, દાણ લેવાનો સહી;
તાં મને શું કહીયે, તને વેચવા મોઢલી અહીં. ઉ ૧૫
- રાધા—મનેને ગોપીના વાલા, સાંભળ કહુ તે વેણ;
તાં મને શું કહીયે, તારી પાસે ચરાવે ધન. આ ૧૬

કૃષ્ણ—મેણાં મેણાં કરતી રહેજે, મહીયારી મદમાતી;
છાશ પીને દહાડા કાઢે, તુતો રંગે થઈ છે રાતી. ઉ ૧૭

રાધા—કાનજી કાળા ન કર ચાળા, મોરલીએ વાળા;
અડધી રાતે શું નાકા, તમે ભરીને ઉચાળા. આ ૧૮

કૃષ્ણ—દાણના દોકડા લેઈશું રોકડા, બીજી ના કર વાડ
તારે મારે ઝગડો થયો, ફોડીશ મહીના માટ. ઉ ૧૯

રાધા—દાણના દોકડા આપીશ રોકડા, બીજું ન થાયે અજ;
દાણ લીધામાં શું સમજે, તુ નાનું સરખું બાળ. આ ૨૦

કૃષ્ણ—મહિયારી તું મદની માતી, હું નાનું સરખું બાળ,
બાળપણું તુજને દેખાડું, થવા દે સંધ્યાકાળ. ઉ ૨૧

રાધા—સંધ્યામળે તું શું બતાવે, સાંભળ કાળા કાન;
મહી વેચીને આવતાં, આપીશ તાહરું દાણ. આ ૨૨

કૃષ્ણ—તું રંગીલી રૂપની રૂડી, હું છબીલો કહાન;
મહી ખપે કે ન ખપે, તું આપને મહારા દાણ. ઉ ૨૩

રાધા—મહિનાં દાણ ના હોય મોહન, મનમાં સમજે પેર;
મહી પીવાનો ખપ હોય તો હરી, આવજો મારે ઘેર. આ ૨૪

કૃષ્ણ—ચારની તું મેણાં દધને, કીધાં અદકાં વેર;
હોત કરી તું આપવા આવે, હવે લાગે તે કડવા ઝેર. ઉ ૨૫

રાધા—કોહોતો હરી ઘેરથી લાવું, કોહોતો પાઉં આંધ;
હિમાના સ્વામી જામળા, તમે અનમાં ન લાવશો કાંઈ. આ ૨૬

આવો આવો નંદના છપ્યારે, તમે જોડુળના મહીયારે;
વાત તો વિચારીને કહીયેરે, મારમથી અજમા રહીયેરે. આ ૨૭

ગોવાળીયાનાં હારિયાં.

દુધ પીતા જવાદો અમને, શાને રોકો છો વન;	
એકલડ વન કેમ રહું, ધુળે છે માઈ તન.	દુધ૦ ૧૬.
કુમળી આંગળી મરડાશે, મુકોની મારો હાથ;	
હું આા આગળ થકી, પુકે આવે સમયર સાથ.	દુધ૦ ૧
દીવસે પરણ્યા પિયુ સાથે, ઉમા રહું નવ જાય;	
નંદના શમ અળગા રહોતો, પરશું કેમ બોલાય.	દુધ૦ ૨
પીયમારો ચતુર નથી તે, શું જાણે બોગની રીત;	
તેણે પ્રીધું નહી, જે પુરુષ કહેવી પ્રીત.	દુધ૦ ૩
ઢેરસ જેણે ચાખ્યો નહીરે, તે શું જાણે તેહ;	
તે નચાવો છો ધણા, હું પ્રીધું નહી કાંઈ તેહ.	દુધ૦ ૪
સરખી હોય તેને વાહો, મુકોની મારો હાથ,	
જાપણે એવું કરો જે, આગળ વાધે લાજ.	દુધ૦ ૫
હ પીતા પરણાવશેરે, ઉત્તમ સુંદીર નાર;	
રત્ની ધર વસે નમી, એ વેદનો બહેવાર.	દુધ૦ ૬
પ્રખ ટળે શરીરનું જો, કાષ્ઠયું લાજે મન;	
પીતલું તો નવ પામીએ, અતિ દેહીતો દુરીનન.	દુધ૦ ૭
ચતુર હશે તે જાણશેરે, ચતુરાધની પેર;	
મેં મન તાંડે બોળખું, અવસરે આવજો ઘેર.	દુધ૦ ૮
મારમમાં ન બોલાવીયેરે આવતા દેખે લોક;	
માણસ પ્રભુ રૂઢનાથજી, જુઠાં આળ ચઢાવે લોક.	દુધ૦ ૯

જાઓ નંદના ગોવાળીયાં, તું શેનું માગે દાણ;	
જે તું આવીશ હુકડો તો, કંસરાયની આણ.	જાઓ ૨૬
ઘેર જઈ પુછ માતનેરે, છાશ વેચતી કાલ;	
દાણી થઈ વનમાં રહ્યો, કોની શીખ્યો તું ચાલ.	જાઓ ૧
ખાંપણ ઉપર પાછડીને, અણીયાળાં લોચન;	
કરમાં કાળી કામળી, કાં વરે મીઠાં વચન.	જાઓ ૨
અંગ માં મોડીશ આવડું તું રાખજે તારો ભાર;	
ચંચળ ચાળા કહાના કાળા, હું તે તારી નહી નાર.	જાઓ ૩
મેં તને નિરમળ સાંભળ્યોરે, વસતો વંદાવન;	
ભરમે ભોળી ના જાણતો, અતિ કઠણ છે મારું મન.	જાઓ ૪
પાઘરે મારગ ચાલીયેરે, ગોવાળીયાની સાથ;	
છેલપણું નવ કીજીએ, બાલણ પ્રભુ રૂગનાથ.	જાઓ ૫

હમી રહે આહેરડી, તું બોલની વાંકા બોલ;	
તારી આંખડી તે મેં જોળખીરે, અવર નહી કોની તોલ.	હમી ૧૬
મારમે છોડી અખોલડોરે, હાંડતી મોડામોડ;	
શેરી જોઈને ચાલીએ, ઘેર કંઈ સારો હોય.	હમી ૧૭
સત્તી સાચું ન બાળીએરે, નીચું જોઈને ચાલ;	
પરપુરૂષથી વેમળી રહે, તેની આંખલડી જોળખાય.	હમી ૧૮
દાણ લાએ આ ઠામનુરે, અહી નથી કંસનો લાગ;	
વણ પ્રીછે આવે નહી, આવે તો મારો ભાગ.	હમી ૧૯
અવતાં આવી કામની, હું જે માગુ તે આપ;	
બાલણ પ્રભુ રૂગનાથ, અંતર આણી લાપ.	હમી ૨૦

ઝોરા આવરે આહીરડા, મેં જાત તારી જાણી, ટેક.
 જુલમ કરે છે જોરાવરાંરે, કંસરાયને કહીયું;
 નીત ઉઠીને દુખ દે છે, તારે ગોકુળ મુકીને જઈયું. ઝોરાં ૧
 અમે દાણી નંદરાયનારે, મન માને તે લઈયું;
 કહેજે તારા કંસરાયને, હમે ઉત્તર દઈયું. ઝોરાં ૨
 તું સરખા મારે ઘેર વણારે, અમને પાપે પાણી;
 તારું બોલ્યું સાંખું હું તો, નંદનો કુંવર જાણી. ઝોરાં ૩
 પાવરે મારગ ચાલીયેરે, ગોવાળીયાની સાથ;
 છેલણું નવ કીજીએ, બાલણુ પ્રભુ ઇવનાથ. ઝોરાં ૪

જીખીલા નંદનારે, તારી ચાલનો ચટકોજો; ટેક.
 જોરા આહીરનારે, તારા મુખનો ચટકોજો.
 ચટકો તારી ચાલનો, પાવડીયે કંગરકોર;
 હુમક હુમક હુધરી બાજે, નેનમાં નાચે મોર. જીખીં ૧
 તાણીને બાધે પાવડીરે, ઢગકતો મુકે તોર;
 શેરાંએ લયડતો હાંડે, મુખ મોરલી ધનધોર. જીખીં ૨
 મુખ દેખડાવીને ઘેલાં કીધાં, જાણે હરચયા ઠોર;
 બાલણુ પ્રભુ ઇવનાથજી, મારાં ચીતલડાના ચોર. જીખીં ૩

બ્રહ્માણુ કેરી જેટી, રાણી રાધા છે માંડે નામ;
 દંધી તણો જો અપ કરે તો, આવજો ગોકુળ મામ. બ્રહ્મં ૧
 લંપટ સંપટ નાથજીરે, કપડીવાળા કદાન;
 દંધી તણું જો દાન લેશે તો, કંસને વશે જાણુ. બ્રહ્મં ૨
 વંદાવનની વાટમાં તમે, જાને સેકો છો ઘાટ;
 તારી માતા તો આવડું મોડું, ભેટી મહીતું માટ. બ્રહ્મં ૩

રાધા તો દાણ નહીં આપેરે, તમારું શું જોર;
 પીતા મારો જો જાણશે તો, કરશે પાધરા દોર. અખુ૦ ૩
 સુધરે મારમ ચાલીયેરે, ગોવાળીયાની સાથ;
 છેલપણું નવ કીજીએ, ભાલણ પ્રભુ રૂઢનાથ. અખુ૦ ૪

કહા—ધુતારી ધુમટાવાળીરે, આંખ્યા વિના આંખડી કાળીરે;
 ઉચીને અલખેલડીરે, પાતળા પરિધાન;
 જોખનીયાતું જોર ધણું, હું ઉતારું અભિમાન. ધુતા૦ ૧

ગોપી—હાની વયમાં નામજ દાઢયું, લોક કરે વખાણ;
 મ્હોં ખાયને આંખડી લાજે, માંહોમાંહે શું દાણ,
 ચાલ્યો જ પાધરી વાટેરે, સાંખુ યું નંદના માટેરે. ચા૦ ૨

કહા—આ ગોકુળમાં ઘણી વસે છે, મોટી જાત આહીર;
 જોવાર વાતે સજા શાની, છે વદન્યાની રીત. ધુતા૦ ૩

ગોપી—પાધરી વાટે તે લહેરે, જોને હોય એ આપ;
 એ દાણ શું લખાવી લાવ્યો, કંસરાયની જાપ. ચા૦ ૪

કાન—જાપતો તારો આપ કરે છે, સેકડો અખુભાણ;
 હમો કુંવર નંદરાયના, ગણું કંસને તૃણ સમાન. ધુતા૦ ૫

ગોપી—સમજી મોક્ષો શામળારે, લોક સાથે શા લાડ;
 ભીખ માગી માગીને જીવવું, માનો પરમેશ્વરનો પાડ. ચા૦ ૬

કાન—ગોપી માળ દીયો અઢકેરી છે જોરાવરનો છે જોરો;
 ભીખ માગ્યાની પેર કહું, તું કાન ધરતી ઓરો. ધુતા૦ ૭

ગોપી—કાન ધરયાનું કામ શું છે, સમજી મનની વાત;
 એવો કે દેખતી નથી જો, અપાડી રોકે હાથ. ચા૦ ૮

- કાન—આવે નારી ઇંદ્રાણી તો, જય મુકી માન;
તાઈ સર્વસ્વ લઈ મુંદરીતો, મારું નામ છમીલો કાન. ધ્રુતા૦ ૮
- ગોપી—છ વરસનું છોકરડુંને, ચોરી પીતો છાશ;
સર્વસ્વ આપું શામળા, તું આવ મારી પાસ. ચા૦ ૧૦
- જન—તું મદમાતી મહિયારી, હું નિકટ ન્હાતું બાળ;
બાળપણું તમને દેખાડું, થાવા દે સંધ્યાકાળ. ધ્રુતા૦ ૧૧
- ગોપી—વિવાદ કરતાં દિવસ વીત્યો, અમળા આકળી થાય;
પ્રેમાનંદ પ્રભુ જાવા દીધો, ગોપી લાગી પાય. ચા૦ ૧૨

(ઉંઢાણીનાં હારીયાં.)

- વેગળો રહેને વરણાગીયા. ટક૦
- ઉંઢાણી લઈને કૃષ્ણ વૃંદાવન ગયાતા;
હારે હુંતો શોધી વળી તે નવખંડમાં જીરે. વેગળો૦ ૧
- હારે અલ્યા મહીની મદુકી મારી કુટશે;
હારે મારી મોતન કેરી લટ દુટશેજીરે. વેગળો૦ ૨
- હારે અલ્યા મોહન તારારે હંદમાં;
હારે મારી દામણી દુટી તે તારા હંદમાંજીરે. વેગળો૦ ૩
- હારે મારે લાખ ટકાતું ચીર પેહેરશે;
હારે અલ્યા ખેંચમાં ખેંચમાં શટશેજીરે. વેગળો૦ ૪
- હારે અલ્યા લાલ છડીરે તારા હાથમાં;
હારે મુને રાણી તે જુમના લાટમાં જીરે. વેગળો૦ ૫
- હારે સવાલાખતો હાર મારી કોટમાં;
હારે અલ્યા તાણ માં તાણ મા દુટશેજીરે. વેગળો૦ ૬

હારે અલ્યા દાસ રાજેના સ્વામી રાંદડા,
હારે હુંતો મોહી રહી મુછના આંકડાજરે.

વેગળો ૭

આજની ધડીરે રળીયામણી,

હારે મારા વાલાજી આવ્યાની વધામણીજરે.

આજ ૦ ૧૬

હારે પુર્યો પુર્યો સોહાશેલુ સાથીયો,

હારે ઘેર મલપતો આવે તે હરી હાથીયોજરે.

આજની ૦ ૧

હારે સખી આસેરા વાંસ આણવીયે,

હારે મારા વાલાજીના મંડપ રચાવીએજરે.

આજની ૦ ૨

હારે સોહાસેલુ ચાર તેડાવીએ,

હારે મારા વાલાજીને મોતીડે વધાવીએજરે.

આજની ૦ ૩

હારે સોહાસેલુ મળજે ને ધડી,

હારે મારા પ્રભુજી પધારે તે ધડીએજરે.

આજની ૦ ૪

હારે રસ મીઠડાયે અતિ મીઠડો;

મહેતા નરસૈયાનો સ્વામી કોપએ દીઠડો હોજરે.

આજની ૦ ૫

દાણુલીલાની ગરબીઓ.

ગરબી ૧ લી

હારે દાણુ માગેરે દાણુ માગે;

હારે તારી મીઠડીના મોલ આણુ વાગેરે,

દાણુ માગે

હારે દાવ કીયા મુલકનો મુખો,

હારે મારા મારગ વચ્ચે હોમોરે

દાણુ માગે ૧

હારે કાન કીયા મુલકનો સમિયો,

(૧૪૧)

હારે મારા મારગ વચે વસિયોરે.	દાણુ માગે ૨
હારે કાન કિયા મુલકનો દાણી;	
હારે મારી નવરંગ ચુંદડી તાણીરે.	દાણુ માગે. ૩
હારે કાન કિયા મુલકનો મહેતો,	
હારે મારા મારગ વચમાં રહેતોરે.	દાણુ માગે. ૪
હારે કાન જળ જુમનારે આરે;	
હારે એમાં કોણ જીતે ને કોણુ હારેરે.	દાણુ માગે. ૫
હારે કાન નથી સાકર નથી મેવા;	
હારે ખાટી હાથમાં યું આપ્યો સેવારે.	દાણુ માગે. ૬
હારે મહેતા નરસંઘ્યા સ્વામીને વારી	
હારે ગઉ ગોવાળીયામાં ચારીરે,	દાણુ માગે. ૭

ગરબી ૨ જી.

જવાહો મને જ્ઞાને રોકો છો વાટમાં,	
હારે દાણુ લેવા સરખા નથી વાટમાં.	જવા૦ ૧૬.
આજ તો આપારે પ્રભુ કામનો દીન છે:	
હારે મારે એકલાં જવું છે નાતમાં,	જવા૦ ૧
મારાં સમ મારી ગાગેર નાંદી,	
હારે જળ ભરવાં જુમનાજીના વાટમાં.	જવા૦ ૨
સંઘળી સંઘળેરો હિમી જુમનાંની તીરે,	
હારે તેને વચન આપ્યાં છે હાથમાં.	જવા૦ ૩
મોતીના નાથને સગે લેકને,	
હારે મારે જવું સેયરોના સાથમાં.	જવા૦ ૪

ગરબી ૩ જી

હું વાલ હું હિમા રહેને અલખેલી,

(૧૪૨)

હારે દાણુ રીતનાં ઘટે તે જાઓ મેલી.	હું વાત ૦ ૮૬
ક્યાંય આવો છો આજ રમઝુમ કરતાં,	
હારે આજ ક્યાં છે સંગની સાહેલી.	હું વાત ૦ ૧
ધુંધટ તાણીને શું જોરમાં જાઓછો,	
હારે નથી દેતા જવાબ મન મેલી.	હું વાત ૦ ૨
ધ્યાન ધરીને શું ધ્યાનમારે જાઓ છો,	
હારે આજ બોણી કરવી છે મારે પેહેલી.	હું વાત ૦ ૩
મોતીના નાથને તું છું પ્યારી,	
હારે ધણે દહાડે થઈછું આજ બેળી.	હું વાત ૦ ૪

ગરબી ૪ થી.

જમીનપર જળનાં દાણુ કોણુ લેછે;	
હારે નથી જાણું લેવાવાળો રહે છે.	જમીનપર ૦ ૧
નથી સંબળું પ્રથવી ઉપર,	
હારે લેવાવાળો અહીંઆં કોણુ રહે છે.	જમીનપર ૦ ૨
નીત્ય નવા નરા આળા કરો છો,	
હારે એવી કોણુ શીખામણુ દેછે.	જમીનપર ૦ ૩
વચન કાઢોછો પ્રભુ વઢવા સરીખાં,	
હારે કોણુ વસ્તી તમારીમાં રહે છે.	જમીનપર ૦ ૪
મોતીના નાથને એમજ કહીને,	
હારે ગોપી રસ્તો ગોકુળને લેજે,	જમીનપર ૦ ૫

ગરબી ૫ થી.

છમીલી દાણુની રીત કોણુ કહાડી,	
દાણુ આપો છમીલી લાડી.	છમીલી ૦ ૮૬

શ્રી જુમનાજીના મોઠારે આરા;
હારે જળ ભરવાને આવોને દહાડી છબીલી ૧
વંદાવનને મારગ જતાં,
હારે હુંતો લેઈશ લાગત મારી; છબીલી; ૨
એવાં વચન પ્રભુ કોઈએ ન સાંખે,
હારે એતો સાંખે તે પરણી નારી. છબીલી. ૩
મોતીના નાથને સરવસ સોંપ્યું,
હારે ગોપી રાજ ક્યાં છે મોરારી, છબીલી. ૪

ગરબી ૬ ઠી.

હારે રશિયા મુજને જાવા દીજે, તાંડે દાણ થાય તે લીજે;
રશિયા મુજને. ૧૬.
હારે હુંતો ગોકુળની બ્રીજનારી, હારે હુંતો મહી વેચવાને ચાલી;
હારે મારગડે આળ ન કીજે, રશિયા મુજને ૧
હારે હુંતો બ્રહ્માનની છોડી, હારે મારે માયેછે મહિની ગોળી;
હારે લ્યો ખાટાં ગોરસ પીજે, રશિયા મુજને ૨
હારે મારી સંગની સાહેલીયો ચાલી, હારે મને રોકી રહ્યા ગીરધારી;
હારે મારગથી અળગા રહિજે. રશિયા મુજને. ૩
આઘ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર ગામર, તનમન અરપણ કીજે
રશિયા મુજને ૪

ગરબી ૭ મી.

હારે મારાં ચીર દો વનમાળી, હારે હું છું અળગા નાલીર;
મારાં ચીર ૩૦
હારે વાલો ચીર હરીને કમ મહી બેઠા,
હારે હું છું જગમાં ઉઘાડીર. મારાં ચીર ૧

(૧૪૪)

હારે ચીરકે બદલે પીતાંબર લેડગી;	મારાં ચીર૦ ૨
હારે જો જલસે હે જાઉં ન્યારીરે;	
હારે પાહે પત્ર કરી નિકશી રાધે,	મારાં ચીર૦ ૩
હારે કૃષ્ણ હસત દે તાલીરે;	
આધ મિરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર;	મારાં ચીર૦ ૪
હારે તમે પુરુષ હમે નારીરી,	

ગરબી ૮ મી.

હારે બેની આપનો શામ ખોટો.	બેની આપનો ૦ ટેક૦
ક્યા દોશ દેઉ કુબળકોરે;	
આધે ગમે કામળ નહિ બેળ્યો.	બેની આપનો ૧
ક્યા કામળનો ટોટોરે;	
ગોકુળ મેલી વાસો મથુરાં પધાર્યા,	બેની આપનો ૨
ત્યાં માર્યો કંસરાય મોટોરે;	
આધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર,	બેની આપનો ૩
મહે મહિ ખીને થયો મોટોરે,	

ગરબી ૯ મી.

હારે કુબળને જાદુ હારી,	કુબળને જાદુ ૦ ટેક
બસ કાને શામ હમારોરે;	
જાદુકી પુડીયાં બર બર મારી,	કુબળને ૦
ક્યારે મરે વધઃ વિચારોરે;	
આપણી તીરે મંમને પેલી તીરે જમુનાં,	કુબળને ૦ ૨
મિત્રમે વહે જળ ધાડોરે;	

(૨૪૫)

ઘત ગોકુળ ઉત મથુરાં નગરી,

જાન પીયો જળ ખારોરે.

કુમળને. ૩

કુમળશે વાલો રંગ રમત હે.

હમકુ દુર કર ગયો ન્યારોરે.

કુમળને. ૪

ખાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર;

આખર સ્વામ હમારોરે.

કુમળને. ૫

ચુંદડીની ગરબીઓ.

રસીયાજી મુકો હમારી ચુંદડી.

જવાહો જીવજી જળ બરવા કાજળે;

સખી કેહશે વાર ક્યાં લાગી આવડી,

મોટી મોહન લોકડીઆની લાજળે.

રસીયાજી. ૧

ધેરોછો મુજને જાણી એકલી,

પાછળ આવે સૈયરોનો સાથળે;

મનમુગો મનનો હું જાણી મધ,

એમ કરે નટવર નહીં આવે હાથળે.

રસીયાજી. ૨

દુરિનન કંધ કેહશે મારા કંચને,

રસિયા તેને સીધુ ધણી છે મનજો;

સામુડી મુજને બહુ સંતાપશે,

નણુદી મુજને કેહશે કહણુ વચનજો.

રસીયાજી. ૩

એવી તે વિદ્યા કોણે શીખવી,

નીત હીને આવડો તો ઉપમાતજો;

મોટપણે મોટમ કંધ આવી નહીં,

છેલ તમારી ના 'ગઠ' છોકરવાદળે.

રસીયાળ. ૪

આધા રહો અડશોમાં અલખેલડા,

આજ કરો તે સાંખે બીજી નારંગે;

શાણા થઇ વળગો છો શા કારણે,

હું નહીં રાખું તમારો કાંઈ ભારણે.

રસીયાળ. ૫

ઘેર જઈ કહીશું તમારી માતને,

મુજ સાથે ના બોલો વાંકુ વેણુને;

પાતળીયા પાલવ મુકો, માકરો.

ઉર ઉપર શા માટે નચાવો નેણુને.

રસીયાળ. ૬

આજ પછી તમ સાથે બોલું નહિ,

દંગ તમારા જાણ્યા જાણવરાયણે;

શું કરીએ શામળીયા સાચું કહું,

તમ સાથે મુજ મનડું આતુર થાયણે.

રસીયાળ. ૭

સ્વારથ તો સફળ થશે મન રીઝવે,

નવ જણો કંઈ પ્રીત કર્યાની રીતણે.

શું સમજો ચારી જણો ગાવડી,

ધણી કંઈ છે પરશું કરવી પ્રીતણે.

રસીયાળ. ૮

મન વિના કોઈને ના બોલાવીએ,

માણસ માંહી જાય પોતાનો તોલણે;

આગળથી ચરચા જોઈએ તે તણી,

ત્યાર પછી મન ગમતાં કહીએ વેણુને.

રસીયાળ. ૯

આતુરતા તમ કરતાં અમને ધણી;

લાજ તણે મુખડે ના કહેવાયણે;

પ્રાણ ગયે પ્રીત કરી ના મુકીએ,

(૧૪૭)

મારગ વચે રેકિથી શું થાય જો.
વાલાજી વાર્યું તે કરીયે માલરૂં;
કોણુ વારની કહુંજું જોડી હાથજો;
મારમડો મુકીને અળગા રહો,
કર જોડીને વીનંતી કરે રહુનાથજો;

રશીયાજી ૧૦

રશીયાજી ૧૧

ગરબી ૨ જી.

કાહાન કાળારે મારી ચુંદડીના ચોર,
હૈયા નંદનારે મારા કાળજની કોર.
ચુંદડી ચોરીને પ્રભુ કદમ ચડયારે,
સાહેલીના સંગમા મારી નજરે પડયા.
અજળ તરેહની ચુંદડીને માંહી ઝાઝો રંગ,
વેગળા રહો વરણાગીયા માંડે શામ યારો અંગ.
લાખ ટકાની ચુંદડીને છોડે ઝાઝા રંગ,
શ્રીકૃષ્ણજી લાડ લડાવે તેમાં શાનો પાડ.
ચુંદડી આપો તો પ્રભુ પાચે લાગુરે;
નરસૈયાના સ્વામી પાસે માન માગુરે.

કહાન ૨૬

કહાન ૧

કહાન ૨

કહાન ૩

કહાન ૪

ગરબી ૩ જી.

કૃષ્ણ બોલ્યારે નિકળ જળથી તું બહાર,
આપું ચુંદડીરે લેને રાધા જો નાર.
ચીરનાં વખાણુ કરે માલ નથી એમાં;
નખ ચઢ જળમાં નાહી ફડ દીધો તેમાં.
ચુંદડી તારીના ખપ નથી મારે;
સહુ સખી બહાર આવો સ્થાને અત્યારે.

૨૬.

કૃષ્ણ ૧

કૃષ્ણ ૨

(૧૪૮)

સહ સખીએ વિચાર કર્યો જવું હવે ઘેર;

કૃમ કેરું કહ્યું માની કરીએ એવી પેર.

કૃમ ૦ ૩

હારી સહ બાહાર આવ્યા દેખને બેઠ હાથ;

ચંદ્ર આપી આશા પુરી નરસહયાને નાથ.

કૃમ ૦ ૪

નંદજીનો ગરબો.

તમેરે નંદજી ગોકુળ સાંચરોરે.

ઉતરવો જુમનાજીનો ઘાટજો;

મારી માને નહી હોય ગોડતુરે

જસોદા જોતાં હશે વાટજો.

તમેરે ૦ ૧

ન કરે માત પિતા તે તમે ક્યુરે અમને બહુ લડાવ્યા લાડજો;

અમને નાનેથી મોઝાં ક્યારે, તેના શાશા માતું પાડજો. તમે ૦ ૨

મારી છે પચરંગી લાકડીરે, વાઘતી વેણ રજાળજો,

તેને તમે સંભારીને સુકજોરે, રખે લેખ જતા જોવાળજો. તમે ૦ ૩

મારી સહજા જોરી ગાવડીરે, તેને તમે હાથ ફેરવી જોજોજો;

કહે રૂઝનાથના સ્વામી નંદનેરે, અમપર કપાડો જોજોજો. તમે ૦ ૪

ગરબી ૨ જી.

નયણે નીરને નંદજી બોલીયારે, અમથી એકલડાં ન જવાયજો,

વાટડી જોતાંને રોતાં હશેરે, મનજી ત્યાંય તમારી માયજો. ન ૦

કૂતો સખીસ મારા મનનેરે, તમારી માના મન કયમ રહેજોજો;

માટે જોવીંડ ગોકુળ આવજોરે, દુરજન મેણલીયાં બહુ દેશેજો;

કહો કોણ વંદાવન મહ મારોરે, માંજે કોણ આવશે ઘેરજો;

હસતાં વાણલીયે કોણ ઉઠશેરે, કહો કોણ બહે તમારી પેરજો. ન

(૧૪૯)

કુંવર કેને લાડ લડાવશું, કેને વળગાડીશું દામીને;
કેને જમાડીને જમશું કેહેને રઘુનાથના સ્વામીને, નંદ. ૪

ગરબી ૩ જી.

જસોદા પુછે પિઉને પ્રેમશુરે, નદજી ઉતર ન આવેલો;
મુખથી ખોલે પણ ખોલાયનહી રે, લાલનાં ખોલડીયાં સહુ સાલેલો.
ઝરણુ કેને મારા કંથજીરે, કુંવરને ક્યાં મેલી આવ્યોલો;
સરવસ સોખ્યાં વાસુદેવનેરે, દુઃખના મેર ક્યાંથી લાવ્યાલો.
આપણે મિત્રામ વાસુદેવનેરે, આપણે ક્યાંતું હતું વેરલો;
આવી આપણા સુતને ભોળવ્યોરે તે રાખ્યો પોતાને ઘેરલો;
કહો કંથજી ત્યાં તમે નવ ખોલીયારે, અમણે ખોયો છઠયો છોડીલો;
એ રૂમનાથનો સ્વામી ગોવાળીઓરે અમપર નજર ન બેડીલો.

ગરબી ૪ થી.

મનમાં પ્રજ વનિતા વાતો કરેરે મોહનજી મથુરામાં રહ્યાલો,
જેને નંદને ગોકુલ મોકલ્યારે વિઠ્ઠલ વાસુદેવના ભાગ્યો.
અહીંના મુખમાં ગાયો આવવીરે ખીજું આહીરમાં રહેલુંલો;
ત્યાં સહુ પુછીને વાતો કરેરે મથુરાં નમરીમાં શું કહેલુંલો,
મથુર નગરી હરીને મન વધીરે, ખીજું કંસરાયનું રાજ્યલો,
લક્ષ્મી દેખીને લલચામ ગયારે, મારે ગોકુળ કીધું તાજલો.
એ સુરત મનોહર શામળોરે, સળની સૌને લાગે મીઠોલો,
એ રૂમનાથનો સ્વામી ગોવાળીઓરે, ત્યાં તો રાજ થઈને બેઠોલો.

પરચુરણ ગરબીઓ.

ચંદ્રાવળીની ગરબી.

માથે મટુડાને મહીડાંની મોળી, મહીરે વેચે ચંદ્રાવળીરે;

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે;
 મેલો મેલો કાનજી જવાદો જાદવજી, અમઘેર સસરો રીસાળવોરે;
 તમારા સસરાને ખીજ વહુવાર આણીઆલુ તમથી ધુધટ
 તાણે આઘેરાંરે માથે ૧

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે;
 મેલો મેલો કાનજી જવાદો જાદવજી, અમઘેર સાસુ રીસાળવાંરે;
 તમારી સાસુને ખીજ વહુવાર આણીઆલુ તમથી પાથે
 પડે અઢકેરાંરે માથે ૨

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે;
 મેલો મેલો કાનજી જવાદો જાદવજી અમઘેર જેઠ રીસાળવાંરે;
 તમારા જેઠને ખીજ ભોળાઈ આણીઆલુ, તમથી ધુધટ તાણે
 આઘેરાંરે માથે ૩

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે;
 મેલો મેલો કાનજી જવાદો જાદવજી, અમઘેર દીયર રીસાળવાંરે;
 તમારા દીયરને ખીજ ભોળાઈ આણીઆલુ તમથી હોરી
 ખેલે અઢકેરાંરે માથે ૪

વેચંતી સેચંતી નગરમાં પેઠી કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે;
 મેલો મેલો કાનજી જવાદો જાદવજી અમઘેર નણદી રીસાળવાંરે
 તમારી નણદીને ખીજ ભોળાઈ આણીઆલુ તમથી માથા
 મુથે અઢકેરાંરે માથે ૫

કડવે વચને ગોપીકા એમ બોલે મેલો મારો પાલવ નીરલજરે;
 દૂરજન દેખે તમે નહીં જાણે, છતી પડુકે માહરીરે માથે, ૬
 તોય ન સમજે ઊમાળો અપ્રિયો, પાલવ સાહી ઉભો રહયોરે;

ચીર ફાડી ચંદ્રાવળી નાડી કાતુડો હાથ ધરી રહ્યોરે

માથે મહી, ૭

ગરખી ૨ ૭ અજવાળી રાતની;

આસો માસો શરદ પુનમની રાતજે,
ચાંદલીયો ઉઘ્યોરે સખી મારા ચોકમાં. ૨૬

સસરો મારો દેર સરખો દેવજે;
સાસુડી દેરાંરે કેરી પુતળી, ૧

જેઠ મારો અશાડીલો મેહજે;
જેઠાણી ઝંઝુકે વાદળ વીજળી, ૨

દિયર મારો ચાંપલીમાનો છોડજે
દેરાણી ચાંપલીમા કેરી પાંખડી ૩

નણુદલ માહારી વાડી માંહેની વેલજે
નણુદોષ તે વાડી માંહીનો વાંદરો ૪

પરણ્યો મારો ચતુરસુખજીજે,
તાણીને આંધેરે નવરંગ પાધડી ૫

એ પાધડીએ દશ દશ આંટાજે
આંટેને આંટેરે નવરંગ પાધડી ૬

ગોરીનો પરણ્યો વહાણુ કમાવા ભયજે
વાહાણુથી લાવેરે ખારેક ટોપરાં, ૭

ખારેક ખાય તો ખટકે ગોરીની દાઢજે
ટોપરડુ ખાય તો ગોરીને કુચા વજે. ૮

ગરખી ૩ ૭ જસોદાજીના બાળ ભાવની

દુર ખેલત મત ભાઓ મેરે લાલન; દુર મિલેગો હાક ૨૬

મજાણ સંખાસુર માર્યો, લાયો વેદ ઊરાવ.

(૧૫૨)

ચાર વેદ બ્રહ્માકો દીનો, મેં તહાં ન દેખા હાઉરે;	
દુર ખેલન મત જાઓ, મેરે લાલન દુર મીલેગો હાઉ	
વારાહરૂપ ધર પર્વત લાયે પૃથ્વી દાઢ ચઢાઉ	દુરં ૨
બ્રહ્મા લક્ષ્મી નિશ્ચિન આપે મેં તહાં ન દેખા હાઉ	
નરસિંહરૂપ અવતારમે બડ અસુરકો ભે ઉપજાઉ	
બડો દેવ હિરણ્યાકશ્ય માર્યો મેં તહાં ન દેખા હાઉ	દુરં ૩
વામનરૂપ છલ્લો બલરાજ પગલાં ત્રણ ચઢાઉ	
દંડાસન દંડકો રાખ્યો મેં તહાં ન દેખા હાઉ	દુરં ૪
કરશુરામ અવતારમે, બડે અસુરકો ભે ઉપજાઉ	
ક્ષત્રી મારી નક્ષત્રી કીધી મેં તહાં ન દેખા હાઉ	દુરં ૫
રામચંદ્ર અવતારમે દશ મુસ્તક છેદી લાઉ	
સોનેકી લંકા ખાખ કરડારી મેં તહાં ન દેખા હાઉ	દુરં ૬
જમનાકે તીર ધેન ચઢાઇ ભુજ બની બિચરાઉ	
શેષ પત્ની કાલીનાથ નાથ્યો મેં તહાં ન દેખા હાઉ	દુરં ૭
બાંધો મન મોહન ભક્ત વસન બળ જાઉ	
જમલા અરજુન વૃક્ષ ઓધારે મેં તહાં ન દેખા હાઉ	દુરં ૮
બાલાપનમે મૃતીકા ખાધી ચઉદ લોક દે જલાઉ;	
સુરકેશ્વામી તેરી અદ્ભુત લીલા મુખે કહી ન જાઉ	

ચરણી ૪ થી

હાથ વધુરી મારી મહુકી કુટી દધી વેચતાં લુટીરે	
પીતળ ભોટા જળે બરાવું દાતણની ચતુરાધરે	હાથ ૧
ચીની તે પાલ્યા તેલે બરાવું મરદનની ચતુરાધરે	હાથ
ત્રાંખાકુડી જળે બરાવું નહાવણની ચતુરાધરે	હાથ ૨

(૧૫૩)

શેવ સુંવાળી લાશી રંધાવું, ભોજનની ચતુરાધરે હાથ
પાન સૌપારી લવીંગ મંગાવું મુખવાસની ચતુરાધરે હાથ
ગરબી ૫ મી

ઝુમકહાર શીદ તોડ્યો હો રાજ મારો ઝુમકહાર શીદ તોડ્યો;
હારની પડીછે ત્રણ ઓળો હોરાજ મારો ઝુમકહાર શીદ તોડ્યો;
જળ જીમનાં નીર ભરવા ગયાતાં ઘટ મારો શીદ ફોડ્યો હો
વંદ્રાવનને મારગ જતાં કાંડું ઝાલીને હાર તોડ્યો હો
વંદ્રાવનને ચોકે રમ્મતાં કુડાં વચન કોણુ બોલ્યો હો
પ્રીત કરી પણ કરતાં ન આવડી નંદ આહીરનો છોરો હો
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધર નાંગર આવ્યને નટવર ઓરો હો

ગરબી ૬ ઠી

ગગરી ઉતારે વનમાળી, મટુકી ઉતારે વનમાળી
ઉતાર ઉતાર જલદી ઉતારે વન
મેરે શીરપર હોગમ્મ બારી ગગરી ઉટેક
સુનેકી ગગરીને રૂપલા કેઠાણી ભરગમ્મ રાધે પ્યારી ગગ૦ ૧
જળ જીમનાકી ચીકણી મટુકીયાં લગ ગઈ રાધે પ્યારી ગગ૦ ૨
મેં પહેરી કસુંબલ સાડી તેરી મુગટકી છખી ન્યારી ગ૦ ૩
મેં પહેરી જરકસકી ચોળી તેરે મોરલીકી છખી ન્યારી ગ૦ ૪
મેં પહેરી મોતનકી માળા તેરે મુજમાળકી છખી ન્યારી ગ૦ ૫
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનામર ચરણકમળપર વારી ગ૦ ૬

ગરબી ૭ મી

ધમ્ધરને પુજવા વિશે

(હું તો ધમ્ધરને પુજવા નીસરીરે લોલ એ રામ)
રામ મહુણા કુંવર નંદનારે લોલ

તેં મને નાંખી ફંદમારે લોલ;	શામ ૦ ૧
હું તો ઝૂંકીને જોવા નીસરીરે લોલ	•
ઝોલવાનું અંખર વીસરીરે લોલ	શામ ૦ ૨
હું તો ગાવડીને દોવા નીસરીરે લોલ	
શેલો લીધો ને તામડી વીસરીરે લોલ	શામ ૦ ૩
હું તો દરશન કરવાને નીસરીરે લોલ	
સાળુ પહેર્યા ને ચોળી વીસરીરે લોલ	શામ ૦ ૪
હું તો જુમના તે જળને નીસરીરે લોલ	
ગાગર લીધી ને ઘડો વીસરીરે લોલ	શામ ૦ ૫
જમતાં તે જીવણુ સાંભરીરે લોલ	
કંઠે ના ઉતરે કાળીયેરે લોલ	શામ ૦ ૬
વલવના સ્વામી શ્રી હરીરે લોલ	
તનમનથી હું તમને વરીરે લોલ	શામ ૦ ૭

ગરબી ૮ મી

શામળીયાલાલ સામુડી સંતાપે કહો દેમ કીજીએ
 આં જમ્મિ હરી ધરમાં બેસી રહીયે તો રાંડ ખીજશે;
 મારી સામુ સંખણી છે એવી નચુલને નાતરે દેડ પહેલી
 તે તો વાત નથી કહેવા જેવી શામ ૦ ૧
 મારો સસરો સાધુજન ધણો મને આશરો છે તેના તણે;
 મારો જેઠાં અંપડો યુદ્ધિ વનો શામ ૦ ૨
 મારો દિયરીયો હાથ મેલો તેતો લડાઈ કરવા સડ પહેલો,

(૧૫૫)

એની દુષ્ટ બુદ્ધિ ઢાંકી મેલો

શામ ૩

નજી સુડી વચ્ચે સોપારી હું તો અનાદની છું તમારી

પદ ગારો વધજવ વીચારી.

શામ ૪

ગરબી ૯ મી

ઓ જસોદાજી આવડો લાડકવાયો લાલ ન કીજીએ

ચાલો ત્યાં સુધી સુતના પ્રેમ ચરિત્ર દેખાડી દીજીએ

૨૬

વાલે કહિતક કીધું મંદીરમાં

એણે માખણ પેડો લીધો કરમાં

એણે માંકલણં ધાત્યાં ધરમાં

ઓ જસોદાજી ૧

વાલો સંતાડ્યાં શોધી છડે

હોય ઉંચા પણુ હેઠાં પાડે

એતો ખાય ખવરાવે વણસાડે

ઓ જસોદાજી ૨

વાલો સુતાં બાળકનાં અંગ મોડે

મારાં બાંધ્યાં વાછરૂ છોડી મેલે

દધી ગોરસ દુર થકી ફોડે

ઓ જસોદાજી ૩

દયા પ્રિતમના રવામી રસીયા,

દધી ગોરસપર આવે ધશીયા

ધન્ય બાળ્ય અમારું પ્રજામાં વસીયા

ઓ જસોદાજી ૪

ગરબી ૧૦ મી.

ઓ ઊગાળી અંબોડો ગુંધીને વાંકો મેલ તું

તું મુકી દે વાલપણું તારૂં રંગમાં રેલગું

વરણગીમાં છે વાંકી તેને મારગ નવતાં મેં જાંખી

તું સમજી લેને જા અહીં આંધી

ઓ ઊ. ૧

શશુગાર સજીને આવેને તમે મારા મનમાં ભાવેને
તમે કોક સંગાથે ઢાવેને આ છો ૨
તારો લટકો જોઈને દોભાયો હું નંદ જશોદાનો જયો
સખી દયા પ્રિતમનો કેવાયો આ છો ૩

ગરબી ૧૨ મી

તમને શું કહીયેરે કામલુ ગારા છો
ગોપીજન વક્ષભરે પ્રાણ હમારા છો,
પુષ્પું તમનેરે સાચું કહો, અમને;
મારા સમ મોહનરે નહી દુનવું તમને,
હૃદયાપર હારજરે ખાતે ખુખ્યા છે,
તમ સરખા જીવજૂરે કાંઈએક ધુત્યા છો;
આ દુરળજ રાતારે, ચંદન ચળકે છે,
મુખને તંબોળેરે તેલોવટ લટકે છે,
આ તે શું અચરતરે આઘ્યા સેજડીયે;
રણછોડના સ્વામીરે અચરતની ઝડીઓ.

ગરબી ૧૨ મી.

વાર છું વાલમરે અમને અડશે માં,
વાટેને ઘાટેરે અમને વઢશે માં;
અમે વહુવારે લાલા લાજ બર્ચા,
ગોલતાં ખીજરે ઠંથે કેદ કર્યા,
સામુડી સુષ્કરે નણ્ણલ નાની છે,
પ્રીતલડી છે પચ્ચરે તમશુ છાની છે;
શું જોર નજીવોરે આવડા વાલાજી,

(૧૫૭)

તમે કોના કુંવરે, કહો અમને લાલાજી,
પાળેલા કહીને સહો સદ કરે,
એમાં શા તોલજરે પરધેર પેટ ભરે;
મનગમતા કીધારે, લજ્યા લોપીને,
રણુછોડના સ્વામી, ધન્ય આ ગોપીને.

ગરબી ૧૩ મી.

આવના આવના આવનારે, શામ મેરી ગલીસે આવના;
આવના તો દુરશે બતાવનારે શામ મેરી ગલીશે આવના.
તેરેરે ખાતર બાગ બનાયારે, કુલકુ હાર ગુલાવનારે. શા. ૧
તેરેરે ખાતર દહી જમાયારે, ખાલા ભરી ભરી પાવનારે. શા. ૨
શેવ સુંવાળી લાવશીરે રૂચી રૂચી ભોગ લગાવનારે,
લવીંગ સોપારીને એલચીરે, પાનુકી ખીડીયાં ચાવનારે. શા. ૪
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનામર, ચરણકમળ ચીત લાવનારે. શા.

ગરબી ૧૪ મી છેલની.

હારે અલ્યા વાંકી ન પહેરીએ પાધડી;
હારે તાસી પાધડી પાટુઓ ખવરાવશેરે વેગળા રહેને વરણાગીઆ.
હારે અલ્યા નેન કઢાક્ષ નવ કીજીએરે;
હારે તારાં નેણલાં તે મેણલાં મરાવશેજરે, વેગળા. ૧
હારે અલ્યા બંગી લેલાટ નહી મેખીએ, !
હારે તારી બંગી તે કુલંગીમાં કઢાવશેજરે. વેગળા. ૨
હારે અલ્યા પાન ખીડાં નહી ચાવીએ,
હારે તારાં પાન તે બાન ગુલાવશેજરે. વેગળા. ૩

(૧૫૮)

હારે અધ્યા વગર વિચાર્યું નહી બોલીએ;	
હારે તાર તોલ બોલવા થકી થશે જીરે.	વેગળા. ૪
હારે અધ્યા વિશેષ કેશ ન વધારીયે	
હારે તારા કેશ તે વેશ મળવશેજીરે.	વેગળા. ૫
હારે અધ્યા કડકડતાં કેડીઆં ન પહેરીયે,	
હારે તારાં કેડીઆં તે બેડીયાં ધલાવશેજીરે.	વેગળા. ૬
હારે અધ્યા વેઠે મઢીશ નહી આંગળાં,	
હારે જશે વેઠે બનીશ ઢેડ જોશે જાંગલાજીરે	વેગળા. ૭
હારે અધ્યા હિરકેરી ઘોતીયાં ન પહેરીયે;	
હારે તારાં ઘોતીયાં તે ધુળ ધલાવશેજીરે.	વેગળા. ૮
હારે અધ્યા ચમચમતી મોજડી ન પેહેરીયે,	
હારે તારી મોજડી તે રોઝડી કરાવશેજીરે.	વેગળા. ૯
હારે અધ્યા ખભે દુશાલા નહી નાંખીયે,	
હારે તારા દુશાલા તે નામ ડબોવશેજીરે.	વેગળા. ૧૦
હારે અધ્યા અત્તર કુલેલ નહી વહોરીયે;	
હારે તારાં કુલેલ તે તેલ કઢાવશેજીરે.	વેગળા. ૧૧

ગરબી ૧૫ મી

મારે સોનાનું છે બેડુરે, છેલ છબીલા છોગાળા;	
મારી રૂપાની ઉઠાણીરે.	છેલ છબીલા.
હુંતો સરોવર પાણી ગંધતીરે,	છેલ છબીલા.
અને કામે બળદે મારીરે,	છેલ છબીલા.
મારા આજા સાળુ હાટ્યારે.	છેલ છબીલા.
આ મોકુળે ગામના દરજીરે.	છેલ છબીલા.

(૧૫૬)

મારા આઠા સાળુ ભરેરે,	છેલ છખીલા.
મારી સામુ ન જાણે શીવ્યારે,	છેલ છખીલા.
મારી નણુંદ ન જાણે ઓઠ્યારે,	છેલ છખીલા.
મારી જોડાણી ન જાણે ઢાંક્યારે,	છેલ છખીલા.
તારો સાંધવાનો સવૈયારે,	છેલ છખીલા.
તારો ઓઠ્યાનો રૂપૈયારે,	છેલ છખીલા.

ગરખી ૧૬ મી.

મારાંરે સ્વામી બોલેને વાલા;	
જન્મોમતી નંદ તણા લાલા.	મારાં ૦ ટેક
ધેલીરે થઈને ગોકુળમાં ભમતી,	
ખીજરે કોઈની વાતો નથી ગમતી.	મારાં ૦ ૧
એવીરે તમને કોણ મળી ધુતી;	
જેણે તાર ચીતકુ લીધુ છુટી;	મારાં ૦ ૨
વાલાંરે તારી વાટલડીરે જોતી;	
આંસુડાં ભરી ભરીને રોતી,	મારાં ૦ ૩
ભુંડારે લોકે ભરમાવ્યા તમને,	
તેથી તમે મળતા નથી હમને.	મારાં ૦ ૪
વાલાંરે તમને કશું નહી કહીશું,	
મોહન તારી મરણ મુજબ રહીશું.	મારાં ૦ ૫
જાગુરે હવે શું કહીએ તમને;	
મોહન વર મેહેર કરો હમને.	મારાં ૦ ૬
એવું યુષ્ણી આવ્યા ગીરધારી;	
દીધું આલીંગન ત્યાં મોસરી.	મારાં ૦ ૭

ગરબી ૧૭ મી મેદી વિશે.

મેદી મેદી શું કરોને મેદી મોટાં જાડ,
એક ડાળુ હલાવીએ તો, ડાળાં હાલે ચાર, સહીયર મેદી બેશોરે.
મારી સાસુએ એમ કહ્યાં જે વાસીદાં વાળી મહેલ;
મેં ભોળીએ એમ સાંભળ્યાં જે કચરા વેરી મેલ. સહીયર.
મારી સાસુએ એમ કહ્યાં જે પાણી ભરી મહેલ;
મેં ભોળીએ એમ સાંભળ્યાં જે બેડાં ફાડી મેલ. સહીયર
મારી સાસુએ એમ કહ્યાં જે રાંધણાં રાંધી મહેલ,
મેં ભોળીએ એમ સાંભળ્યાં જે કહલેડાં ફાડી મહેલ. સહીયર

ગરબી ૧૮ મી ફકીરીની.

લેનાં ફકીરી ક્યા દીલગીરી, સદા મગનમેં રહેનારે. ટેક.
કોઈ દીન પેંડા કોઈ દીન બરશી, કોઈ દીન ફકમ રકારે, લેના.
કોઈ દીન હાથી કોઈ દીન ઘોડા, કોઈ દીન પાંઉસે ચઢનારે. લેના.
કોઈ દીન બંગલા કોઈ દીન બગીચા, કોઈ દીન જંગલ ડેરાંરે. લે.

ગરબી ૧૯ મી ચોરાના બેસણાની.

હાંહારે કે ચોરા છોખનના, હાંહારે કે બેઠક મેઢાની,
હાંહારે ક્યાં બાઈ બેઠા છે, હાંહારે જીવજુભાઈ બેઠાં છે,
હાંહારે મેઢાતી પાન આપે, હાંહારે કે આપતાં વાર લાગી;
હાંહારે કે સોડીઓ સાત મારી, હાંહારે કે દપલા ત્રણ મારા.
હાંહારે કે હીઠ નવ મારા, હાંહારે કે સાંભળા શા મારે,

હાંહારે વાંક નથી હમારો, હાંહારે કે વાંક છે નશુદીનો.
હાંહારે કે તેણે મને મરાતી.

ગરબી ૨૦ મી ખતરણુની
ખતરી વાડાની ખતરણુ લાલ હંબોડારે,
ખતરણુ આવી બેઠી ગોખ લાલ હંબોડારે;
તે તો મોડાતીની શોક લાલ હંબોડારે,
બાઈ છાના પેંડા લાલે કે લાલ હંબોડારે.
પેલી ખતરણુને ખવરાવે કે લાલ હંબોડારે,
મોડું લોતી બારીએ બેસી રૂએ કે લાલ હંબોડારે;
એની સાસુ આંસુ લુહે કે લાલ હંબોડારે,
વહુબર આવડી છે પેર લાલ હંબોડારે.
ખતરણુ કાલે જાશે ઘેર લાલ હંબોડારે,
આપણે કરીશું લીલા લેહેર લાલ હંબોડારે.

ગરબી ૨૧ મી.

અચકો મચકો કારેલી.
તમને કઈ વહુ ગોરાં ગમશે લાલ અચકો મચકો કારેલી
અમને રૂખી વહુ ગોરાં ગમશે રાજ અચકો
એ ઠીંગણીને શું કરશે રાજ, અચકો
એ ઠીંગણી દામણગારી રાજ, અચકો
એને ઉઘી ઉઘી મેડીએ બેસારશું રાજ, અચકો
એને ટોપલો ધરાણું ધાલશું રાજ, અચકો,

ગરબી ૨૨ મી.

મુલ્ય ચતુરમુખી પરનારી શું પ્રીત કયુ નવ કીજએ.
જેણે પ્રીત કરી પરનાર તણી, એને હાકડે રૂંધણુ ધણી

એણે કુળની લગ્ન્યા કાંધ ન ગણી.	મુણ ૧
તમે પેહલા મળશે દુતીને, તારૂં સરવશ લેશે ધુતીને	
પછી રહેશે અંગ બહુતીને,	મુણ ૨
તમે એઠા મુછો મરડીને, તારૂં કાળજી આશે કરડીને;	
નહી મુકે માંસ આંતરડીને.	મુણ ૩
તને પ્રેમના પ્યાલા પાછને, તારૂં સરવે લેશે વાહીને;	
તને કરશે ખોખુ ખાઈને,	મુણ ૪
પ્રીતમના સ્વામી છો પ્યારા, તમને ગોપીઓ કરે કાલાવાલા;	
તમે દરશન દેને મોરલીવાળા,	મુણ ૫

ગરબી ૨૩ મી.

ગરજીરે તમને મેં દીઠા ગીરધારી,	
મતલખીયા છો મોહન મોરારી.	ગરજી. ૧૬.
મનેરે માયા લાગી છે તારી,	
મારે મન ઝાઝી છે મોરારી;	
વાલારે મને શા માટે વીસારી,	ગરજી ૧
પેહલોરે મને ખમર આવી પડતી,	
એની સાથે પ્રીત નહીરે કરતી;	
વાલા તો મને મેલી ગયા રહતી,	ગરજી ૨
મેતોરે જાણું ઉજળું તે દુધ હશે,	
તેનેરે બાને વાહી મને છારી;	
રહીતી હતો તારે વીશાસે,	ગરજી ૩
જસોદાના કાન તમેરે કાળા,	
કપોરે બહુ આંખો તથા માળા;	

તે પર હું તો મોહી છું નંદલાલ.

ગરજી ૪

હવેરે હરજી ધણું થયું ગીરધારી,

ક્ષમા કરો ચુક થઇ છે મારી;

થઇને રહીશું દાસી હું તમારી.

ગરજી ૫

પ્રીતમના સ્વામી મને મળીયા,

દુઃખરે મારાં જનમ તણાં ટળીયાં,

ગોપીરે સહુ આનંદથી મળીયાં.

ગરજી ૬

ગરખી ૨૪ મી.

નહી મેલુરે નંદનાલાલા છેડલો નહી મેલું,

તારે છેડલે ચંપા ચાર કે છેડલો નહી મેલું.

સાત પાંચ ગોપીઓ ટાળે મળાને, વચમાં કાનડ કાળારે;

કાળો છે પણ કામણુ ગાળો, એની આંખલડીનો ચાળો. છેડો ૧

વાંકી મેલે પાલડીને, કાને જુઠાં મોતીરે;

જેનો વર વરણાગીયો તેની ખાચડી હમડે રાતી, છેડો ૨

કચકડાની ડાબડીને, માંહી ભરી છે મેશરે;

જેનો વર વરણાગીયો તેની ખાચડી કાળી મેશ; છેડો ૩

કેળાં પીરશું કાતરીયાને, આંખા પીરસુ ઘોળારે;

મન ભાવતો મગલળ, પીરસુ પુરણુ પોળા. છેડો ૪

મુખાકની ઉચી નારી ઘોળકડી હુતારીરે;

નડીયાહનું નાક વીડાણું સોરઠની બમ્મીહારી. છેડો ૫

ગરખી ૨૫ મી.

કાળજી મારું કાચુરે છેલ જાળીયા

તે તો ચીતડું મારું એચુરે રાજ રંગીલા

૨૬

વાલાજી અમે ગોરી સહુ ગુમાને બરેલી,
 તેતો સધળું નાંખ્યું ઢાળીરે છેલ છખી
 વાલાજી મારા રીતે તો સ્ત્રી ના પુરુષને પીડે,
 તું સહુને દમતો હીડેરે. છેલ છખી
 વાલાજી નરની મોહની નારીને વાત સાચી,
 તુજ આગળ વિધા કાચીરે; છેલ છખી
 વાલાજી અખળા આતુર પણ આતુરતા નવ દાખે,
 કીડા ભંગ કરી નાખેરે, છેલ છખી
 વાલાજી મારા ચીતડાની વાત કહું છું છેલી;
 તુજ માટે લગ્ન્યા મેહેલીરે; છેલ છખી
 વાલાજી દયાના પ્રભુ મંદીરમારે આવો ભાગ્ય મોટું;
 સેજડીયે પાય પલોટુંરે; છેલ છખી

—o—o—o—

ગરખી ૨૬ મી.

મને મળીયા છે મોરાસીરે પનથટ જતાં,
 મારી આંખલડી તો ઠારીરે, પનથટ જતાં. ટેક.
 વાલાજી મારા ઝોચીંતાની આવીરે ગોરી;
 જુમનાની તીરે ઝોડીરે, પનથટ જતાં. ૧
 વાલાજી મારા આવી ઉભા છે મારી જોડે,
 બેડલીયું માફ ફેડેરે પનથટ જતાં. ૨
 વાલાજી મારા હાર હજારીનો તોડયો;
 મારો પોંચો સાહીને મોડયોરે પનથટ જતાં. ૩
 વાલાજી મારી સાસુડી ઘેર સંતાપે;
 મારી નજુદી મહુ રૂંજડેરે પનથટ જતાં. ૪

(૧૬૫)

વાલાજી મારા રવીદાસના છો રંગી,
માસ જનમો જનમના મંગીરે, પનઘટ જતાં. ૫

ગરબી ૨૭ મી.

અમને છમકતે શું છાંડોરે, છેલ છમીલા,
આવડો અમ ઉપર શું આડોરે; રાજ રંગીલા, ૧
વાલાજી મારા ચઉટે સંભાળીને ચાલો;
ગોવીંદજી ખાશો ગાળોરે, છેલ છમીલા.
વાલાજી મારા હેરણીયા આવીને શું હેરો,
કાંઈ રાજ છે કંઈ કેરે; છેલ છમીલા. ૨
વાલાજી મારા ચમકતી ચાલે રંગ લાગ્યો.
મારે ભય તો સહુનો ભાગ્યોરે, છેલ છમીલા. ૩
વાલાજી મહીની મહુડી મારી કુટે,
કાંઈ મોતનમાળા કુટેરે, છેલ છમીલા. ૪
વાલાજી મારાં આંખ દીસે છે કામચુકારી,
તેને મોહી છે મજની નાસીરે, છેલ છમીલા. ૫
વાલાજી મારા સ્વામી, રવીદાસના સોડાગી,
મને પ્રીત તમારી લાગીરે, છેલ છમીલા. ૬

ગરબી ૨૮ મી.

પાતળીઆ પાલવ મેલોરે, પાયે પડુંકું;
છમીલા છેડો મેલોરે, પાયે પડુંકું.
વાલાજી મારા વંદાવન વણુજે જતાં,
શીઠ મને આડોછોરે પાયે પડુંકું; ૨
વાલાજી મારા મહી ઝલકારો મારું,

(૧૬૬)

કાંઠ જાંઠને કહેશે ભુંડુંરે, પાયે પડુછું.	૩
વાલાજી મારા કામ ધણું છે ઘેર મારે;	
શું રોકો જીમના આરેરે, પાયે પડુછું.	૪
વાલાજી મારા લોક જાણે એનું લાઈ,	
અમે સાસુની વહુવારે, પાયે પડુછું.	૫
વાલાજી મારા કંથને કપરો જાણો,	
કાંઠ સજા દે પરમાણીરે, પાયે પડુછું.	૬
વાલાજી મારા સ્વામી સ્વીદાસના સોહાગી;	
મને માયા તારી લાગીરે, પાયે પડુછું.	૭

ગરબી ૨૯ મી.

કાંચલડી કંકોડીને વાડકીમાં પાણી
નહાતો વર નવડાવા બેડી સમડી લઈ ગઈ તાણી.

લાલા કેમ કરીએ. ૮૬

મારે કરમે કળેડું લાલ કેમ કરીએ,	
મારે જીગમાં વજોણું	લાલ કેમ૦
મારે સમયરોમા મેણું	લાલ કેમ૦
ટાપલામાં ધાલી હું તો કાકાબળીયા મમતી,	
કાકેબળીયે પુછ્યું તારો શો સંગો લાગે	લાલ કેમ૦
બાઈજીનો બેટા ને નણીની વીરો;	
નહાતો છે પણ કંથ.	લાલ કેમ૦
રોટલા ધડું તારે ચાનકીરે માએ;	
ધળ લઈને ઢીકો માઈ, હમડામાં સામે,	લાલ કેમ૦
પાણીમાં જાડ તારે છેડે વળગ્યો આવે;	
ધળ લઈને ઢીકો માઈ હમડામાં સામે,	લાલ કેમ૦

(૧૬૭)

હાથ પગ દોરડીને પેટ મોઢું ગોળા;
ઉકરડે જમ હગવા બેસે, સમડી પાડે ઢાળા.

સાચ કેમ.

ગરબી ૩૦ મી.

સોના કેરું બેડલું મેં, રૂપલા ઉઢાણી હાથે. મોહન૦
સરોવર પાણી સંઘર્યા મેં, કાને કાંકર નાંખીયો. મો૦
ઘડો કુટ્યો નીર વહી ગયાં મેં, વાલા ચોદેશ ચાલ્યાં નીર. મો૦
સામુ અમારી ખીજશે મેં, નણુદણ દેશે માળ. મો૦
દેરાણી જોદાણી મેલ્યાં મારશે મેં, વાલા સોક્યનું છે ઘેર સાલ. મે

ગરબી ૩૧ મી.

બેલત કાંકણી ઝગઝગી ઓ રસીયા,
સોના તે કેરું મારું બેડલું હો રસીયા, રૂપલા ઉઢાણી હાથ. બે૦
પાટે જતાં વટેમારગ હો રશિયા, બાપ વીરા ઘડ્યો ચડાવ બે૦
તારો ઘડો તે ગોરી તોછડો હો રશિયા તુંતો મારો ધરની નાર. બે૦
તારા સરખા તારા જેવડા હો, તેતો મારા આપના ગુલામ, બે૦
કેડ મરડીને ઘડો મેં ભર્યોરે હો, તુટી મારી કમ ના કસ. બે૦
બાપ દરજડા વીરા ચીનવું હો, યાંક મારો કમખા કસ. બે૦
યાંકે યાંકે મેલ કુધરી હો, હાંકડે લખજે મોર. બે૦

ગરબી ૩૨ મી.

છરે કુલવાને આવો રાજ.
શ્રી ચંદ્રભાગાજીના ખાગમાજીરે.
ધારો છો તે વાત આજ લાગમાજીરે.
મળ્યાં શાંધીકાને ચંદ્રાવળીજીરે.

મિસ્લત કરીએ બે એકઠાં મળીએજીરે.	જુલ. ૨
ત્યાંતિ વાટીકામાં હીડોળા મંગાવીએજીરે,	જુલ.
માઘી પ્રાણજીવન પધરાવીએજીરે.	જુલ. ૩
વમર ઘટા છે ઘણી પ્રક્ષનીજીરે,	જુલ.
ન્યુનતા નથી એક પ્રક્ષનીજીરે.	જુલ. ૪
લલિતાનાં વચન સુણી છેલડોજીરે,	જુલ.
તતક્ષણ પધાર્યાં અલએલડોજીરે,	જુલ. ૫
હોડોળે બેઠાં છે બંને બેલડીજીરે.	જુલ.
જુકી જુકી જુલાવે સાહેલડીજીરે.	જુલ. ૬
વીવીધનાં વાજંત્ર વેણા વાયછેજીરે,	જુલ.
નૌતમ નાદી હિટોળા ગાયછેજીરે.	જુલ. ૭
રસ તણે સમુદ્ર લેરાં ખાયછેજીરે,	જુલ.
તેમાં દાસ દ્યો ગુણ ગાયછેજીરે.	જુલ. ૮

ગરબી ૩૩ મીં ઉંદરની.

બિંદર કેર કરે છે રે, દુખડાં કેતે કહેવા જઈએ;	
અમને નીત્ય નડે છે રે ધરમાં કેમ કરીતે રહીયે.	૨૬.
ધર મધિયાં દોડી આવે બિહાના પર બેસે;	
કુંકી કુંકી અમજ મારે, ના ખખર તેની રેછે.	ઉંદર. ૧
ચાર પહોરની રજની માંહે, એક ધડી નવ જંપે;	
નિંદ્રામાંથી જાગી ઝબકી, તવ મારી કાયા કંપે.	બિંદર. ૨
પોથી પુલક કાપી નાંખ્યા, બાકી ન રાખ્યું એક;	
અલી અલી સાકી ગયો, પાર ન આવ્યો છેક.	બિંદર. ૩

- ઘોતી પોતી કાપી ખાધી, દોરી કાપી આખી;
 અખોટીયું અંગરખુ કા'મું, તેના સુરજ સાખી. ઉંદર. ૪
 જગપાવાનું ખોટી ગયાને; તલ દોળી દીધું;
 અરણીમાં ખાટી રહ્યું તે, સરવે મળા પીધું, ઉંદર. ૫
 ચુંચું ચુંચું ચિસો પાદી, લોંડી ઝાઝી પાડે;
 દંદેરીને લાલે તારે, દોટયો ઝાઝી કાડે. ઝંદર. ૬
 ગણપતિની ચોથ કદીયે, તે કરતાં નથી ચુક્યા,
 લશ લશતા લાડુ કરી, જાંદર મામાને મુક્યા. ઉંદર. ૭
 દીવો જો બળતો રાખું તો દીવટ તાણી જાય;
 એમ કહીને ઉંધી ગયા તો લંકા જેવું થાય. ઝંદર ૮
 જે દીવસના ગામ ગયાતા, તે દીવસના ઘરમાં પડીયા;
 કાદી પેટી કાપી ખાધી, એ રીતે મુને નડીયા. ઉંદર. ૯
 પાંજરા મુકી મુકી થાક્યો, તોએ જાલ્યા નવ ખુરે;
 ખાવાનું ઉઘાડી નાંખી, જાણે ગોળતું ગાડું હુરે. ઉંદર. ૧૦
 એ પથુને શું કરીએ, મને રીસ ગઈ છે વાપી;
 માળા भारी ફરવવાની, ગૌમુખી મુઘાં કાપી. ઉંદર. ૧૧
 નિત નિત દુખડાં અમને દેછે, ક્યાં જમએ ઘર મેલી નાસી;
 લક્ષ્મી પીતાંમર એમ કહું, એને મળજો વાઘની માસી. ઉંદર. ૧૨

ભાગ ૭ મો.

ગ ૨ બો.

(પુનમચંદની—એ રાગ.)

બહેનો પતિવ્રતા નીજ ધર્મ તમે સ્વીકારજોરે,
રહેતા પતિ સેવામાં હાજર દીનને રાત;
પામે મુક્તી પદને મુખ ઘણું સંસારમાં. ૧
સલ વચન સૌ બોલજો નીજ પતિની સંગાત,
સાસુ સસરા સર્વને, સાચી કહેજો વાત,
રાખી નમ્રતાને માન થકી બોલાવજોરે,
વર્તી સદગુણથી રાખો સૌને પ્રસન્ન. પામે. ૨
નેત્ર નેહ નવ રાખજોરે, પરપુરુષની સાથ;
પીતા પુત્ર ગણી તેહને, બોલો સૌ સંગાથ;
હઠા મસ્કરી કરીને બહુ નવ બોલવુરે;
વળી એકાંતે ન કરવો ગુપ્ત વીચાર. પામે. ૩
દાગીના નવ પેખવા, નિત જોવું પતી મુખ;
સદગુણમાં રહેજો તમે, અક્ષય પામે મુખ,
લઢવું વઢવું ને ગુસ્સામાં કદી નવ બેસવુરે,
રહેવું સંતોષે જે આપ્યું છે જીમદીશ. પામે. ૪
પતી પ્રકૃતી હોય જો, અગ્નિ કેરી જાળ,
સંતોષે જીવનવશો, સામે નાવે કાળ;

(૧૭૧)

હસવું રમવું તે સુખેથી દીન ગુળરવારે.

તેથી થાશે સડ કુળનું કલ્યાણ.

પામો. ૫

ધન સંપત્તી વાસના પટકુળ જુદા રંગ,

સર્વ ફાગટ જાણીએ, ધરજો સદગુણ સંગ;

મળશે પરમેશ્વર આપે મુક્તી કુળ સાતમારે,

કહે લક્ષ્મણગણપત, હેતે ધરી મન હોંશ.

પામો. ૬

સૈયર સુખકર સંસાર, શીયલ જુવણ સજીએ;

એ વીણ નીગુણા નરનાર, તનમનથી તજીએ.

પર નર નારી પ્રેમ દીપકમાં પડી પતંગ સમાપ્તરે;

સુજશ શરીર સળગાવી મુકે, કંઈક નફ્ટ નાદાન—

અવર અખંડીત અંગ અનુપમ, નહી મળે એકે નાકરે,

શીયળ વીના એવા સદગુણ સહુ, જેમ સોમલ સંપાક—

વ્યભીચારીને સડ સંસારી, કરે અધીક ધીક્કારે,

પરપોળે પકડાતાં પડીયા, મ્હોટા જનને માર—

જર કરમથી જેહ જગતમાં કરે કલંકીત કુળરે;

અક્કલમાં અંગારા ઉઠયા, ધર્મ કરમમાં ધુળ—

વેર વીરોધ વધે વ્યભીચારે, નીશ્ચય ધનનો નાશરે;

શિવમુત કેશવ શીમળવંતના, દેવ સરીખા દાસ.

સખીઓ નીજનીજ નીતી ધર્મ સદા સંભાળીએ;

પરમ પવિત્ર પતિવ્રત પટકુળ કરી પરીધાન,

માસુ સસરા માત પીતા પીતાની સેવા સાચવે;

બાવ સહીત ભક્તિથી નીત બજીએ ભગવાન;
 એવા ઉત્તમ ગુણથી ઉભય સુકુળ અગ્નવાળીએરે. ૮૬૦
 નજરે નજર ન જોડીએ, નાથ વિના નર સાથ;
 પર નરને નવ આપીએ, તાળી હાથોહાથ.
 હસવું રમવું એકાંતે નવ ખેસવુરે;
 પત્ની વીણુ પતીના સદ મિત્રાની સંગાથ—એ૦
 નાથ વીના કરવી નહી, વીનોદ રસની વાત;
 વિશ્વ વીરુદ્ધ ન વર્તવું, બલે તાત કે બ્રાત;
 સજની બ્રહ્મ થવું નહી સુધરી સદ આચારથીરે;
 નીરબળ નટખટની સોખત તજવી મુજત—એ૦
 કુટ્ટી દદરૂપ કુબડો, નીરબન નીરબળ કાય,
 મતી હીન પતીત પતી મળે, એ સતીને મુરરાય;
 જોડી પગ અંગુઠે દ્રષ્ટી આહુ ઓઢીયેરે,
 મુખકર સાચવીએ સૌ સાથે સંપ સદાય—એ૦
 ઉચે સ્વરે ન ઉચરવું, મુકીને મરજદ;
 કુલીન બહેન કરવો નહી વડીલથી વીવાદ;
 ચંચળ ચાલે ચતુર ચટક મટક નવ ચાલીએરે,
 શીવસુત કેશવની શીખામણ અંતર યાદ—એ૦

વીંછી વીશે ગરબી.

અરર માડીરે છાણા તે વીણવા મધતી.	મા૦ વી૦
અરર માડીરે સોખત સઘની ચર્ધતી;	મા૦ વી૦
અરર માડીરે છાનો માનો લપાયો,	મા૦ વી૦

અરરર માડીરે વાંકો વળીને ડંખ માર્યો;	માં વીં
અરરર માડીરે નાસતાં તેને બાળ્યો	માં વીં
અરરર માડીરે આ શી લેહેરો આવી	માં વીં
અરરર માડીરે સહીયર તેડી લાવી;	માં વીં
અરરર માડીરે સસરાને તેડાવો	માં વીં
અરરર માડીરે પડદાને બંધાવો	માં વીં
અરરર માડીરે સસરા અહીંયાં આવે	માં વીં
અરરર માડીરે માડી બેસવા લાવે	માં વીં
અરરર માડીરે કાળુપુર લઇ આવો,	માં વીં
અરરર માડીરે વીંછુડો ઉતરાવો,	માં વીં
અરરર માડીરે વીંછુડે વેર વાળ્યાં,	માં વીં
અરરર માડીરે હરખ હમયાનાં ટાળ્યાં.	માં વીં
અરરર માડીરે ભોળનીયાં ન જાવે,	માં વીં
અરરર માડીરે સુતાં નીદ્રા ન આવે,	માં વીં
અરરર માડીરે ઝોરડામાં ઢાલીયા ઢળાવો.	માં વીં
અરરર માડીરે પરણીને બોલાવો,	માં વીં
અરરર માડીરે શીરોને કંસાર કરાવો,	માં વીં
અરરર માડીરે પરણ્યો કાળીઆ ખવરાવે	માં વીં
અરરર માડીરે વીછીની વેદના ભારી	માં વીં
અરરર માડીરે દુનીયાં રહી છે હારી.	માં વીં
અરરર માડીરે વીતે તે સહુ જાણે,	માં વીં
અરરર માડીરે માથું તેરે ટાણે,	માં વીં
અરરર માડીરે ચકાલાએ ચીત માઈ;	માં વીં
અરરર માડીરે મરણી રસીક માઈ.	માં વીં

(૧૭૪)

માંકણની ગરબી.

- માંકણ કમડે છે, માંકણે માંડ્યો ઉતપાત માંકણ કમડે છે;
હવે કેને કહીયે વાત, માંકણ કમડે છે;
હવે ક્યાં જઈ રહીએ રાત, માંકણ કમડે છે. ૧૬૬
- માંકણ ચાંચણ જુ જતીને માર્યાનું બહુ પાપરે;
અડધી રાતે ભગવંત સમર્યા, માંકણને પરતાપ. માં. ૧
- નવી વહુને માંકણ કમડયા, કમડયા સારી રાતરે;
ખાટસે પાસા ઘસી ઘસીને બમડે પાડી બાત. માં. ૨
- મીયાભાઇને માંકણ કમડયા, ચટકે ચડી રીસરે,
ખાટસો ખંખેરવા કહાડ્યો, ભાગી નાંખી ઇસ. માં. ૩
- માંકણ મુવા મસ્તીખોરા, આવે લારે લારે;
દીવાનું દીવેલજ ખુટ્યું, તોય ન આવ્યો પાર. માં. ૪
- એકને મુકી ખીજે જાણ્યો, ત્રીજે નાસી ગયોરે;
ઉતાવળથી જાણવા ગઈ તો, દીવો રાણો થયો. માં. ૫
- આખી રાત વેણી મુઠ પણ, તોય ન ઓછા થાયરે;
કાંઈ ખાટલાના પધયામાંને, કંઈ ભીંતામાં જાય. માં. ૬
- બેણ્યા વીના વધી જાય, પછી ન આવે પારરે;
એક જો છતે જીવતો હોય તો, તેનો ચાલે વીસ્તાર. માં. ૭
- ખાટલા ખંખેરીને ગોદડાં તડકે નાંખોરે;
ભીંતે જો માંકણ જતા હોય તો, તે નજરમાં રાખો. માં. ૮

વાંદરાની ગરબી.

- નવે નગરથી વાંદરાંરે આવ્યો,
અમાભાઇનું ઘર પુછતોરે આવ્યો;

(૧૭૫)

મોડાતીએ દીધાં માનરે વાંદરા.
 નવડાવી ધોવરાવીને પાટલે બેસાડયો,
 આંખજ આંજીને દીલડો તાણ્યો,
 એટલે આવ્યા ડાહ્યાભાઇરે,
 ૪૮ ગધેડી વાંદરો શું ધાલ્યો,
 હું રૂપાળો વાંદરો શું ધાલ્યો,
 હું છોગાળો વાંદરો શું ધાલ્યો.

પુવડની ફજેતી.

પાયે પ્રભુને નની કહું, કુવેડના ફેલ સર્વ લોક સાંભળો;
 કામની કાઢી મેઝ, જીવો ફજેતી પુવેડ નારની. ટેક. ૧
 છે ધોયાની આંખડીને, છે નાયાનું નેમ;
 આ કુમારજી કરમે બાગી, ધર ચાલે તે કેમ. જીવો. ૨
 સાસુ દે શીખામણુ સારે, સામી વઢવા લાગે;
 સમી સાંજે સુવે ત્યારે, પોર દીવસે જાગે. જીવો. ૩
 પોર દહાડે પડી ન ઉઠે, ઉપડી ન કરે ખાટ;
 થાળીઓ એના દીકરા જેવી, લોટે વળ્યો કાટ. જીવો. ૪
 ગોળીએ બેડે છારીઓ વળી, ખામણુ સેવાળ;
 ધરમાં ન વાસીદુ વાળે, ગંદાં એના બાળ. જીવો. ૫
 ચોખુ દાંતણુ ના કરે, દાંત મેલા ધાણુ;
 લોક સર્વે સાંભળો, જામ ક્યાં કરે વખાણુ. જીવો. ૬
 માર છંપાંની મા કેવાણી, જાળે ન આવડે પાણી;
 જેવું હોય તો જોઈ લેજો, ભુંડણુ વીખાણી. જીવો. ૭

- કાચો કરે રોટલો ને, શાક જાણે ખાણુ;
 વેંસમાં ન મીઠું નાંખે, દાળ મોળી છાણુ. જુવો. ૮
- રસોઈ કરીને ચોકો ન કરે, ન કરે અખોટ;
 ઉધે માથે ઘંટી તાણે, કુતરાં ચાટે લોટ. જુવો. ૯
- સાસુની ફજેતી કુવડ ઘેર ઘેર કરતી;
 સાસુ મારી શોકવડી, શા માટે નથી મરતી. જુવો. ૧૦
- હાથે પગે મેલ વળ્યો, અંગ મેલું એતું;
 મુખે ભમે માખીઓ, તો કામ ચોખું શેતું. જુવો. ૧૧
- મેલ ભર્યો ધાધરેને, સાલો કાળો મેંસ;
 ચેણમાં જુવો પડી, જાણે કચરાળી મેંસ. જુવો. ૧૨
- ચીડ બાજયું ચોટલામાં, પડી જુવો લીખ;
 જે નરે આ નાર વસી તેતું જીવતર ધીક. જુવો. ૧૩
- દુભે સાસુ નણદીને, ધણીને દુભે દાહાડી
 ઝોળખો નહીં તો ઝોળખી લેજો, આ કુમારજી લાડી. જુવો.
- પુન્ય કરે જ્યાં પાટોશી, ત્યાં આડી જીમ વાપ;
 અભીયાગત આંગણે દેખી, ઘરમાં નામ્ની જાય. જુવો. ૧૫
- દે શીખામણુ સ્વામી ત્યારે કુવે પડવા જાય;
 લોક કેરા ચોકમાં ફજેતીઓ હુંટાય. જુવો. ૧૬
- ઘોકે ઘોકે ધણી મારે, તારે દે સરાપ;
 જો તને હું જીવ ન આપું તો, તુંજ મારો બાપ. જુવો. ૧૭
- આવી કુવડ દેખી ધણી, બળતો મોભે આપ;
 શા માટે આડો ન ઉતર્યો પરણવા જતાં સાપ. જુવો. ૧૮
- આમ કુવડ નાર લણા, અવમુણુ અદેખ;

(૧૭૭)

દેનારને દોષ ન દમઝે કરમે લખ્યા લેખ.	જીવે. ૧૬
આવી જોતે નાર મળી તેને તો સંતાપ;	
તે પુરુષને માથે આવી, પાંચે મળીયા પાપ.	જીવે. ૨૦
નરનારી સૌ સાંભળે, કોઈએ માં ધરશે રૌશ;	
દીડી એવી દાખવી દેશોમાં મને દોશ;	જીવે. ૨૧
ચમનલાલ તો આચું કહે, ડાહ્યાની નજર પુજે;	
આ નારથી પ્રવેડ માથે, શીંગડાં ન ઉગે.	જીવે. ૨૨

માણીગરની સાખીઓ.

ગરબી ૧ લી.

મોહોલે પધારો મારા રાજ, માણીગર મોહોલે પધારો;	
નારી જીવે છે વાટ, માણી૦ મારો શો છે અપરાધ; માણી૦	
એમ રૂદન કરે રાધા નાર.	માણીગર૦ ૮૬.
શીશો બાઝ્યો સાંધતાં, મન માઝું કુવેલુ;	
મોલી બાઝું વીંધતાં, તેને નહીં સાંધો નહીં રેલુ.	મા૦ ૧
સોનું કરીને સાલવ્યું, કરમે નીકળ્યું કપીર,	
મીંતામાં ચતુરાઈ ઘટે, મારાં શોશે સુઘણું સરીર.	મા૦ ૨
ચંદ્ર તુજને પુજતી, કરતીતી સોમવાર:	
ઘડી એક મોડા ઉમજો, મારા પિયુ મીલાવણુ હાર.	મા૦ ૩
સાહેલી સાગર ઉઘટયો, રતન તણાયાં જાય;	
કરમ કુટ બરે મુઠકા, તેના જાંભલે હાથ બરાણ.	મા૦ ૪
જેમન જતાં જાયતી, કરતીજ મોખાં મુલ;	
ચોડ ચોડ રાખતી, જેમ માલણુ રામે ટુલ.	મા૦ ૫

(૧૭૮)

પ્રીત એસી કીજીએ, જેસો ટંકણખાર;

આપ જલે પર રીજવે, ભાગ્યાં સાધે હાડ.

મા૦ ૬

મીત્ર મીત્ર સખકું કહત, તાલી મીત્ર અતેક,

વીપત પડે સો શીર લહે, એતો જગમાં જવદે એક.

મા૦ ૭

ગરબી ૨ જી.

માણીગર આવો, મારે મોહોલે માણીગર આવો;

બહાલા શાને લોચન લલચાવો, મારે મોહોલે માણીગર આવો,

ઘણા દીવસની ગવાઈયું જુડી, તે આજ લઈએ લહાવો, મા૦ ૧

ના નવ કહેશો ક્યાં કહો મળશે, ફરી અવસર આવો; મા૦ ૨

મનમાની મોજે માણીયું, ફરી તો નહીં ફરવો; મા૦ ૩

જ્યારે ત્યારે પણ હું છું તમારી, શીદને તરસાવો. મા૦ ૪

અવર સુધારસ સુખનો સાગર, આજ પીઓ ને પાઓ; મા૦ ૫

રસીક રાય છે દયાના પ્રીતમ, માટે માહારો દાવો. મા૦ ૬

ગરબી ૩ જી.

વાંસલડી વાળે, સાંજે આજ વાંસલડી વાળે;

વાત મારી લુલી માં જાળે, સાંજે આજ વાંસલડી વાળે. ટેક.

જે જેમ કરવું હોય જે રીતે, તે તો ગીત વીશે ગાળે, સાંજે ૦ ૧

કાઠને ના કહેશો કદી કાઠ પુછે તો, સમ જુગતે ગાળે. સાંજે ૦ ૨

નંદ જસોદાજી તો છે ભોળાં, તેને વીવેકે વાહાળે, સાંજે ૦ ૩

આપ તો સદા સુખી છે પણ, આજ સુખ માહફ થાળે. સાંજે ૦ ૪

મારા દોષ ના વીચારશો વાલમ, દીનખંધુ થાળે. સાંજે ૦ ૫

દયાના પ્રીતમ જાણી દાસી પોતાલી, પ્રેમ રસપુરણ પાળે. સાંજે ૦ ૬

ગરબી ૪ થી.

કુલી અલખેલી આવ્યા બહાલો, કુલી અલખેલી;

વહે દુઃખ નાંખ્યું છે રેલી, આવ્યા વહસો કુલી અલખેલી. ૨૬.
 સ્થામ સુંદરનું મુખ નીરખી, ગોપીદા થઇ ઘેલી, આવ્યા ૦ ૧
 વિરહ અગ્ની ઓલાયો અતરતો, થઇ આનંદની હેલી. આ ૦ ૨
 તેમ કુલી જેમ પાસે રંગ, મહા રત્ન મણી પેલી, આ ૦ ૩
 મહાલક્ષ્મીને દુર્લભ વસ્તુ, તે પ્રેમે થઇ સેહેલી. આ ૦ ૪
 દયાના પ્રીતમની સગે રમતાં; વાધી પ્રેમની વેલી, આ ૦ ૫
 ગરખી ૫ મી.

ગીરીવરધર ગોપી, રૂપ એક ગીરીવરધર ગોપી;
 જેમ પ્રતીખીજ સંગ રમે બાળક, એમ લીલા ઓપી; ૩૫૦ ૧
 કાશીમાં મુકીને શ્રી ગોકુળમાં, પ્રેમ વેલ રોપી; ૩૫૦ ૨
 ધૂળવનીતાને વશ થયા વીડલ, વદ વચનને લોપી, ૩૫૦ ૩
 શુદ્ધ ગીતે પ્રેમરસ ના પીધો, શું થયું પેહેરે ટોપી. ૩૫૦ ૪
 દયાના પ્રભુની લક્ષનાએ મુખ મરડયું, તેનેકામ વાસના કોપી. ૩૫૦ ૫

સાખીઓ અને રામશાઓ.

ગોકુળાએ લેઇ ચાલ વાલા, ગોકુળથી વંદાવન રહ્યું;
 મુઠ્ઠાને દેખાડ વાલા, થેઇ થેઇ રાસ રમાડ વાલા,
 રાસ રમ્યાના કોડ વાલા, જે જે શ્રી રણછોડ વાલા;
 સરસ્વતી માતને વીનવું, ગણપત લાગુ પાય;
 અલખેલી અંખા આશ પુરને, ગુણ સેવક તમારા ગાય, વાલા.
 ગોકુળાએ લઇ ચાલ વાલા.
 તખા સુવ રીકુ તોડોગર, તાખરખ અસ્વાર;
 તા માતા પીતા ભુસણ, તા વેરી સામ જુહાર વાલા,
 ગોકુળાએ લઇ ચાલ વાલા. (ભગવાન)

(૧૮૦)

ચંદન ભરી તલાવડી, મોતીડે બાંધી પાળ;
સરોવર પાણી સાંચ્યો, રાધા રાણી પાણીમાંની હાર વાલા,
ગોકુળાએ લઈ ચાલ વાલા. ૩

પરચર મલી જઈ પ્રેમદા, ભોજન કરતા બાપ;
અરધું અંખ ફરે કુદડી; તેનું એકું સઉકે બાપ વાલા;
ગોકુળાએ લઈ ચાલ વાલા. (ધંદી) ૩

કુંભર ઉપર દેવડી શોની ધડે શોનાર;
કાનજી ધડાવે વેળાયાં, રાણી રાધા ધડાવે હાર વાલા;
ગોકુળાએ લઈ ચાલ વાલા. ૪

પાંચ વેંતની પુતળા, મુખ લોહના દંત;
નારી સંગે નીત રમે, તમે ચતુર બીચારો ચિત વાલા;
ગોકુળાએ લઈ ચાલ વાલા. (સાંભેલ) ૬

કુત્રા લાંકણ લાંકણ, ખેતર લાંકણ વાડ;
બાપનું લાંકણ બેટડો, ધરનું લાંકણ નાર વાલા;
ગોકુળાએ લઈ ચાલ વાલા.

લોક લપેટણ રમી હરણ નહી લાંકણી રામ;
જીસ હરણ રજીવ હણ્યાં, મેઝલાવો મારા નાથ વાલા;
ગોકુળાએ લઈ ચાલ વાલા, (ચીર) ૮

મમ મમ નેવડાં મોતીયાં, બાડા અવળા જ વેહ;
જુવા માયાપનાં છોડ્યાં, તમને આરડો શો સ્નેહ વાલા.
ગોકુળાએ લઈ ચાલ વાલા.

સોપારી નેવડું સારંગડું, તલનો ત્રીજો ભાગ;
એ સારંગડે જે રત્ન મળ્યાં, એક ધરતીને બીજુ બાળ વાલા.

ગોઝુળીએ લેધ ચાલ વાલા. (આંખની કીડી) ૧૦

ડુંબર ઉપર દેવડી ઉપર કળાયલ મોર,
રમ્મ તારા મેહેલમાં મેંતો દીઠું અંધાઈ ધોર વાલા,
ગોઝુળીએ લેધ ચાલ વાલા. ૧૧

વેંત જેવડી વરખડી ને દાલ જેવડું ફુલ,
કાચાં કમળ ઉતરે, તેનું પાકે થાયે મુલ વાલા,
ગોઝુળીએ લેધ ચાલ વાલા. (કુંભારનો ચાક) ૧૨

ખંભાતી ગાડાં : જોતર્યાં, મહી બર્યું છે ધીર;
પીઉજી હોય તો મુલવે મારા શાટી ગયા છે ચીર વાલા.
ગોઝુળીએ લેધ ચાલ વાલા. ૧૩

નગરમાં નાગી ફરે, વનમાં પહેરે ચીર;
તે તો તમે લાવજો, મારી સગી નચુંદના વીર વાલા,
ગોઝુળીએ લેધ ચાલ વાલા. (સોપારી) ૧૪

ખંભાતી ગાડાં જોતર્યાં, મહી બર્યો છે દાંત;
પીઉજી હોયતો મુલવે, મને રાતા ચુડાની ખાંત વાલા,
ગોઝુળીએ લેધ ચાલ વાલા. ૧૫

ગાય વયાણી ગાંદરે, વાછરડુ વાડા માંહી,
દોનારી જુલે પારણે, તેના તોડા લક્ષ્મરમાંહી વાલા,
ગોઝુળીએ લેધ ચાલ વાલા. (બંદુક) ૧૬

આંખની થડ ચીકણી, ટુંકા ટુંકા પાન;
પેઉજી બેઠા સભામાં, તેને કેમ કરી કરે સાન વાલા,
ગોઝુળીએ લેધ ચાલ વાલા. ૧૭

નારી દીડી નર થયો, શુરા પેહેલો ધામ;

આહ માસ રણુ ભોગવી, પછી નારી થઈ ઘેર જાય વાલા,
ગોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા (ગોશુલનો ગોળા) ૧૮

પાટણુ દીવો પ્રગટ્યો, મેશ પડી મેવાડ;
આંજનારી આણુગઢ વસે, એનો છેલ વસે ગુજરાત વાલા,
ગોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. ૧૯

પડી પડી પણુ ભાગી નહી, કડકા થયા એ ચાર,
વગર પાંખે ઉડી ગઈ તેનો ચતુર કરોને વીચાર વાલા;
ગોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. (રાત) ૨૦

આંખો વાળ્યો દક્ષીણુ દેશમાં, ઉગ્યો અમદાવાદ;
દાહ્યો કુત્યો માળવે, વેડાયો ઝાલાવાડ વાલા.
ગોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. ૨૧

આઠ કડકે નર નીપજ્યો, એ નારી નર ચાર;
તેમાં એ નપુશ્ક વંશે, તે મેં તજ્યો ભરથાર વાલા,
ગોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. (પતંગ) ૨૨

તનનાં કરૂં ત્રાજવાં, મનનો કરૂં ખજાર;
હૈયાની કરૂં હાટડી, હું તો વણુજ કરૂં વેપાર વાલા;
ગોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા. ૨૩

નારીને તો નર ધણા, ઝાઝા સાથે છે પ્રીત;
નારી પેહેલો નર મરે, તેતો કોના કુળની રીત વાલા,
ગોકુળીએ લેઈ ચાલ વાલા.

જળમાં પેસી ધર કરે, ઝાઝા જળમાં નાણ,
માથુ વાઢે મરે નહી, એનો ખાલ ખેંચે જીવ જાય વાલા.
ગોકુળીએ - લેઈ ચાલ વાલા. (ડાંખર) ૨૪

આંખા ટંબે મોરીઓ, કોણ સોંપુ રંખવાળ;
પેલો પાડોશી પાતળો, મારો પરણ્યો નાનેર આળ વાઝા,
ગોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા. ૨૩

બાપે જન્મી બેટડી, બેટડીએ જનમ્યો બાપ;
ચતુર નર શમશા કહો, એતો બેટી ભલી કે ભલો બાપ વાલા;
ગોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા. (આંબલી ૨૭

ઉંચી ગોરી ઉંજળી જળ બરવાને જાય;
કાંટો વાઝ્યો પ્રેમનો, એતો ઉભી ઝોલા ખાય વાલા,
ગોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા. ૨૮

હસ્તી ચઢણ ગઢ રંગણ, વશ્યા વલભ જણ;
પાંક પધારો તેને હાટડે, મોઢલાવો તેવું તેહ વાલા,
ગોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા. (સીંદુર) ૨૯

આંગણે વાવું એલચી, સેંચાવું નાગરવેલ;
પરણ્યો હોયતો પાળજે, નીકર મહીયર વજાવી મેલ વાલા;
ગોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા. ૩૦

ત્રણ મુખ ને તેર પગ, સાંભળ ચતુર મુખજી;
નર ઉપર નારી ચડે, પછે થઈ છે તાણા તાણ વાલા;
ગોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા. (દુઝણું) ૩૧

દરીએ મોતી નીપજે, નહી મોતીનું મુલ,
ભાગ્યો દણ્યો નહી મળે, એક મોતીને બીજું મન વાલા;
ગોકુળીએ લેધ ચાલ વાલા. ૩૨

(૧૮૪)

ગરબીઓ.

આલ સખી શેલાણી આઝો મારા બાગમાંરે—એ રાગ.
તમે વીસરી વીસરી વીસરી રાજ મને બંસી વળડી.

કાઠાના વીસરી. ટેક.

- મુને મુઠ્ઠી ગયા બાળે વેશમાંરે;
હીધી મુધી ન અલી લવલેશ;
મને ૦ ૧
- દાસી જાણીને આવો મારા મોલુમાંરે,
વીના છત્રપતી તો નથી ચેન.
મને ૦ ૨
- મને નીંદ્રા ન આવે સેજે એકલીરે,
ખીનાં બાલમ કટે કેશે રેન
મારા જોખનનાં પુર વહી જાય છેરે;
તમે આવી માણો માહારાજ.
મને ૦ ૩
- કોઈએ બરમાલ્લી હીધો મારા છેલને જો;
કોધાં ધાયલ પ્રિતમ તારાં નેણ.
મને ૦ ૪
- ઓધવ સંદેશ કેળો મારા સામનેરે,
વહેલા વળે ત્રીભોવન રાજ.
મને ૦ ૫
- કરળોડી ઓધવ કહે નાથનેરે,
મહે બાકુળ સદા મજનાર.
મને. ૭
- એવું મુશ્કીને રાજ પધારીમાંરે,
ગોપી આનંદ છે અપાર.
મને ૦ ૮

મને માયા લગાડી મોજનીરે,
મોજની મોજની, મોજની,

રાજ મને માયા લગાડી મોહનીરે.	ટક.
હું તો હાલું ચાલું ને મને સાંભળેરે,	
જોડ જોડેરે પ્રીતમ તારી વાટ.	મને ૦ ૧
વાલો જુમનાંતી તીરે એકલોરે;	
ત્યાંતો જોખલે ઉરાડે નીર.	મને ૦ ૨
મંચાઇ શહેરનાં તે મોતી વાપચારે,	
તે તો આઝ્યાં અમારે દેશ.	મને ૦ ૩
પાતળીઓ હોય તો મુલવેરે;	
અલખેલી દરીયા પાર,	મને ૦ ૪
હાડીઆવાડની તે કાંબીઓ વાપરીરે;	
તે તો આવી અમારે દેશ.	મને ૦ ૫
છાંચો હોય તે મુલવેરે,	
છોગાજો દરીયા પાર.	મને ૦ ૬
સુરત શહેરનાં સાગુ વાપચારે;	
તેતો આઝ્યા હમારે દેશ.	મને ૦ ૭
પાતળીઓ હોય તો મુલવેરે;	
સામળીઓ દરીયા પાર.	મને ૦ ૮
હવે મોહન મથુરાંથી આવીઆરે	
સવં વરતુની વોરત થાય.	મને ૦ ૯
તમે નોરદય નહોર નંદલાલ છોરે;	
હીધાં ધાયલ ન લીધી સંભાળ.	મને ૦ ૧૦
એવું ભુલ્હી પ્રીતમ પધારીયારે;	
આવી હીધી છે લીલા લેહેર.	મને ૦ ૧૧

ગરબી દક્ષણી ભાષાની.

(ગોકુળાએ લેઇ ચાકોરે ઓધવરાજ હમને. એ રાગ)	
તુહો મીલા વીસરે ન ગેલારે જાદવ નંદકંજી;	
લખાડ વચન માલા દીલારે જાદવ નંદ,	ટેક.
ગાણી વીજેગાચી ટોણુલામી સાંચુ;	
ચાયાં મી તુમચે પાછ લાગુરે.	જાદવ. ૧
હરીચી વાટ મી અહોનીશ પાહુ;	
કંજી વીયોગે કુકે જાકરે.	જાદવ. ૨
દરશન દો માલા કંજી મોરારી;	
યા મી તુમાપર વારીરે.	જાદવ. ૩
લખાડ શપત તુમી અમચી ખાતા;	
સવતીચા ધરી જવું ન રહાતારે.	જાદવ. ૪
સવતીચા ટેંડ મીતા પાહ્યાચી નહી;	
સત્ય સાંચુ અમીસાધરે.	જાદવ. ૫
અશે આયકુતી હરી રાધા ધસી. આંચે;	
ડામીચે સ્વામી પ્રસન ઝાંચેરે.	જાદવ; ૬

(ગરબીઓ વૃજ ભાષાની.)

શામળા હાડી રહું કે ધર જાવું, હાડી હાડી કુમળાવુંરે;	
શામળા હાડી રહું કે ધર જાવું.	ટેક.
કળહી હાડીરે મેતો તુમારે આંજણીયે;	
શાકર માખણ પાવુંરે.	શામળા. ૧
વંદા તે વનની કુંજ મલનમાં,	

(૧૮૭)

ગોવીંદ પ્રભુના ગુણ ગાવુંરે.	શામળા. ૨
જળ જુમનાં મેં પનીયા ભરન ગઇ;	
યેઇ સુરત લપટાવુંરે.	શામળા. ૩
સુંદર જળ જુમનાજીકો નીરમલ,	
નીત્ય ઉડી ગંગામાં નહાવુંરે.	શામળા. ૪
પુરુષોત્તમ પ્રભુડી છબી નીરખત;	
ચરણ કમળ ચીત લાવુંરે.	શામળા. ૫

ભુલીયાઈ માળા કુંજનકે બનમે,
કુંજનકે બનમે કુંજનકે બનમે, બંસી બળધ મધુ બનમે;
ભુલીયાઈ માળા. ટેક.

શ્યામકે ખાતર મેંતો જોગન બનજઈંગી;	
હોંશ રહી મનદી મનમે.	ભુલીયાઈ. ૧
જલ જુમના મેં પનીયા ભરન ગઇ;	
ડર લગી અંગીયા બીતરમે;	ભુલીયાઈ. ૧
પુરુષોત્તમ પ્રભુડી છબી નીરખત;	
મીલ ગયે મોહન બનમે.	ભુલીયાઈ. ૩

(છોડી બમનડી અંગીયાકુ અતર લગાકે ચલી—એ રાગ.)
બપુબાનડી લલી શામળીયેસે નેહડા લગાકે ચલી. ટેક.
આવોજ શામળે મેરી ગલી, હાડે રહો લાલાજીમેં કબડી ખડી.
બપુબાન. ૧

હાથમેં છે મજરા ગુલાબડી છડી,
પાંહિસે અંજર બળવતી ચલી. બપુબાન. ૨

આંખો ભરે સુરમેને મુખમાં ભરે પાન;
છોટીસી ઉમર રાધા ખોતશા મુખાન. બ્રહ્મભાન. ૩
આમ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર;
ગોવાલશ્વરકું મીલ ગયે જુમનાકે તીરે. બ્રહ્મભાન. ૪

મેરો સૈયાં ગુલાબીકો ફુલ, હમારો રંગ કેસરીયાં;
ચુનેકા ગડવા ગંગાજળ પાની;
મેરો પીયો ગુલાબીકો ફુલ, પીલાવે રંગ કેસરીયાં. મે. ૧
ચુનેકા ચાળીમે જમવા પીરેશુ;
મેરો જમે ગુલાબીકો ફુલ, પીલાવે રંગ કેસરીયાં. મે. ૨
ચુન ચુન કળીયાંમે સેજ ખીજાઈ;
મેરો લોટે ગુલાબીકો ફુલ, ઉડાવે રંગ કેસરીયા. મે. ૩
ચંદનીકી ચાદર ઓઢો મેરે આલમ,
મેરો ઓઢે ગુલાબીકો ફુલ, ઓઢાવે રંગ કેસરીયાં. મે. ૪
ગંજરી પાન જમોદી ખીડીયાં,
મેરો ચાવે ગુલાબીકો ફુલ, ચલાવે રંગ કેસરીયાં. મે. ૫
ભોર ભયા ઓર ચીડીયાં ખોલી;
મેરો ભાગે ગુલાબીકો ફુલ, ભમાવે રંગ કેસરીયાં. મે. ૬

સાખીઓ.

આપા રહો વનરાજ, વાણું વાલમ તમને;
ફળેત્રી આપણુ ખેતી ચાય, માટે ભવા દોની હમને. ૨૬.
સમે સમેરસ ચાખીયે, છો સમણુ મહારાજ;

(૧૮૯)

અણુ વીચારથી ચાલીએ, એમાં નટવર નવ રહે લાજ વા. ૧
વાલા છે વરણાગીઆ, શું કરે અળખા નાર;
સાસરીયા કોરે ઘણું, એથી નથી નીતરાણું બહાર વા. ૨
છોકરવાદી નવ કીજીએ, વીચારીએ મન માંલ;
રા'ડ તજે રશીયા તમે, હવડે આવી ચડશે કોઈ આંહે, વા. ૩
પ્રીત રીત થીખ્યા નથી, ચારી જાણે માય;
ચતુર નમાવો નેહ, એતો કંઈ ધણેરી થાય. વા. ૪
હસી ભટના હરીતું વચન, હું સમજી ગઈ સહુ પેર;
સમી સધ્યાએ આવજો, મારી સમયર કેરે ઘેર. વા. ૫

મળીએ મોહન મધુપુર, શ્રદ્ધયર ક્યું કામણ મુજને;
મુને ભરવા ન દીધું નીર, શી કહું વાત આજની તુજને. ટેક.
રૂપ રશીક ધણું છેલતું, અંચળ નેન રસાળ;
ચીત માડ ચતુરાઈ થકી, આવી જોવીંતી કીધી જાળ. સૈ. ૧
મરકલડુ કરી પુછીયું, શું છે તમારું નામ;
કહે મળજો માનવી, મારે તમ સંગાયે છે કામ. સૈ. ૨
કરી હસતું ગયા વન બણી, વાંસલગ્રી છે હાથ;
બાકુળ બની વનમાં ફરું; અમને મળવા થઈ આશ. સૈ. ૩
તું તેને બઈ જોઈએ, માટે મને દેખાડ;
નીમ જીવ મારો જશે, તારે જીવાડવી હોય તો જીવાડ. સૈ. ૪
હસી ભટનો હરી વશી રહો, રહે રહે ભરપુર;
જોવીંદજી હમી મળે, એના સરખો નહીં કે ચતુર. સૈ. ૫

ગરબી—સાખીઓની.

આ મારા રંગ રંગીલી સેજ, સ્વામીજી નીંદ્રા કરોને;

મારૂં જોખન બાળેવેશ મારા સ્વામી, નીંદ્રા કરોને.

મારા છુટા છે શીરના કેશ, સ્વામીજી મારા.

તમે દયા લાવો લવવેશ, મારા સ્વામી.

ટેક.

તે કારણ તું સાંભરે મને દાહાડામાં દશવાર;

વાદળ ઝમુકે વીજળી, જેવી રણ ઝમુકે તલવાર.

મારા. ૧

સજ્જન એસો કીજીએ, જ્યાંમે ગુણ બત્રીસ;

ભીડ પડે ભાગે નહી, દેવજ આપનો શીશ.

મારા. ૨

સ્નેહી સ્નેહ બતાવીને, સુખ હરી લે સાર,

વાહાલાં વેરી જ્યાં થયાં, હવે સાલ્લ તે કોણ કરનાર.

મારા. ૩

સુખ માટે સોખત કરી, નીવડી દુઃખ દેનાર;

દ્રવ્ય દેઘ વસ જોહારીયે, જ્યમ સાધન જીવ હરનાર.

મારા. ૪

તમો ગયે માઈ ગયું, આ તનડાતું બાન;

ઝાઝુ આપી શું કહું, સ્નેહી વણ શમશાન.

મારા. ૫

ચીતડે ચીતવન એકનું ચરચર કરતું નીત્ય;

જહાલા છેક નમેરડા, થઇએ નહી જ્યાં પ્રીત.

મારા. ૬

સોળ વરસની સુંદરી પીડ મયા પરદેશ,

તે અબળા સંતાપે ધણું, જેનું જોખન બાળે વેશ.

મારા. ૭

સજન તેરે કારણે સુક્યો સખ શરીર;

પાપી નેન સુકત નહી, તેમાં ભરભર આવે નીર.

મારા. ૮

યંબી હઉ તો હઉ મહું, ધડી ન રાખું ધીર,

જ્યું જ્યું સજન સાંભરે, વીધું વીધું વાગે તીર.

મારા. ૯

જનન તુમ મતં જાણીયો, તુમ ખીસરે મોય ચેન;	
રજે બનકી લાકડી, તેતો સીલમત હે દીનરેન.	મારા. ૧૦
એ તમારા મુખના દરસનની રાખુ આશ;	
માટે મળવા આવજો, દીક્ષમાં રાખી ઉલાસ.	મારા. ૧૧
તારી પાસે પ્રીત તે, તું જાણે કે હું,	
અરર અમરતા એ થરી, કહેશે કે થયું શું.	મારા. ૧૨
માટે મારા મનની મનમાં સમજી રહું;	
જાંચ કુવાની કુપમાં, જ્યમ સમાય છે સહુ,	મારા. ૧૩
એવું સુણી પ્રીતમ આવીયા, દીધું આલીંધન;	
આનંદ રસ ત્યાં ઉછલ્યો, પોટયા એક પલંગ.	મારા. ૧૪

લાવણી ૧ લી.

હો નાથ માહરો હાથ કેમ જાણો છો,
 શું વાંકા વાંકા વીંકલ કેમ ચાલો છો. ટક.
 મારે માથે મહીનું માટ ખોટી નહી થાઉ,
 નહી આપું દધીનું દાણ સમ હું ખાઉ;
 માટે વીંકલ કહું છું વાત વેગળા રહેજો,
 કાંઈ કહેવું હોય તો અજગા રહીને કે'જો;
 તમે મનના માન્મા મોહન મન માલો છો,
 શું વાંકા વાંકા વીંકલ કેમ ચાલો છો.
 અણીયાળી તારી અંખ બકુટી મારી,
 મોહીત કરે છે મજતે વાંસળી તારી;
 પણ હું નહી તેવી સમજી મેંને વાલ,

(૧૬૨)

નહી સરે અર્થ અહીં કાંઈ નંદના જાણ;
 જેવા પોતે તેવા સહુને માણો છો,
 શું વાંકા વાંકા વીડલ કેમ ચાલો છો.
 મુકોને પાલવ શટે ચુંદડી મારી,
 ડુટશે મહીતું માટ ઘેલા ગીરધારી,
 કામળ આ મારો કર મરડામ જાશે,
 નંદાશે ખીલોરી છંડ જન બહુ યાશે,
 ગોરસ માટપર હાથ ડાલો છો,
 શું વાંકા વાંકા વીડલ કેમ ચાલો છો.
 ડુટશે ચેળીની કસ વાગશે વાણા.
 મરડાશે બાવડી મારી નંદના લાલા;
 તને નીલજને શી લાજ હુંતો લાળુંછું,
 કામ દેખે દુરીજન લોક તેથી બાગુધું;
 સ્વામી ગેરધનના પ્રીતે ડોલો છો,
 શું વાંકા વાંકા વીડલ કેમ ચાલો છો.

લાવણી ૨ ૭.

કીરતાર કહે હો નાર વાત સાંભળજે,
 આપીને હમીનું ઘણું પછી પરવરજે.
 બહુ દેખી તારા જેવી નાર ડગારી,
 અણવી સમજવા આંખે કાજળ મારી,
 વળી ટીલડી મીધી બાલ માલપર ટંગી,
 અણખે મોહનમણ મળી કંચુકી;

૨૬.

શ્રીકૃષ્ણ કહે તું કહ્યું આરં કરજે,
 આપી દધીતું દાન પછી પરવરજે.
 હું તોડું હાર હવે ગજાતો તારો;
 જુમનાના ઘાટપર દાવો દાણના મારો.
 તે કારણ નારી મહી તારા લુટીશું,
 આ રૂપ રંગ ને જોખનનો રસ લાપશું,
 તે પછી રાધીકાં કરવું હોય તે કરજે,
 આપીને દધીતું દાણ પછી પરવરજે,
 તારું મુખડું જોઈને મન હરખે છે માડ,
 ઉભીરે છપ્પીલી નાર માટ ઉતાઈ;
 બેસેને શીતળ છાંય સંગ છે સારો,
 મેળાપ થશે આ વનમાં તારો મારો.
 શુભ શીખ આપે શ્રી કૃષ્ણ કાનપર ધરજે,
 આપીને દધીતું દાણ પછી પરવરજે.
 મુલાખી રંગનો સાળુ કસખી કારે,
 ટુબ કટિ સિંહના સરખી ચિતડુ ચોરે.
 પાયે નેપુર ને ચોળી રંગ ઘેરી છે;
 અણિયાળી તારી આંખ માઝી ઝેરી છે.
 કહે જોવરધનના નાથ વાત સાંભળજે,
 આપીને દધીતું દાણ પછી પરવરજે.

લાવણી ૩ ૭.

એવું મુણી રીસથી મોલી જીભની બાળા;
 એવું મુણી રીસથી મોલી જીભની બાળા;
 માથેને માથા મુજી વનના માળા.
 મારો ભવ સાથ સહીયજે મુજી રેને,

નવ દરે આળ પાંસરા રહેજો.
 કુટશે મહીનું માટ ઈધી ઢોળાશે,
 મારી મોહન નવરંગ સારી બીજાશે.
 મને હર લાગે દુરીજનનો કાનજી કાળા;
 ચાલોને પાધરા મુઠી મનના ચાળા.
 જાણીને વાત આ નણ્ણલ માદી નહરો;
 સાસુની આગળ સાચાં જુડાં કરશે.
 મારી સાસુ દેશે ગાળ આળ ચઢાવે,
 પદપ્યાને કહીને માર મુને ખવરાવે.
 ૧ કહુંજી એટલા માટે મોરલીવાળા;
 ચાલોને પાધરા મુઠી મનના ચાળા.
 વળી જોર કરે જુગજીવન અહીં નવ ચાલે,
 કરોછો દોગ પુત્તાનો કોઈ નવ આવે.
 મેં જાણ્યું તાર જોર દોર મારીને,
 કાડ્યું છે મોટું નામ માથી મારીને.
 કરતા વનમાં તમે જોઢી કામળી કાળા;
 ચાલોને પાધરા મુઠી મનના ચાળા.
 શું સમજે રસ મોરપનો લેવા કાના,
 નાનડીઆ નંદના મેસો બનામના.
 હું સાંખી રહું છું મોલી બાળક જાણી,
 કો મળશે માથાની નાર કાનડા કાણી;
 કહે મોરપનના નામ મોરલીવાળા,
 ચાલોને પાધરા મુઠી મનના ચાળા.

લાવણી ૪ થી.

મેં જાણી તારી વાત જાણી નારી,

(૧૬૫)

જવું છે ચોરીને દાણુ બડી ધુતારી,
નણદલ જો દેશે ગાળ સાસુ લડશે તો,
શું જશે માંદે હો નાર એમ કરશે તો.
દુટશ દાર હૈયાનો માટ નંદારો,
તો કહેને કામણગારી મને શું થાશે.
હું દાણુ લીધા વીણુ નહી જવા દઉં નારી,
જવું છે ચોરીને દાણુ બડી ધુતારી.
મેણાંતી દેનારી નારી તુજને દેખી,
ઑછી તું જાત આહીરની હમને પેખી.
છાકેલી છેલ તું બરેલ મદની માતી,
મેત્રે છે ચપળા બાલ નથી લજવાતી.
હું વાત જાણું છું સરવે અખળા તારી,
જવું છે ચોરીને દાણુ બડી ધુતારી.
શું છોટે છોટે નારી કેમ નાસે છે,
આ નાનકડાને દેખી કેમ જાસે છે.
કહે કૃપણ કામની આવ કળ્પ તુજ કાપું,
તે મુખમાંથી માગે તે જાવી આપું.
અહીં ખેસો રામા રંગ મચ્યો છે બારી,
એવું છે ચોરીને દાણુ બડી ધુતારી,
કાનાએ કામની જેમ તેમ સમજાવી,
હતારી માટ મોરસનું પાસ બોલાવી,
હળી મળી પ્રીતથી ખેડાં રંજ રમવાને.
જળી નાંખ્યો ગળાપર હાથ ધવી જમવાને,
કહે જોવામ્હનના નાથે રમાડી નારી;
જવું છે ચોરીને દાણુ બડી ધુતારી.

(૧૬૬)

ભાગ ૮ મો.

લગનમાં ગવાતાં ગીતો.

ગીત ૧ હું કંકોત્રી.

કંકુ છાંટી કંકોત્રી મોક્ષે, કોડે કાવે સુમદ્રા યેન;

વીરા વહેલા આવજો.

દેવ દુંદાળાને લાવજો, એ છે પારવતીનો પુત્ર.

વીરા૦

શ્રોકૃષ્ણ બળદેવ એ બાંધવા, પવીત્ર પીતા વાસુદેવ.

વીરા૦

પાંચ પાંડવ દાસ તે તમતણા, હરનીજ બપે તમારૂં નામ.

વીરા૦

જડતજનેતા દેવકી ને રાયણી, અંજણાદેવી તમારા માત;

વીરા વહેલા આવજો.

ભત્રીજા બલા મન આવતા, તમ આવે મશે સુખ યેન;

વીરા વહેલા આવજો.

રાણી રૂકમણીને રેવંતી, સતભામાનેરે અંશુવંતી;

વીરા વહેલા આવજો.

બીડમંજન તમારી ભાબીજો, સોજ મહાજ એકોને માધ;

વીરા વહેલા આવજો.

(૧૬૭)

કંથ જેઠ દીયરીઆને કોડ ધણી, ભાઈ ભવતારણુ ભગવાન;
 વીરા વહેલા આવજો
 સાથે જાવ સધળાને લાવજો, ખીજી ઉતમ વરણુ અનેક;
 વીરા વહેલા આવજો
 વેદ વાંચતા વિપ્રને લાવજો, ખીજો સર્વે કુટુંબ પરીવાર. વીરા
 થોડું લખ્યું ઘણું કરી વાંચજો, પ્રભુ નોંધારાના આધાર; વીરા
 પ્રતીક્રમે વેલા પધારજો, શેષનાગ ન પામે પાર. વીરા

ગીત ૨ જી-જગનાં.

વાડીમાં રેલછેલ મોગરો,
 મને આપોરે માતારે કોદણી;
 હું તો મોગરો રોપવા રંનાદેવ. વાડી
 મને આપોરે માતારે ધડુભો,
 હું તો મોગરો સીંચવા જાઉં રંનાદેવ. વાડી
 મને આપોરે માતારે ધીપલી,
 હું તો મોગરો વેડવા જાઉં રંનાદેવ. વાડી

ગીત ૩ જી.

પાને કુલ ભરાવી છે જાળ તો, અગરચંદન ભરી ઝોરડારે;
 જાગોરે વહુ નવી વહુના કંથ, રાંધી રાંધેલને કરે આરતીરે;

(૧૯૮)

આરતી અવસરે હોયરે રંનાદેવ, પેલડા પોહોરની આરતીરે,
પાન કુલે ભરાવી છે છાખતો, અગરચંદન ભરાયા ઝોરડારે.
જગાડોરે વહુ નવી વહુના કંથ, રાણી રાંદેલને કરે આરતીરે,
આરતી અવસરે હોયરે રંનાદેવ, ખીજ પહોરની આરતીરે.
પાન કુલે ભરાવી છે છાખતો, અગર ચંદનના ભર્યા ઝોરડારે,
જગાડોરે વહુ નવી વહુના કંથ, રાણી રાંદેલને કરે આરતીરે.
આરતી અવસરે હોયરે રંનાદેવ, ત્રીસરા પહોરની આરતીરે,
પાન કુલે ભરાવી છે છાખતો, અગરચંદનના ભર્યા ઝોરડારે.
જગાડોરે વહુ નવી વહુના કંથ, રાણી રાંદેલને કરે આરતીરે,
આરતી અવસરે હોયરે રંનાદેવ, ચોથલા પહોરની આરતીરે.

ગીત ૪ થુ.

કુંજર ઉપર ઊંઝીયા વાંસ, ઝોરે વાંસનો વીજળુલોરે ધરીયો;
ગણેક મોતી ને હીરલે જડોઝો, ઝોરે વીજળુલો આદીત ઢળીયો.
હરખ્યારે આદિત પુછેરે વાત, હો રાણી રાંદેલ કયાં હોડવા વાત;
નથુભાઈને ઘેર જગીવારે જાગુ વહુરે નવી વહુએ ઝોરાડા ઘાટ.
ઘાટ હોરાડીને લાગ્યા પાય, ખસીરે વધાર્યાં રાણી રાંદેલ માય;
હિવારે રાંદેલ દોરે આશીશ, જીવો નથુભાઈ કોડ વરીસ;
કોડ તે ઉતર હોયરે પંચાસ, આસા પુરીરે એનાં કુંડું પરીવાર.

ગીત ૫ થુ.

ચારે આંગણે કુંજરે ખસાવો, કુંડળ સમાજાં પાણીરે રંનાદેવ;

ઘાટડીયાળાં નાવારે બેડાં, આદિતની ધર નારરે રંનાદેવ.
 સોઢ રંગ તોઢ રંગ લાલ કસુઓ, મયુરામાં મોષો વેચાયરે રંનાદેવ;
 કેળાં કાતળીયાં ને આંઆ પાતળીયા, ખડખુચાં છોલાયરે રંનાદેવ;
 મારેરે આંગણે કુંઈરે ખજુવો, કુંધટ સમાણાં પાણીરે રંનાદેવ;
 ઘાટડીયાળાં નાવારે બેડાં, નથુમાઇની ધરનારે રંનાદેવ;
 સોઢ રંગ તોઢ રંગ લાલ કસુઓ મયુરામાં મોષો વેચાયરે રંનાદેવ;
 કેળાં કાતળીયાં ને આંઆ પાતળીયાં, ખડખુચાં છોલાયરે રંનાદેવ.

ગીત ૬ હું.

પેલોરે પોઠી કંકુએ ભરીયો,
 જઠ રાણી રંદેલ આગળ ધરીયો;
 માવડીયા ભાજેને મેણુધારે,
 હું વણુજારી દાસ તમારી;
 નવ લાખ પોઠી શીશલે ભરીયો,
 જઠ રાણી રંદેલ આગળ ધરીયો, માવડી, હું વના ન મા.
 ત્રીજેરે પોઠી ખારકે ભરીયો,
 જઠ રાણી રંદેલ આગળ ધરીયો, માવડી, હું વના ન મા.
 સોષેર પોઠી કોફલે ભરીયો,
 જઠ રાણી રંદેલ આગળ ધરીયો, માવડી, હું વના મા.

(૨૦૦)

વંદા નાજીલું સાટી ન જાણું,
નવ લાખ પોઠી એકલડી હંકારું.

ગીત ૭ મું.

સમીરે સંજાએ નીસર્યા દેવ ક્યાં જમ વસસો.	૧
વસીસું તે આંખા આંખલી, વસીસું સરોવરની પાળે.	૨
વસીસું તે નથુભાઇને ઓરડે, જે મીઠાં ખોલી નાર.	૩
મીઠાં ખોલે ને મન મીસે, લળી લાગે છે પાએ.	૪
માથે લાગીને થું માગીયાં માઝ્યાં ધણીયનાં રાજ.	૫
અખંડ હેવાતન ધાટડી માઝ્યાં પુત્ર પરીવાર.	૬

ગીત ૮ મું.

રાંદેલ મનો રહેરાયે સોરંમતો, રાંદેલ પુળ કોણે કરીરે,	૧
નથુભાઇનેરે ઘેર નવી વહુ તો રાંદેલ પુળ તેણે કરી.	૨

માંડવીનું ગીત ૯ મું.

મારે માંડવો મોમરે છાયેને, નેત્ર ઓછાડોઓરે;
મારે માંડવે કેળાનો થંબ, આશો રડો માંડવોરે.
મારે માંડવે કોણુ કોણુ આવ્યું કોણુ આવશેરે;
હું તો જોઉં મારા કીયા ભાઇની વાટ જોને આવે રંગ રહેશેરે.
મારે માંડવે મોતીલાલ આવ્યા હરીલાલ આવશેરે,
હું તો જોઉં મારા માણેકલાલની વાટ જોને આવે રંગ રહેશેરે;
મારે માંડવે કંઈ વંદુ આવ્યાં કેઈ વંદુ આવશેરે.

(૨૦૧)

હુંતો જોઉં મારી કોઇ વહુની વાટ જોતે આવે રંગ રહેશેરે.
મારે માંડેરે અંખા વહુ આવ્યાં જીવકોર વહુ આવશેરે
હુંતો જોઉં મારી ઇચ્છા વહુની વાટ, જોતે આવે રંગ રહેશેરે

ગીત ૧૦ મું.

હિંચા મંડપ મોગરે રચાવો, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે.
મંડપ ઉપર જાજમો પથરાવો, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે;
જાજમ ઉપર બાજબો ઢળાવો, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે.
બાજબ ઉપર બાજબો ઢળાવો, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે,
બાજબ ઉપર પરવાળીના પાસા, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે;
રમશે રમશે રાજપીપળાના રાજ, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે.
સામા રમશે નાનાભાઈ દેસાઈ, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે
હાર્યા હાર્યા રાજપીપળાના રાજ, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે;
જીત્યા જીત્યા નાનાભાઈ દેસાઈ, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે;
જીત્યા ઉપર નામતો વગડાવેરે, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે;
હાર્યા ઉપર ગધેડા જુકાવો, મેતો કોડે પગરણુ માંડીઆરે.

ગીત ૧૧ મું.

સુરજ કોચેરે કેવડીયાની દુલ્હને કે બહાણેલાં બલે વાચારે;
સુત જાગેરે વાસુદેવના નંદ કે બહાણેલાં બલે વાચારે;
તમ જાગેરે જાગે સહુ દેવ કે બહાણેલાં બલે વાચારે;
ભેળે ભેળેરે પીતળનો લોટો કે બહાણેલાં બલે વાચારે.
દાતણ કરજેરે તુળસીને ક્યારે કે બહાણેલાં બલે વાચારે,
મુખ ભોળેરે પામરીઓના છોડે કે બહાણેલાં બલે વાચારે;

નામ લેજોરે શ્રીરામનાં નામ કે બહાણેલાં ભણે વાયાંરે,
 સુરજ છિયારે કેવડીયાની ફણસે કે બહાણેલાં ભણે વાયાંરે,
 સુતા જાગેરે પારવતી વહુના કંથકે બહાણેલાં ભણે વાયાંરે,
 તમ જાગેરે જામે સહુ દેડ કે બહાણેલાં ભણે વાયાંરે,
 લેજો લેજોરે અધવાના લોટા કે બહાણેલાં ભણે વાયાંરે
 દાતણ કરજોરે ઉકરડાની ટોચ કે બહાણેલાં ભણે વાયાંરે,
 મુખ લેજોરે મશોતાને છોડે કે બહાણેલાં ભણે વાયાંરે,
 નામ લેજોરે તમારા બાપનું નામ કે બહાણેલાં ભણે વાયાંરે

ગીત ૧૨ મું.

કાણે મારાં આંગણું સમરીયારે
 કાણે પુર્વા મોતી કરા ચોક મારા આંગણ રળીઆમણારે
 કાણે મારા સામા તોડા ધોળીયારે;
 કાણે લખીયા હંસને મોર, મોર મારા તોડા રળીઆમણારે
 ડાહ્યામાઠએ આંગણું સમારીયારે;
 મોતી બેઢેને પુર્વા મોતી ચોક, મારા આંગણ રળીઆમણારે
 લલુમાઠએ સામા તોડી ધોળીયારે.
 મુરી બેઢેને લખીયા હંસને મોર, મારા તોડા રળીઆમણારે.

ગીત ૧૩ મું.

આવો માણસ બેસો બેસણેરે.

કહો તમારી વાડીયોનું મુઘ, માલણ રાણી જોમ બણેરે;
 લાખ જે લાખે મારો મોગરોરે;
 અધ લાખે ચાંપલીઆનો છોડ. માલણ રાણી.
 લાખ ખરચીને લોને લાલજરે,
 લાડકડારે મુજબાજને કાજ. માલણ રાણી.

(૨૦૩)

ગીત ૧૪ મું.

હાલા લીલુડા વાંસ વડાવો, તેની રતન ટોપડીઓ વડાવે;
 ટોપડી મોતીલાલના હાથમાં આપો;
 મોતીલાલ ઘાંચો થઇ ઘેર આવે,
 મારી મંગાળેહનને ન ભાવે,
 સ્વામી ક્યાં લાગી આવડી વાર,
 ગોરી તારે મધ્યર ગરમણ માંડ્યાં;
 પાછલી રાતનાં દળણાં દળાવ્યાં,
 પરીઢીયામાં પાણી ભરાવ્યાં;
 વહાણે વાએ વાસીદાં વળાવ્યાં,
 ખરે બપોરે બજામાં કુકાવ્યાં.

ગીત ૧૫ મું.

હિમતા સુરજની રજ ખરીરે.
 એનીયે રજેરે કાંઇ શ્રીકૃષ્ણ ધડીયારે;
 અતી ગોરાડે અતી કુટડારે.
 કુતો તમને પુછુ મારા દેવકીજી વણુભરાડે;
 હમે કેમ શ્રીકૃષ્ણ જોઇયાને.
 ધડીએ બે ધડીએ ધડીયાલડા વાગેરે,
 પ્હોરે બે પ્હોરે જલ આરતીરે
 આરતીરે કેરો દેવકીજીની કુખરે,
 એની કુએ શ્રીકૃષ્ણ બાઇયારે.
 ગોરડીએરે હમાં ને પાસાએ અન્નવાળારે.

(૨૦૪)

કુળને અજવાળ્યારે વાસુદેવ તથાંરે.	૫
ઉમતા સુરજની રજ ખરીરે.	
એની રજે કંઈ મુજ્યાજી ધડીયારે,	
અતી ગોરારે અતી કુટડારે.	૬
કુંતો તમને પુછું મારાં રક્ષમણી વણુજારે;	
તમે કેમ મુજ્યાજી જામયારે.	૭
ધડીએ બે ધડીએ ધડીયાલકાં વાગેરે,	
પહોરે બે પહોરેરે જસ આરતીરે.	૮
આરતીરે કેરો રક્ષમણીની કુખેરે;	
જેની કુખે મુજ્યાજી જામયારે	૯
ઝોરડીએરે ઉભાંને પરસાળે અજવાળ્યારે,	
કુળને અજવાળ્યારે વાસુદેવતથાં.	

જાંચી ઉંચી મેડી મારાં ધરે વીવાતાં, તો પાડોસે.

નણુદી વસેરે. ૧

વીરાની મેડીએ રૂડા કાય ઢળાવું,	
તો ત્યાંને ઢાળ્યેરે બંમર ઢોલીયેરે.	૨
ત્યાં ચડી પહોડે મારો માહીનો જાયો,	
તો વાએ ઢોળેરે બાબી પુટડરે.	૩
તો વાએ ઢાળંતા બાબી ગોહડીએ ગોહ્યાં,	
તે નણુદીને પાડોસે ન રાખીએરે,	૪
દીઠુ અણુદીઠુ નણુદી સરવસ્ત માજે,	
તો નીત્ય હીને ક્યાંથી આપીએરે.	૫

ધરની ધણીઆણી તમે એવું શું બોલો;	
તો બહેન વિના વીરા કાણુ માલશેરે	૫
સાત સોપારી મારી પાડાણુને આપુ,	
તો તે મારે અહીંયાં મહાલશેરે.	૬
ધરની ધણીઆણી તમે એવું શું બોલો,	
તો બહેન વીના મણેશ કાણુ પુજશેરે.	૭
ચોખાને લાડુ મારી ગોરાણીને આપુ,	
તો તે મારે મણેશ પુજશેરે.	૮
ધરની વહુઆર તમે રાંધાને સીધો,	
તો જમવાને બેસે મારી બેનડીરે.	૯
ધરની વહુઆર તમે પાણીડા જાઓ,	
તો બારોબેને બેસે મારી બેનડીરે.	૧૧
ધરની વહુઆર તમે હેરાને ફેરા,	
તો પકવાનને ચોરડે મારી બેનડીરે.	૧૨
ખાસડું ખંખેર ગોરી ધણીએક આવે;	
તે રૂપેયા ઉઠાળે બેની ના મળેરે.	૧૩
માતાના જાયા છુને દેહરે આશીષ,	
તો સાતેને દીકરે દીંડળે મલપતારે.	૧૪
વહેણની જામ છુને દેહ આશીષ,	
તો સાતેને શાકે આપુ લાજશેરે,	૧૫

(૨૦૬)

ગણેશનુ ગીત.

ગણેશપાટ બેસાડીએ, બલા નીપજે પકવાન,
સર્મા સંબધી તેડીએ, જો પુન્ય હોય મોરાર.
જેને તે આંગણે પીપળો, તેનો તે ધન અવતાર;
સાંજે સવારે પુજીએ, જો પુન્ય હોય મોરાર;
જેને પેટ ચાર દીકરા, તેનો તે ધન અવતાર;
ચારે વહુઓ પાએ પડે જો પુન્ય હોય મોરાર,
જેને પેટ ચાર દીકરી, તેનો તે ધન અવતાર,
સાંચ્યાં સાંચ્યાં ધન વાવરે જો, પુન્ય હોય મોરાર,
માંકડીઆરી મારી જોટડી, બાંધી તે ધરને બદાર;
સાંજે સવારે શેડ કાઢીએ, જો પુન્યા હોય મોરાર,
રાતોને ચુડો મારે રંગ ભર્યો, કોરેને કમખો હાથ
ધરચોળે ઘેડ ભાગીએ, જો પુન્ય હોય મોરાર
કાઠા તે ધઉની રેટડી, ગળગળીઓ કંસાર;
બેમા બેસીને આરાગીએ, જો પુન્ય હોય મોરાર

ગીત ૧૮ મું.

પીઠી પીઠી ચોભારે પીતરાણી,
પેઢેલી પીઠી ચડશેરે મારા છમા વરને;
હિતરતી ચડશેરે પેલી બેઠીને.
પામ તેલ ચડશેરે મારા છમા વરને,
કાચા તેલ ચડશેરે પેલી બેઠીને.

(૨૦૭)

બહતી કેરી ખાશેરે માર છયા વરને,
ગોઠસાને ચુસસેરે પેલી છોડીરે.

ગીત ૧૯ મું.

હિરડી તુતરતાં વનમાળીરે,
જડીઓ છે સોનાતો ખુટો કે ગુજરમાળીરે;
તેની ઘણવેશ કેટડી વનમાળીરે,
સોવગવેશ જમણા કાને કે ગુજરમાળીરે.
હિરડો તુતરતાં વનમાળીરે,
જડીઓ છે લોહાનો ખુટ કે ગુજરમાળીરે;
તેનો ઘણવેશ દીરડો વનમાળીરે,
સોવગવેશ જમણે હાંપેરે ગુજર માળીરે,

ગીત ૨૦ મું.

છોડેતો કુવો જળ મર્યોરે ઘેટ વાળ્યો શેવાળ;
આશમણી ડગ મજેરે.
કું તમને પ્રુથુ રતી વફરે. કેમરે કુલચંદ્રમાઈ દુખમારે,
રાતે રમે રાણો સોગટેરે; દહાડે દેશાઓની સાથ,
આશમણી ડગમજેરે.

ગીત ૨૧ મું.

પાંચ વીનાતો હાડવો વનમાળીરે,
પીરસ્યો છે હજી વફુને માણે કે ગુજરમાળીરે,
જમણાં મનમુખમાઈ સાંભર્યો વનમાળીરે,
ધાસ્યો છે કાંચળી માંચ કે ગુજરમાળીરે,
ભરી સમામાં પડી ગયો વનમાળીરે;
ગઈડી થઈ છે કચોત કે ગુજરમાળીરે.

ગીત ૨૨ મું.

જીરે આજ મેતો અડદા પરવત નોતખારિ,
 અડદા તમે તો મારે પાપડ વણવા જોમ;
 મારે સજન મેળાવો જો મળ્યોરે.
 જીરે આજ મેતો ચોળા પરવત નોતખારિ,
 ચોળા તમે તો મારે વડીઓ મુકવા જોમ;
 મારે સજન મેળાવો જો મળ્યોરે.
 જીરે આજ મેતો ધડવા પરવત નોતખારિ,
 ધડ તમે તો મારે કંસાર કરવા જોમ;
 મારે સજન મેળાવો જો મળ્યોરે.
 જીરે આજ મેતો મગ પરવત નોતખારિ,
 મગ તમે તો મારે પીડી કરવા જોમ;
 મારે સજન મેળાવો જો મળ્યોરે,

ગીત ૨૩ મું.

ઝોનાનો થંબ હીરે જડ્યોરે,
 થંબનું નામ ના જાણું વીવા ઘેર આપણેરે;
 થંબનું નામ મોતીલાલ વીવા ઘેર આપણેરે,
 ઝોનાનો મજ હીરે જડ્યોરે,
 ડોશીવાણીયા નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે;
 ડોશીવાણીયા નામ કનેશભાઈ વીવા ઘેર આપણેરે;
 ડોશી લેખણી લેખાં લખેરે,
 લેખાવડીયા નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે.

(૨૦૯)

લેખાવટીઆ હીમતભાઈ નામ વીવા ઘેર આપણેરે
 સાંગામાંચીએ બેઠા પુન કરેરે
 પુનવંતા નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે
 પુનવંતા નવલખાઈ નામ વીવા ઘેર આપણેરે;
 ઓરડામાં લખમી વાસો વહેરે,
 લખમીનું નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે,
 લખમીનું નામ કાશી વહુ વીવા ઘેર આપણેરે.
 ખબેને કોથળી સોને ભરીરે.
 નાણાવટીયા નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે.
 નાણાવટીયા માણેકલાલ નામ વીવા ઘેર આપણેરે.
 હાથમાં પાટીયો મોઢ ભરીરે;
 નીશાળીયા નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે;
 નીશાળીયા ભીખાભાઈ નામ વીવા ઘેર આપણેરે.
 લાંબી પરસાળે બાળક રમેરે.
 બાળકનું નામ ન જાણું વીવા ઘેર આપણેરે.
 તાંબાના બેડે પાણી ભરેરે,
 પાણીયારીનું પરસન વહુ નામ વીવા ઘેર આપણેરે.

ગીત ૨૪ મું.

પાયે પાવહડાને કેસરીયા વાપા,
 કંને સોનાની ભોજરે, કોઈ વરખ વધાવે,
 કંને સોનાની ભોજરે, કોઈ વરખ વધાવે,

(૨૧૦)

ઝેટલે રણછોડરાય સીમાડે આવ્યા;
 સીમાડે છત્ર ઢળાવેરે, કોઇ વરધ વધાવે,
 ઝેટલે રણછોડરાય ભાગેળે આવ્યા,
 ભાગેળે ભેરથો વગડાવેરે કોઇ વરધ વધાવે.
 ઝેટલે રણછોડરાય જાની સામે આવ્યા,
 કલવો સાળીને હાથેરે કોઇ વરધ વધાવે;
 ઝેટલે રણછોડરાય ખડકાંચે આવ્યા,
 ખડકીના ખખડાયા છે કમાડરે કોઇ વરધ વધાવે,
 ઝેટલે રણછોડરાય તોરણે આવ્યા,
 પુખણાં સાસુને હાથેરે કોઇ વરધ વધાવે,
 ઝેટલે રણછોડરાય માંયરામાં આવ્યા;
 મામાજી કન્યાને પધરાવેરે કોઇ વરધ વધાવે.

ગીત ૨૫ મું.

ઝોતરડો ઉતારેરે ગોરજી, વહુ માત્રે છે સવધયો ગોરજી;
 વહુનો બાપ ભવધયો ગોરજી, વહુ માત્રે છે રોકડો ગોરજી,
 વહુનો બાપ બોકડો ગોરજી, વહુ માત્રે છે બાનરી ગોરજી;
 વહુનો બાપ હનન ગોરજી, વહુ માત્રે છે આરથી ગોરજી.
 વહુનો બાપ ખારસી ગોરજી. મલ્લાદી

ગીત ૨૬ મું.

મહાંતી મેળા ગેરી રીસાવી મેળાં. સસત્રે મનાવે તો મનાક.

ઓ લાડણી આજા ધુંધટ વહુને વાલેરા લાગે.
 કહેતો વહુઆર તમને તુશીઓ ધડાવું તનમનીએ રતન જડાવું,
 ઓ લાડણી આજા ધુંધટ વહુને વાલેરા લાગે,

ગીત ૨૭ મું.

લાડણો પાન ચાવેને રસ ઢોળે,
 લાડણો તો વળી વળી પાછું જીવે;
 જાણે મારા બાપા સાથે આવે,
 જાણે મારા સસરાનો રંગ રાખે.
 લાડણો પાન ચાવેને રસ ઢોળે.
 લાડણો તો વળી વળી પાછું જીવે;
 જાણે મારી માડી સાથે આવે.
 જાણે મારી સાસુનો રંગ રાખે;
 લાડણો તો પાન ચાવેને રસ ઢોળે,
 લાડણો તો વળી વળી પાછું જીવે;
 જાણે મારા વીરા સાથે આવે,
 જાણે મારા સાળાનો રંગ રાખે.

ગીત ૨૮ મું.

ચોડી તારા મુખડે રતન જડયારે બાધ,
 રતન જડયારે નંદલાલ સેરા અજબ બનીરે બાધ.
 વર બાપા તે વર બાપા કોણ સરાય કેહેવાયરે બાધ,
 જાણ મુંદાડી આમળ સેરા અજબ બનીરે બાધ,
 વરબાપા તે વરબાપા આત્મારામ કેહેવાયરે બાધ,
 જાણ મુંદાડી આમળ સેરા અજબ બનીરે બાધ,
 ચોડી તારે મુખડે રતન જડયારે બાધ,

રત્ન જડયારે શેરો અજગ્ન બનીરે બાઈ;
 વરમાડી તે વરમાડી કાઠ બાઈ કહેવાયરે બાઈ;
 જન સુંઠાડી આગળ જાય શેરો અજગ્ન બનીરે બાઈ,
 વરમાડી તે વરમાડી જીવકાર બાઈ કહેવાયરે બાઈ;
 જન સુંઠાણી આગળ જાય શેરો અજગ્ન બનીરે બાઈ.

ગીત ૨૯ મું.

લીલી ઘોડીને ખીચો ચાખખો, ઘોડી ઘણું ગાજે;
 લીલડા જડીત પલાણુ, બહેવાણુ મારી છંદે નાચે.
 છંદે છુંદાબ્યારે છુંદણા ઘોડી પણ ગાજે;
 હોંશે રંગાબા કાળા દાંત, બહેવાણુ મારી છંદે નાચે.
 ઘોડી ચઢી જીવાવર સંચર્યા, ઘોડી ઘણું ગાજે;
 મોહી રહ્યા ચારે દેવ બહેવાણુ મારી છંદે નાચે.
 હવેને વિશ્વનાથરે મોહી રહ્યા, ઘોડી ઘણું ગાજે;
 મયામાં મદાધર દેવ બહેવાણુ મારી છંદે નાચે,
 ચોચલે ધોળેશ્વર દેવ, બહેવાણુ મારી છંદે નાચે;
 ચારોએ મોહીને શું કીધાં ઘોડી ઘણું ગાજે.

૮ ૩૦ મું.

કુંભર હેલ દહ ઘોડે ચડીયા, તારા વેરીને ધરાસઠા પડીયા;
 કુંભર દહીંમના ગોરસ ખાયાં, તારા વેરીના હેમડલાં ફાયાં.
 કુંભર દહીના ગોરસ મીઠાં, તારા બહાલાએ અચરત દીઠાં.
 કુંભર છુંએ છે અસરી ને અસરી, નેવા આબ્યા તે સાસુ
 ને અસરી.

(૨૧૩)

કુંઝર ખુંપે તે જડીઆરે ખાપ, સાજનમાં સોધયે જ્યા

વરના ખાપ.

કુંઝર ખુંપે તે જડીઆરે હીરા સાજનમાં સોધયે જ્યા

વરના વીર.

કુંઝર ઘોડે છે કુલની પાખર તાર સભા શાંતુરે સાજન

કુંઝર ઘોડે છે કુલની વાડી, કરવડી ઝાલે જ્યાવરની માઠી.

કુંઝર ઘોડા પાછળ કામઘેન, રથે એશે જ્યાવરની બહેન.

ગીત ૩૧ મું.

એનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે,

એનો લંકાધ વાણુ પુરાવે છે;

એનો એનડીની ઝાલ ઘડાવે છે,

એનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે.

એનો સુગતધ વાણુ પુરાવે છે,

એનો ત્યાં થકી સોની તેડાવે છે;

એનો એનડીની ઝાલ ઘડાવે છે,

એનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે.

એનો ભર્યધ વાણુ પુરાવે છે,

અને ત્યાં થકી જડીમા તેડાવે છે;

એનો એનડીની ઝાલ જડાવે છે.

એનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે,

એનો અમદાવાદ વાણુ પુરાવે છે;

એનો ત્યાં થકી પટવા તેડાવે છે.

(૨૧૪)

બેનો બેનડીની ઝાલ ગંદાવે છે,
બેનો ઉમથ્યો ઉમથ્યો આવે છે;
એની નગરીમાં ધુમ મચાવે છે,
બેનો ઉંઘતા લોક જગાડે છે.

ગીત ૩૨ મું.

હારે બના મેરી મઘી મત આવો, મોતીલાલ બના હજેકી
બેડક છોડ દે,
હારે બના છોડદોરે દીલ ખોલદો. હારે બના મેરી.
હારે બના લંકાધદ વહાણુ પુરાવીએ.
હારે બના ત્યાં ચકી સોનાં અણુનીએ,
હારે બના બનડીકી ઝાલ ધડાવો, મોતીલાલ બના હજે.
હારે બના હડમચપડ વહાણુ પુરાવીએ;
હારે બના તાં ચકી હીરા અણુનીએ.
હારે બના બનડીકી ઝાલ જડાવો, મોતીલાલ બના હજે.
હારે બના સીંધડધડ વહાણુ પુરાવીએ,
હારે બના તાં ચકી મોતી અણુનીએ;
હારે બના બનડીકી ઝાલ પડેવાઓ. મોતીલાલ બના હજે.

ગીત ૩૩ મું.

હારે બના કિન્ને બતાઈ તુને મેરી લગીયાં,
મેરી મઘીયારે ગુલાબી છડીયાં, હારે બના કિન્ને.
હારે બના ચીરાનો તેરા લાલ બનીયા,
લાલ બનીયારે મલાલ બનીયા, હારે બના કિન્ને. ૧

(૨૧૫)

હારે બના નીમા તો લાલ બનીયા;

હારે બનીયારે ગુલાબ બનીયા,

[કી૦

હારે બના મોજાં તો તેરા લાલ બનીયા,

લાલ બનીયારે ગુલાલ બનીયાં, હારે બના

[કી૦ :

ગીત ૩૪ મું.

એક લીલી તે લીલી લીલડી,

એને લીલડી જડીત પલાણુરે જમલીલડી;

મારા સોય ઘોડાને એ હાથાઆ,

મારા હાથી દેખીને વેવાઈ ખી ગયો;

મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જમલીલડી,

મારા કીયા બાહએ સાનમાં સમજવીયા;

મારા લલુભાઈએ સાનમાં સમજવીયા,

તમારી બહેરી રાખીશું લાજરે, જમલીલડી.

એક લીલી તે લીલી લીલડી,

એક લીલડી જડીત પલાણુરે જમલીલડી;

મારા સોય ઘોડાને બસે હાથાઆ,

મારા ઘોડા દેખીને વેવાઈ ખી ગયો;

મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જમલીલડી.

મારા કીયા બાહએ સાનમાં સમજવીયાં;

મારા મણીભાઈએ સાનમાં સમજવીયાં,

તમારી બહેરી રાખીશું લાજરે જમલીલડી.

ગીત ૩૫ મું.

આજ માં વાછવં કરે ઝમઝર,

તો જેમરે વાગેને સાજન મગરે.	૧
વાગતું વાગતું પોગમાં પેહું;	
તો ધરરે વેવાસનાં ક્યાંય છ રે.	૨
ઉચલા અવાસને નાચલા દરવાજા.	
ત્યાં મોતી જડમાં તોરણુ ખારે.	૩
ચોકમાં ચંપો પરસાળે તામરવેલ;	
તો ગોરીએ દીવા અજવાળીયારે.	૪
સાત દીકરડા તું જણુ મોરી મોરી,	
તો જેમ દ્રવ્ય ખરચુને રવ ચડેરે.	૫
એક દીકરડો તું જણુ મોરી મોરી;	
તો સાજન જમાડું ધર આપજેરે.	૬
જાપે માહેરામાં આપીરે બેટી;	
તો માડીએ આપી જોડીરે.	૭
રાસ રચું બેનને સાસરે આપો;	
તો બેસ દોવા તાંબડીરે.	૮
ચીરના ચંદરવા જાદરના જલેચા	
તો મછલી ખંદરના ચોરસારે.	૯
બરાનપુરી મોરી વીળપુરી ઝાઝી;	
તો નવારે નમરના વાડકારે.	૧૦
ચાંખાના તકીયા પીતળના અખળીયા,	
તો નવારે મુખડના પાટલારે.	૧૧
જોટકું લેક બેન સાસરે જાળે;	
તો સાજ વધારજો આપજીરે.	૧૨

ભાગ ૬ મો.

ગીત ૩૬ મું.

મારાં નવલા વેવાઇ તને વીનવું, તારી સાંકડી શેરી વળાવને;
માન મોટાનું સાજન આવશે, તારા ઉઠ્ઠા દેખીને લાજશે,
તારાં છમ્મ્યાં છોકરાને મારશે, તારાં ધમ્મડાં જુઠાં ને દાટશે;
તને નહતું નહીં લાજરે, તને નીરવજને શું કહીએ.

ગીત ૩૭ મું.

કુંવર હેલો દેઇ ઘોડે ચડીયા, એમના વેરીને ધાશકા પડીયા,
દહી દુધનાં ગોરસ ખાટાં, એમના વેરી તા હમયારે શટયાં;
દહી દુધના ગોરસ ભરીયાં, એમના વાલાનાં હમયારે ડરીયાં.

ગીત ૩૮ મું.

વર તો બહુરે હોંશીસો વર તો બહુરે ખાંતીસો,
એની મરધા નમણી જુવે વાટરે નગારાં વાગે ધીમે ધીમે.
વર તો સોનીડાની શેરી વચ્ચે સંચરોરે,
વરને ઉતરીઓ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમે ધીમે.
વર તો માળીડાની શેરી વચ્ચે સંચરોરે,
વરને જુવ વસાવતાં લાગી વારરે, નગારાં વાગે ધીમે ધીમે.
વર તો ગાંધીડાની શેરી વચ્ચે સંચરોરે,
વરને શ્રીફળ વસાવતા લાગી વારરે, નગારાં વાગે ધીમે ધીમે.
વર તો ડોસીડાની શેરી વચ્ચે સંચરોરે,
વરને સરખંદ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમે ધીમે.
વર તો તંબોળીડાની શેરી વચ્ચે સંચરોરે,
વરને પાન વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમે ધીમે. ઈત્યાદી.

ગીત ૩૯ મું.

તું તો જન્મ જન્મે જન્મઠડા કલવો, તારી માડી પીરમસે કલવે,
 તારી સાસુએ પીરસ્યો કલવો, તારી સાસુ હાથિયાની બોળી;
 તને લીમાં રાખશે બોળી, તારી માડી તે હાથિયાની કપટી,
 તને મીઠું નહીં મળે ચરટી, તારી માંડે આવડો શો મચડો;
 તને જોળ ન આપે કદી લચડો.

ગીત ૪૦ મું.

મારી જિંદગી વેવણુ જાગે, તારા ઘર પછવાડે થઈ રહ્યાં છે સોરરે,
 મારા પગ સુજીને થયા થાંભલા, પેલી વેવણુને લઈ ગયા જાગવા;
 મારા પગ સુજીને થયા આરથી, પેલી વેવણુને લઈ ગયા પારથી.

ગીત ૪૧ મું.

શેરી શેરી ધુધરડા વાગે છે;
 કાંઈ ઉમરાવ જાહે આવે છે.
 કાંઈ જાણુ કરો પીછાણુ કરો,
 પેલા નવલા વેહેવાઈને જાણુ કરો.
 પેલા કાઠીલા વેહેવાઈને જાણુ કરો;
 તારી શેરી છે સુગાળીરે,
 તારી ઘર ઘણીઆણી કાળીરે;
 મારી જનમાં આવ્યા મોટારે.
 વેહેવણુ જળ જરી લાવો સોટારે;
 વેહેવણુ ભેજે કંઠાવટી,
 તારે બારણે આવ્યા નાચાવટી;
 વેહેવાણુ ભેજે સોપારી.

(૨૧૯)

તારે બારણે આવ્યો વેપારી,
 વેહેવણુ લેજેરે સુપડલું;
 તારા બવનું તે ભાગુ દુખડું
 તારા યુવા પછાડી મારેરે,
 તારે દીકરી જણ્યાનો વારેરે;
 તારા યુવા પાછળ છટ્ટરે.
 તારે દીકરી જણ્યાની રીતરે,
 તું તો દીકરી જણી જણી ચાકીરે,
 આંખા કેરીની પેઠે પાકીરે.

ગીત ૪૨ મું.

હજવે હજવે પોંખેરે મોઠા ઝોખારે,
 બાળા વરને લાગશે સાઠી ઝોખારે.
 રવમયે ના પોંકેશ વેવાણુ,
 રવમઝો તારે વલોવા જોમશું.
 સાંખેલે ના પાંકેશ વેવાણુ,
 સાંખેલું તારે ખાંડયા જોમશું.
 લરાકે ના પાંકેશ વેવાણુ,
 લરાક તારે કાંતવા જોમશું.
 સળીએ ના પાંકેશ વેવાણુ,
 સળીએ તારા બાપના પળીયા;
 સંપુટે ના પાંકેશ વેવાણુ,
 સંપુટ તારે દીવો કરવા જોમશું,
 હુંસકે તારે માડે જોમશું.

(૨૨૦)

ગીત ૪૩ મું.

હીંધ્યા મુંધ્યા ઓરડા સાપોલીયું જાય,
કુલચંદની ગાંડમાં સાપોલીયું જાય.
જાય મુઠ્ઠા મરડતું સાપોલીયું જાય,
જાય ધડાકા લેતું સાપોલીયું જાય.
ઓ એના બાપા સાપોલીયું જાય,
દીકું હોય તો કાલકારે સાપોલીયું જાય.

ગીત ૪૪ મું.

સુરત શહેર વસે એક સોનીરે,
સોની ઘડજે લાકડાની પોંચીરે;
એની પોંચીએ ઝાઝા હીરારે,
પોંચી લાવે લાડકડાના વીરારે;
બાળુબંધના સરખી પોંચીરે,
મુંબઈ શહેર વસે એક જડીઓરે;
જડીયા જડજે લાકડાની પોંચીરે,
એની પોંચીએ ઝાઝા આંબારે;
પોંચી લાવે લાડકડાના મામારે,
બાળુબંધના સરખી પોંચીરે;
ભરૂચ શહેર વસે એક પટવોરે,
પટવા ગાંઠ લાકડાની પોંચીરે;
એની પોંચીએ જાજી આપરે,
પોંચી લાવે લાડકડાના આપરે;
બાળુબંધના સરખી પોંચીરે.

(૨૨૧)

અમદાવાદ વસે એક ઝવેરીરે;
ઝવેરી પારખ લાકડાની પોચીરે,
એની પોચીએ ઝાઝા મોતીરે;
પોચી લાવે લાકડાની માથીરે,
બાળુખ ધના મરખી પોચીરે;
ત્યાં તો નતરંગ માંડવા રચીઆરે,
ત્યાં તો નટવર ચડીયા ઘોડેરે;
વર કન્યા પરણીને હિંસારે.

ગીત ૪૫ મું.

અમારે જીંદ તમારી વલીયારી,
એ બેને પરણાવો વેવછઓ સંપજ રાખો;
એ બેને બોલે બનશે વેવછઓ સંપજ રાખો.
અમારા હીમતભાઈ તમારી પરસન પડુ એ બેને પરણાવો;
વેવછઓ સંપજ રાખો એ બેને બોલે બનશે, વેવછઓ
સંપજ રાખો એ બેને બુગને બેડું વેવછઓ સંપજ રાખો.

ગીત ૪૬ મું.

વર કન્યા કંસાર જમે, વેવછની તો દાઢ ગળે,
લાડને કંસાર ન લાવેરે લાડી તો હુચે હુચે ખાયરે;
લાડો તો સદાળમાંથી આવ્યોરે, લાડી તો દુકાળમાંથી આવ્યોરે.

ગીત ૪૭ મું.

વર કન્યા કંસાર જમે, બનછયાની દાઢ ગળે,
કાળીયો કંસાર આપે તો ખાઈએરે;
નહી તો આજી મુઠી ઘેર જાઈએરે.

ગીત ૪૮ મું.

એક ઝારા ઉપર ઝારીરે, એ તો કન્યા ચઈ અચારીરે;
એ તો અમારાં ઠાંઠાં કરશેરે એની માને મોટે મુલતીરે.

(૨૨૨)

ગીત ૪૯ મું.

સામા ઝોરડામાં અધમણી છૂં,
જીઆવર પરણે હું તો ધડીએ ના ધીરું;
લણીયાં ધીનાં ઘેખર મુજને મીઠેરાં લાગે,
સામા ઝોરડીયામાં અધમણી અડદી;
જીઆવર પરણે હું તો જોઈને ઠન્ટી,
લણીયાં ધીનાંના ઘેખર મુજને મીઠેરાં લાગે;
સામા ઝોરડીયામાં અધમણી મીઠું,
જીઆવર પરણે મેં તો અચરજ દીઠું;
લણીયાં ધીમના ઘેખર મુજને મીઠેરાં લાગે.

ગીત ૫૦ મું.

લાડી આપી પાડી આપી જનપયાની માંડી આપી,
નોખ લડધો માંડવા હેઠેર;
છડરીયો પદ જીવારે આનંદ ભલા,
લોહ કહેતે મોતીભાષ જુહારે આનંદ ભલા;
એ તો દીકરો પરણી વીને જીવારે આનંદ ભલા,
લોહ કહેતા કુલચંદ સાચારે આનંદ ભલા,
એ તો દીકરી પરણાવીને નાચારે આનંદ ભલા.

ગીત ૫૧ મું.

અમે આવ્યાતા રંગબર રમવારે,
અમે આવ્યાતા પરસન વફુને લેવારે.
અમે આવ્યાતા પરસન વફુને જોવારે;
એના જોવામાં હું જોશોરે.

ગીત ૫૨ મું.

તાંમા કુડી તે નખર સોહામણી,
માંસી ભરીભણ મવરીના ધીન.

(૨૨૩)

સાહેલીરે આંખો મેરીઓ,
મારા કીયા ભાષના વાજંત વાગી રાં,
પેલા વેચાઈનારે પડ્યા નીસાન,
સાહેલીરે આંખો મેરીઓ.
તાંખા કુડી તે નગર સોદામણી,
માહી ભરીએલ ગંવરીના ધીબ;
સાહેલીરે આંખો મેરીઓ,
મારા કીયા ભાષના મેડીએ દીવા અબે,
મારા વાડીલાલની મેડીએ દીવા અબે,
પેલા વેચાઈનારે વેર અંધારા;
સાહેલીરે આંખો મેરીઓ,
તાંખાકુડી તે નગર સોદામણી.
માહી ભરીએલ ગંવરીના ધીબ,
સાહેલીરે આંખો મેરીઓ.
મારી કેમ વહુને પેરણુ સાડી ભલી,
મારી રતી વહુને પેરણુ સાડી ભલી;
પેલી વેચાઈનેરે લઈ ગયા ચોર,
સાહેલીરે આંખો મેરીઓ, મત્યાદી.

ગીત ૫૩ મું.

એના માંડવે નથી કાંઈ બાંસ વળાં,
એના ઘરમાં નથી કોઈ ધાર ધણી;
એના ઘરમાં કુલચંદ મડવો માહાલે,
પેલા વખતે બીચારાનું કાંઈ ન ચાલે;
એના આપ્યા તાણ્યાને શુંરે મધએ,
એના માખા તાણ્યાને શુંરે ગધએ;
પુંજમાઈના પ્રવાણને શુંરે મધએ.

(૨૨૪)

ગીત ૫૪ મું.

ઉઠો વેવઘઝો ભીંત પડે,
ભીંત પડે તો પડવા દે ઠાણું ડોબર ભરવા દે;
આગળ કુલચંદ પરણ્યાતા ઠાણું ડોબર ભર્યું તું,
હવે પાનાભાઈ પરણે છે ઠાણું ડેબર ભરે છે.

ગીત ૫૫ મું.

એના ઘર પછવાડે પંટ પડી, એને દીકરી જણાવી રીત પડી;
એના ઘર પછવાડે બાવળીઓ, એને દીકરી જણાવે હીવળીઓ.
એના બારણે ગોમટીનો ગારો, એને દીકરી આખ્યાતો છે વારો.

ગીત ૫૬ મું.

છરે સરસત સ્વામીને વીનવુંરે,
છરે ગણપત લાગુ પાય માઈ તોરણીયું હીરે જડયુંરે;
મારે હીમતભાઈને ધીરજલાલતાં જોડવારે,
પેલા વેવામને બલાડાની જોડ, માઈ તોરણીયું હીરે જડયુંરે.
મારી રતી વડુને છવકાર વડુના જોડવારે,
પેલી વેવણુને ભુંડણુની જોડ, માઈ તોરણીયું હીરે જડયુંરે.

ગીત ૫૭ મું.

પેલો વેવાઈ બાળ કુંવારોરે, માઈજ દયારામનો કેવડો;
એને કુતરી સાથે પરણાવોરે, માઈજ દયારામનો કેવડો.
એ કેમ કરી બોલડાં બોલોરે, માઈજ દયારામનો કેવડો;
કુતરી બસશે વેવઈ બોલશે, એમ કરી બોલડા બોલશે.

સમાપ્ત.

બહાર ખબર.

સદેવંત સાવળીગાની વાર્તા	૦-૪-૦	બજન સાગર	૦-૪
ગજરામારની વાર્તા	૦-૪-૦	પારસમણી	૦-૩
ગુલબંધાવળીની વાર્તા	૦-૪-૦	બકત શીરામણી	૦-૪
અરાશ કસ્તુરીની વાર્તા	૦-૪-૦	રાણકદેવી	૦-૩
સુંદર કામદારની વાર્તા	૦-૪-૦	અભેમન્યુનો ચકાવો	૦-૫
નરસીંહ મહેતા નોવેલ	૦-૪-૦	સુરેખા હરણ	૦-૫
મણી મેના	૦-૪-૦	મચ્છવેદ	૦-૫
સુંદર રસીક	૦-૪-૦	મદાલસા આખ્યાન	૦-૨-૦
ખારખલ અને ખાદશાહ	૦-૪-૦	ગજાંવર આખ્યાન	૦-૨-૦
મોહન ૧-૮ ભાગ	૦-૮-૦	હલામણુ જોડવો	૦-૪-૦
કાગીની અરિય	૦-૮-૦	સંગીત લીલાવતી	૦-૪-૦
કલી કોતક	૦-૮-૦	માન મુસાફીર	૦-૪-૦
ખરશરી	૦-૪-૦	દાયલ પદમણી	૦-૪-૦
કાનોઆર	૦-૪-૦		

એ સીવાય ખબરે ત્યાં તમામ જાતના હિંદી, શર્તી, અરબી, હિન્દી, ગુજરાતી વીગેરે પુસ્તકો કે મુબારકનાં ફેન્સી કાર્ડો વેપારીઓને જથ્થાબંધ વચ્ચાજ કીદા ખાવથી મળશે.

તમામ જાતનાં પુસ્તકો ગણવાનું ઠેકાણું.

મી. બદરુદ્દીન હુસેનુદ્દીન નીઝામી.

મુકસેલર.

ઠે. ગણ દરવાજા—અમદાવાદ.

